

J. UGUEN
- Chaloni e Enor -
Persoun Plougastel-Daoulas

AVIEL
AR ZUL

BREST
Moulerez, 4, ru ar C'haestell

1937

J. UGUEN

CHALONI A ENOR

Person Plougastel - Daoulas

AVIEL AR ZUL

(Ha kalz traou all ouspenn)

NIHIL OBSTAT :

Quimper, 18 janvier 1935.

J.-R. GUÉGUEN,

Docteur en Théologie,

Chanoine titulaire, *censeur*.

IMPRIMATUR :

22 janvier 1935.

† AUGUSTE-JOSEPH-MARIE COGNEAU,

Evêque de Thabraca,

Auxiliaire de Quimper.

D'AR VRETONEZ

Ar zul tremenet mat, e c'heller kaout fizians e vezo ive mat ar zizun.

Ar zul a zo dervez an Aotrou Doue ha dervez ar bedenn.

Karit dont d'an oferenn-bred da gana meuleudi Doue a-unan gant ho preudeur all eus ho parrez. Selaouit gant evez ar prezegennou ha tennit ho mad anezo. Da zul eo pourvei da ezommou an ene. Magit hoc'h ene epad an dervez-ze, evit ma chomo krenv ha yac'h epad ar zizun a zo o tigeri.

An Iliz, en he ofisou, a ginnig d'ar gristenien kenteliou talvoudus bras, a vez kavet el levr-oferenn. Holl bedennou an oferenn a zo kaer meurbet. Pleustrit war an Introit, ar Graduel, ar pedennou all, hag e kavoc'h enno fraou d'ober vad d'ho spered, d'ho sevel etrezeg an Nenv.

El levr-man e kavoc'h displeget eul lodenn hepken eus an oferenn. Klasket em eus rei da gompren d'ar gristenien e vez pedet evito en oferenn, rei d'ezo da glevet kenteliou an ebestel, kenteliou Hor Zalver en Aviel.

Ar re n'o devezo ket gellet mont d'an oferenn-bred a c'hello lenn er gear al levr-man. Ennan e kavint eun tamm magadurez evit o ene, gwirioneziou hag a zo diazezet warno ar vuhez kristen.

« Eürus, eme Hor Zalver, ar re a glev komzou Doue hag o dalc'h mat e goueled o c'hallon. »

J. UGUEN.

— 7 —

Kenta sul an Asvent

Pedenn

Diskouezit, ni ho ped, Aotrou, ho kalloud, ha deuit davedomp, ma vezimp dre ho skoazell hag ho sikour diwallet ha saveteet eus an danjeriou a zo a-zioc'h hor penn abalamour d'hor pec'hejou.

Ni a zo pec'herien ha dre hor pec'hejou siouaz! omp deuet da veza enebourien da Zoue. Oh! pegen bras eo bet hon dallentez hag hor fallagriez! Skoet e vezimp gant ar maro pa ne vezimp ket war c'hed, hag e vezimp barnet gant eun Doue just, eun Doue a ana-vez pep tra. Digoromp hon daoulagad ha bezomp war evez. Dalc'homp hon ene e stad vat ha goulennomp pardon evit hor pec'hejou tremenet. Doue a zo leun a vadelez ha pardoni a ra d'ar vrasa pec'herien, pa ziskouezont keuz ha glac'har d'o fec'hejou.

En em lakomp gant fizians dindan skoazell Doue. Diwallet ha kennerzet gantan, e c'hellimp kaout an trec'h war enebourien hon ene.

Kentel

(Tennet eus lizer an abostol sant Paol d'ar Romaned. XIII)

Va breudeur, setu deuet an amzer da zihuna. Rak breman eo tostoc'h evidomp amzer ar zilvidigez eget p'omp bet galvet d'ar feiz.

Setu dizale fin d'an noz, hag an deiz o tont. Dilezomp eta oberou an denvalijenn, ha kemeromp armou ar sklerijenn. Kerzomp en eun doare dereat, evel ma tleer ober en deiz; tec'homp diouz ar festou a vez enno debret hag evet dreist-muzul; tec'homp diouz an hardurnez, ar pec'hejou lous, ar vuanegez; en em wiskit eus santelez Jezuz-Krist.

An Abostol sant Paol a sko aman war an dud ne zonzont ket e labour o zilvidigez, a zo evel kousket. Poent eo dihuna, emezan. Eman an deiz o tont. Krogit el labour.

Piou eo a zo kousket evelse, a ra skouarn vouzar ouz mouez Doue?

1°) Ar re ne gredont ket, ar re a dro kein da c'hras Doue, a lavar n'o deus ezomm ebet eus Doue, int mat evel m'emaint. En em lakaat a reont e riskl da veza daonet. Barnet e vezint evel ar re all, ha ma n'o deus netra vat da ginnig deiz ar varn, e vezo truezus o stad.

2°) Ar gristenien glouar, ne bedont ket, ne zentont ket ouz ar gourc'hemennou, hag a zo ive war an hent d'en em goll, ma kendalc'hont evelse.

3°) Ar gristenien vat o deus re a fizians en o nerz o-unan, ne daolont ket evez awalc'h ouz an danjeriou a zo endro d'ezo.

D'an dud-se holl an Iliz hirio a lavar dihuna, rak barnet e vezint gant Doue... Fin a zo d'an noz, eman an deiz o tont. Kerzomp dre ar sklerijenn, renomp eur vuhez santel. Pell diouzomp ar pec'hejou, oberou an denvali-

jenn. Goulennomp nerz Doue er bedenn hag er sakramanchou, sentomp ouz mouez Doue, hag e wiskimp neuze, hervez komz sant Paol, santelez Jezuz-Krist.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Lukaz, XXI)

En amzer-ze Jezuz a lavaras d'e ziskibien: « Bez e vezo sinou en heol, el loar hag er stered, ha war an douar an dud a vezo spontet o klevet trouz ar mor hag an tarziou. Dizec'ha a raint gant an enkreiz, o c'hedal petra a en em gavo gant ar bed holl, rak an nenvou a vezo brallet. Ha neuze e welint Mab an den o tont war eur goabrenn, leun a c'haloud hag a vajeste. Pa gomanso an traou-ze da zont, savit ho penn da zellet d'an nec'h, rak eman erru an eur evidoc'h da veza tennet a boan. » Hag evit rei d'ezo da gomprén, e lavaras d'ezo evelhen: « Sellit ouz ar wezenn fiez hag ar gwez all: pa gomansont da boulza, e c'houezit eman tost an hanv. Evelse, pa welot an traou-ze o tont, c'houi a c'houezo eman lost rouantelez Doue. E gwirionez m'hel lavar d'eoc'h: araok ma vezo maro an dud a zo breman, an traou-ze holl a en em gavo. An nenv hag an douar a dremenno, va c'homzoume, avat, ne dremenint ket. »

Aze ez eus meneg eus daou dra: dismantr ker Jerusalem hag ar varn ziweza.

Er bloaz 70 goude ginivelegez Jezuz-Krist, Jerusalem a voe kelc'het gant armeou Titus, eur Roman. Ar Juzevien a en em zifennas mat, a c'houzanas an naon, ar c'hlenvejou ha pep seurt poaniou. Pa z'eas ar Romaned e ker, ar Juzevien chomet beo n'oa mui nemet spesou anezo. Digaset e voent d'ar prizoun da Roum, an templ a voe devet, ha ne jomas ket anezan eur maen war eun all.

Ma voe spontus dismantr ker Jerusalem, spontusoc'h e vezo c'hoaz fin ar bed hag ar varn ziweza. Ar bed a vezo dismantret: « An nenvou hag an douar, eme zant Per, miret breman gant komz Doue, a vezo dismantret gant an tan da zeiz ar varn. »

Hor Zalver ne lavar ket deomp peur e teuo fin ar bed, met hon alia a ra da veza war evez: « Beilhit, rak ne c'houezit ket peur e figouezo mestr an ti. »

Tennomp hor mad eus kenteliou Hor Zalver. Kreskomp hor feiz, hor fizians, hor c'harantez evit Jezuz-Krist. Lakomp doun en hor spered komzou Hor Mestr: « An nenv hag an douar a dremenno, met va c'homzou-me ne dremenint ket. » Sonjomp er burzudou a c'hoarvezas d'ar mare m'edo Jezuz o vervel war ar C'halvar: kren-douar, tenvalijenn, kurun. Doue eo ar Mestr ha pep tra a zent outan.

Ra vezo en hor c'halon aon rak ar varnedigez da zont, ha kasoni evit ar pec'hed, rak ar varn a vezo spontus evit ar pec'her.

Bezomp evelato leun a fizians e Jezuz-Krist, rak ma komz kalet diwarbenn ar bec'herien, en deus lavaret ive e roio eun digoll, eun

digoll kaer d'ar re o devezo gouzanvet evitan, d'ar re o devezo e garet hag e zervichet.

Ha diskouezomp muioc'h-mui a garantez evit Hor Mestr. Ar re fall a ra brezel d'ezan, a glask diskar e rouantelez war an douar. Kemeromp kroaz Jezuz-Krist evit hor banniel, ha dindan ar banniel-ze kerzomp dre an hent en deus diskouezet d'eomp, hent gourc'hemennou Doue ha re an Iliz, dalc'homp mat e kreiz ar stourmajou. Ar vuhez a zo berr, hag e fin hor beach e kavimp eur Barner just ha leal a roio d'eomp ar gurunenn hor bezo gounezet.

Eil sul an Asvent

P e d e n n

Entanit, Aotrou, hor c'halonou, ma preparimp an hent d'ho Mab Unik, evit ma c'helimp, dre e zonedigez, kaout ar c'hras d'ho servicha gant eneo e stad vat.

Disul an Iliz a bede Doue da voalc'hi hon eneo dre e c'hras hag a verke evelse e teu deomp ar c'hras digant madelez Doue. Hirio e verk deomp e tleomp eus hon tu lakaat ar c'hras da dalvezout en hor c'halonou. Setu aze petra eo prepari an hent d'Hor Zalver. Evelse eo e lavare sant Yann Vadezour: « preparit d'ezan an hent ». Penaos ober? « Dougit

frouez a binijenn. » Pep hini ac'hanomp a dle ober brezel d'an ourgouilh ha d'an holl dechou fall evit beza da Jezuz-Krist, Hor Mestr, en deus roet d'eomp ar skouer en eur veva eur vuhez ker kalet. Distagomp hor c'halon diouz madou ar bed-man, ha klaskomp traou an Nenv, ar madou gwirion.

Dalc'homp kaer hon ene dirak Doue, hag e plijo d'ezan hor pedennou hag hon oberou mat.

Kentel

(Tennet eus Lizer sant Paol d'ar Romaned. XV)

Va breudeur, kement a zo bet skrivet a zo bet skrivet evit hor c'hentelia, evit ma kavimp pasianted ha frealzidigez er Skritur Sakr ha m'hor bezo fizians. Ra blijo gant Doue, an Hini a ro pasianted ha frealzidigez, rei deoc'h ar c'hras d'en em garet etrezoc'h, evel ma c'houlenn Jezuz-Krist, evit ma vezot gwelet, gant eun hevelep kalon ha teod, o veuli Doue, Tad Hor Zalver Jezuz-Krist. Bezit mat an eil e kenver egile, evel m'eo bet Jezuz en ho kenver, ma vezo meulet Doue. Rak me a lavar d'eoc'h: Jezuz en deus skignet ha prezeget an Aviel etouez ar Juzevien, evit diskouez d'ezo eo fidel Doue d'e c'her, e talc'h d'ar bromesaou graet d'o zadou koz. An dud all, ar re n'int ket Juzevien, a dle ivez meuli Doue evit e drugarez, evel m'eo skrivet: Me ho meulo etouez ar bayaned hag a gano gloar d'hoc'h Hano. Ha c'hoaz: « Poblou, en em unanit gant pobl Israel, ha kemerit perz en he levenez. » Hag ouspenn: « Meulit Doue,

holl boblou an douar, kasit gloar d'e hano. » Hag ar profed Isaias a lavar ive: « Dont a raio unan eus gouenn Jesse, an hini a vezo roue war an holl boblou, hag an holl boblou a lakaio ennan o fizians. » Ra blijo gant an Doue a fizians leunia ho kalon a bep seurt joa, a beoc'h er feiz, ma vezot karget a fizians dre vertuz ar Spered-Santel.

Er gentel-man sant Paol a lavar deomp talvoudegez ar Skritur Sakr a ro ar wirionez hag ar peoc'h d'hor spered, ar fizians hag al levenez d'hor c'halon.

An Iliz eo a zo karget da ziskleria deomp ar gwirioneziou a zo kuzet er Skritur Sakr. Selaouomp mouez an Iliz gant doujans, hag e klevimp eus pelec'h e teuomp, da belec'h ez eomp, petra hor beus d'ober war an douar-man, ha petra a zo ouz hor gedal goude ar maro. An neb a zelaou doktored ar bed, n'eus forz pegen desket int, a vezo o vale en denvalijenn; an hini a gred e Jezuz-Krist a zo er sklerijenn. E galon a zo leun a joa dre vertuz ar Spered Santel. Start e talc'h e kreiz an dentasion, ar boan, rak gouzout a ra eman Doue gantan. « Leun oun a joa, eme zant Paol, e kreiz va foaniou. » Doue a zalc'h d'e c'her. Kement hini en devezo stourmet mat beteg ar fin a vezo paet, digollet er bed all. « Deus, servicher mat ha fidel; o veza m'out bet fidel en traou bihan, me da lakaio breman da ren war draou bras. Deus da gemeret perz e levenez da Vestr. »

Aviel

(Pennad tennet eus sant Vaze. XV)

En amzer-ze Yann Vadezour, en e brizon, o veza klevet hano eus oberou Jezuz, a gasas daon eus e ziskibien d'e gaout evit goulenn digantan: « C'houi eo an Hini a dle dont, pe eun all eo a dleomp da c'hedal? » Ha Jezuz a respontas d'ezo: « Distroit ha lavarit da Yann ar pezh hoc'h eus gwelet ha klevet. Ar re zall a wel, ar re gamm a gerz, ar re lor a zo pareet, ar re vouzar a glev, ar re varo a zistro d'ar vuhez, ar re baour a zo prezeget d'ezo an Aviel, hag eürus an hini n'eo ket gwall skoueriet gant ar pezh a ran. » Evel m'edont o vont kuit, Jezuz a en em lakeas da lavaret diwarbenn Yann d'ar re a oa eno: « Petra oc'h aet da welet en dezert? Eur gorzenn brallet gant an avel? Met petra oc'h aet da welet? Eun den gwisket kaer? Met ar re a vez ganto hevelep dilhad a zo e palez ar rouaned. Petra oc'h aet eta da welet? Eur profed? Me a lavar d'eoc'h, ouspenn eur profed eo. Rak evitan eo bet skrivet ar c'homzou-man: Me a gaso va ael dirazoc'h evit kempenn an hent en ho raok. »

Da ziskibien Yann Vadezour Hor Zalver a ziskouez eo Doue, nann dre gomzou ha prezegennoù, met dre an oberou burzudus en deus graet. An holl sperejou a c'hell kompren an traou-ze.

E c'halloud hag e vadelez, setu aze hag a

verk eo Doue. Gant eur ger e ro ar pare d'ar re glanv, eo trec'h d'ar maro. Eun deiz e varvo e-unan, met o veza ma c'hoantaio mont d'ar maro, hag o vervel e lezo eur griadenn a lakaio an denvalijenn da zont war an douar, hag a gargo an dud a spont hag a enkrez. Maro eo, met d'an trede deiz, evel m'en doa lavaret, e savo eus ar bez leun a vuhez evit distrei da rouantelez an Nenv, n'eus fin ebet d'ezi.

N'e ket e c'halloud hepken a ziskouez d'an dud, met ive e vadelez. Evidomp-ni, evit hor zilvidigez eo diskennet eus an Nenv. Deuet da veza hor breur, en deus bet truez ouz hor poaniou hag hor zempladurez. N'helle ket klevet mouez an dud gwall eürus hep kaout truez outo, ha kement hini her pede gant feiz ha fizians en deveze ar pare. « It, emezan, ho feiz he deus roet d'eoc'h ar pare. »

Ya, Aotrou, C'houi eo an Hini a dlie dont, ha n'e ket eun all hon eus da c'hedal. Ni a oa dall, ha C'houi hoc'h eus hor sklerijennet; ni a oa bouzar ouz ho mouez, ha C'houi hoc'h eus roet deomp ar c'hlevet; ni a oa stag ouzomp lorgnez ar pec'hed, ha C'houi hoc'h eus hor pareet; ni a oa maro dre hor pec'hedjou ken bras, ha C'houi hoc'h eus roet deomp ar vuhez. Setu aze ar burzudou hoc'h eus graet o tont en hon touez.

Bennoz deoc'h, Jezuz, hon Doue, hor Zalver. Ni a gred ennoc'h hag a gaso deoc'h meuleudi heb ehan.

Trede sul an Asvent

Pedenn

Selaout, Aotrou, ni ho ped, hor pedennou, hag o tont davedomp bannit an denvalijenn pell diouz hor spered.

Epad an Asvent e tleer kas da Zoue pedennou birvidik. An Iliz a gan: « *Rorate, cæli, desuper.* » Nenvou, lezit ar gliz da goueza, ma teuo deomp eus ar c'hoabr an Hini a zo just.

An Hini emaer o c'hedal eo ar Mesiaz, Mab Doue, an Hini a dle savetei ar bed. Ezomm bras a zo anezan, rak ar bed a zo e tenvalijenn ar pec'hed, dindan galloud an droukspered. An dud a zo kriz an eil e kenver egile, dallet int gant an ourgouilh, an hudurnez, ne zavont ket o daoulagad etrezeg an Nenv da adori Doue, o Mestr; pep tra a zo doue evito, nemet ar gwir Doue.

Ra ziskenno eta ar Zalver da skuba an denvalijenn diwar an douar, da zeski d'an dud ar wirionez, da domma ar c'halonou gant tan ar garantez, da lakaat an holl war an hent eün, an hent a gas d'ar baradoz.

Kentel

(Tennet eus Lizer sant Paol da dud Philipp. IV)

Va breudeur, bezit laouen gant Doue, heb ehan; lavaret a ran c'hoaz: bezit laouen. En

em ziskouezit dereat dirag an holl, rak tost eo an Aotrou. Bezit dinec'h, met pedit, aspedit, trugarekait an Aotrou Doue, kasit dezan ho koulennou. Ha ra vezo atao peoc'h Doue, a zo dreist ar pezh a c'hellomp kompren. o terc'hel ho kalonou hag ho sperejou e Jezuz-Krist hon Aotrou.

Dre ma tosta gouel Nedeleg, an Iliz a gresk he levenez. Hirio e vez laket bleuniou war an aoter, hag e c'heller seni an ogrou. An Introit a gomans dre ar ger: *Gaudete*, bezit laouen.

Er gentel tennet eus Lizer sant Paol omp pedet ive da veza laouen, dinec'h, leun a fizians e madelez Doue. Eman o tont Hor Zalver. En em droomp outan, ha lavaromp dezan hon ezommou. Pedi ha pedi c'hoaz, heb ehan, meuli ha trugarekaat Doue, setu petra hon eus d'ober, evit kaout ar peoc'h, peoc'h Doue, kaera tenzor a zo.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Yann. I)

En amzer-ze ar Juzevien a gasas eus Jerusalem beleien ha levede da Yann da c'houlenn digantan: « Piou oc'h? » Hag e tisklerias ha ne nac'has ket, hag e tisklerias: « N'e ket me eo ar C'hrist. » Hag e c'houlenjont digantan: « Petra neuze? Daoust ha c'houi a zo Eliaz? » Hag e lavaras: « Nann. » — Eur profed? — Nann. — Hag e lavarjont dezan: « Piou oc'h? evit ma c'hellimp kas respont d'ar re o deus hon digaset. Petra a zonjit

ac'hanoc'h hoc'h-unan? » — « Me, emezan, a zo ar vouez karget da grial en dezert: Eñuit an hent d'an Aotrou, evel ma lavar ar profed Izaiaz. » Ar re a oa deuet d'e gaout a oa Fari-zianed. Hag e c'houlenjont digantan: « Perak neuze e vadezit, ma n'oc'h ket ar C'hrist, nag Eliaz, nag eur profed? » Yann a respontas d'ezo: « Me a vadez gant dour; met en ho touez ez eus unan ha ne anavezit ket. Henez eo a dle dont war va lerc'h, hag a zo em raok, ha n'oun ket din da ziskoulma dezan lasou e voutou. » An traou-ze a en em gavas e Belhani, en tu all d'ar Jourden, el lec'h m'edo Yann o vadezi.

En ho touez ez eus unan ha ne anavezit ket. Ar Zalver a c'hell beza tost. Marteze eo deuet, ha kalz ne ouzont ket. Perak ne zelaouont ket mouez sant Yann, en eur ober pini-jenn eus o fec'hejou? Ar re izel a galon, troet d'ober pini-jenn, a anavezo ar Mesiaz hag o devezo perz en e c'hrasou.

En hon touez eman ar C'hrist. Doue a holl viskoaz, krouer an nenv hag an douar, diskennet eo en hon touez evit en em ober den eveldomp, beza hor breur ha rei deomp gwir da vont gantan d'ar baradoz. Savet en deus e Iliz evit kendere'hel e labour war e lerc'h, ha chom a raio gant an Iliz betek fin ar bed. Sklerijenna a ra ar Pab, e Vikel war an douar, ha fiziet en deus en e Iliz tenzor e zakramanchou. Petra a c'helle ober c'hoaz?

Daoust d'e vadelez dreist muzul, ar C'hrist

a zo dianavezet gant kalz tud. Hep komz eus ar bayaned, an heretiked, ar schismatiked, nag a gatoliked a zo lezirek d'en em drei ouz ar C'hrist! Ne fell ket d'ezo en em zieza tamm ebet; n'ez eont ket d'an daoulin da lavaret o fedennou; evit an distera digarez e tilezont an oferenn da zul, ne dostaont ouz ar zakramanchou nemet eur wech ar bloaz. Nann, e gwirionez, ne anavezont ket ar C'hrist, ne vont ket eus e vuhez.

Bezomp izel a galon evel sant Yann Vade-zour: « N'oun ket din, emezan, da ziskoulma dezan lasou e voutou. » Ha deomp gant feiz, gant karantez d'ar C'hrist, Hor Zalver, hor mignon. Reizomp hor buhez war e hini, war e c'hourc'hemennou, goulennomp e c'hrasou dre ar zakramanchou, hag e roio deomp e nerz d'hon harpa e kreiz poaniou ar vuhez ha da veza trec'h d'an drouk-spered. Chomomp en e gichen keit ha ma vevimp. Gantan ha gantan hepken e vezimp eürus er bed-man hag er bed all.

Pevare sul an Asvent

P e d e n n

Diskouezit ho kalloud, ni ho ped, Aotrou, ha deuit; hon zikourit gant ho nerz bras meurbet, evit ma c'hellimp, en desped d'hor pec'hejou, kaout dre ho kras perz en ho trugarez.

Adarre aman e c'houlenner digant Doue diskar ar pec'hed, terri nerz an holl draou a zo oc'h enebi ouz ar c'hras, evit ma vezo an trec'h d'ar mad war an droug.

Abaoe dizentidigez Adam, eur mor a zizurziou hag a boaniou a c'holo heb ehan an douar: brezelioù, klenvejou, torfejou, ourgouilh, hudurnez, gwarizi. Perak kement-se ? O veza m'eo en em zavet an den enep Doue.

Evit para an holl glenvejou ha dizurziouze, eur Zalver a oa ret. Deuet eo, hag e kement lec'h m'eo bet selaouet e vouez, digemeret e Aviel, kerkent ez eus deuet gwellaenn. Met ive, pa z'eo bet dilezet, ankounac'haet an Aviel en eur vro bennak, kerkent ez eus deuet fallaenn.

Dalc'homp eta da Jezuz-Krist, Hor Zalver. Lakomp anezan da Vestr en hon tiegeziou, sentomp ouz e lezen, ha dalc'homp mat d'e garantez betek fin hor buhez.

Kentel

(Tennet eus Lizer an abostol sant Paol da dud Korinth. I. IV)

Va breudeur, ra vezimp kemeret gant an dud evel ministred Jezuz-Krist, karget da rei dezo misteriou Doue. Ar re a zo fiziet enno eur garg, a c'houlenner diganto beza fidel. Evidon-me, ne ran ket van evit beza barnet ganeoc'h pe gant re all. Met n'en em varnan ket va-unan. Va c'houstians ne rebech netra d'in: met n'oun ket didamall evit-se, rak gant Doue

eo e vezin barnet. Na varnit ket araok an amzer, araok ma teuo Doue; Doue a lakaio sklerijenn e kreiz ar c'halonou, ha neuze pep hint en devezo digant Doue ar veuleudi dleet d'ezan.

Ra vezimp kemeret gant an dud evel ministred Jezuz-Krist. Penaos eo barnet ar beleg gant tud ar bed? — Fall, re alies. Ne weler ket ennan den an Aotrou Doue, ministr Jezus Krist etouez an dud. Lod, en deiz a hirio, o deus kasoni outan, hag hen dispenn e pep giz dre o c'homzou hag o skridou. Hag ez eo gwir komzou Hor Zalver d'e ebestel: « Me ho kas evel denved e kreiz bleizi... An holl o devezo kasoni ouzoc'h abalamour d'am hano. »

Soudanenn ar beleg a ra poan da galz tud, o veza ma tigas sonj d'ezo eus Doue, eus lezenn Doue. Hogen, ar bec'herien, enebourien Doue, a en em zav ouz kement hini a gomz d'ezo pe a zigas d'ezo sonj eus lezenn Doue... Perak ez eus lezennou? Perak n'heller ket ober ar pez a garer? Perak e teu *hennez* da rebech deomp hor buhez?

Henez eo ar beleg, difenner Lezenn Doue. Ar wirionez a zo kasaüs, hag o veza ma tifenn Lezenn Doue, kalz tud a en em zav eneb ar beleg.

Petra a raio ar beleg, pa vezo dispennet gant tud fallakr? Awechou e vezo ret dezan en em zifenn dirag ar varnerien, evel ma reas gwechall sant Paol, pa lavaras d'ar re

her skourjeze: « Me a zo sitoyan romen. » Met peurliesia ne raio van ebet, ne lavaro ne-tra, met pedi a raio evit e vourrevien, evit m'ea devezo Doue truez outo ha ma pardono d'ezo o fec'hed.

Ar gristenien vat a en em stardo endro d'ar beleg, e zikouro gwella ma c'hellint, a gomezo d'ezan an hent da vont d'an eneo. An dud fidel a c'hell ober katekiz en o zi hag er maez eus o zi, ober prezegennou da zifenn an liz hag ar wirionez. Ne bignont ket er gador-brezeg, met en deiz a hirio e tleer displega ar wirionez e pep lec'h, hag awechou an dud lik a vez selaouet gant tud ne fell ket d'ezo na gwelet na klevet ar beleg.

Ar beleg, eus e du, a reno eur vuhez santel ha direbech, p'e gwir e talc'h plas Jezuz-Krist war an douar. Dre eur vuhez santel e kernerzo ar gristenien vat hag e c'hounezo anebeudou ar re fall.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Lukaz. III)

D'ar pemzekvet bloaz abaoe m'edo Sezar Tiber impalaer e Roum, en amzer m'edo Pons-Pilat gouarner ar Jude, Herodez er Galile, e vreur Filip en Iture hag e Trakonit, Lyzantias e Abilen, Anna ha Kaïphaz beleien vras, Doue a gomzas da Yann, mab Zakari, en dezert. Ha Yann a zeuas dre holl vro ar Jourden o prezeg badiziant ar binijenn evit kaout ar pardon eus ar pec'hejou, evel m'eo skrivet e Levri ar profed Izaiaz: « Setu aman ar vouez a gri

en dezert: kempennit an hent d'an Aotrou, eñnit ar wenojennou ma tle tremen dreizo; an holl izelennou a vezo leuniet, an holl uhelennou ha menezioù a vezo diskaret, an hent-chou kamm a vezo eñnel, ar re dorgennek a vezo kompezet, ha pep den a welo ar Zalver digaset gant Doue.

Tost eo ar Zalver da zont, rak gwalenn-roue pobl Israel a zo aet gant ar broiou all, hag hervez komzou ar brofeted, en amzer-ze eo e tlie dont ar Mesiaz, an Hini m'edo ar bed o c'hedal.

Doue a renk mat pep tra. Evit digeri an hent da Zalver ar bed, e tigas en e raok sant Yann Vadezour. Ginivelez Yann Vadezour a zo burzudus. N'oa ket c'hoaz deuet er bed, ha Doue her galve dre e hano. Kerkent ha m'eo gane, Zakari, e dad, ar beleg bras, a lavar e vezo hanvet « profed an Holl-C'halloudek hag e preparo an hent d'an Aotrou. » P'eo deuet e amzer da vont etouez an dud, an holl a wel ez eus ennan eur spered leun a dan hag a sklerijenn, eur galon dinamm, eun nerz ne blego morse, eur garantez souezus evit ar binijenn.

Kaset gant ar Spered Santel, Yann a ziskouezo Jezuz d'an dud en eur lavaret: « Setu aman Oan Doue, an hini a lamm pec'hejou ar bed. »

Met, evit digemeret an Aotrou, eo ret kempenn an hent ma tle tremen dreizan, eñna ar wenojennou, leunia an izelennou, diskar an

uhelennou hag ar menezioù, kompeza an tachennoù torgennek.

Mab Doue eo ar zantelez, hag a c'houlenn beza digemeret e kalonou santel, naet a be-c'hed. Evel ar Juzevien gwechall, ni ive a dle ober pinijenn. Sellomp piz en hor c'houstians, ha gwelomp petra a zo fall en hor c'halon. Enebomp ouz hon ioulou direiz ha pareomp hon ene diouz e glenvejou. Greomp pinijenn: dalc'homp war hon teod, war hon holl skianchou, bezomp war evez e kenver an debri, an eva, bezomp pur a galon. Ha m'hon eus da lakat urz en hon ene saotret gant ar pec'hed, deomp da ziskleria hor pec'hejou d'ar beleg gant keuz ha glac'har, hag hor bezo digantan ar pardon. Neuze e vezimp e stad vat evit tostaat ouz Hor Zalver ha reseo e c'hrasou.

Gouel Nedeleg

« Gloar da Zoue e barr an Nenvou ha peoc'h war an douar d'an dud a volonte vat! » Setu deuet an deiz bras, an deiz kaer a c'hedemp abaoe pell amzer, a breparemp dre hor pedennou epad an Asvent. Ar Verb eternal, Mab Doue e-unan, a zeu d'en em ober den, da c'henel e Bethleem, e kreiz an noz, en eur c'hraou dister. Oh! Jezuz! pebez madelez a ziskouezit evit an dud! M'ho peus en em izelaet evelse, abalamour d'eomp-ni eo, evit hor zevel. Kemeret hoc'h eus hor zempladu-

rez, hor poaniou, evit o farea. Dont a rit da veza hor breur, hag e fell deoc'h ranna ganeomp an heritaj kaer a c'hounezot, rouantelez an Nenv. Evit ho paea eus ken vras karantez, ne c'houlennit nemet hor c'halonou. Deoc'h int, Jezuz. *Sic nos amantem quis non reddamur?* Goude m'hoc'h eus diskouezet kement a garantez evidomp, piou a c'helfe chom heb ho karet?

Er c'han hag er pedennou epad gouel Nedeleg e welomp joa an Iliz. Ne c'hoar ket penaos meuli awalc'h ar Mabig Jezuz. Evit ma vezo Jezuz muioc'h ganeomp eget en amzeriou all, ar beleg a lavar teir oferenn, ha dre gomz nerzus ar beleg Jezuz a ziskenn teir gwech war an aoter, hag ar gristenien a c'hell e adori muioc'h.

Oferenn Hanter-noz

Pedenn

Doùe, C'houi hag hoc'h eus sklerijennet an noz santel-man gant sked an Hini a zo ar wir sklerijenn; roit deomp ar c'hras, goude beza anavezet war an douar ar sklerijenn-man ker misterius, da gaout perz en Nenv en eürusted digaset gant an Hini a vev hag a ren ganeoc'h epad an holl amzer...

Er bedenn-ze, kaer meurbet, eo merket e berr gomzou pegen bras madelez a ziskouez Doue deomp dre vister an Inkarnasion. Jezuz-Krist eo sklerijenn ar bed. Skuba a ra an denvalijenn a c'holoe an douar hag a zalle daoulagad an dud. Lakat a ra sklerijenn e Aviel da lugerni dre ar bed, Ar re a gerzo ouz ar sklerijenn-ze a gerzo dre an hent a roio dezo ar wirionez hag an eürusted, joa d'o c'halon war an douar-man ha gloar ar baradoz goude o maro.

Kentel

(Tennet eus Lizer an Abostol sant Paol da Ditus. II)

Va mignon ker, gras Doue Hor Zalver a zo en em ziskouezet d'an dud holl, evit deski deomp ehana da enebi ouz Doue ha trei kein da c'hoantegeziou direiz ar bed, ha beva war an douar-man evel ma c'houlenn ar reiz vat, o karet Doue hag hon nesa, en eur c'hedal an

eürusted eternal ha donedigez gloriüs Hor Zalver Jezuz-Krist, en deus en em roet evidomp evit hor prena eus ar pec'hed hag ober ac'hannomp eur bobl da blijout dezan, troet ouz an oberou mat. Prezeg ar gwirioneziou-ze en hano Hor Zalver Jezuz-Krist.

Deuet eo eta gant e c'hrasou hag e drugarez ar Zalver a c'helle hon tenna diwar hent an ifern ha rei deomp ar vuhez. En em ziskouez a ra d'an dud e kraou Bethleem. Netaomp hor c'halonou, lakomp anezo kaer evit plijout dezan. Troomp kein d'ar c'hoantegeziou direiz, bevomp hervez ar reiz vat. Eürus ar re a zo pur a galon, rak gwelet a raint Doue. Ha neuze karomp Doue hag hon nesa, ma vezo, da zeiz ar varn, leun hon daouarn a oberou mat, ha Doue hon digemero en eürusted peurbadus.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Lukaz. II)

Er amzer-ze e teuas kemennadurez a-berz Sezar Aogust, da niveri holl dud ar bed. An niveradur-ze a voe graet da genta gant Sirlinus, gouarner ar Syri; hag an holl a zeue da rei o hano d'ar gear m'oant staget outi. Jozef a bignas ive eus Nazareth er Galile, d'ar Jude, da gear David, hanvet Bethleem, rak ma z'oa eus ti ha familh David, evit rei e hano hag hini Mari, e bried, a oa dougerez. Hag epad m'edont eno, setu ma teuas an amzer dezi da

lakat he bugel er bed. Genel a reas he mab hena, hag e vailhuras anezan, hag ec'h astennas anezan en eur c'hraou, rak n'oa ket a blas d'ezo en ostaleri. E kichen ez oa pastored o veilha hag o tiwall o denved epad an noz. Ha setu m'en em ziskouezas dezo eun Ael a-berz Doue, ha sklerijenn Doue a skoas o daoulagad hag o devoe spont bras. Hag an Ael a lavaras d'ezo: « N'ho pezit ket aon; me a zigas d'eoc'h eur c'helou mat a roio kalz joa d'ar bobl a-bez: ganet ez eus d'eoc'h hirio eur Zalver, ar C'hrist, an Aotrou, e kear David. Hen anaout a reot diouz ar merk-man: c'houi a gavo eur bugel mailhuret ha gourvezet en eur c'hraou. Ha kev'ent eun niver bras a Aelz a zeuas endro d'an Ael kenta, en eur veuli Doue hag en eur gana: Gloar da Zoue e barr an Nenvou, ha peoc'h war an douar d'an dud a volonte vat!

Ni ive, o Bugel divin, a zeu da unani her mouez gant hini an Aelz evit kana: Gloar da Zoue en Nenv ha peoc'h war an douar d'an dud a volonte vat! O klevet lenn an Aviel, hor c'halon a zo bet skoet, pa zonzomp petra hoc'h eus graet evidomp. Ganet oc'h en eur c'hraou dister, er haourentez, C'houi, Mestr an Nenv hag an douar. Kemeret hoc'h eus natur an den, hag hiviziken omp breudeur d'eoc'h; hoc'h heritaj, an Nenv, a rannit ganeomp. Ho trugarekaat a reomp hag ho meuli ive e greiz kalon. Gloar d'eoc'h en Nenv ha war an douar, breman ha da viken!

Oferenn ar mintin

(Pennad tennet eus Aviel sant Lukaz. II)

En amzer-ze ar bastored a lavare ken etrezo: Deomp betek Bethleem, ha gwelomp petra a zo c'hoarvezet, petra a zo bet diskleriet d'eomp gant an Aotrou. Hag ez eont d'ar red, hag e kavont Mari ha Jozef hag ar Bugel gourvezet er c'hraou. Ha goude beza gwelet, ec'h anavezont ar wirionez eus ar pezh a zo bet kement d'ezo diwarbenn ar bugel-ze. Ha kement hini a glevas komz anezan a voe souezet gant ar pezh a lavare ar bastored. Mari a zalc'he mat ar c'homzou-ze en he c'halon hag a zonzje enno. Hag ar bastored a zistroas, en eur enori hag en eur veuli Doue evit ar pezh o doa klevet ha gwelet, hervez m'oa bet lavarret d'ezo.

Evel ar bastored deomp ive ha buan da graou Bethleem. A vec'h m'o deus klevet komz an Ael, setu i en hent etrezeg ar c'hraou, hag e kavont Mari ha Jozef hag ar bugel nevez ganet. Digollet int bet evit o feiz, hag ar Mabig Jezuz en deus skuilhet warno e c'hrasou. Laouen holl, e komzont d'ar re a zigouez ganto eus ar pezh o deus gwelet ha klevet, hag e veulont Doue en deus graet traou bras meur-bet.

Ni ive, goude beza adoret Hon Doue, embannomp endro d'eomp e vadelez; dre hor skoueriou hag hor c'henteliou poulzomp an dud all d'en em rei da Jezuz, rak d'ezan e

rankont beza. Hen eo an Hini en deus o c'hrouet, o zaveteet, an Hini o barno, an Hini a vezo o joa er baradoz, ma karont e garet hag e zervicha.

Oferenn an deiz

P e d e n 7

Ni ho ped, Doue holl-c'halloudek, roit d'eomp ar c'hras, dre c'hinivelez Ho Mab Unik war an douar, da veza dilivret eus ar pec'hejou a zo abaoe pell amzer liammet an dud s'anto.

An dud, abaoe pec'hed hon tad kenta, a oa en eur stad truezus meurbet. Kouezet oa warno malloz Doue, hag edont dindan galloud an drouk-spered, sklavourien d'ar pec'hed. Ar Zalver, o tont da veza hor breur, a dorr hol liammou hag hor gra libr, bugale da Zoue. Araok ma teuas, an dud a oa e tenvalijenn ar maro. Ankounac'haet o doa evit pe'ra oant laket war an douar-man, petra o doa d'ober. Doktored ar bed n'oant ket gouest da ziskouez an hent d'an dud. Jezuz a ziskenn eus an Nenv hag a lavar : « Me eo an hent, me eo ar wirionez, me eo ar vuhez. » Rei a ra da anaout d'an dud eun Doue a zo bet a holl-viskoaz, holl-c'halloudek, just, trugarezus, a daol evez war bep tra. Deski a ra d'eomp hor braster hag hor zempladurez. Hen eo Hor Zal-

ver, an Hini hon tenno eus hor stad truezus, an Hini a zo hor mignon ha ne glask nemet hor mad. An neb a gerz war e lerc'h a gerz dre ar sklerijenn.

Selaouomp eta e vouez, deomp d'e heul, hag oc'h en em harpa warnan, e c'hellimp beza trec'h d'ar pec'hed, gounit ar baradoz, hor gwir vro.

K e n t e l

(Tennet eus Lizer an Abostol sant Paol d'an Hebreed. I)

Goude beza gwechall komzet ouz hon tadou meur a wech hag e meur a c'hiz dre ar Bro-feted, Doue en deus nevez komzet d'eomp dre e Vab, en deus graet heritour eus an holl draou ha dre behini en deus krouet an amzeriou. Ar Mab-ze, ar sked eus e c'hloar, henvel outan dre natur, a zoug pep tra dre c'halloud e c'her; hor goalc'het en deus eus hor pec'hejou, hag azezet eo en tu dehou da Zoue; kement eman dreist an Ælez ha m'em'ar e hano dreist o hini. Rak, da behini eus an Ælez en deus biskoaz lavaret: « C'houi a zo va Mab; hirio oc'h ganet ganen? » Ha c'hoaz: « Me a vezo d'ezan da Dad, hag Hen a vezo d'in da Vab? » Ha pa zigas adarre e Vab penn-her er bed, e lavar: « Ra vo adoret gant an holl Ælez! » Ha d'an Ælez e lavar: Ober a ra an Ælez buan evel an avel, hag e ganaded evel flammou-tan. D'e Vab e lavar: « Ho tron, o Doue, a zo savet evit ato; gwalleng ar justis a zo ho kwalleng a roue. Karet hoc'h eus, ar wirionez ha kasaet an droug;

abalamour da-ze Doue, ho Toue, en deus ho sakret gant an eol, an eol a levez, muioc'h eget ho kenheritourien. Hag ouspenn : « C'houi, Aotrou, er penn kenta, hoc'h eus krouet an douar, hag an nenvou ive a zo labour ho taouarn. An holl draou-ze a dremenno, met C'houi a bado; dont a raint da veza koz evel an dilhad, hag e chenchot anezo evel eur vantell, hag e vezint chenchet. Met C'houi a bado, atao ar memes hini, ha ne vezo fin ebet d'eoc'h. »

Er gentel-ze, ken kaer, ken uhel, eo merket d'eomp pegen bras eo Mab Doue, ar Verb, an Eil Bersonach eus an Dreinded Sakr. Bez ez eo ar sked eus gloar an Tad, henvel outan dre natur.

Ar grouadurien a dle kas meuleudi d'ezan. Holl int bet krouet gantan. Ar re n'int ket libr a zent ouz al lezennoù en deus graet evito. Ar re a zo libr, an Ælez hag an dud, a dle lakat o liberte da blega dindan e volonteze. O veza m'o doa en em zavet eneb ar volonteze, oant bet skoet gant justis Doue. An Ælez fall a zo bet koundaonet d'an ifern, an den da boaniou ar vuhez ha d'ar maro.

N'eus ket bet a bardon evit an Ælez, a oa sperejou pur, gouest da gompren gwelloc'h eget an den petra oa dizenti ouz Doue.

Ouz an den Doue en deus bet truez, ha mister an Inkarnasion a ziskouez e vadelez souezus evidomp. Diskouezomp hon anaoude-

gez vat o labourat gwella ma c'hellimp evit gloar Doue. Kinnigomp gloar da Zoue dre hor buhez santel, sentomp ouz e holl c'hourc'hemennou; savomp uheloc'h c'hoaz, ha reizomp hor buhez war genteliou an Aviel. Poaniomp da veza henvel, muia ma c'hellimp, ouz Hor Zalver Jezuz-Krist.

Aviel

(Penn kenta eus Aviel sant Yann. D)

Er penn kenta edo ar Ger (Verb), hag ar Ger a oa gant Doue hag ar Ger a oa Doue. Er penn kenta edo e Doue. Gantan eo bet graet pep tra, hag hepdan n'eus bet krouet netra. Ennan edo ar vuhez, hag ar vuhez oa sklerijenn an dud, hag ar sklerijenn a zo o lugerni en denvalijenn, hag an denvalijenn n'he deus ket komprenet. Bez e voe eun den digaset gant Doue, e hano Yann. Dont a reas evit beza test, evit rei testeni d'ar sklerijenn, lakat an dud holl da gredi. N'e ket hen oa ar sklerijenn, met deuet oa da rei testeni d'ar sklerijenn. Ar Ger oa ar sklerijenn wirion a lugern war bep den a zeu er bed-man. Er bed edo, hag ar bed a zo bet graet gantan, ha n'eo ket bet anavezet gant ar bed. Deuet eo en e dra, ha n'eo ket bet anavezet gant e dud. Met d'ar re o deus hen digemeret en deus roet ar c'hal-loud da veza bugale Doue, d'ar re a gred en e Hano, ar re n'int ket ganet eus ar gwad nag eus ioul ar c'hig, met eus Doue. Hag ar Ger a zo en em c'hraet den ha bevet en deus en hon touez, ha gwelet hon eus e c'hloar,

evel gloar Mab unik an Tad, leun a c'hras hag a wirionez.

Sant Yann, e penn kenta e Aviel, a bign betek an uhela eus an Nenv. Gwelet a ra an Dreinded Sakr, Tad, Mab ha Spered Santel, eun Doue hepken, rak m'o deus o zri ar memes natur, natur Doue. Ar Verb, Mab Doue, p'eo deuet an amzer merket adaleg ar penn kenta gant furnez Doue, ar Verb, an Hini a oa e Doue, an Hini en deus krouet pep tra, a zo diskennet war an douar evit en em ober den. Bevet en deus en hon touez, gwelet hon eus e sked hag e c'hloar. Pep tra a zente outan; o sevel e zourn e lakae ar mor e kounnar da jom sioul; roet er deus ar pare d'ar re glanv ha zoken ar vulez d'ar re varo. E-unan eo savet eus ar bez leun a vuhez d'an trede deiz evel m'en doa lavaret, ha daou ugent dervez da c'houdeze, dirag e ebestel mantret, e pignas skedus meurbet, da rouantelez an Nenv.

Ar re a ro digemer d'ezan en o c'halon a zo bugale Doue. Ni, bezomp eus ar reze. Digoromp hor c'halon da Jezuz, hag en deiz-man, deiz kaer Nedeleg, diskleriomp d'ezan hor c'harantez.

Gouel sant Stefan, kenta merzer

Pedenn

Roit deomp ar c'hras, Aotrou, d'ober evel ar re a enoromp, ma teskimp karet hon enebourien, rak hirio e reomp gouel an hini a bedas Hor Zalver Jezuz-Krist, ho Mab, zoken evit e enebourien.

Hirio ec'h enoromp maro kaer eur zoudard da Jezuz-Krist, sant Stefan, kenta merzer. Ha dioc'h'tu an Iliz a laka dirag hon daoulagad ar gentel gaer a zo evidomp e buhez sant Stefan. Evel e Vestr, a lavaras war e groaz: « Va Zad, pardonit d'ezo, rak n'ouzont ket petra a reont », Stefan ive, lazet a daouliou mein a bed evit e vourrevien.

Kentel

(Tennet eus Oberou an Ebestel. VI. VII)

En amzer-ze Stefan, leun a c'hras hag a nerz, a rae traou souezus, burzudou bras e kreiz ar bobl. Neuze hiniennou eus ar Synagog hanvet hini al Libertined, hag eus hini ar Sireneed hag eus hini an Alexandrined, ha tud eus ar Silisi hag an Azi a en em zavas evit klask derc'hel penn ouz Stefan, ha n'helent ket herzel ouz ar furnez hag ar Spered a gomze dre e c'henou. Oc'h e glevet, ez ajont en egar hag e skrigne o dent gant ar gounnar outan. Stefan, sklerijennet gant ar Spe-

red Santel, o sellet ouz an Nenv, a welas gloar Doue ha Jezus azezet en tu dehou d'e **Dad**. Hag e lavaras: « Me a wel an Nenv digor ha Mab an den azezet en tu dehou d'e **Dad**. » E enebourien a grias a vouez uhel, a stankas o diskouarn, hag a en em daolas holl warnan. Hag e kasjont anezan er maez a gear evit e laza a daoliou mein. Hag an testou a lakeas o dilhad e kichen treid eun den yaouank hanvet Saül. Hag a daoliou mein e lazjont Stefan, a bede hag a lavare: « Jezuz, va Aotrou, digemerit va ene. » Ha goude beza konezet d'an daoulin, e krias a vouez uhel: « Va Doue, na zalc'hit ket kount d'ezo eus ar pecc'hed-man. » Ha goude ar geriou-ze, e varvas gant Doue.

Jezuz ive a oa bet kaset er maez eus kear evit beza laketa d'ar maro. Evel m'oa bet graet d'ar Mestr, eo graet d'an diskibl. Heman a zo kennerzet gant e feiz hag e garantez evit Jezuz-Krist. « N'ho pezit ket aon, a lavare Jezuz, rak ar re a laz ar c'horf, met n'hellont netra war an ene. » Stefan a gerz dis-pont, laouen zoken d'ar maro. Gouzout a ra ez a dre ar maro d'an eürusted a bado da viken. Gwellet a ra Jezuz-Krist e kreiz e c'hloar er baradoz. Eur gurunenn gaer a zo eno ouz e c'hortoz. Koueza a ra ar vein warnan, e c'hwad a red, met ar merzer a zalc'hi mat. « Jezuz, emezan, digemerit va ene. — Va Doue, na zalc'hit ket kount d'ezo eus ar pecc'hed-man. »

An den yaouank a oa eno o terc'hel dilhad ar vourrevien, Saül e hano, eo an hini a vezo diwezatoc'h sant Paol, an abostol bras. Hag e c'heller kredi e voe gounezet d'ar feiz gant pedennou sant Stefan.

A v i e l

(Pennad tennet eus Aviel sant Vaze. XXIII)

En amzer-ze Jezuz a lavaras d'ar Skribed ha d'ar Farizianed: setu ma kasin d'eoc'h profeted, tud desket ha doktored; ha lod anezo a vezo lazeta ganeoc'h, lod all a vezo laketa e kroaz, lod all skourjezet en ho sinagogou, hag e vezint gwall-gaset ganeoc'h a gear da gear, evit ma kouezo war ho penn an holl c'hwad santel a zo bet skuilhet abaoe gwad Abel, an den just, betek gwad Zakari, mab Malachi, lazeta ganeoc'h etre an templ hag an aoter. E gwirionez m'hel lavar deoc'h, an holl draou-ze a c'hoarvezo gant an dud a zo hirio war an douar. Jerusalem, Jerusalem, te hag a laka ar Brofeted d'ar maro hag a daol mein ouz ar re a zo kaset d'it, nag a wech em eus klasket dastum da vugale evel ma tastum ar yar he laboused bihan dindan he diouaskell, ha n'ec'h eus c'hoantaet. Setu ma vezo lezet ho ti hep den ebarz. Rak me a lavar deoc'h: N'am gwelot mui hiviziken, betek ma lavarot: Meuleudi d'an Hini a zeu en hano an Aotrou.

Ar verzerien a zo roet d'ar bed evit kenderc'hel labour ar C'hrist o rei testeni d'e

gomzou en eur skuilh o gwad da ziskouez int gwirion. Ar bed n'en deus ket o anavezet. Evelato, dre vertuz o gwad ha dre an nerz-kalon o deus diskouezet, meur a hini a zo bet gounezet da Jezuz-Krist. Jerusalem a gouezo warni malloz Doue, o veza m'he deus graet fae war ar brofeted digaset d'ezhi. Ha komzou Hor Zalver da gear Jerusalem a verk e vezo kastizet ar re a wallgaso ar brofeted, an doktored, ar veleien kaset d'ezo gant Doue.

Bezomp leun a anaoudegez vat evit ar verzerien ha kanomp d'ezo meuleudi. Skeudennet e vezont gant eur bod palmez en o dourn. Ar bod palmez a verk o deus bet an trec'h war o enebourien.

Sant Yann, abostol hag avieler

Evel e vreur Jakez, Yann a oa eur peske-taer eus Bethsaida. Heman eo an diskibl muia-karet, o veza m'oa dizemez ha ma roas, abalamour da-ze, e galon holl da Jezus.

D'ar goan ziweza e lakeas e benn da ziskuiza war galon Jezuz. Pignat a reas war menez Kalvar warlerc'h e Vestr, hag ennan e voe fiziet Mari gant Jezuz. « Va mab, setu aze ho Mamm. » Da Vari e voe lavaret ar c'homzou-man: « Mamm, setu aze ho mab. »

Yann en deus skrivet eun Aviel, tri Lizer hag an Apokalypz. Gouzant a reas evit Jezuz evel an ebestel all, rak, war a gonter, e voe

harluet gant an impalaer Domisian e enezenn Patmos, hag e Roum e voe laket en eur vasin vras leun a eol bero.

Mervel a reas e Efez, koz bras. Betek fin e vuhez ne ehanas da brezeg ar garantez d'e ziskibien. « Va bugaligou vihan, emezan, en em garit etrezoc'h, hervez gourc'hemenn ar Mestr. Ha ma rit evelse, eo awalc'h. »

P e d e n n

En ho madelez, Aotrou, ni ho ped, sklerijennit hoc'h Iliz, ma vezo hentchet gant furnez an abostol hag avieler sant Yann, ha ma c'hounezzo ar madou eternel.

Dre e skridou sant Yann en deus skuilhet sklerijenn war an douar. An Iliz a c'houlenn beza hentchet gant ar sklerijenn-ze. Er Skritur Sakr eman komzou Doue, kenteliou Doue, hag an Iliz a gav er Skritur Sakr ar gwirioneziou a zo da embann dre ar bed evit silvidigez an eneou.

K e n t e l

(Tennet eus Levr ar Furnez. Eceli. XV)

An hini en deus doujans Doue a raio ar mad, hag an hini a zo just a c'hounezzo furnez, hag ar furnez a zeuio d'ezan evel eur vamm leun a c'hloar. D'ezan e roio ar bara a vuhez hag a spered, ha dour ar furnez hag ar zilvidigez. Start e chomo ennan, nerz hag harp a roio d'ezan evit miret outan da goueza; uhel her savo dirag an dud all, hag e kreiz

an lliz e tigor d'ezan e c'henou hag e kargo anezan a furnez hag a spered, hag e wisko d'ezan eur vantell a c'hloar; joa ha levezek a roio d'ezan, ha Doue hon Aotrou a lezo gantan en heritaj eun hano eternel.

Ar Furnez a gomzer aze anezi eo Furnez Doue, ar Verb eternel, an Hini a zo ar Vuhez, ar sklerijenn o lugerni e kreiz tenvalijenn an droug hag ar gaou. Sant Yann, galvet da veza abostol, hag ouspenn avieler, en deus bet eul lodenn gaer eus ar sklerijenn-ze.

Bez en devoa bet ive ar bara a vuhez d'ar goan ziweza, digant Hor Zalver. « Kemerit, ha debrit. An dra-man eo va c'horf. »

Nerz en devoa resevet digant e Zoue da brezeg an Aviel, da rei festeni da Jezuz-Krist, da zerc'hel mat beteg ar fin.

Hag o veza m'en deus dalc'het mat, en deus bet an heritaj eternel, gloar ar baradoz.

A vi el

(Pennad tennet eus sant Yann. XXI)

En amzer-ze Jezuz a lavaras da Ber: « Deus ganen. » Per, oc'h en em zistrei, a welas o tont an diskibl-ze a oa karet gant Jezuz, an hini a ziskuizas e benn war galon Jezuz d'ar goan ziweza hag a lavaras: « Mestr, piou eo a werz ac'hanoc'h? » Per, p'en devoe e wet, a lavaras da Jezuz: « Aotrou, hag heman petra a zeuio? » Jezuz a respontas: « Me a fell d'in e chomfe evelse betek ma tistroin;

petra a ra ze d'it? Te, deus ganen. » Ar brud a zavas etre ar breudeur ne dlie ket an diskibl-man mervel. Jezuz n'en deus ket lavaret: « Ne varvo ket; met me a fell d'in e chomfe betek ma teuin; petra a ra ze d'it? » Hennez eo an diskibl a ro testeni eus kement-man hag en deus skrivet ar pezh a zo aman, ha gouzout a reomp eo gwirion e desteni.

Sant Per, evel e Vestr, a voe staget ouz eur groaz hag a varvas warni. Sant Yann a voe lezet pell war an douar hag a c'hellas, epad kalz bloaveziou, komz d'an dud eus Jezuz hag e garantez.

Er pennad-man eus e Aviel e welomp pegen eürus oa sant Yann da c'hellout lavaret oa bet karet gant e Vestr. Hen eo an hini a harpas e benn war galon Jezuz d'ar goan ziweza.

Beza mignon da Jezuz, setu aze ive petra a dle klask pep hini ac'hanomp. Jezuz a fell d'ezan beza karet dreist pep tra. An hini a en em stag ouz an traou krouet a gouezo ganto. An hini a en em ro da Jezuz a jomo start en e zav. Kemeromp eta da vignon an Hini n'hon dilezo morse, goude ma vijemp dilezet gant an holl. Dalc'homp tost d'ezan epad hor buhez ha da eur hor maro; lakomp hor fizians en Hini hepken a c'hell hor zikour. Jezuz, hor mignon, ne fell ket d'ezan kaout an hanter hepken eus hor c'halon, ne fell ket d'ezan ranna gant eun all; evitan e-unan hepken e fell d'ezan kaout hor c'halon hag azeza

er galon-ze evel war e dron. Ma vijemp gouest da gas diwar hon tro an holl grouadurien, Jezuz en devije plijadur o chom ganeomp. Ha pa vez Jezuz ganeomp, hon eus pep vad ha ne gavomp netra dies d'ober. Pa ne gomz ket d'hor c'halon, eo dister ar frealzidigez a zeu d'eomp aberz an dud. An hini en deus kavet Jezuz en deus kavet eun tenzor, hag eun tenzor dreist an holl vadou. Dale'homp mat d'an tenzor-ze. Gwelloc'h eo koll pep tra war an douar eget ober eur pec'hed marvel, rak ar pec'hed a ra da Jezuz pellaat diouzomp. Gant madou, plijadureziou an douar ne gaver ket ar peoc'h, al levenez. N'eus a levenez wirion evit an den nemet o karet Jezuz (1).

An Innosanted santel

Ar roue kriz Herodez a roas urz da lakat d'ar maro ar vugale vihan eus Bethleem. Dre gasoni ouz Jezuz-Krist eo int bet lazet, ha Jezuz n'helle ket chom heb o digemeret en e Varadoz. Badezet int bet en o gwad skuillet evit Jezuz-Krist, hag emaint eürus o kana meuleudi Doue.

Evelato, evit digas sonj eus glac'har mam-mou Bethleem a voe diframmet diganto o bugale, an Iliz a gemer evit an oferenn an dil-

(1) Imitasion J. K. II. 7.

had liou mouk violet, evel d'an Asvent ha d'ar C'horreiz, liou ar c'haon, ha ne vez ket lavaret ar *Gloria in excelsis*. — P'en em gav ar gouel da zul, e vez kanet ar Gloria hag an dilhad oferenn a vez ruz.

Aviel

(Pennad tennet eus sant Vaze. II)

En amzer-ze Æl Doue a en em ziskouezas epad e gousk da Jozef hag a lavaras d'ezan: « Sav, kemer ar bugel hag e vamm, ha tec'h d'an Ejipt, ha chom eno betek ma lavarint d'it. Rak Herodez en deus sonj klask kregi er bugel evit e laza. » Jozef a zavas, a gemeras ar bugel hag e vamm e kreiz an noz, hag a dec'has d'an Ejipt, hag a jomas eno betek maro Herodez; evit ma c'hoarvezfe ar vez a zo merket e komzou ar Profed a lavar: « Eus an Ejipt am eus galvet va mab. » Neuze Herodez, o welet oa bet graet goap outan gant an tri Roue Maj, a yeas en eur gounnar vras hag a gasas tud da laza an holl vugale a oa e Bethleem ha tro war dro adaleg o daou vloaz ha yaouankoc'h, hervez an amzer displeget d'ezan gant ar Rouaned Maj. Neuze e c'hoarvezas ar pezh a zo bet lavaret gant ar profed Jeremi: Eur vouez a zo bet klevet e Rama, lenv ha klemmou spontus: Rachel o lenva war he bugale, ha ne fell ket d'ezi beza frealzet, rak maro int.

Petra ne c'hell ket ar gounnar? Herodez a

zo dallet. Graet ez eus bet goap outan, war a gred, hag e ro an urz kriz da laza holl vugale vihan Bethleem ha tro war dro.

Na vezomp ket souezet o welet traou evelse. Araok an Aviel, e veze gwelet war an douar krizder, hudurnez, torfejou euzus. Ouspenn an hanter eus an dud a oa sklaved hag ar sklaved a veze graet d'ezo gwasoc'h eget d'ar chatal. Ar mestr a c'helle o laza, hep m'en devije kont da renta da zen, a c'helle o zeurel da zebri d'ar pesked.

Diwezatoc'h e welimp an impalaered romen o rei an urz da lakat ar gristenien d'ar maro, ha den n'helfe niveri ar gristenien a zo bet kaset d'ar maro dre gasoni ouz Jezuz-Krist. Met Doue ne varv ket, nag an Iliz ken nebeut. Eus gwad ar verzerien ez eus savet kristenien nevez, hag an Aviel a zo bet prezeget.

El lec'h m'eo bet prezeget, eo bet gwelet ker'kent o vleunia ar vertuziou kristen, ar garantez, ar zantelez.

Met, el lec'h n'eo ket anavezet an Aviel, e weler c'hoaz traou kriz ha divalo evel e amzer Herodez.

Pedomp evit ma vezo skignet an Aviel dre ar bed holl. Sikouromp Breuriez ar Feiz dre hor pedennou hag hon aluzennou.

Kenta a viz genver

Sirkonsizion Hor Zalver Jezuz-Krist

Eiz dervez goude ma voe ganet, Jezuz a voe sirkonsizet, hervez Lezenn Moyzez. Ganet dindan al Lezenn goz, evit rei skouer d'eomp. e sento ouz holl c'hourc'hemennou al Lezenn-ze. betek m'en devozo displeget al Lezenn nevez, diazezet e Iliz, ha karget e ebestel da brezeg an Aviel. Deiz ar sirkonsizion e veze roet eun hano d'ar bugel.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Lukaz. II)

En amzer-ze, pa voe tremenet an eiz dervez ma tlie beza sirkonsizet ar bugel, e voe roet d'ezan an hano a Jezuz, evel m'oa bet hanvet gant an Æl araok m'oa konsevet gant ar Werc'hez.

Ar ger Jezuz a verk *Salver*. Dre hano Jezuz an ebestel a rae burzudou. Ni ive pedomp Jezuz en hor poaniou ha trubuilhou, hag e vezimp frealzet. Ra vezo alies war hon teod an hano santel-ze.

Hirio eman deiz kenta ar bloaz hag emaa ar c'hiz da lavaret: « Bloavez mat d'eoc'h! »
Eur bloaz all a zo aet ebiou d'eomp. Gwel-

la'ze mar deo bet mat ha santel, m'hon eus karet ha servichet Doue evel ma tleomp ober. Setu aze petra eo ar bloaveziou mat, ar re m'hon eus enno dastumet madou evit ar baradoz.

Goulennomp digant Doue hirio ar c'hras da dremen mat ar bloaz-man. Ra blijo gantañ skuilh warnomp e wella bennoz. Rak, hep sikour Doue, petra c'hellomp? Ra vennigo hon tiegeziou, hor familhou, ar re goz, ar re yaouank, ar re vras, ar re vihan, ar re a zo er gêr hag ar re a zo pell diouz ar gêr. Goulennomp yec'hed ar c'horf, ma c'hellimp labourat ha kaout bara da zebri. Goulennomp dreist pep tra yec'hed an ene, ar c'hras da veva santel, da veza trec'h d'an drouk-spered, d'an tentasionou, da zerc'hel hon ene e stad vat, naet a bec'hed.

En em zantellaomp bemdez. An hini n'ez a ket war araok, a ya war e giz. Difenn da vont war hor c'hiz. Arabat e vije gallet lavaret eus hini ebet ac'hanomp: « N'eo ket mui ker mat da bedi ha m'oa kentoc'h. Ne vez ket gwelet ken alies o tostaat ouz ar zakramanchou. Fal-laet a ra! »

Karomp ha servichomp Doue, met ive karomp hon nesa. An daou c'hourc'hemenn a zo henvel, eme Hor Zalver: karet Doue ha karet an nesa. An ene a bign, a zav etrezek Doue, a gar er memes amzer an nesa. N'heller ket karet Doue hep karet an nesa.

Ober a c'hellomp vad d'hon nesa dre hor skoueriou santel. An dud fall zoken o deus

doujans evit ar re a zo santel. Awechou mar-teze e klaskont ober goap anezo. Met an draze n'eo nemet an diavaez. En diabarz, e goueled o c'halon, o deus doujans evit ar re a zo santel, karantezus, troet da renta servich d'o nesa.

E kement lec'h m'eus bet eur beleg santel, meur a ene a zo bet santellaet ive. E kement ti m'eus bet eur gwaz, eur vaouez santel, ar re all en ti-ze a zo bet gwellaet ive. Nann hepken tud an ti, met an amezeien, ar re holl o devoa tro da veva tost d'an den santel o deus gounezet eun dra bennak.

Pa vez, en eur park, kalz tud o labourat, mar d'eus en o zouez unan hag a zo den a benn, fur ha santel, e c'hellomp lavaret, heb aon da fazia: « Aze ne vezo ket lavaret a draou fall, Rak aze ez eus eur gwaz, aze ez eus eur vaouez hag o zo gouest da stanka o genou d'ar re a glaskfe lavaret traou dizonest. »

N'hellomp ket lavaret: « Ar pezh a ra ar re all ne zell ket ouzin! » An holl o deus deveriou e kenver o nesa. Doue en deus gourc'hemennet da bep hini ac'hanomp teurel evez ouz e nesa.

Diskouezomp eta bolonte vat epad ar bloaz-man. Bezomp aketus da bedi, mintin ha noz, da lenn buhez ar zent goude koan, da zeski o fedennou hag o c'hatekiz da vugale an ti.

Dalc'homp mat d'ar zul. En deiz-ze e lezimp a gostez al labour hag e kasimp muioc'h a bedennou etrezeg an Nenv. Holl ez aimp d'an oferenn. Unan bennak a ranko mont d'an ofe-

renn vintin, met ar re holl a vezo libr a yelo d'an oferen-bred ha d'ar gousperou ive ken alies ha ma vezo gellef. Ar zul a zo holl da Zoue, adaleg ar mintin beteg an noz hag a dle beza penn da benn tremenet santel.

Tostaat a raimp alies ouz ar zakramanchou, rak dreizomp hon-unan omp dinerz, ezomm hon eus da veza kennerzet gant gras Doue a resevomp er zakramanchou.

Beilha a raimp war hor skianchou, war hon daoulagad, hon diskouarn, hor c'halon, ne zigorimp ket an hent d'ar pec'hed. Hag o pedi, o veilha, o teurel evez, oc'h en em harpa war nerz Doue, e c'hellimp tremen santel ar bloaz, kaeraat ha pinvidikaat hon ene, evel m'eo dleef.

*Ar zul etre ar c'henta hag ar c'houec'h
a viz genver*

Gouel an Hano Santel a Jezuz

Pedenn

Done, C'houi hoc'h eus graet eus ho Mab unik Salver ar bed ha roet d'ezan an hano a Jezuz, grit, ni ho ped, m'hor bezo ar c'hras da welet en Nenv an Hini a enoromp e hano santel war an douar.

Ar ger Jezuz a verk Salver. An hano-ze a dle an holl stoui dirazan, evel m'hel lennomp en Introit, rak ma z'eo galloudus dreist pep tra. Met ive pegen dous eo da lavaret! Selaouomp sant Bernard: « Hano Jezuz a zo sklerijenn. Dre an hano-ze an Aviel a zo bet skignet dre ar bed holl hag ar sklerijenn en deus laket da lugerni el lec'h n'oa gwechall nemet tenvalijenn. Ouspenn sklerijenna, maga a ra ive hon eneo. Rei a ra nerz d'ar spe-red a zonzj ennan, sevel a ra an den pa vez skuizet, ha lakat a re anezan da garet ar mad, ar zantelez... Pa skrivit d'in, ne gavan blaz ebet gant ar pez a skrivit, ma ne lennan ket hano Jezuz. Hano Jezuz a zo mel d'ar c'henou, dous meurbet d'an diskouarn, levenez evit ar galon, hag ar pare a ro d'ar re glanv.

Kentel

(Tennet eus Oberou an Ebestrel. IV)

En amzer-ze Per, sklerijennet gant ar Spered Santel, a gomzas evelhen: « Prised ar bobl, ha c'houi, ar re goz, selaouit. Mar domp hirio galvet dirag al lez-varn evit beza graet vad d'eun den klanv, klevit mat, c'houi ha pobl Israel: en hano Jezuz-Krist Nazarean, bet krusifiet ganeoc'h ha resusitet gant Doue, eo bet pareet an den-man. Jezuz eo ar maen a zo bet bannet kuit ganeoc'h p'edoc'h o sevel ti, hag a zo deuet da veza ar maen-korn; n'eus ket a zilvidigez e hini all ebet. N'eus hano all ebet dindan bolz an nenv da c'helout hor zavetei.

Eun deiz Per ha Yann a oa o vont d'an templ da bedi da deir eur goude kreisteiz. Hag ez oa eun den, kamm abaoe m'oa ganet, hag a veze digaset bemdez da zor an templ, hanvet an nor gaer, evit goulenn an aluzenn digant ar re a zeue d'an templ. An den-ze, o welet Per ha Yann o vont en templ, o fedo da rei d'ezan eun aluzenn bennak. Ha Per da zellet outan ha da lavaret d'ezan: « Tro mat da zaoulagad ouzomp. » Hag e selle gant evez, fizians d'ezan da gaout eun dra bennak diganto. Met Per a lavaras d'ezan: « Aour nag arc'hant n'am eus ket. Met ar pezh am eus a roan d'it. En hano Jezuz-Krist sav ha kerz. » Hag e roas d'ezan e zourn dehou, hag an den kamm a zavas, e zivesker hag e dreid krenvaet holl. Hag e lammas, hag e kerzas, hag ez eas ganto en templ, en eur lammet, da veuli Doue.

Evit an torfed-ze, mar doa eun torfed, e voe kroget e Per hag e Yann, hag e voent taolet er prizon ha da c'houde kaset dirag ar varnerien: doktored al Lezenn, prinsed ar bobl, skribed. « Dre beseurt c'halloud, emezo, pe en hano piou hoc'h eus graet kement-se? » Neuze Per a respontas, dispont: « En hano Jezuz-Krist, an Hini hoc'h eus staget ouz ar groaz hag a zo resusitet. En e hano eo hon eus roet ar pare d'an hini klanv. »

Jezuz eo Hor Zalver. En e hano an ebestel ha prezegerien an Aviel o deus graet burzudou. En e hano e vezimp saveteef.

Pedomp eta alies Jezuz Hor Zalver. Evel ma lenner e hymn ar gouel, an teod n'hell ket

lavaret nag ar skrid merka; an hini hepken en deus tanvaet, a c'hell gouzout petra eo karet Jezuz.

Gouel ar Rouane

P e d e n n

Doue, C'houi hag hoc'h eus hirio diskouezet ho Mab Unik da boblou an douar, roit d'eomp ar c'hras, goude beza anavezet ac'hannoc'h dre ar feiz, da c'hellout eun deiz Ho kwelet en ho sked er baradoz.

Er bedenn-ze, kaer meurbet, eo merket ar gouel hirio, hag e c'houlenner ar c'hras da veza kaset gant sklerijenn ar feiz betek porz an Nenv.

Doue, en e vadelez, en deus galvet d'ar feiz nann hepken ar Juzevien, met holl boblou an douar. « It dre ar bed holl da brezeg an Aviel », a lavaro Jezuz d'e ebestel. Da genta eo galvet ar Juzevien, ar re baour, ar re zister, pastored Bethleem. Met goude ar bastered, e welomp o tont da adori ar Mabig Jezuz tud pinvidik, ar Rouane Maj, tud eus a bell bro, tud n'oant ket Juzevien. Galvet int ive da gaout perz er grasou digaset war an douar gant ar Mabig Jezuz.

An dud holl a zo galvet d'ar feiz, ha dre ar feiz e vezer salvet. Ar re a gerz oc'h sklerijenn ar feiz, ar re a gred e Jezuz-Krist hag er

gwirioneziou en deus diskleriet, ar re a zent ouz e c'hourc'hemennou, a vezo salvet, o devozo perz en e heritaj, e gloar lag e ioa ar baradoz.

Kentel

(Tennet eus ar profed Izaias. LX)

Sav e kreiz da sked, Jeruzalem, rak setu em'an o tont da sklerijenn, ha gloar Doue a zo savet warnot. An douar a vezo en denvalijenn, hag ar broiou all goloet gant ar vogidell; met warnot e vezo Doue hag e c'hloar a skedo dirazot. Ar broiou a valeo en da sklerijenn hag ar rouane a vezo hentchet gant da c'hloar lugernus evel ar zav-heol. Tro da zaoulagad da zellet endro d'it ha gwel: ar reze holl a welez bodet a zo deuet d'it; da vibien a zeuio eus a bell, ha da verc'hed a bep tu. Gwelet a ri, ha da bobl a vezo niverus, ha da galon souezet ha leun a joa pa vezo diredet etrezeg ennot ar poblou eus kichen ar mor hag eus pep lec'h. Kanvaled eleiz a zeuio d'it eus Madian hag Epha; dont a raint holl eus Saba, o tigas aour hag ezans hag o veuli Doue.

Ar profed Izaias a oa eur skrivagner eus an dibab. Er bajenn a zo laket aman, eo meulet Jeruzalem en eun doare dudius. Holl bouan an douar a zired d'en em voda endro d'ez.

Met ar gêr-ze, ken kaer, Jeruzalem, a zo ar skeudenn eus Iliz Jezuz-Krist a en em astennno dre ar bed holl hag a c'hounezo holl bo-

blou an douar. An Iliz-ze a vezo he fenn el lec'h ma vezo Per, ar Pab, an hini a zalc'h plas Jezuz-Krist. Da genta e vezo e Jerusalem, da c'houde e Antioch hag erfin e Rom. Hag abaoe Per, ar pabed a zo bet o chom e Rom, nemet epad an nebeut bloaveziou m'int bet e Avignon.

Eus Rom ar Pab a c'houarn an Iliz. Outan an holl eskibien, beleien, tud fidel a dle senti. Heb ehan e vez tud o vont da Rom da welet ar pab, da c'houlenn kuzul digantan. Ar re vras eus an douar, prinsed, rouane, a vez eürus pa c'hellont beza digemeret gant ar pab hag a dosta outan gant doujans.

Ar pab a lavar eur ger hepken, ha kerkent e vouez a vez klevet betek ar penn pella eus ar bed, hag ar re holl a zo en Iliz katolik a zent outan.

Trugarekaomp hirio Doue d'hor beza galvet d'e Iliz. Gant an Iliz em'an ar wirionez, ganti em'an alc'houeziou an Nenv. Enni eo bet fiziet ar garg da geunn an dud ha da rei d'ezo ar grasou gounezet gant Jezuz-Krist. Sentomp ouz mouez an Iliz, karomp ar Pab, greomp enor d'an Iliz dre hor buhez santel ha direbech.

Aviel

(Tennet eus sant Vaze. II)

Pa voe ganet Jezuz e Bethleem Juda, e amzer ar roue Herodez, setu ma teuas eus bro ar zav-heol Rouaned Maj da Jerusalem, hag e lavarent. « E pelec'h em'an Roue ar Juzevien nevez ganet? Gwelet hon eus e steredenn er

zav-heol ha deuet omp d'e adori. » O klevet kement-se, ar roue Herodez a voe enkrezet hag ive kêr Jerusalem. Hag e vodas holl brinsed ar veleien ha doktored ar bobl hag e c'houlennas diganto e pelec'h e tlie genel ar C'hrist. Hag e voe respontet d'ezan: « E Bethleem, war douar Juda. Rak evelse eo merket gant ar profed: Ha te, Bethleem eus douar Juda, n'out ket an distera eus keriou Juda, rak ac'hanot e teuo an hini a c'houarno va fobl Israel. » Neuze Herodez, goude beza galvet ar Rouane Maj dre guz, a c'houlennas diganto peur oa en em ziskouezet d'ezo ar steredenn, hag en eur gas anezo da Vethleem, e lavaras: « It, ha grit enklask gant evez war ar bugel-ze, ha goude m'ho pezo e gavet, deuit da lavaret d'in, ma c'hellin, me ive, mont d'e adori. » Goude komzou Herodez, ar Rouane a yeas. Ha setu ar steredenn o doa gwelet e bro ar zav-heol a yeas en o raok betek ma voent digouezet el lec'h m'edo ar bugel. O welet ar steredenn, e voent leun a joa. Hag ez ajont en ti hag e kavjont ar bugel gant Mari e Vamm, hag e stoujont d'e adori. Ha goude beza digoret an tenzoriou a oa ganto, e kinnigjont d'ezan aour, ezans ha myrrh. Hag o veza, epad o c'houk, resevet an urz da jom hep distrei wardu Herodez, ez ajont d'o bro dre eun hent all.

Gwelet hon eus e steredenn, ha deuet omp d'e adori

Goude ar bastored a Vethleem, setu ive galvet an dud vras ha pinvidik, an dud a zivaez bro, da adori Salver ar bed. Ar Rouane Maj ne jomont ket da varc'hata. Dioc'h tu e kuitaont o faleziou, o bro, hag heb aon ebet ec'h en em lakont en hent. Doue a veilho warno, rak eur steredenn vurzudus a ziskouez d'ezo an hent. En em gavet e Jerusalem, ez eont da gaout ar roue Herodez, da c'houlenn e pelec'h em'an ar Roue nevez ganet. Herodez a zo spontet ha Jerusalem ive. Goude beza klevet gant an doktored eo Bethleem ar gêr ma tle genel enni ar Mesiaz, Herodez a lavar d'ar Rouane Maj: « It da Vethleem, ha goude m'ho pevezo kavet ar bugel-ze, deuit da lavaret d'in, ma c'hellin, me ive, mont d'e adori. »

An trubard! N'e ket e adori eo a c'hoantae, met e laza, evel m'hen diskouezas diwezatac'h.

Ar Rouane Maj, mall ganto gwelet ar bugel nevez ganet, a gemeras hent Bethleem, hag ar steredenn o hentchas adarre betek al lec'h m'edo Salver ar bed. Eno e chomas a zav, hag ar Rouane a gavas ar bugel gant Mari e Vamm. Hag setu i da stoui dirazan, d'e adori, ha da ginnig d'ezan aour, ezans ha myrrh.

Digollet int bet gant Doue evit o feiz krenv. Hentchet gantan, o deus kavet an hini a glas-kent, ar c'hrouadur nevez ganet, Salver ar bed.

Evel an tri Roue, gant o feiz, o c'harantez, deomp, ni ive, da adori ar Mabig Jezuz. Dis-tagomp hor c'halon diouz traou ar bed-man, rak n'heller ket servicha daou vestr er memes

amzer. An hini ne glask nemet madou ha plijadureziou ar bed-man ne c'hoar ket sevel e zaoulagad etrezeg an Nenv, ne zonzj ket en e Zoue, en e Vestr. Ha Doue neuze hen stlap pell dioutan: « Malloz d'eoc'h, tud pinvidik, hoc'h eus bet er bed-man kement a c'hoantaec'h! Malloz d'eoc'h, c'houi a zo breman o c'hoarzin hag o c'hoari, rak dont a raio eun dervez hag ho pezo da lenva! »

Eürus, eme Hor Zalver, ar re a zo paour a spered, rak d'ezo eo rouantelez an Nenv. Ar re baour, ar re zister eo a zo bet galvet da genta da adori ar Mabig Jezuz ha da gaout perz en e c'hrasou.

Met ar re vras, ar re binvidik, a zo galvet ive. Gant m'o devezo feiz evel ar Rouane, gant m'o devezo evelo karantez, e vezint ive mignonned da Jezuz. Dever ar re binvidik eo ranna gant ar paour, rei aluzenn. Dre an aluzenn e tennont warno bennoz Doue.

Ar re ne blijont ket da Jezuz eo an dud kriz, trubard, douget da blijadureziou an douar-man, evel Herodez. Hemañ n'en devezo ket e lod eus grasou Jezuz. Ne zonzj nemet en eun dra: chom pell war e dron, e kreiz ar binvidigez hag ar blijadur. Rakse ar Rouane Maj, war urz Doue, ne zistroint ket da gaout Herodez. Mont a raint d'ar gêr dre eun hent all, hag Herodez n'en devezo kelou ebet diganto diwarbenn ar Mabig Jezuz.

An eil sul goude ar Rouane

Pedenn

Doue holl-c'halloudek hag eternal, Mestr an Nenv hag an douar, selaouit gant madelez pedennou ho pobl, ha roit d'eomp ar peoc'h.

Doue eo an Holl-C'halloudek. Gouarn a ra ar bed; pep tra a zent outan, ha teurel a ra evez war bep tra. Arabat eo lavaret evel hiniennou: « Doue a zo pell. Ha kaout a ra d'eoc'h e sonjfe ennomp-ni? Re en devije d'ober ma rankfe evesaat ouz holl oberou an dud! » Komzou diskiant eo ar re-ze. Doue a zo e pep lec'h, gwelet a ra pep tra, hag evez a daol ouz geot ar parkeier evel ouz ar stered diniver a zo o lugerni e bolz an nenvou. Lavaret a ra d'ar mor: « Beteg aze e teu ha ne di ket larkoc'h. »

Ma taol evez ouz an traou n'o deus ket a spered, pegement muioc'h ne daol ket ouz an den, a zo roue war grouadurien an douar! Gouarn a ra an dud, daoust m'int bet krouet libr, beilha a ra warno hag heb ehan e ro d'ezo sikour.

Eun dever eo eta evidomp pedi heb ehan Mestr an Nenv hag an douar ha goulenn ar grasou hon eus ezomm.

Nevez tremenet eo gouel Nedeleg, kanet hon eus meuleudi d'an Hini a zo hanvet Roue ar peoc'h, an Hini a zo bet kanet dirag e gavel

gant an Elez: « Gloar da Zoue e barr an Nenvou, ha peoc'h war an douar d'an dud a volonte vat! »

Goulennomp digant Doue ma plijo gantan lakat ar peoc'h da ren etouez an dud hag etouez ar broiou.

Kentel

(Tennet eus Lizer sant Paol d'ar Romaned. II)

Va breudeur, goude beza resevet digant Doue donezonou dishenvel hervez ar c'hras, greomp implij mat anezo ; an hini a zo profed, ra gomzo hervez reolenn ar feiz; an hini a zo e servich an Iliz, ra vezo eur zervicher mat; an hini a gelenn, an hini a ali, ra gelenno, ra alio gant furnez; an hini a rann an aluzennou, ra vezo eün; an hini a c'houarn, ra daolo evez; an hini a ra trugarez, ra vezo laouen. Ra vezo didroidell ar garantez. Kasait an droug, en em stagit ouz ar mad, en em garit etrezoc'h evel breudeur; buan da renta servich d'ar re all, da gemeret preder ganto; mat da veuli, da zervicha Doue; laouen abalamour d'ho fizians; pasiant e kreiz ho poaniou; douget d'ar bedenn; trugarezus e kenver ho preudeur ezommek, laouen o tigemeret an dremenidi. Bennigit ar re a ra poan d'eoc'h, ha na daolit malloz war den. Bezit laouen gant ar re a zo er joa, ha lenvit gant ar re a zo er boan. Ra vezo ar memes mennoziou en ho spered; na glaskit ket beza savet uhel; bezit eürus e kreiz eur vuhez dister.

Aze eo merket o deveriou d'ar bastored hag ive deveriou an dud fidel e kenver ar bastored.

Ar bastored a zo fiziet enno eur garg gant Doue. N'e ket en o hano o-unan e komzont, met en hano Doue, en hano an Iliz, hag ar gelennadurez a roont eo kelennadurez an Iliz. O c'harantez evit an eneoù a boulz anezo da rei d'an dud pep seurt aliou fur ha talvoudus. Pa welont an droug oc'h en em skigna, e tleont a vouez uhel lavaret d'ar gristenien teurel evez.

Dever ar bastored eo kelenn. Dever an dud fidel eo selaou gant doujans aliou o fastored, senti outo, hag ouspenn-ze, rei sikour d'o fastored gwella ma c'hellont. En deiz a hirio, ar veleien a zo bihan o niver e pep lec'h, hag an dud fidel a dle o zikour en eur ober katekiz en tiegeziou, en eur rei an dourn evit kant tra hag a zo talvoudus da zere'hel start ar feiz en he zav. Pa vez bodet an denved endro d'ar pastor, pa zentont ouz e vouez, neuze ez a mat an traou en eur barrez.

Aviel

(Pennad tennet eus sant Yann. II)

En amzer-ze e voe eun eured e Kana er Galile, ha mamm Jezuz a oa eno ive. Jezuz hag e ziskibien a voe pedet d'an eured. Ar gwinn o veza deuet da vankout, Mari a lavaras d'he Mab Jezuz : « N'o deus mui a win. » Jezuz a respontas : « Petra a ra-ze d'in ha d'eoc'h, va mamm? N'eo ket deuet c'hoaz va

eur. » Ar vamm a lavaras d'ar zervicherien: « Grit ar pezh a lavaro d'eoc'h. » Bez e oa eno c'houec'h pod-maen evit ar Juzevien d'en em voalc'hi hervez al Lezenn, hag e pep hini ez ae daou pe dri vuzul. Ha Jezuz da lavaret d'ezo: « Lakit enno leun a zour. » Hag e lakjont beteg ar bord. Ha Jezuz a lavaras: « Kemerit breman ha kasit da vestr an eured. » Hag e kasjont. Ha p'en devoe mestr an eured tanvaet an dour troet e gwin, ha ne c'houie ket penaos, (ar zervicherien, avat, a c'houie), e c'halvas ar pried nevez da lavaret d'ezan: « Pep den a zigas da genta war an daol ar gwin mat; ha pa vez mezo an dud, e tigas gwin falloc'h. C'houi, er c'hontrol, hoc'h eus dalc'het ar gwin mat bete vreman. » Setu aze ar c'henta burzud a reas Jezuz e Kana, er Galile; hag e tiskouezas e c'hloar, hag e ziskibien a gredas ennan.

War goulenn e Vamm eo e reas Jezuz e vuzud kenta. Hirio ive ar grasou a c'houlennimp dre ar Werc'hez Vari a vezo roet d'eomp.

Jezuz hag e Vamm hag an ebestel a zo deuet d'an eured. Ar briedelez a zo eun dra vat, eun dra santel, savet gant Doue pa grouas Adam hag Eva an eil evit egile. Doue, ha nann an dud, eo en deus savet ar briedelez, ha Jezuz-Krist, Hor Zalver, en deus laket ar briedelez e renk ar zakramanchou. P'o deus an daou bried roet o ger an eil d'egile dirag o fastor hag an testou, emaint unanet gant Doue, hag

ar pezh a zo skoulmet gant Doue ne c'hell ket beza freuzet gant an dud. An daou bried a zo unanet etrezo keit ha ma vevont.

Pa zavas ar briedelez e baradoz an douar, Doue a lavaras d'hon tud ha d'hor mamm genta, hag en o hano d'an holl briedjou da zont: « Kreskit ha lakit bugale da c'henel, ma vezo leun an douar. »

Ar gerent kristen a gompreno o deus an de-ver da rei bugale da iliz Jezuz-Krist, da lakat da greski niver ar re a anavez Jezuz-Krist evit o Doue hag o Zalver.

An tad hag ar vamm a zigemero gant joa ar vugale roet d'ezo gant Doue. Sonjal a raint eo ar vugale-ze eun tenzor fiziet enno. Resevet digant Doue, ar vugale a dle beza restaolet da Zoue.

Ar gwaz hag ar vaouez unanet dre ar briedelez, a dle beza fidel an eil d'egile; o c'harantez a dle beza pur ha santel, hag evit-se beza harpet war Doue.

O veza ne c'hell ket beza torret, sakramant ar briedelez a zo talvoudus bras evit mad ar vugale, mad ar priedjou ha mad ar vro. Ar priedjou n'o deus ket da gaout aon da veza dilezet pa vezint klanv, pa vezint koz, rak unanet int dre eur wir garantez ne anavez fin ebet; ar maro hepken a c'hell terri o union. Mad ar vugale ive a zo diwallet, rak evit sevel bugale ez eus ezomm kalz amzer ha kalz labour, ha n'eo ket re d'an tad ha d'ar vamm en em lakat o daou evit dont a benn eus o c'harg. — D'ar vro, erfin, eo talvoudus sakramant ar briedelez, rak harp a ro d'ar zantelez

ha d'an urz vat. El lec'h m'eo start liamm ar familhou, eno eo miret eürusted ha peoc'h ar vro.

O tifenn eta liamm ar briedelez, e tifenner er memes amzer mad ar priejou, mad ar vugale, mad ar vro.

An trede sul goude ar Rouane

Pedenn

Doue holl c'halloudek hag eternal, sellit a druez ouz hor zempladurez hag astennit d'hon difenn ho tourn galloudus.

Netra ne blij kement da Zoue hag an izelded a galon. Diskleria d'ezan omp simpl, dinerz, a zo tenna warnomp e c'hrasou hag e vennoz.

Ni a zo nebeut a dra. Hor spered a vez pell araok kompren eun dra bennak. Ha pa vez da gredi gwirioneziou ar relijion, alies ive e vez nec'het. Goulennomp sklerijenn digant an Hini a zo ar Wirionez.

Hor c'halon ive a zo dinerz. E lec'h en em rei holl da Zoue, ar Mad dreist pep mad, omp techet d'an droug, d'ar pec'hed. An distera tra a zo awalc'h evit ober d'eomp koueza. Goulennomp eta heb ehan gras Doue evit gellout chom war an hent mat.

Kentei

(Tennet eus Lizer an Abostol sant Paol d'ar Romaned. XII)

Va breudeur, na vezit ket fur evidoc'h hoc'h-unan. Na rit ket a zroug d'ar re o deus graet droug d'eoc'h. Grit ar mad, nann hepen dirak Doue, met ive dirag an dud holl. Mar gellit, bevit e peoc'h gant an dud holl. Na glaskit ket en em venji, va breudeur ker, met lezit ho kounnar da goueza. Rak skrivet eo : « D'in-me ar venjans, d'in-me da rei o fae d'an dud, a lavar an Aotrou. » M'en deus naon hoc'h enebour, roit d'ezan da zebri; m'en deus sec'hed, roit d'ezan da eva. Oc'h ober evelse, e lakot glaou tan war e benn. Na vezit ket trec'het gant an droug, met trec'hit an droug dre ar mad.

Aman sant Paol ne ra nemet liskleria kelenadurez ar Mestr diwarbenn ar garantez. Bugale ar memes Tad eus an Nenv, e tleomp en em garet, ober vad muia ma c'hellomp, rei da zebri d'ar re o deus naon, rei da eva d'ar re o deus sec'hed, gwiska ar re n'o deus ket a zillhad, frealzi ar re a zo klanv ha poaniet.

D'hon enebourien zoken e tleomp ober vad. Gourc'hemenn ar Mestr eo. Na glaskomp ket en em venji, met lezomp hor c'hounnar da goueza. En Nenv ez eus eun Doue just hag holl c'halloudek, a wel pep tra hag a roio da bep hini ar pezh a zo dleet. Kargomp hor buhez a oberou mat. ha ra vezo hor fizians e Doue.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Mark. VIII)

En amzer-ze, Jezuz o veza diskennet eus ar menez, eun niver bras a dud a zeuas d'e heulia. Ha setu eun den lor o tont d'e gaout, ha goude beza e adoret, e lavaras : « Aotrou, ma karit, c'houi a c'hell va farea. » Ha Jezuz, oc'h astenn e zourn, a douchas outan, en eur lavaret : « Me a fell din, bez pare. » Ha kerkent e voe pareet. Ha Jezuz a c'hourc'hemennas d'ezan : « Na lavar da zen, met kerz, en em ziskouez d'ar beleg, ha kinnig ar pezh a zo gourc'hemennet gant Moyzez evit diskouez out pare. » Jezuz a yeas da Gafarnaom, hag eno eur c'habiten a zeuas d'e gaout hag a reas d'ezan ar bedenn-man :

« Aotrou, va zervicher a zo en e wele, seizet, ha gwall-zalc'het eo. » Ha Jezuz a lavaras : « Me a yelo hag a roio ar pare d'ezan. » Hag ar c'habiten da respont : « Aotrou, n'oun ket din e teufec'h d'am zi, met lavarit eur ger hepken, ha va zervicher a vezo pareet. Rak me am eus ive eun tamm galloud, soudarded dindannon, hag e lavaran da heman : « Kea », hag ez a; d'eun all : « Deus », hag e teu; ha d'am zervicher : « Gra an dra-man », hag her gra. O klevet kement-se, Jezuz a voe souezet hag a lavaras d'ar re a oa endro d'ezan : « E gwirionez, m'hel lavar d'eoc'h, n'em eus ket kavet ken bras feiz e Israel. Hel lavaret a ran d'eoc'h, kalz a zeuio eus broiou ar Zav-Heol hag ar C'huz-Heol, hag a azezo gant Abraham, Isaak ha Jakob e rouantelez an Nenv, ha bu-

gale rouantelez Doue a vezo taolet er maez, en denvalijenn. Eno e vezo daelou ha skrign-dent. » Ha Jezuz da lavaret d'ar c'habiten : « It, ha ra vezo graet d'eoc'h hervez ho feiz. » Ha d'an eur-ze e voe pareet ar zervicher.

« N'em eus ket kavet kement a feiz e Israel. » Ar c'habiten-ze, deuet da gaout Jezuz, a oa eur c'habiten romen. Ar Romaned a oa mistri war bro Israel, p'e gwir ez oa eur gouarner romen e Jerusalem. A zoudarded romen a oa karget da zerc'hel urz er vro. Ar c'habiten deuet da gaout Jezuz a zo eta eur payan, n'eo ket eus bro Israel, ne anavez ket kenteliou Moyzez hag ar brofeted. Daoust da ze, eun den mat eo, eün, leal. Klevet en deus hano eus Jezuz, hag e teu d'e gaout gant fizians. Leun eo a zoujans evitan : « N'oun ket din e teufec'h d'am zi. » Goulenn a ra digant Jezuz lavaret eur ger hepken, hag ar zervicher a vezo pareet.

N'e ket evelse edo tud Nazareth. Bemdez e welent Jezuz, met ne gredent ket ennan, fae a raent warnan. Rakse, evito da veza eus rouantelez Doue, n'o devezo ket da c'hedal, goude o maro, eürusted ar baradoz. Ha meur a hini etouez ar bayaned a vezo saveteet. Rak an dud holl a zo en o c'houstians lezenn Doue a lavar d'ezo ober ar mad ha dilezel an droug. Ar re a zo sentus ouz mouez Doue, mouez o c'houstians, a c'hell beza salvet. Ha salvet e vezint ive dre Jezuz-Krist, daoust ma n'o deus ket bet an eurvat d'Hen anaout. Diskouezet o deus bolonte vat, klasket o deus Doue, ha Doue

ne zilez ket ar re a zeu d'ezan gant o holl c'halon.

En hevelep doare, ar gristenien gatolik a dle heulia gourc'hemennou Doue ha re an Iliz, m'o deus c'hoant d'en em gaout e gloar an Nenv. Aesoc'h eo d'ezo en em zavetei eget d'ar re all, p'e gwir eo kinniget d'ezo grasou Doue dre ar zakramanchou. Met ma ne zentont ket ouz Doue, ouz an Iliz, ma ne dostaont ket ouz ar zakramanchou evit kaout an nerz o deus ezomm, n'o devezo netra vat da ginnig da Zoue da zeiz ar varn, hag e lezint o c'harunenn da vont gant payaned, o devezo bet nebeutoc'h a c'hrasou goulskoude, met o devezo diskouezet muioc'h a volonte vat.

Sonjomp mat e komzou Jezuz : « Eno e vezo daelou ha skrign-dent ! » Diwallomp na vemp taolet er maez, en denvalijenn, ha bevomp eur vuhez santel.

Pevare sul goude ar Rouane

P e d e n n

Doue, C'houi hag a c'hoar n'omp ket gouest, abalamour d'hor zempladurez, da zerc'hel mat e kreiz kement a zanjeriou, roit d'eomp yec'hed ar c'horf hag an ene, ma vezimp trec'h, gant sikour ho kras, d'ar poaniou a c'houzanvomp evit hor pec'hejou.

Goude o fec'hed, Adam hag Eva a voe koundaonet d'ar poaniou ha d'ar maro. Buhez an den war an douar a zo eur brezel heb ehan. Da stourm en deus ouz ardou an drouk-spered, ouz ioulou direiz e galon, ouz ar skouerieou fall a wel endro d'ezan. Penaos e vezo trec'h ? O senti ouz aliou Hor Zalver. « Beilhit ha pedit. » Beilha war an daoulagad, o distrei diouz kement a zo fall, lous; beilha war an diskouarn : arabat eo selaou tud hag a zo brein o c'halon gant an hudurnez, rak ne deu eus o genou nemet komzou divalo. Beilha war an teod : dre an teod e vez gra t kalz pec'hejou, eneb ar wirionez, eneb ar garantez, eneb ar zantelez. Beilha war ar galon : arabat he staga ouz traou, ouz tud hag a roio tro d'eomp da bec'hi. Beilha war an treid : arabat eo mont d'al lec'h ma z'eus ennan eur riskl bennak evit an ene, evel ma 'z eo an ostaleriou, ar sadiou-dans.

Goude beilha ez eus c'hoaz da bedi, rak dreizomp hon-unan ne c'hellomp netra. Met, pa vez ganeomp gras Doue, omp gouest da veza trec'h d'an holl dentasionou. Hogen Doue a skuilh e c'hrasou war ar re a bed anezan gant fizians.

K e n t e l

(Tennet eus Lizer an abostol sant Paol d'ar Romaned. XIII)

Va breudeur, na vezit e dle den ebet; eun dra hepken a zo ret, en em garet an eil egile, rak an hini a gar e nesa a zent ouz al lezenn.

Rak skrivet eo : ne vezot ket avoultrer; ne lazot ket; ne laerot ket; ne zougot ket fals-testeni, n'ho pezo ket avi; ha traou all henvel. Ar gourc'hemennou-ze a zo eun diverra anezo er c'homzou-man : Karet a reot ho nesa evel-doc'h hoc'h-unan. Ar garantez evit an nesa ne c'houzanv ket e vije graet droug d'ezan. Kaout karantez, setu aze petra a c'houlenn al Lezenn.

Sant Paol en deus da brezeg Aviel Jezuz-Krist. En Aviel al lezenn vras eo lezenn ar garantez : « Karet a reot Doue a greiz ho kalon, ha karet a reot ho nesa evel-doc'h hoc'h-unan. »

Gwechall, el lezenn goz, lezenn Moyzez, e veze lavaret d'an dud : « Karit Doue, sentit ouz e lezenn, ha Doue a vennigo ho labourou, ho parkeier; bez ho pezo heol tomm ha glao, hag e c'hellot eosti pep seurt traou en ho parkeier. Met, ma tizentit ouz Doue, ma rit fae war e lezenn, malloz d'eoc'h! Ho parkeier ne zougint mui a frouez; ar brezel, an naonegez hag ar vosenn a zismantro ar bobl, rak Doue ho kastizo hag ho lezo gant ho sempladurez. »

Jezuz-Krist, o tont er bed e kraou Bethleem, oc'h en em ziskouez dindan furm eur bugel bihan, paour, en deus gounezet kalonou an dud o devoa gwechall aon rak Doue. Ar pezh a c'houlenn Jezuz diganeomp eo hor c'harantez, hag e c'hoant eo hor gwelet o senti outan dre garantez.

An neb a gar Doue e gwirionez a gar ive e nesa. Gant karantez Doue en e galon, e ra

gwella ma c'hell evit plijout d'e Vestr, en em ziwall diouz ar pec'hed; truez en deus ouz e vreudeur er boan pe en dienez, hag astenn a ra e zourn d'o zikour.

Ma vije karantez Doue e kalon an holl, ne welfemp ket war an douar kement a freuz hag a vrezel.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Vaze. VIII)

En amzer-ze Jezuz a bignas en eur vag, hag e ziskibien e heulias. Ha setu ar mor o tont da veza dies hag ar vag goloet gant an tarziou. Jezuz a oa kousket. E ziskibien a dosteas hag hen dihunas en eur lavaret : « Aotrou, save-teit ac'hanomp; emamp o vont da goll. » Ha Jezuz da lavaret : « Perak hoc'h eus aon, tud a nebeut a feiz? » Neuze e savas, hag e roas urz d'an avel ha d'ar mor, hag ar mor a zeuas da veza sioul kaer. An dud a voe souezet hag a lavaras : « Piou eo heman a ra d'an avel ha d'ar mor senti outan? »

Eur bajenn gaer eus an Aviel eo hounez adarre. Gwelet a reomp Hor Zalver, goude eun dervez skuizus, o klask eun tamm ehan, hag evit-se e treuz lenn bras Tiberiad en eur vag. Lod eus e ziskibien a zo gant an Jezuz a zeu buan ar c'houket d'ezan, hag epad m'eo kousket e teue eur barr-amzer war al lenn. An diskibien spontet a zihun o Mestr, hag heman, roue an nenv hag an douar, a ra d'ar mor chom sioul.

Ar vag a zo eur skeudenn eus an Iliz. Awechou e tiroll war an Iliz gwall-amzer, hag e vije lavaret em'an he enebourien o vont d'he diskar. Met bezomp heb aon. Jezuz eo ar Mestr. Enebourien an Iliz a dremeno. Impalaered Roum, c'hoant d'ezo beuzi an Iliz er gwad, a roas urz da lakat d'ar maro an holl gristenien. Impalaered Roum a zo maro pell a zo, ar paleziou kaer savet evito a zo kouezet en o foull. An Iliz a zo ato en he zav, kaer, skedus, hag a gendalc'h d'en em astenn dre ar bed holl. Brezel a vez graet d'ezi e meur a lec'h, met Doue he harpo.

Ar barr-amzer a zo ive eur skeudenn eus an tentasionou a gouez war an den. Ioulou fall e galon a zeu da virvi, douget eo d'an droug gant techou diroll. Penaos e c'hello kaout an trec'h? O pedi Jezuz-Krist hag o c'houlenn e c'hras. « Me a c'hell pep tra, a lavare sant Paol, pa vezan kennerzet gant Jezuz-Krist. » Gant sikour Doue e teuomp a benn eus an dentasion, eus an drouk-spered. Bezomp mat da bedi, ha Doue hon difenno.

Pempvet sul goude ar Rouane

Pedenn

Ni ho ped, Aotrou, en ho madelez diwallit heb ehan ho familh, ma vezo ato difennet ganeoc'h, rak n'he deus fizians nemet e sikour an Nenv.

Ato fizians e madelez Doue. Doue a zo ker mat m'en deus gourc'hemennet d'eomp kaout fizians ennan.

Diwallit ho familh! Ar gristenien skignet dre ar bed holl a zo evel eur familh vras. Holl bugale d'an Tad eus an Nenv, breudeur da Jezuz-Krist, o deus holl perz en hevelep grasou. En em garet a dleont evel breudeur. Ar gristenien genta, a lavar d'eomp sant Lukaz, n'o devoa nemet eur galon hag eun ene; ranna a raent o madou an eil gant egile, n'oa en o zouez na paour na pinvidik.

Etre breudeur e tle ato beza karantez. Rakse kristenien Frans a dle diskouez o c'harantez da gristenien ar broiou all. En deiz a hirio eo truezus stad ar gristenien er Rusi hag er Mexik. Pedomp evito, m'en devezo Doue truez outo. Pa glevomp lavaret ez eus en eun tu bennak naonegez, evel ma c'hoarvez alies er Chin, en Indes, roomp hon aluzenn da zikour hor breudeur a bell bro. Roomp hon aluzenn da Vreuriezh ar feiz da zikour ar visionerien o deus ezomm da zavel ilizou, skoliou, ospitaliou hag alies a rank maga ar gristenien nevez. N'eus ket kaeroc'h aluzenn.

Diwallit ho familh! Pellait diouzomp pep droug, grit ma vezimp trec'h d'an dentasion, ma talc'himp mat ato. Diwallit hoc'h Iliz n'he deuz fizians nemet ennoc'h. An dud a c'hell kaout sperejou uhel, kaout ijin, deskadurez, met dreizo o-unan int dister. Furnez an den a zo ato herr eus eun tu bannak. Doue hepken, an Hini a zo d'ezan pep furnez ha pep

galloud, eo a c'hell harpa an Iliz. Her graet en deus, hag hen ober a raio en amzer da zont. Ennan hor fizians.

Kentel

(Tennet eus Lizer an Abostol sant Paol da gristenien Kolos. III)

Va breudeur, evel tud dibabet gant Doue, santel, karet, diskouezet ez oc'h trugarezus, karantezus, izel a galon, dereat, habask; en em c'houzanvit an eil egile, pardonit an eil d'egile, m'en deus unan bennak d'en em glemm eus eun all. Evel m'en deus Doue pardonet d'eoc'h, pardonit ive d'ar re all. Dreist pep tra, bezit leun a garantez, rak ar garantez a raio ac'hanoc'h mat mat; ha ra vezo en ho kalonou peoc'h Jezuz-Krist, rak galvet oc'h bet d'ar peoc'h-ze evit beza ar memes korf gant Jezuz-Krist; bezit anaoudek. Ra vezo ive ho sperejou leun eus komzou Jezuz-Krist, ma c'hellot kentelia gant furnez ha rei kuzul an eil d'egile dre ar psalmou, hymnou ha kantikou, en eur veuli Doue a greiz kalon. Hag e kement a reot, a lavarot, grit pep tra en hano Jezuz-Krist, o trugarekaat dreizan Doue an Tad.

Sant Paol eo prezeger bras an Aviel. Ne ehan da rei da glevet d'ar gristenien genta kelennadurez Jezuz-Krist. Bezit trugarezus, en em c'houzanvit, pardonit an eil d'egile. Pardonit, evel m'en deus Doue pardonet d'eoc'h.

Bezit leun a garantez. Evelse ive e lavare Jezuz, pa brezege d'an dud e Aviel.

Ha ra vezo peoc'h Jezuz-Krist en ho kalonou! Ar peoc'h a zo e kalon an hini en deus feiz, esperans, karantez. Kredi ar gwirionez-ion roet d'eomp da anaout gant Doue ha displeget gant an Iliz. An hini en deus feiz a c'hoar eus pelec'h e teu, da belec'h ez a, petra en deus d'ober. E spered a zo e peoc'h, gwelet a ra an hent dirazan, n'eo ket enkrezet evel ar re n'o deus ket a feiz : ar reze a zo tud dall, ne c'houzont e pe du trei.

Peoc'h ar galon a c'houlenn ouspenn ma vevimp eur vuhez santel. Ar pec'hed eo enebour Doue hag enebour an den. Pa vez hon ene e stad a c'hras, neuze omp eürus e gwirionez, rak Doue a zo ganeomp. Pell diouz Doue, n'hellomp ket beza eürus. Sant Aogustin, goude beza dilezet e vuhez a bec'hejou, a lavare : « Va c'halon a oa enkrezet betek m'em eus gellet en em harpa warnoc'h, o va Doue. »

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Vaze. XIII)

En amzer-ze Jezuz-Krist a lavaras d'ar bobl ar barabolenn-man : Rouantelez an Nenv a zo henvel ouz eun den en deus hadet greun mat en e bark. Epad m'edo kousket an dud, e teuas e enebour da deurel had draog etouez ar gwiniz, ha da c'houde ez eas kuit. Pa zavas an hed, ha p'en em ziskouezas ar pennou, e voe gwelet ive ar pennou draog. Ar zerviche-

rien a yeas da gaout ar mestr hag a lavaras : « Aotrou, daoust ha n'hoc'h eus ket taolet had mat en ho park? Perak ez eus breman ennan pennou draog?.. Ar mestr a lavaras : « Va enebour eo en deus graet an taol-ze. » Hag ar zervicherien da c'houlenn : « C'hoant hoc'h eus ez afemp da denna an draog? » — « Nann, emezan, gant aon da denna ive er memes amzer ar gwiniz. Lezit anezo da greski an unan beteg an eost, ha pa vezo deuet an eost, me a lavaro d'an eosterien : « Tennit da genta an draog hag o liammit evit o zeurel en tan; ha lakit ar gwiniz e va grignol. »

Er bed-man ez eus tud vat, tud fall, san-telez ha fallagriez. Perak kement-se?. An Aviel hirio a lavar d'eomp beza dinec'h, kaout fizians e Doue a anavez pep tra, a lenn er c'hallonou hag a roio da bep hini dioc'h m'en devezo graet.

An den a zo bet krouet libr. Ober a dle implij mat eus al liberte roet d'ezan, da lavarret eo karet ha servicha Doue eus e holl nerz, eus e holl galon, eus e holl ene. Doue a gin-nig d'ezan e varadoz, met an den a dle gounit e gurunenn o stourm kalonek epad e vuhez war an douar-man. Ne vezo kurunet nemet an hini en devezo stourmet.

Siouaz! Kalz tud a ra implij fall eus o liberte, hag e lec'h servicha Doue, e servichont an drouk-spered, ec'h en em roont d'o ioulou direiz, d'ar pec'hed. Doue n'o sko ket ker-kent ha m'o deus pec'het. Amzer en deus, p'e

gwir eo an Doue n'eus fin ebet d'ezan, hag e laka an heol da lugerni, ar glao da goueza war ar re vat ha war ar re fall. Evelse ar re vat o deus da veva er bed-man e mesk ar re fall. Awechou, alies zoken ar re vat a vezo e kreiz ar boan, ar baourentez, ar re fall e kreiz ar madou, ar plijadureziou. Doue a roio da bep hini diouz m'en devezo graet, nann er bed-man, met er bed all. Da zeiz ar varn, e lavaro d'ar re fall : « It pell diouzin, tud mil-liget, d'an tan a bado da viken. » Ar re vat a vezo digemeret gantan en e varadoz.

C'houec'hvet sul goude ar Rouane

P e d e n n

Grit, ni ho ped, Doue holl c'halloudek, ma vezo atao en hor spered sonjou santel ha ma klaskimp atao plijout d'eoc'h dre hor c'hom-zou hag hon oberou.

Bugale da Zoue, ni a dle beza bugale vat, anaoudek, karantezus, trei hor spered etre-zeg an Nenv da zonzjal e Doue. Pell diouzomp ar zonzjou fall, lous. Ni a zo graet evit Doue hag a dle beza santel evel Doue. En eur vont hag en eur zont, e kreiz hol labour, sonjomp e Doue, lavaromp d'ezan hor c'harantez. Evel sant Fransez a Asiz, pedomp al laboused da unani o mouez gant hon hini evit meuli Doue.

Pa zellomp ouz ar geot, ar bleuniou, traou kaer an douar, trugarekaomp Doue da veza bet ken mat en hor c'henver, da veza krouet evidomp pep tra ha roet d'eomp kement hon eus ezomm. Magomp hor spered edoug an deiz hag en noz ive gant sonjou santel hag e chomimp e karantez Doue hag hor bezo peoc'h an ene.

Kentel

(Tennet eus Lizer sant Paol da gristenien Salonik. I)

Va breudeur, ne ehanomp da drugarekaat Doue evidoc'h holl; pedi a reomp evidoc'h bepred, hag atao em'an en hor spered ar zonz eus ho feiz, ho labour, ho karantez, ho fizians start e Jezuz-Krist hon Aotrou, dirak Doue hon Tad; rak gouzout a reomp, o va breudeur karet gant Doue, penaos oc'h bet dibabet gantan; rak hor prezegennou n'int ket bet graet d'eoc'h dre gomz hepken, met ive dre vurzudou, dre ar Spered Santel, dre aliou start, rak gouzout a rit penaos hon eus graet en ho touez. Ha c'houi ive hoc'h eus graet eveldomp hag evel an Aotrou, selaouet hoc'h eus hor c'helennadurez e kreiz trubuilhou a bep seurt, gant levenez ar Spered Santel, hag e c'hellit beza roet da skouer da holl gristenien ar Masedoan hag an Akaï. Rak eus ho pro eo en em skignet kelennadurez an Aotrou, n'e ket hepken er Masedoan hag en Akaï, met e pep lec'h eo brudet ho feiz, ha n'hon eus mui ezomm da gomz anezi. Rak ar poblou-ze o-unan a lavar penaos omp bet digemeret ganeoc'h ha penaos hoc'h eus dilezet an idolou evit servi-

cha ar gwir Doue, an Doue beo, ha gedal ma tiskenno eus an Nenv e Vab (en deus resusitet eus a douez ar re varo), Jezuz, an Hini en deus hor zaveteet eus kounnar Doue a vije kouezet warnomp, ma ne vije ket bet paet hon dle gant e Vab en em c'hraet den.

Pedi a reomp evidoc'h heb ehan. Dre ar bedenn e c'hellomp holl diskouez hor c'harantez evit hor breudeur. Sant Paol hen diskouez d'eomp dre e genteliou hag e skouer. Ne ehan ket, emezan, da bedi evit kristenien Salonik. Pedomp eta evit ar re all, evit ar gristenien, ma talc'hint start en o feiz; pedomp evit an Iliz, ar Pab, an eskibien, ar veleien, ar visionerien a zo er broiou pell o prezeg an Aviel; pedomp evit ar bec'herien, ma tistroint ouz Doue; evit ar bayaned, ma tigoro o daoulagad da sklerijenn ar feiz. En oferenn e vez pedet evit an holl intansionou-ze, e vez pedet evit ar re veo, e vez pedet evit ar re varo. E Litanioù ar Zent, e ofiz gwener ar Groaz e vez graet henvel. Ar bedenn a zo gourc'hemennet gant Jezuz-Krist ha war e lerc'h, gant an Iliz.

Ar bastored a bed evit ar bobl kristen. Bep sul ar beleg a zo e penn eur barrez en deus da lavaret an oferenn evit e barresioniz.

Eus o zu an dud fidel a dle beza mat da bedi. Pa vezont en iliz evit an oferenn, gwella m'o deus d'ober eo unani o fedennou gant re ar beleg; evelse e klever mat an oferenn. Pedi a dleont ive en o zi, diouz ar mintin, diouz an

noz. Pedi a dleont an eil evit egile, ped: a dleont evit ar re veo hag ar re varo.

Ret eo pedi heb ehan, eme Hor Zalver en e Aviel.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Vaze. XIII)

En amzer-ze Jezus a lavaras d'ar bobl ar barabolenn-man : « Rouantelez an Nenv a zo henvel ouz eur c'hreunenn zezo bet hadet gant eun den en e bark. N'eus ket bihanoc'h hadenn; met, pa zeu da boulza, eo brasoc'h eget an holl louzeier, e teu da veza eur wezenn, ha laboused an nenv a c'hell dont da jom war ar brankou. Eur barabolenn all a lavaras d'ezo : « Rouantelez an Nenv a zo henvel ouz ar goell a gemer eur vaouez da veska gant tri vuzulad bleud, betek ma vo savet. » An holl draou-ze a voe lavaret gant Jezus e parabolennou, ha ne gomze nemet e parabolennou, evit ma teufe da wir ar pezh en doa lavaret ar profed : « Me a gomzo e parabolennou, me a zisplego traou kuzet abaoe m'eo krouet ar bed. »

An hadenn-ze, hadenn vihan, a zo eur skeudenn eus an Iliz, bihan ive pa gomansas e Jerusalem, deiz ar Pantekost, hag a nebendou a en em skignas dre ar bed hag a zo hirio skignet dre ar bed holl.

Eur skeudenn eo ive eus gras Doue hadet en hon ene dre ar Vadiziant, ha gouest da zougenn frouez kaer ha puilh, ma lakomp anezi

da dalvezout. Hon dever eo ober implij mat anezi. Evit hor zikour da greski e santelez em'an mouez an Iliz, em'an ar zakramanchou, em'an skoueriou hon tud koz o deus, en hor raok, karet ha servichet Doue. Ha dalc'het hon eus mat da Zoue, d'e garantez? ha stourmet hon eus ouz an droug, ouz ar pec'hed? ha poania a reomp da binvidikaat ha da gacraat hon ene abenn deiz ar varn? Ha n'omp ket henvel ouz ar wezenn fiez ne zoug frouezenn ebet, ha n'eo mat nemet da veza trouc'het ha stlapet en tan?

Sonjomp mat e kement-se, ha ra vezo en hor spered bepred komzou Hor Zalver : « Petra dalv d'an den gounit ar bed holl, ma teu da goll e ene? »

Ouspenn en em zavetei hon-unan, hon eus c'hoaz da zikour ar re all d'en em zavetei. Penaos? Dre hor c'henteliou, hon aliou hag hor skoueriou mat. En hor bro Frans, merc'h hena an Iliz, bro ken karet gant Doue, ha rei a reomp an dourn d'an dud vat evit harpa ouz mevelien Satan a glask laza ar feiz ha diskar an Iliz? Ma rafe pep hini e zever, ez afe gwelloc'h an traou. Ar re fall n'int krenv nemet o veza ma chom ar re vat da gousket. Ret eo divorfila, hag a-unan gant ar Pab, an eskibien, ar veleien, difenn gwiriou an Iliz, goulenn ma vezo roet d'an holl liberte, aotre da enori Doue evel ma karont, aotre da zével o bugale e doujans Doue, d'ober anezo kristenien. Da vugale gristen deskadurez kristen.

Mezus e vije evidomp, goude beza bet hon-

unan sklerijennet gant an Aviel, lezel ar sklerijenn-ze da vervel war douar hor bro. Greomp eta hon dever penn da benn.

Sul ar Septuajezim

N'eo ket c'hoaz amzer ar C'horaiz, met em'an o tostaat. An Iliz a ehan da gana an Alleluia; an dilhad oferenn a zo violet. Ar ger septuajezim a verk 70. Ar bobl a Israel a voe 70 vloaz en harlu e Babylon. Amzer ar Septuajezim a zigas d'eomp sonj eus an amzer-ze a voe evit ar Juzevien eun amzer a boan, a binijenn.

Pedenn

Ni ho ped, Aotrou, selaouit hor pedennou, evit ma vezimp, dre ho trugarez, delivret, goude beza bet kastizet evit hor pec'hejou, evel ma veritomp.

O veza m'eo amzer ar Septuajezim eun amzer a binijenn, an Iliz a ra d'eomp sonjal en hor pec'hejou hag er binijenn a dleomp ober evito. An neb en deus ofanset Doue a dle krena, rak eun dra spontus eo, eme ar Skritur Sakr, koeza etre daouarn an Doue beo. Doue a zo just hag a ro da bep hini hervez m'en deus graet. Ar pec'hed a stlabez hon ene, ha ma varvomp e stad a bec'hed marvel, emaomp e stad fall da vont dirak Doue. Netra stlabez

n'ez a d'ar baradoz. Ret eo eta d'ar pec'her goulenn pardon, reseo sakramant ar binijenn ha paea gwella ma c'hell dle ar pec'hed dre e bedennou, dre e labour hag e boaniou kinniget da Zoue ha gouzanvet heb en em glemm.

Keit ha ma vezimp war an douar-man, hor bezo d'ober evelse. Rak holl omp pec'herien, siouaz! hag holl e tleomp poania da netaat hon ene evit deiz ar varn. Bezomp leun a fizians e Doue a zo trugarezus meurbet, hag a ro ar pardon d'ar vrasa pec'herien pa ziskouezont keuz. Dre Jezuz-Krist, Hor Zalver, maro evidomp war ar groaz, e vezimp save-teet. En em droomp eta ouz Jezuz-Krist, Hor Zalver, hor breur, hor mignon, roomp d'ezan hor c'halon, pedomp alies e hano santel. Gouzanvomp pep tra, dilezomp pep tra evit Jezuz, hag e chomo ganeomp. Dalc'homp mat d'e garantez. Gwelloc'h eo evidomp koll pep tra war an douar-man eget ober eur pec'hed marvel, eget lakat Jezuz da dec'het pell diouzomp.

Kentel

(Tennet eus Lizer an abostol sant Paol da gristenien Korinth. I)

Va breudeur, daoust ha ne c'houzoc'h ket? Pa vez redadeg, an holl a red, met unan hepen en devez ar priz. Redit evelse, evit kaout ar priz. Ar re o deus d'ober eur c'hrogad war an dachenn a c'hoar dilezel kement tra a rafe droug d'ezo; ha kement-se evit gounit eur gurunenn a zeuio da c'hoenvi; ha ni hon eus da c'hounit eur gurunenn a bado atao. Evidon-

me a red, nann en arvar; gourin a ran, nann o skei taolhou en ear; met kastiza a ran va c'horf, hag ober a ran d'ezan plega, gant aon na c'hoarvesfe ganen beza daonet, goude beza bet o prezeg d'ar re all. Ne fell ket d'in, va breudeur, e teufec'h d'ankounac'haat eo bet hon tadou gwechall dindan ar goabrenn, hag o deus holl treuzet ar mor, hag int bet holl gant Moyzez badezet er goabrenn hag er mor, hag o deus holl debret ar memes boued a goueze eus an nenv, hag evet ar memes dour speredus, burzudus (rak eva a raent eus ar roc'h vurzudus, speredus, o heulie : ar roc'h oa ar C'hrist), met ne voe ket kalz anezo o plijout da Zoue.

Gant skeudennou kaer, aes da gompren, sant Paol a zispleg d'eomp eo henvel buhez an den ouz eur redadeg. Gwechall edo ar c'hiz d'ober alies redadeg. Ar re a veze da genta a c'houneze eur gurunenn ilio pe lore hag a veze lore'h enno o tistrei d'ar gear, rak o c'henvroiz a rae d'ezo eun digemer kaer meurbet.

Hor buhez ive a zo eur redadeg. Dre gaer pe dre heg e tleomp mont araok, hep gellout ehanna tamm war an hent a zo digor dirazomp. Awechou omp eürus, ne vank netra d'eomp, hag e karfemp chom a zav da danva hon eürusted: « Kerz, kerz! atao war araok; ehan ebet! » Implijomp eta mat an amzer roet d'eomp gant Doue evit ober hor zilvidigez. Ar vuhez a zo berr. Lakomp anezi da dalvezout.

Ar vuhez a zo ive eur brezel. Stourm a

dleomp ouz hon techou fall, ouz an droukspered hag ar bed. Evit kaout an trec'h, sentomp ouz aliou Hor Zalver: « Beilhit ha pedit. »

N'e ket eur gurunenn lore hon eus da c'hounit, eur gurunenn a zeuio buan da c'hoenvi, met eur gurunenn a jomo atao skedus e palez an Dreinded Sakr, e gloar ar baradoz. Pegement a gristenien siouaz! a red warlerc'h madou, plijadureziou an douar-man, a goll o amzer, o foan evit gounit traou n'o deus tamm talvoudegez, ha ne gemeront tamm preder gant ar madou gwirion, madou an Nenv!

Lakomp doun en hor spered komzou an Aviel: « Petra a dalv d'an den gounit ar bed holl, ma teu da goll e ene? »

Aviel

(Pennad eus Aviel sant Vaze. XX)

En amzer-ze Jezuz a lavaras d'e ziskibien ar barabolenn-man:

Rouantelez an Nenv a zo henvel ouz eun tad a familh a zo aet mintin mat da glask tud evit labourat en e winienn. Ar marc'had a voe graet: eun diner evit o dervez; hag e kasas anezo d'ar winienn. O vont er maez wardro teir eur, e welas re all war ar blasenn, dilabour, hag e lavaras d'ezo: « It, c'houi ive, d'am gwinienn, ha me ho paeo hervez ho labour. » Hag o vont er maez wardro c'houec'h eur ha nav eur, e reas ar memes tra. Wardro unek eur ez eas eur wech all, hag o welet c'hoaz tud war ar blasenn, e lavaras d'ezo :

« Perak e chomit aze epad an deiz, dilabour? » Ar reman a respontas: « Den ebet n'en deus graet marc'had ganeomp. » Hag e lavaras d'ezo: « It ive, c'houi, d'am gwinienn. » Deuet ar pardaez, mestr ar winienn a lavaras d'e vevel: « Galv an dud, ha ro d'ezo o fae, o komans gant ar re ziweza evit mont betek ar re genta. » Labourerien an unekvet eur a resevas pep hini eun diner. Ar re a grogas da genta el labour a zeuas ive hag a grede o devije bet muioc'h eget ar re all; reseo a rajont pep hini eun diner. Hag e c'hrosmolent, en eur reseo o diner, eneb an tad a familh, hag e lavarjont: « Ar reze, ar re ziweza, n'o deus labourer nemet eun eur, hag e rit dezo evel d'eomp-ni, goude m'hon eus douget bec'h an deiz hag an domder. » Ar mestr a respontas: « Va mignon, ne ran ket a c'haou ouzit; ha n'eo ket eun diner am oa lavaret rei d'it? Kemer da dra ha kerz; me a fell d'in rei d'an hini a zo deuet da ziweza kement ha d'it. Daoust ha n'hellan ket ober ar pezh a blij d'in? Daoust ha poan a ra d'it gwelet ez oun mat? Evelse ar re ziweza a vezo da genta, hag ar re genta da ziweza. Rak kalz a zo galvet, met nebeut a zo dibabet.

Evit kompren ar barabolenn-man, e ranker gouzout da genta penaos e veze kontet gwechall an euriou. An noz a veze graet anezi peder lodenn, peder beilhadeg, diou betek hanter-noz, ha diou all eus hanter-noz betek an deiz. An deiz a veze rannet e daouzek eur:

c'houec'h betek kreisteiz, ha c'houec'h all da c'houde betek ar pardaez. Al labourerien a zo kroget el labour da unek eur a zo eta aet eun eur hepken araoz fin an deiz.

Setu aman penaos eo displeget ar barabolenn gant sant Aogustin ha sant Gregor. Ar winienn eo an Iliz abaoe komansamant ar bed betek ma teuas Doue d'en em ober den. Ar mintin eo ar skeudenn eus an amzer a dremenas adaleg Adam betek Noe; an drede eur, eus Noe betek Abraham; ar c'houec'hvet, eus Abraham betek Moyzez; an navet eo amzer ar Brofeted betek ma teuas Mab Doue. Ar Mesiaz a zo deuet d'an amzer ziweza, da unek eur. Ar grasou kaera a zo bet espernet betek an amzer-ze, rak Jezuz en deus digaset d'an dud holl denzoriou an Nenv, tremenet en deus e amzer oc'h ober vad, roet en deus d'e ebetel ar c'halloud en devoa e-unan, savet en deus e Iliz, fiziet en deus enni ar zakramanchou, hag ar gristenien, evit beza saveteet, n'o deus nemet senti ouz mouez an Iliz ha goulenn diganti ar grasou gounezet gant Jezuz-Krist.

Al labourerien genta, ar re a c'hrosmole o veza n'o deus ket bet muioc'h a bae eget ar re ziweza, eo ar Juzevien a ra poan d'ezo gwelet poblou all karet gant Doue kement ha pobl Israel.

Doktored all a gomz evelhen diwarbenn ar barabolenn. Ar mintin eo ar penn kenta eus hor buhez; an trede eur, hor yaouankiz; ar c'houec'hvet eur, an amzer m'emaomp en hor gwella, e kreiz hon oad; an unekvet eur, ar gozni. An Tad a familh, Doue, a c'halv e

labourerien da bep eur. Mont a dleont kerkent ha m'int galvet, hep dale, ha labourat gwella ma c'hellont evit gounit o fae, ar baradoz.

Bez ez eus tud hag a zo bet digemeret en Iliz kerkent ha m'int ganet, dre ar Vadiziant roet d'ezo en o derveziou kenta. Re all n'o deus anavezet ar wirionez, an Iliz, nemet diwezatoc'h, hag awechou da fin o bubez hepken. Piou a vezo uhela en Nenv? Doue hepken a anavez kement-se. Met gwelet e vezo marteze tud nevez gounezet d'ar feiz savet uheloc'h eget kristenien bet badezet kerkent ha m'oant ganet. Perak? O veza m'o deus en em roet holl da Zoue ha diskouezet evitan karantez vras meurbet. Gwelit santez Madalen, sant Paol, sant Aogustin. Pec'herien int bet ha pec'herien vras e penn kenta o buhez. Met p'int en em roet da Zoue, o deus en em roet evit mat ha lezet pell war o lerc'h re all hag o devoa renet atao eur vuhez direbech.

Doue, mestr ar winienn, a roio da bep hini dioc'h m'en devezo graet. Poaniomp eta, ha bemdez gounezomp madou nevez da ginnig d'ezan abenn deiz ar varn.

Sul ar Sexajesim

Pedonn

Va Doue. C'houi hag a wel n'hellomp lakaat hor fizians en hini ebet eus hon oberou, roit d'eomp ar c'hras, dre bedennou sant Paol,

Doktor ar bayaned, da veza diwallet diouz pep droug.

Er bedenn-man ez eus diou lodenn: da genta, ec'h anzavomp hor zempladurez; d'an eil e c'houlennomp sikour an abostol bras, sant Paol.

Doue a blij d'ezan an dud a zo izel a galon, hag evit kaout grasou Doue, e tleomp alies anzav hor zempladurez, diskleria ne dalvezomp netra dreizomp hon unan. Doue a ziskar ar re ourgouilhus, met sevel a ra ar re a zo izel a galon.

Sant Paol n'oa ket unan eus an daouzek abostol dibabet gant Jezuz. Er penn kenta eus e vuhez en deus zoken graet brezel d'an Iliz. Hen eo an hini a zalc'he dilhad ar vourvien a laze sant Stefan. Redet a rae eus an eil gear d'eben da glask ar gristenien, evit o digas chadennet da brizoniou Jerusalem. Met Doue a c'halvas anezan evit beza e ziskibl hag e abostol. War hent Damas e tiskaras anezan diwar e varc'h hag e lavaras d'ezan: « Saul, Saul, perak e rez brezel d'in ? » — Saul a respontas: « Piou oc'h, Aotrou ? » — « Me eo Jezuz, an hini a rez brezel d'ezan. Kalet eo d'it herzel ouz ar broud. » Kerkent, spontet holl, Saul a lavaras: « Aotrou, petra a c'houlennit diganen ? » Ha Jezuz da lavaret: « Sav, kea e kêr, hag eno e vezo lavaret d'it petra d'ober. » Senti a reas raktal, hag ez eas e kêr da di Ananiaz, diskibl da Jezuz. Deski a reas relijion Jezuz-Krist hag e voe badezet,

hag e prezegas e sinagogou ar Juzevien, o tiskleria dirazo oa Jezuz Mab Doue. Goude beza prezeget d'ar Juzevien, ez eas dre an Azi hag an Europ da brezeg d'ar bayaned, ha ne espernas na poan, na skuisder, na trubuilhou a bep seurt evit gounit eneo da Jezuz-Krist. Hen eo en deus labouret ar muia da skigna an Aviel, hag abalamour da-ze eo bet roet d'ezan an hano a abostol, an abostol bras, abostol ar bayaned. E Rom e skuilhas e c'hoad da rei resteni da Jezuz-Krist. E hano a vez atao laket e kichen hini sant Per.

Pedomp sant Paol ha kemeromp skouer warnan. Eveldan en em roomp holl d'Hor Zalver Jezuz-Krist.

Kentel

(Tennet eus Lizer an abostol sant Paol da dud Korinth; eil, XI. XII)

Va breudeur, o veza fur hoc'h-unan, e c'houzanvit tud diskiant, gouzanv a rit zoken e teufent d'ober sklaved ac'hanoc'h, d'ho tebri, d'ho laerez, da lavaret traou d'eoc'h, da skei war ho tremm. Mez am eus o lavaret kementman, ha tremen a ran evit beza bet sempl en ho kenver. N'eus forz evit petra e c'hellont en em fougeal, me a c'hell ive (daoust m'oun diskiant o komz evelhen). Hebreed int? Me a zo ive. Israelited int? Me a zo ive. Eus gouenn Abraham int? Me a zo ive. Ministred ar C'hrist int? (marteze oun diskiant o lavaret) me a zo muioc'h egeto: muioc'h a labour am eus great, aliesoc'h oun bet er prison; taoliou am eus bet eleiz, hag alies oun bet

dare da vervel. Digant ar Juzevien am eus resevet, e pemp gwech, daou ugent taol fouet nemet unan. Teir gwech oun bet skourjezet, eur wech oun bet labezet a daoliou mein, teir gwech am eus graet pense, eun nosvez hag eun dervez oun bet e goueled ar mor. E riskl bras oun bet epad wa beachou, e riskl war ar steriou, e riskl a-berz al laeron, e riskl a-berz tud va bro, a-berz ar bayaned, e riskl er gouelec'h, e riskl war vor, e riskl a-berz ar breudeur treitour. Labour, skuisder, nozvezioù hep kousket, naon, sec'hed, yun, yenienn, dienez am eus gouzanvet, hag ouspenn, bemdez am oa da zonjal e ezommou an ilizou. Piou a zo er boan hep ma vijen ive? Piou a zeu da goueza hep ma vijen glac'haret holl? Mar deus tro d'en em fougeal, me a en em fougeo evit va zempladurez. Doue, Tad Hor Zalver Jezuz-Krist benniget en holl amzer, a c'hoar ne lavaran ket a c'heier. E Damas, ar gouarner hanvet gant ar roue Aretas, a ziwalle mat kêr Damas evit gellout kregi ennon; met dre eur prenestr e voen diskennet a-hed ar voger en eur baner, hag e c'hellis en em dena eus e zaouarn. Ma ranker en em fougeal (ha koulskoude ne dalv ket ar boan), me a gomzo eus ar pezh en deus diskouezet ha lavaret d'in an Aotrou. — Me a anavez eun den e Jezuz-Krist breman ez eus pevarzek vloaz (pe a gorf, pe a spered, ne c'houzoun ket, Doue a c'hoar), bet savet beteg an drede lodenn eus an Nenv. Hag an den-ze (pe a gorf, pe a spered, ne c'houzoun ket, Doue a c'hoar) a voe savet beteg ar baradoz hag a glevas kom-

zou misterius n'hell ket an den o lavaret. Evit an traou-ze me a en em fougeo, nann evidon va-unan, nemet evit va zempladurez. Ma klas-kan en em fougeal, ne vezin ket diskiant; ar wirionez a lavarinn, met chom a rin sioul, evit na vezin kemeret gant den gwelloc'h eget ar pezh a wel ennon hag ar pezh a glev ganen. Hag evit miret ouzin da denna ourgouilh eus kement en deus Doue diskleriet d'in, ez eus laket em c'horf broud ar c'hig, ael Satan, evit va heskina. Pedet am eus teir gwech an Aotrou da bellaat diouzin ar broud-ze, hag en deus lavaret d'in: « Va gras a zo awalc'h evidout, rak e kreiz ar zempladurez eo e weler gwella va nerz. » En em fougeal a rin eta eus va zempladurez, evit ma vezo ennon nerz ar C'hrist.

Sant Paol en doa d'en em zifenn ouz profeted fall a lavare oant brasoc'h ha galloudusoc'h egetan. Hag, evit diwall e vrud vat, e enor, e tle, en desped d'ezan, en em veuli ha lavaret pegement a boaniou en deus gouzan-
vet evit Jezuz-Krist, hag ive peseurt grasou en deus bet digantan.

Er bajenn-ze ez eus eun diverra eus labourou sant Paol. Bet eo bet meur a wech taolet er prizon, bet eo bet skourjezet, labezet a daoliou mein; pa veache war ar mor evit mont eus eur vro d'eben da brezeg an Aviel, eo bet e riskl meur a wech da veza beuzet. Gouzan-
vet en deus naon, sec'hed, skuizder, yemienn, tomder, pep seurt poanicu, dre garantez evit

Jezuz-Krist hag an eneou. Digollet eo bet eus e boaniou gant madelez Doue en deus e zavet beteg ar baradoz evit diskouez d'ezan an eürusted a zo ouz e c'hortoz. Ne glasko ket en em fougeal evit-se, rak n'eo nemet eun den paour ha sempl meurbet, douget d'ar pec'hed evel ar re all; ne c'hell netra nemet gant gras Doue.

E fizians a laka e Doue a ro nerz d'ar re a bed anezan.

Evel an abostol sant Paol, karomp Jezuz-Krist, karomp an Iliz, labouromp eviti gwella ma c'hellomp. Implijomp mat hor buhez, digollet e vezimp gant Doue.

Aviel

(Tennet eus Aviel sant Lukaz. VIII)

En amzer-ze, evel ma z'oa kalz tud endro da Jezuz ha ma teue re all eus ar c'heriou, e lavaras d'ezo ar barabolenn-man: « An hader a yeas da hada e c'hreun; hag epad ma hade, eul lodenn a gouezas war an hent hag a voe flastret gant an treid ha debret gant laboused an nenv. Eul lodenn all a gouezas war ar vein, ha goude beza savet, a zeuas da zec'ha, o veza n'oa tamm dour endro d'o griziou. Eul lodenn all a gouezas etouez ar spern, hag a voe mouget gant ar spern o sevel er memes amzer. Eul lodenn all a gouezas war an douar mat, ha goude beza savet, a roas kant evit unan. O lavaret kement-se, e krie: « Ra glevo an hini en deus diskouarn da glevet! »

E ziskibien a c'houlennas digantan petra a verke ar barabolenn-ze, hag e lavaras d'ezo : « D'eoc'h eo roet da anaout misteriou rouantelez an Nenv; d'ar re all int roet e parabolen-nou, evit na welint ket goude gwelet ha na gomprenint ket goude klevet. Setu aman petra a verk ar barabolenn : « An had eo komzou Doue. Ar pezh a zo kouezet war an douar, eo ar re a glev; met da c'houde e teu an diaoul da lemel komzou Doue eus o c'halon, gant aon na gredfent ha na vijent salvet. Ar pezh a zo kouezet war ar vein, eo ar re a glev hag a zigemer gant joa komzou Doue, met n'o deus ket a c'hriziu, ha pa zeu an dentasion, e tec'hont. Ar pezh a zo kouezet etouez ar spern, eo ar re o deus klevet, met an ankeniou, madou an douar, plijadureziou an douar a zeu da vouga enno komzou Doue ha ne zougont ket a frouez. Ar pezh a zo kouezet war an douar mat, eo ar re a glev hag a zalc'h komzou Doue en eur galon vat ha santel hag a zoug frouez er basianted.

Evel ma skriv sant Gregor, ar barabolenn-man n'eus ket ezomm d'he displega, p'egwir Jezuz e-unan en deus he displeget.

An ebestel hag ar re a zo deuet war o lerc'h o deus hadet dre an douar komzou Doue, hervez gourc'hemenn Hor Zalver : « It, prezegit an Aviel dre ar bed holl. »

Kalz tud siouaz! goude klevet komzou Doue, ne dennont ket o mad anezo.

Ar rumm kenta, an had kouezet war an hent, breset gant treid an dud pe zebret gant

al laboused, eo ar re a glev komzou Doue, met gant eur spered dievez; e lec'h sonjal e Doue, en o zilvidigez, e sonjont e traou all; gant eur skouarn e klevont komzou Doue, met eur skouarn all a droont da glevet trouz ar bed. E lec'h derc'hel ganto, lakat da ziskenn en o c'halon ar gwirioneziou o deus klevet, ez eont dioc'h'tu d'o flijadureziou, da c'hoariou ar bed, ha sklaer eo, e teu kerkent an droukspered da lemel komzou Doue eus o c'halon, evel ma teu al laboused da zebri an had kouezet war an hent.

An eil rumm, an had kouezet war douar meinek, eo ar re a glev hag a zigemer gant joa komzou Doue. Kaer o c'havont hag emaint prest da reizha o buhez warno. Eur pennadig o deus dalc'het mat. Deuet eo an ed war c'horre an douar. Met ret oa kenderc'hel, ha n'o deus ket kendalc'het. An ioulou mat, ar c'hoantegeziou santel o deus bet a c'houlenne beza maget gant ar bedenn, gant gras Doue, ha neuze e vijent padet. Met re lezirek int, n'o deus ket a volonte vat. Evel ma teu, er park meinek, an ed da veleni ha da vervel, evelse ive e teu komzou Doue da vervel anebendou e kalon an den lezirek. Ne ziskennont ket doun awalc'h, ne reont ket a c'hriziu.

An had kouezet etouez an drez hag ar spern a zo diouanet, rak eno ez oa freskadurez en douar. Met petra a c'hoarvezo gant gwiniz diouanet etouez an drez hag ar spern? Mouget e vezo. Evelse ive, eme Hor Zalver, o kemeret re a breder gant traou ar bed-man,

o staga ar galon ouz plijadureziou an douar, an danvez, ar madou, e teuer da vouga komzou Doue, ha ne zougont ket a frouez. — Dastum ha dastum c'hoaz, plijadur ha plijadur c'hoaz,, eus eur fest d'eun all, morse awalc'h. Penaos e c'helfe komzou Doue dougenn frouez e kalonou ken troet ouz ar bed?

Evit dougenn frouez, an had a c'houlenn douar mat. E douar labourer mat, trempet mat, c'houennet pa vez ezomm, e tougo kant evit unan.

Evelse ive ar re a glev komzou Doue gant joa, gant feiz, gant doujans ha bolonte vat, a zoug frouez a zantelez. Lakat a reont da ziskenn doun en o c'halon komzou Doue hag e reizont o buhez warno.

Nag a hini a zo bet saveteet o sonjal er c'homzou-man: « Petra a dalv d'an den gounit ar bed holl, ma teu da goll e ene? » Nag a hini o deus dilezet ar bed, o c'herent, o madou, kement o doa, evit mont da heulia Jezuz en deus lavaret: « Ma fell d'eoc'h beza parfet, it, gwerzit ho madou, roit an arc'hant d'ar paour, ha deuit ganen! »

Ar verzerien, e kreiz o foaniou, m'o deus gellet harpa, eo m'o doa fizians e promesaou Jezuz: « Eürus e vezot pa vezot milliget, gwall-gaset gant an dud, pa lavarint pep seurt geier enep d'eoc'h abalamour d'in-me. Bezit eürus ha laouen, rak digollet mat e vezot en Nenv. »

Karomp klevet komzou Doue ha tennomp hor mad anezo.

Sul ar C'hinkajesim

Pedenn

Selaouit hor pedennou, Aotrou, gant trugarez, ha goude beza pardonet d'eomp hor pec'hejou, hon diwallit diouz pep droug.

Ret eo pedi. Ezomm hon eus d'en em drei ouz Doue, rak kompren a reomp omp dinerz, douget d'an droug, hag e tleomp en em harpa war nerz Doue. Hor Zalver e-unan, o veza m'en doa kemeret natur an den, a bede Doue e Dad. Awechou zoken e tremene an noz penn da benn o pedi. Pedi a rae e jardin an Olivad, pedi a rae war ar groaz.

Petra a dleomp da c'houlenn digant Doue? Ma plijo gantan pardoni d'eomp hor pec'hejou hag hon diwall diouz pep droug. Ar pec'hed eo enebour Doue, ha n'hellomp ket plijout da Zoue mar deo stlabezet hon ene gant ar pec'hed. Doue hepken a c'hell pardoni ar pec'hejou. Diskouezomp keuz ha glac'har, lavaromp d'ezan a greiz kalon e fell d'eomp chench buhez, hag en e vadelez e roio d'eomp ar pardon. Greomp ive pinijenn. Em'an erru ar C'horaiz. Epad an amzer-ze kastizomp eun tammig hor c'horf, greomp brezel d'hon ioulou fall, en em roomp d'al labour heb en em glemm evit paea gwella ma c'hellimp dle hor pec'hejou.

Hon diwallit diouz pep droug! Goulenn a

c'hellomp ha goulenn a dleomp bennoz Doue war hol labour, war hon tiegez, goulenn a c'hellomp digantan kas pell diouzomp ar c'hlenvejou, an darvoudou, gant ma lavarimp atao a greiz hor c'halon: « Ho polontez, va Doue, bezet graet. » Rak awechou Doue a sko e wella servicherien, evit rei tro d'ezo da gaeraat o c'hurunenn er baradoz. An den a c'houzanv gant pasianted poaniou ar vuhez-man n'eus ket da gaout truez outan. Met da gaout truez ez eus ouz an den a zo e stad a bec'hed. An droug bras war an douar-man eo ar pec'hed. Hag e tleomp bemdez goulenn beza diwallet diouz ar pec'hed.

Kentel

(Tennet eus Lizer an abostol sant Paol da gristenien Korinth. I. XIII)

Va breudeur, ha goude ma c'helfen komz e yez an holl dud hag e yez an Ælez, ma n'am eus ket a garantez, oun henvel ouz an aren a zon, henvel ouz eur zimbaleun a ra trouz. Ha goude ma anavesfen an amzer da zont evel eur profed, hag an holl visteriou, ha pep tra; ha goude m'am bije feiz betek dibrada ar meneziou, ma n'am eus ket a garantez, n'oun netra. Ha ma rannan va holl vadou evit maga ar beorien, ha ma kinnigan va c'horf evit beza devet, ma n'am eus ket a garantez, kement-se ne dalvezo d'in da netra. Ar garantez a zo pasiant, trugarezus; n'eo ket gwari-zius, dievez, lorc'hus, ne glask ket ar peza zo d'ezi, ne anavez ket ar vuanegez, ne zonz

ket en droug, met karet a ra ar wirionez; gouzanv a ra pep tra, kredi a ra pep tra, esperout a ra pep tra, dougenn a c'hell pep tra. Ar garantez ne baouezo morse; er c'hontrol, donezonou ar brofeted a ehano, hag ive an donezon da gomz e peb yez ha da veza sklerijennet a spered. Rak ne anavezomp nemet eul lodenn eus an traou ha n'hellomp komz nemet eus lod eus an traou da zont. Met pa vezo deuet an amzer da anaout pep tra e Doue, neuze e vezo fin d'ar peza zo breman. P'oan bugel, e komzen, e sonjen, e komprenen evel eur bugel. P'oun deuet da veza den, em eus dilezet ar peza zo evel ouz eur bugel. Breman e welomp dre eur mellezour an traou a zo evel kuzet ouzomp; neuze e welimp dremm oc'h dremm. Breman ec'h anavezan eul lodenn hepken eus an traou; neuze ec'h anavezin evel m'oun va-unan anavezet. Brema e chom an tri dra-ze: ar feiz, an esperans, ar garantez: ar garantez, avat, eo ar vrasa.

Eur bajenn gaer meurbet eo hounnez. Sant Paol, p'en em laka, a zo eur skrivagner dispar. Kaout a ra, evit ober meuleudi ar garantez, komzou souezus, ha pa skrive ar bajennez, e santomp oa evel dibradet eus an douar gant ar garantez a entane e galon evit Doue.

Ar garantez eo ar vrasa. Arabat kredi, evit-se, n'eus ket ezomm a feiz, a esperans. Ar feiz hag an esperans a zo ret ive. Ar feiz eo maendiazez ar vuhez kristen. Dre ar feiz eo ec'h

anavezomp Doue, Jezuz-Krist, hag ez omp douget d'o c'haret. An esperans a zo ret ive. Doue en deus graet d'eomp ar gourc'hemenn da gaout fizians ennan, hag e tleomp gedal digantan e c'hrasou er bed-man hag ar baradoz er bed all.

Met ar garantez eo ar vrasa eus ar vertuziou. Doue a zo karantez hag a fell d'ezan e vijemp henvel outan. Selaouit Levr Imitasion Jezuz-Krist (III - 5): « Eun dra vras eo ar garantez, eun dra vat meurbet; ganti ar zam-mou pounner a vez kavet skanv hag an traou digompez a vez kompezet... Ar garantez a fell d'ezi beza hep liamm ebet, distag diouz holl draou an douar... N'eus netra dousoc'h eget ar garantez, netra krenvoc'h, netra uheloc'h, netra dudiusoc'h, netra gwelloc'h en Nenv ha war an douar, rak digant Doue eo e teu ar garantez hag e Doue, dreist an holl draou krouet, eo e rank beza diazezet... An neb en deus karantez a nij, a red, a lamm gant ar joa. Lezel a ra pep tra evit kaout pep tra, rak en em harpa a ra war an Hini a zo dreist an holl, an Hini a zired anezan an holl vadou...

Ar garantez ne anavez muzul ebet, met, evel an dour o virvi, lammet a ra dreist ar bord...

An hini en deus karantez a c'hoar mat pefra eo ar garantez.

Eur griadenn vras wardu Doue, setu petra eo tan ar garantez, hag an ene, tommet gant an tan-ze a lavar: « Va Doue, va c'harantez! C'houi a zo pep tra evidon, ha me a zo

d'eoc'h. » Ra ganin kanaouenn ar garantez, ma z'in en uhel d'Hoc'h heulia, C'houi va muia-karet. »

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Lukaz. XVIII)

En amzer-ze Jezuz a gemeras gantan an daouzek abostol hag a lavaras d'ezo: setu ma pignomp da Jerusalem hag e c'hoarvezo kement a zo bet skrivet gant ar Brofeted diwarbenn Mab an den. Roet e vezo d'ar bayaned; goapaet, skourjezet e vezo, goloet a granch; ha goude ma vezo bet skourjezet, e lakaint anezan d'ar maro, ha d'an trede deiz e resusito. An diskibien ne ententent netra, ar c'homzou-ze a oa evito komzou kuzet, ne gomprenent ket. Evel ma tostaent ouz Jericho, setu ma z'oa eun den dall azezet war bord an hent, o c'houlenn an aluzenn. Hag o klevet trouz an dud o tremen, e c'houlennas petra a oa a nevez. Hag e voe respontet d'ezan edo Jezuz a Nazareth o vont dre an hent. Hag e krias. « Jezuz, Mab David, ho pezet truez ouzin. » Hag an dud a lavare d'ezan rel peoc'h. Met hen a grie muioc'h mui: « Mab David, ho pezet truez ouzin! » Jezuz a jomas a zav hag a lavaras digas d'ezan an den dall. Ha pa voe deuet, e c'houlennas digantan: « Petra a c'hoantaez diganen? » Hag an den dall da lavaret: « Aotrou, roit d'in ar gwelet. » Jezuz a lavaras d'ezan: « Gwel; da feiz he deus da zaveteet. » Ha kerkent e welas, hag ez ae war e lerc'h, en eur veuli Doue. Hag ar bobl ive, o welet kement-se, a veulas Doue.

Ha ne gomprenent ket. — Ar boan a zo eun dra ha ne blij ket d'an den. E spered a zo berr, ha ne wel ket perak e vije ret gouzanv. Pa lavar Jezuz d'e ebestel e tle beza goapaet, skourjezet, koundaonet d'ar maro, int souezet. Perak kement-se? Ne ententont ket. Hag e gwirionez, eur mister a zo aman, mister a garantez a-berz Hor Zalver a gemer war e gein ar poaniou dleet d'eomp-ni; dougenn a ra e-unan hor pec'hejou evit o staga ouz ar groaz hag o goalc'hi en e c'hwad. Met an trec'h a vezo d'ezan. D'an trede deiz e savo eus ar bez leun a c'hloar evit distrei da rouantelez an Nenv. Eno em'an ouz hor gortoz.

Setu aze mister ar Redempcion.

« Aotrou, roit d'in ar gwelet ! » Jezuz en deus skuilhet e c'hrasou dre ma z'ae ha dre ma teue. N'helle klevet, gwelet eun den er boan hep kaout truez outan. An dud a lavar d'an den dall rei peoc'h, evit ma vezo Jezuz d'ezo hepken. Met an den dall a gri krenvoc'h c'hoaz: « Jezuz, Mab David, ho pezet truez ouzin. » Jezuz en deus klevet e vouez; gervel a ra an den kaez, hag e ro d'ezan ar pare. « Da feiz he deus da zaveteet. » Kement hini a bede Jezuz gant feiz en deveze e c'houlenn.

Kenta sul ar C'horaiz

Pedenn

Doue, C'houi hag a zeu bep bloaz da gae-raat hoc'h Iliz dre binijenn ar C'horaiz, roit d'ho familh ar c'hras da ziskouez en he oberou mat ar pez a glask gounit dre he finijennou.

Hor Zalver Jezuz-Krist, araok en em lakaat da brezeg an Aviel, a yunas en dezert epad 40 dervez. Setu perak an Iliz he deus savet lezenn ar C'horaiz.

Ar C'horaiz a zo eun amzer a binijenn. Ar Gristenien a dle paea evit o fec'hejou hag en em brepari evelse evit goueliou Pask. Ret eo ober pinijenn. E pep pajenn eus an Aviel Hor Zalver a gomz d'eomp eus ar binijenn, hag e-unan en deus bevet eur vuhez a boan, eur vuhez kalet meurbet. Evel ma lennomp e Prefas ar C'horaiz, dre ar binijenn, dre ar yun an ioulou fall a vez trec'het, ar spered a vez savet wardu Doue, an ene a vez santellaet. Ar Pab Beneat XIV, en eul Lizer skrivet da eskibien ar bed katolik e 1741, a lavare: « Dre binijenn ar C'horaiz eo ez omp dishenvel diouz enebourien ar groaz; dre ar binijenn eo e pellaomp diouzomp kounnar Doue, e resevomp sikour an Nenv hag ez omp kennerzet eneb an drouk-sperejou. Ma teu lezenn ar binijenn da loskaat, ez aio nebeutoc'h a bedennou wardu Doue, ar relijion gatolik a gollo eus he c'haerder, an eneou kristen eus o

nerz; ar broiou a gouezo warno gwall euriou, ha pep seurt droug a en em gavo gant an dud. » Ar Pab ne rae nemet komz evel Hor Zalver : « Ma ne rit pinijenn, e vezot holl kollet. »

Kentel

(Tennet eus Lizer an Abostol sant Paol da dud Korinth. II. 6)

Va breudeur, ni ho ped, na resevit ket grasou Doue heb o lakat da dalvezout. Lavaret a ra: En amzer zereat am eus ho selaouet, ha da zeiz ar zilvidigez am eus ho sikouret. Setu deuet an amzer vat, deiz ar zilvidigez. Na rit droug da zen, evit n'hor bezo ket a rebechou abalamour d'eoc'h; met e pep tra en em ziskouezomp gwir zervicherien da Zoue dre hor pasianted en hon trubuilhou, ezommou, ankeniou, dindan an taoliou fouet, er prizoniou, e kreiz an dispac'h, el labourou, en nosvezioù tremenet hep kousket, er yun, en dinamded, en deskadurez, en habaskded, er Spered-Santel, er garantez wirion, er wirionez, e nerz Doue, dre armou ar justis a zehou hag a gleiz, en enor hag en dismegans, gant brud fall pe gant brud vat; kemeret evit fals-doktored, ha goulskoude omp gwirion; evit tud a netra, ha goulskoude omp anavezet; evit tud dare da vervel, ha goulskoude omp leun a vuhez; evit tud kastizet, met nann laket d'ar maro; evit tud trist, hag em'aomp atao laouen; evit tud paour, hag ez omp pinvidik bras; evit tud n'o deus netra, ha ne vank netra d'eomp.

Lakit da dalvezout grasou Doue! Amzeriou a zo eus ar bloaz hag a vez roet enno gant Doue muioc'h a c'hrasou d'eomp da c'hounit. An abostol sant Paol hen diskouez d'eomp pa lavar: « Me ho sikouro, eme an Aotrou, en amzer zereat. » Ar c'hras a vez eta kinniget d'eomp gant Doue. Petra a dleomp ober evit he c'haout?

Da genta: pedi. Pedennou an Iliz a zo hiroc'h ha birvidikoc'h epad ar C'horaiz. Unanomp hor mouez gant hini an Iliz da c'houlenn ar pardon eus hor pec'hejou hag ar grasou hon eus ezomm.

D'an eil: klevet komzou Doue. Epad ar C'horaiz, e kalz parrezioù, e teu prezezerien eus a bell da rei da glevet komzou Doue. Karomp mont d'o zelaou ha tennomp hor mad eus o frezegennou. Ha ma ne c'hellomp ket mont d'o c'hlevet, lennomp levrioù santel, an Avel, Imitasion Jezuz-Krist, Buhez ar Zent ha re all, ha magomp hor spered gant gwirionezioù ar relijion.

D'an trede: ober pinijenn. Lezenn ar C'horaiz en deiz a hirio n'eo mui kalet na dies da heulia. Hag ar re n'hellont ket yun abalamour d'o labourou tenn, a c'hell kinnig o labour, o foanion da Zoue gant eur spered a binijenn, a c'hell ober brezel d'o zechou fall, beza direbech en o c'homzou, en o oberou, rei skouer vat endro d'ezo. Tobias gwechall a lavare d'e vab diwarbenn an aluzenn: « M'ho peus kalz, c'houi a roio kalz; m'ho peus nebeut, c'houi a roio nebeut hag a galon vat. »

Diwarbenn ar binijenn e c'heller lavaret ive d'an dud a hirio: « Ma ne c'hellit ket ober ar pinijennou a rae gwechall ho tadou koz, grit da vihana eun dra bennak. »

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Vaze, VIII)

En amzer-ze Jezuz a voe kaset en dezert gant ar Spered, evit beza tentet gant an diaoul. Ha goude beza yunet epad daou ugent dervez ha diou ugent nosvez, en devoe naon. Hag an drouk-spered, o tostaat outan, a lavaras d'ezan: « Mar dout Mab Doue, ro urz d'ar vein-ze da drei e bara. » Jezuz a respontas: « Skrivet eo: N'e ket gant bara hepken e vev an den, met gant kement ger a gouez eus genou Doue. » Neuze an diaoul her c'hasas d'ar gêr zantel, war c'horre an templ hag a lavaras d'ezan: « Mar dout Mab Doue, en em daol d'an traon, rak skrivet eo : « D'e ælez en deus gourc'hemennet da ziwall, hag e tougint ac'hanot en o daouarn, gant aon na stokfe da dreid ouz ar vein. » Jezuz a respontas: « Skrivet eo ive: Ne dentot ket an Aotrou ho Toue. » An diaoul her c'hasas adarre war eur menez uhel bras, hag o tiskouez d'ezan holl rouanteleziou ar bed hag o finvidigez, e lavaras: « Me a roio d'it an holl draou-ze, ma stouez d'an douar evit va adori. » Neuze Jezuz a lavaras: « Kerz diouzin, Satan; skrivet eo: Adori a ri Doue da Aotrou, ha ne zervichi nemetan. » Neuze an diaoul e lezas hag an Ælez a dosteas evit e zervicha.

Setu aze eur stourmad etre ar C'rist ha prins an denvalijenn, etre ar Wirionez eternal ha tad ar gaou, etre ar Zantelez hag an droug, ar pec'hed.

Hor Zalver en deus lezet an drouk-spered da denti anezan evit deski d'eoump penaos e tleomp harpa ouz an dentasion. N'eo ket eur pec'hed beza tentet; en dentasion eo e weler hon nerz hag hor c'harantez evit Doue.

Penaos ec'h en em gemer an drouk-spered? An den a zo douget d'an debri ha d'an eva. « Grit, emezan, ma troio ar vein-ze e bara. » Hor Zalver a respont d'ezan: « N'e ket gant bara hepken e vev an den, met gant kement komz a gouez eus genou Doue. » En em harpomp war hor feiz evit trec'hi ardou an drouk-spered.

An den a zo douget d'en em fougeal eus e nerz, e ijin. Satan a lavar d'Hor Zalver douget var c'horre an templ: « En em daolit d'an traon, rak an ælez ho tiwallo. » Hor Zalver a respont: « Skrivet eo ive: Arabat eo tenti an Aotrou ho Toue. » An den ne dle ket goulenn digant Doue beza sikouret dre vurzud, met ober a dle e-unan da genta ar pezh a c'hell, ha Doue ive eus e du e zikouro.

An den a zo douget da staga e galon ouz traou ar bed-man. Seulvui, seul c'hoaz. « An holl rouanteleziou-ze a zo d'it, eme Satan, ma stouez d'an douar evit va adori. » Aman Hor Zalver a gomz rust ouz Satan, a gas anezan da bourmen. « Kerz diouzin, Satan, rak skrivet eo: « Adori a ri Doue da Aotrou, ha ne zervichi nemetan. »

An den ive a vez kinniget d'ezan alies madou, enoriou er bed-man, ma kar stoui da adori Satan, ma kar senti ouz mevelien Satan a c'houlenn digantan traou displeal, ma kar voti eneb e goustians, trei gant an dud fall.

Evel Hor Zalver, ar c'hristen a dle komz rust ouz an dud a glask ober d'ezan mont eneb e goustians ha diskleria heb aon: « Me a zo kristen, hag e kristen e fell d'in beva. Pell diouzin, tud milliget; n'hoc'h eus netra da c'hedal eus va ferz. Me a zalc'ho beteg ar fin da Zoue, d'an Iliz, ha ne fell ket d'in en em werza. »

Evit beza trec'h d'an dentasion, greomp evel ma lavar d'eomp Hor Zalver: beilhomp ha pedomp.

Eil sul ar C'horaz

Pedenn

Doue, C'houi hag a wel n'hon eus tamm nerz, hon diwallit en diabarz hag en diavaez, evit ma vezo hor c'horf difennet diouz pep danger hag hon ene netaet diouz ar sonjou fall.

Ar bedenn-man a zo demhenvel ouz re all merket araok. Met ret eo pedi, pedi heb ehan, lavaret hag aslavaret da Zoue omp dinerz,

hon eus ezomm da veza difennet, sikouret. Seulvui ec'h anzavimp hor zempladurez, seulvui a c'hrasou hor bezo digant Doue.

Diwallit hor c'horf diouz pep danger. A gleiz hag a zehou ez eus riskl evidomp. Bemdez e klevomp lavaret eo maro an den-man o koueza diwar e garr, eun all a zo bet devet, eun all a zo bet beuzet, eun all a zo bet lazet gant laeron, eun all a zo maro en eur zebri, eun all en eur c'hoari. Da bep mare em'an ar maro o skei en eun tu bennak.

Bezomp eta e stad vat, da lavaret eo naet a bep pec'hed. Goulennomp digant Doue parea hon ene, pardoni d'eomp hon ofansou. Magomp hor spered gant sonjou santel, bezomp izel a galon, troet d'ober pinijenn, karonp pedi, sakramanti, en em lakomp dindan skoazell ar Werc'hez, hor Mamm eus an Nenv.

Kentel

(Tennet eus Lizer sant Paol da gristenien Salonik. I. IV)

Va breudeur, ho pedi hag hoc'h aspedi a reomp, en hano Jezuz hon Aotrou, evit ma talc'hot mat d'ar c'henteliou hon eus roet d'eoc'h, ma kerzot gwelloc'h gwella dre an hent a blij da Zoue. Gouzout a rit peseurt gourc'hemennou am eus roet d'eoc'h en hano Jezuz. Doue a fell d'ezan e vije santel ho puehez, e tilesfec'h ar pec'hejou lubrik, e talc'hfe pep hini e gorf santel ha digailhar, nann o senti ouz an ioulou fall evel ma ra ar baya-

ned ne anvezont ket Doue; hini ac'hanoc'h ne dle ober gaou ouz e vreur, kemeret ar pezh a zo d'ezan; rak Doue a gastizo an holl bec'hejou evel m'hon eus diskleriet d'eoc'h. N'e ket d'ar pec'hejou lubrik omp galvet gant Doue, met d'ar zantelez, e Jezuz-Krist, hon Aotrou.

Doue a fell d'ezan e vijec'h santel! Aze sant Paol a verk d'ar c'hristen e zeveriou. « Bezit santel o veza m'oun santel, me ho Toue. » Setu aze petra a c'houlenn Doue digant an dud. Hor Zalver a lavaro henvel. « Roet am eus d'eoc'h ar skouer, evit ma reot evel m'am eus graet me da genta. » Jezuz a zo ar zantelez. « Piou ac'hanoc'h, emezan, a c'helfe rebech d'in eur pec'hed bennak? »

Pa ziskennas Jezuz-Krist war an douar, ar bed a oa mezus e zoare. Etouez ar Juzevien e veze graet kalz pec'hejou, met etouez ar bayaned oa spontus ar pezh a dremene. « Ar pezh a reont e kuz, eme sant Paol, n'heller ket hel lavaret. »

Evit skuba ar fank-se, al loustoni a c'holoe ar bed, e vezo ret poania, met gant gras Doue e vezo gwelet a-nebeudou an hudurnez o vont war he c'hiz hag ar zantelez o lugerni war an douar. Komzou Jezuz-Krist a vezo selaouet : « Eürus ar re a zo pur a galon, rak gwelet a raint Doue; » ar gristenien, diskibien Jezuz, evit ober plijadur d'o Mestr ha senti outan, a stourmo ouz o ioulou fall, a en em zivallo diouz ar pec'hed, a skigno endro d'ezo c'houez vat o zantelez.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Vaze. XVII)

En amzer-ze Jezuz a gemeras Per, Jakez ha Yann e vreur, hag o c'hasas war eur menez uhel, hag e chenchas dremm dirazo. E vizaj a zeuas da lugerni evel an heol hag e zilhad da veza gwenn evel an erc'h. Ha setu ma teuas dirazo Moyzez hag Eliaz da gomz outan. Per a lavaras da Jezuz : « Aotrou, brao eo beza aman; ma karit, e savimp tri delt, unan d'eoc'h, unan da Voyzez, eun all da Eliaz. Komz a rae c'hoaz pa zeuas eur goabrenn d'o golo. Hag eus ar goabrenn e voe klevet eur vouez o lavaret : « Heman eo va Mab muia-karet, ennan am eus laketaet va holl c'harantez; selaouit anezan. » Hag o klevet ar vouez, an diskibien a er em daolas d'an douar war o genou, spontet holl. Ha Jezuz a zeuas d'o c'haout, a douchas outo hag a lavaras : « Savit, n'ho pezit ket aon. » Neuze e savjont o daoulagad ha ne weljont hini all ebet nemet Jezuz. Ha p'edont o tiskenn eus ar menez, Jezuz a reas d'ezo ar gourc'henn-man : « Na lavarit da zen ar pezh hoc'h eus gwelet, betek ma vezo savet Mab an den eus a douez ar re varo. »

Goude menez an dentasion, setu aman breman an Thabor, menez ar c'hloar. Jezuz a ziskouez d'e ziskibien eo Doue. « Heman eo va Mab muia-karet; selaouit anezan. »

An tri abostol o deus gwelet Jezuz e kreiz gloar an Thabor a welo anezan ive e jardin

an Olived o c'houzanv en eun doare spon-
tus. Ha derc'hel a raint neuze sonj eus ar vi-
zaj-ze lugernus evel an heol, eus an dilhad-ze
gwenn evel an erc'h, hag eus ar vouez kle-
vet o tont eus ar goabrenn?

Adoromp hirio Jezuz oc'h en em ziskouez
en e sked. Hen eo hor Mestr, karget d'hor c'he-
lenn ha d'hor sklerijenna. Selaouomp anezan.
Hen eo, evel m'en deus lavaret, an hent, ar
wirionez, ar vuhez. An neb a gerz war e lerc'h
ne vale ket en denvalijenn. E gomzou ne dre-
menint ket. Evit hen diskouez, e ro ar pare
d'ar re glanv, ar vuhez d'ar re varo, e ro ar
pardon eus ar pec'hejou. Kelenn a ra an dud,
nann evel fals-doktored ar bed, mes evel ar
Mestr en deus gwir da gomandi, hag an dud
a wel em'an gantan ar wirionez hag eo ret
senti outan. Ar pezh a c'houlenn a zav an den
uhel meurbet, her gra kaer ha santel. E ke-
ment lec'h ma vezo prezeget e Aviel ha sentet
outan, e vezo gwelet o vleunia an holl vertu-
ziou, hag el lec'h ma vezo ehanet da zenti ou-
tan, an dud a zistroio adarre d'o giziou koz,
d'o giziou kriz ha mezus.

Evit diskouez doujans d'an Doktor, d'ar
Mestr bras, eo e teu war ar menez Moyzez hag
Eliaz, Moyzez al lezenner hag Eliaz ar profed.
Ouspenn m'eo Doktor hon eneou, Jezuz a
zo c'hoaz Hor Zalver. Laket e vezo d'ar maro
evidomp, met d'an trede deiz e savo eus ar
bez leun a vuhez. Hirio war menez Thabor e
tiskouez d'e ebestel e sked hag e gaerder, evit
na gollint ket fizians pa welint anezan o koue-
za etre daouarn e enebourien. Doare en de-

vezo da veza trec'hel gant e enebourien, met
e gwirionez Hen eo en devezo an trec'h, rak
ar maro ne c'hello ket hen derc'hel er bez.

Trede sul ar C'houraiz

Pedenn

Ni ho ped, Doue holl c'halloudek, selaouit gant
truez klemmou ho pugale geiz, hag astennit ho
tounn galloudus evit hon difenn.

Plijout a reont da Zoue an dud izel a ga-
lon. Alies alies en Aviel Hor Zalver a sko war
an dud ourgouilhus, evel ar Farizianed ha re
all; diskouez a ra, avat, e vadelez e kenver ar
re a en em laka izel.

Klevomp sant Aogustin o lavaret: « C'hoant
hoc'h eus da veza bras? En em lakit bihan.
C'hoant hoc'h eus da zével eun ti uhel? La-
bourit da genta da doulla doun, da vont izel
en douar evit diazeza mat ho ti. Seul uheloc'h
e vezo e vogeriou, seul izeloc'h e tleit dis-
kenn en douar evit hen diazeza.

An holl zent a zo bet izel a galon. N'o doa
ken fizians nemet e Doue.

En em harpomp eta war Doue hepken, an
Hini a zo galloudus e zourn.

Goulenn a reomp digantan hon difenn. Met
e pelec'h em'an hon enebourien? — Hon ene-
bourien eo da genta an drouk-sperejou, ato o

roda endro d'eomp, o klask unan ber-nak da lonka.

Etouez an dud hon eus ive enebourien, ar re a glask koll hon ene dre o c'henteliou fall hag o skoueriou fall.

Evit kaout an trec'h, e tleomp beza ato war evez ha pedi Doue a greiz kalon.

Kentel

(Tennet eus Lizer an Abostol sant Paol da dud Efez. V)

Va breudeur, kerzit dre an hent diskouezet gant Doue, evel bugale muia-karet; bezit leun a garantez evel Jezuz-Krist en deus hor c'haret hag en em ginniget e sakrifiz evidomp. Ne dle ket beza hano en ho touez eus pec'hejou lubrik, nag eus avaristed, rak hevelep pec'hejou ne zereont ket ouz sent; na komzou hudur, na komzou diskiant, na farserez lous; an traou-ze ne zereont ket ouzoc'h, met komzou a anaoudegez vat. Rak klevit ganen: nag an dud lubrik, nag an dud dalc'het gant an avaristed, a zo evel an idolatri, n'ez aint da rouantelez ar C'hrist, da rouantelez Doue. Na vezit ket touellet gant komzou goulo. Evit an holl bec'hejou-ze e tiskenn kounnar Doue war ar bayaned. Na gemerit ket perz en o fec'hejou. Gwechall oac'h tenvalijenn, breman ez oc'h sklerijenn gant Doue. Kerzit evel bugale ar sklerijenn. Frouez ar sklerijenn eo kement a zo mat, just, gwirion.

Aman sant Paol a sko kalet war ar pec'hed hudur.

Pec'hed ebet siouaz! n'eo stankoc'h en hon amzer evel e amzer an abostol bras.

Peseurt droug a ra ar pec'hed-ze? — *Da genta*: dalla a ra ar spered. Ar spered a zav bemdez muioc'h a denvalijenn warnan hag abenn ar fin ne wel mui ar wirionez. Klask a ra neuze digareziou evit en em zidamall, hag e teu da goll ar feiz.

D'an eil: ar pec'hed hudur a zigas d'e heul pep seurt dizurziou. Gant eur vertuz e teu kalz vertuziou all. An neb a zo izel a galon a zo ive habask, hegarat, trugarezus. Met war-lerc'h eun tech fall e teu pep seurt pec'hejou. An neb a zo en em roet d'ar pec'hed hudur a zo gouest d'ober pep seurt torfejou. Ar roue David n'eo ket awalc'h evitan beza laeret e bried digant Uri, dont a ra c'hoaz da veza muntret. Da heul ar pec'hed hudur e teu gwari-zi, kasoni, emgann, lazerez. — Ar pec'hed hudur a laka freuz er familhou, freuz e pep lec'h.

D'an trede: Hanvet eo ar pec'hed mezus. Lezel a ra war e lerc'h poan-spered, tristidigez, rann-galon. An den a zo en em roet d'ezan en deuz mez, rak santout a ra ez a enep Doue, e tiskenn izeloc'h eget al loened mut, e koll e c'hened, e gaerder.

Dies eo dont a benn eus an techou fall, ha dreist pep tra eus ar pec'hejou hudur. An hini a zo en em roet d'ezo a zo evel chadennet gant an drouk-spered.

Ha goulskoude ret eo en em zistroba diouz ar pec'hejou-ze, rak evit an hini a en em ro d'ezo n'eus ket a blas e rouantelez an Nenv. Kalz tud a vezo daonet abalamour d'ar pec'hed hudur.

Penaos dont a benn eus ar pec'hed-ze? Hor Zalver en deus merket d'eomp petra d'ober : « Beilhit, emezan, ha pedit. »

Beilha: war hor spered, maga hor spered gant sonjezonou santel; war hor c'halon : arabat he staga ouz traou difennet; war hon teod : na louzomp ket hon teod dre gomzou fall ; war hon treid : arabad mont d'ar saliou-dans, arabat darempredi tud fall, lec'hiou fall; war hon daoulagad : dre an daoulagad, pa ne daoler ket evez, e teu ar pec'hed er galon. Arabat sellet ouz traou divalo, arabat lenn levriou hag a gomz eus traou hudur.

Pedi: Dreizomp hon-unan n'omp nemet sempladurez. Met kennerzet gant Doue, e c'hellomp beza trec'h d'an droug. Pedomp Doue, pedomp ar Werc'hez Vari, ar Werc'hez dinamm.

A v i e l

(Pennad tennet eus Aviel sant Lukaz. XI)

En amzer-ze Jezuz a gasas kuit eun drouk-spered, hag heman a oa mut. Ha p'en devoe kaset kuit an drouk-spered, an den mut a gomzas, hag ar re a gleve a voe souezet. Evelato hiniennou a lavaras : Dre Veelzebud, mestr an drouk-sperejou, e kas kuit an drouk-sperejou. Ha re all, evit tenti anezan, a c'houlenne digantan eur burzud eus an Nenv. Met

Hen, o welet o zonzou, a lavaras d'ezo : « Eur rouantelez ha n'en em glev ket enni an dud a vezo kollet hag an tiez a gouezo an eil war egile. Ma vez Satan oc'h ober brezel d'ezan e-unan, penaos e chomo e rouantelez en he zav? C'houi a lavar e kasan kuit an drouk-sperejou dre Veelzebud, mestr an drouk-sperejou. Ma kasan kuit an drouk-sperejou dre Veelzebud, ho pugale dre biou o c'hasont kuit? Rakse e vezot koundaonet ganto. Ma kasan kuit an drouk-sperejou en hano Doue, eman deuet d'eoc'h rouantelez Doue. Pa vez eun den krenv hag armet mat o tiwall e di, kement en deus a zo difennet mat. Met ma teu eun all krenvoc'h egetan d'e drec'hi, e tenno digantan an holl armou a roe fizians d'ezan, hag e ranno e vadou laeret diwarnan. An hini n'eman ket ganen a zo enep d'in, hag an hini ne zastum ket ganen a zo o forani an danvez. Pa vez deuet eur spered lous eus eun den, ez a dre al lec'hiou sec'h, da glask peoc'h; hag o veza ne gav ket, e lavar: Me a zistroio d'an ti am eus kuitaet. Ha pa zigouez, e kav an ti netaet ha koant. Neuze ez a da glask seiz spered all droukoc'h egetan, hag e teuont d'an ti-ze hag e chomont ennan. Ha stad diweza an den-ze a zeu da veza falloc'h eget ar genta. Epad ma komze evelse, eur vaouez a zavas he mouez da lavaret: Eürus an hini he deus ho touget hag ho maget gant he laez! Ha Jezuz a lavaras: Eürus kentoc'h ar re a glev komzou Doue hag o dalc'h mat en o c'halon!

Aman e welomp ijin ha fallagriez an droukspered. Pa vez kaset kuit eus eun ti, e teu en dro gant seiz spered all falloc'h egetan. Hag ez eont dre nerz en ti, hag an ti-ze a zo laketa neuze en eur stad kalz spontusoc'h eget araok. Setu aze petra a c'hoarvez gant an den en deus kaset pell dioutan ar pec'hed, met a en em ro d'ezan a-nevez.

An Aviel a ziskouez d'eomp an den just dindan skeudenn eur brezeller o tifenn e di gant armou mat. An armou-ze, petra int? « Ar beilha, ar pedi, ar zakramanti. » Dont a ra an enebour, da lavaret eo ar bed, an droukspered, hon ioulou fall. Ma talc'homp mat, bennoz da Zoue. Ma c'hoarvez ganeomp koueza, e vezimp broudet gant rebechou hor c'houstians, ha gant gras Doue e tilezimp ar stad a bec'hed evit distrei adarre da Zoue, hon Tad. Met na deomp ket da gredi e vezimp lezet e peoc'h. Dont a raio adarre tentasionou, barrou-amzer. Ma n'emaomp ket war evez ha ma ne stourmonp ket kalonek, setu ni diskaret adarre ha laketa en eun doare spontus.

Dianaoudek omp bet e kenver Doue. Roet en doa deomp ar pardon, e c'hras, ar gwir da vont d'ar baradoz. Ha ni hon eus graet fae war e vadou, evit en em rei adarre d'ar pec'hed.

War zigarez m'eo bet Doue mat en hor c'henver, hon eus dizentet a-nevez outan. Ankounac'haet hon eus n'omp bet pardonet nemet o veza m'hor boa diskouezet keuz ha goulennet pardon.

Distrei a-nevez d'ar pec'hed, netra falloc'h evit an den. Oc'h ober evelse, ec'h en em laka e riskl da veza dilezet gant Doue ha da vervel e stad a bec'hed.

Dies brao eo d'an hini a zo diskennet beteg e c'houzoug er fank dont er maez. Dre vernia pec'hed war bec'hed, kalon an den a zeu da galedi, e spered da veza dall. Dont a ra da glask mouga mouez e goustians, da ziskleria n'eus mui Doue ebet, lezenn ebet. Awechou zoken e klask tenna ourgouilh eus e bec'hejou, e zizurziou.

Madelez Doue hepken, o veza m'eo dreist muzul, a c'hell savetei an den, pa vez kouezet ken izel. Doue, an hini a dennas Lazar eus ar bez, a c'hell ive tenna an ene eus an islonk. Met an den a dle eus e du diskouez bolonte vat, kinnig da Zoue karantez evit karantez, kaout keuz, glac'har gwirion. Anez keuz ha glac'har, ar pec'her ne c'hell ket beza pardonet.

Pevare sul ar C'houraiz

Pedenn

Roit d'eomp ar c'hras, ni ho ped, Doue holl-c'halloudek, goude beza diskouezet glac'har evit hor pec'hejou, da veza frealzet gant ho tonezonou.

Hirio em'an sul al *Lætare*, sul ar joa, al levez. Rakse e c'houlenner hirio frealzidigez, eun tanva eus joa Pask.

Ar binijenn a zo talvoudus meurbet. Dreizi e vez paet dle ar pec'hed ha gounezet a-nevez karantez Doue.

Penaos ober pinijenn? — *Da genta*, o terc'hel war hon ioulou fall, o veilha, o pedi evit en em ziwall diouz ar pec'hed. An dra-ze a zo d'ober bemdez, hag heb ehan. — *D'an eil*: o senti ouz lezenn an Iliz diwarbenn ar yun hag ar vijil. N'eo ket kalet hiviziken ar binijenn a c'houlenn an Iliz digant he bugale. Sentomp eta a galon vat ouz lezennou an Iliz. Ar zentidigez a blij da Zoue. — *D'an trede*: o tistaga ar galon diouz traou ar bed-man, evel ma c'houlenn an Aviel, o tigemeret gant joa ar baourentez, ar c'hlenved, ar boan, ar c'hroaziou a zigas Doue d'eomp. Setu aze an uhela pazenn eus ar vertuz a binijenn.

Da heul ar binijenn e teu atao joa d'an ene, peoc'h, eürusted. Doue a en em ro holl d'an hini a zilez pep tra evitan, d'an hini a ziskouez keuz d'e bec'hejou. Evel ma lenner e Prefas ar C'horaiz, dre ar yun, ar binijenn, an ioulou fall a vez trec'het, ar spered a vez savet wardu Doue, an ene a vez santellaet.

Kristenien, dalc'homp da lezenn ar binijenn evit beza gwir ziskibien Hor Zalvez Jezuz-Krist ha kaout perz en e c'hrasou.

Kentel

(Tennet eus Lizer an abostol sant Paol d'ar C'halated. IV)

Va breudeur, er Skritur Sakr e lennomp : Abraham en devoe daou vab: unan eus ar sklavez, hag eun all eus e bried libr. Mab ar sklavez a c'hanas hervez ar c'hig; mab e bried libr hervez ar bromesa. Kement-man a zo eur skeudenn eus an daou destamant. Unan e menez Sina, a lak er bed sklaved, evel Agar. Sina a zo eur menez eus an Arabi; eur skeudenn eo eus kêr Jerusalem hirio, a zo sklaved evel he bugale. Met Jerusalem an Nenv a zo libr, hag hounnez eo hor mamm. Rak lenn a reomp er Skritur: Bezit laouen, c'houi ha n'hoc'h eus ket a vugale, kanit gant joa, c'houi ha n'oc'h ket c'hoaz bet mamm, rak an hini a oa dilezet he deus muioc'h a vugale eget an hini he deus eur pried. Ni, va breudeur, a zo bugale ar bromesa gant Isaak; met, evel ma oa gwechall gwall-gaset an hini a oa ganet hervez ar bromesa gant an hini a oa ganet hervez ar c'hig, evelse e c'hoarvez breman. Met petra a lavar ar Skritur? Kasit pell diouzoc'h ar sklavez hag he mab, rak mab ar sklavez ne vezo ket heritour gant mab ar vamm libr. Evelse, va breudeur, ni n'omp ket bugale ar sklavez, met bugale ar vamm libr; gant Jezuz-Krist eo omp bet graet libr evelse.

Araok ma teuas Jezuz-Krist war an douar, an dud a oa sklaved, sklaved d'an droukspered, sklaved d'ar pec'hed. Ar Juzevien a

oa dindan al lezenn goz, al lezenn roet da Voyzez war menez ar Sinaï. Al lezenn-ze a oa kalet meurbet, striz, didruez. « Ma ne zalc'bit ket d'am gourc'hemennou, a lavare Doue d'ar bobl a Israel, me ho kastizo. An douar a ehanno da zougenn frouez evidoc'h; pep seurt gwall-euriou a gouezo warnoc'h. Me a zigaso hoc'h enebourien, ha kêr Jerusalem a vezo kelc'het ganto, hag an dud ne vezint ket maro gant an naon pe gant ar c'hleze, a vezo kaset pell pell, da vro an enebourien, el lec'h ma vezint sklaved ha m'o devezo da c'houzanv pep seurt poaniou. »

An Israelited o devoa aon rak Doue. Krena a raent o klevet hepken lavaret e hano.

Deuet eo Jezuz-Krist, an Den-Doue. Kemeret en deus eur c'horf evel hon hini e korf ar Werc'hez Glorius Vari. Jezuz-Krist a zo hor breur, henvel ouzomp, hag a fell d'ezan ranna ganeomp e heritaj, da lavaret eo, ar baradoz. O vervel war ar groaz, e paeo hon dle da justis Doue, ha setu torret hon ereou, setu emaomp libr, bugale da Zoue.

Petra a c'houlenn diganeomp Jezuz-Krist ? Hor c'halon, hor c'harantez. Al Lezenn nevez, Lezenn an Aviel, eo lezenn ar garantez. Doue a zo hon Tad, bezomp leun a fizians ennan. Ne c'houlenn nemet eun dra, hon digemeret e gloar an Nenv. Evit-se diskouezomp karantez evitan, heuilhomp e lezenn, n'eo ket dies. Ha ma chomomp en e garantez, e kargo hor c'halonou a joa, zoken war an douar-man, da c'hedal an eürusted heb ehan en Nenv.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Yann. VI)

En amzer-ze Jezuz a yeas en tu all da vor Galile, da lavaret eo Tiberiad: hag eur maread a dud a heulie anezan, o veza ma weleant ar burzudou a rae war ar re glanv. Jezuz a bignas war eur menez hag a azezas eno gant e ziskibien. Tostaat a rae Pask, gouel bras ar Juzevien. Jezuz, o sevel e zaoulagad, hag o welet oa deuet eur maread tud d'e heul, a lavaras da Filip: Eus pelec'h e prenimp bara, evit ma c'hello ar reze holl debri? An dra-ze a lavare evit tenti anezan, rak gouzout a rae petra a rafe. Filip a respontas: Ne vije ket awalc'h gant daou c'hant diner bara evit rei eun tammig da bep hini. Unan eus e ziskibien, Andre, breur Simon Per, a lavaras d'ezan: Aman ez eus eur paotr hag a zo gantan pemp bara heiz ha daou besk; met petra eo an dra-ze evit kement a dud? Jezuz a lavaras: « Grit d'ezo azeza. » Bez e oa eno kalz geot. An dud a azezas. Wardro pemp mil den edont. Jezuz a gemeras ar bara, ha goude beza trugarekaet, e rannas ar bara etre an dud a oa azezet; eus ar pesk e roas d'ezo ive, kement a garent. Pa voe leun o c'hof, e lavaras d'e ziskibien: Dastumit breman an tammou a jom, evit na vezint ket kollet. Dastum a rajont an tammou, hag e voe karget daouzek paner gant ar pez a jome eus ar pemp bara heiz a-zilerc'h ar re o doa debret. An dud-ze, o welet en doa graet Jezuz eur burzud, a la-

vare: Heman eo e gwirionez ar profed a dle dont er bed. Jezuz, o veza gwelet edont erru da gregi ennan ha d'e lakat da roue, a en em dennas a-nevez e-unan war ar menez.

Er bajenn-man eus an Aviel e welomp pegement a vrud en doa Jezuz dre e vadelez evit ar re glanv.

Ne c'helle ket gwelet tud o c'houzanv eur boan bennak hep kaout truez outo, hag ec'h astenne e zourn evit o farea.

D'ar re o deus naon e ro ive da zebri. Ne fell ket d'ezan lezel da vont d'ar gear hep tamm ar re a zo deuet d'e heul war ar menez, hag e lavar da Filip: « Eus pelec'h e prenimp-ni bara evit ma c'hello ar reze holl debri? » Gouzout a ra n'eus ket war ar menez peadra da vaga an dud, met da zebri o devezo evelato. Chenchet en deus an dour e gwin e eured Kana, mestr eo war hep tra. Urz a ro da bedi an dud da azeza. Ar pemp bara heiz hag an daou besk a zo rannet, pep hini a c'hell debri kement ha ma kar, ha pemp mil den a zo maget gant pemp bara ha daou besk. Eus ar pezh a jom war o lerc'h ez eus peadra da garga daouzek paner.

Ar burzud-ze graet gant Jezuz war ar menez a zo eur skeudenn eus ar pezh a dremen e Sakramant an Aoter. N'e ket pemp mil den, met millionou eo a vez maget dre ar bed holl gant ar bara-ze diskennet eus an Nenv. Dre gomzou nerzus ar beleg ar bara a zo chenchet e korf Jezuz-Krist, hag an dra-ze a c'hoar-

vez bemdez en oferenn hag a gendalc'ho betek fin ar bed. Gant eur ger, Doue en deus krouet ar bed. Gant eur ger ive lavaret gant Jezuz, ar bara hag ar pesked a zeu da greski dre ma kemerer anezo, ha pemp mil den a zo maget gant pemp bara ha daou besk. Dre eur ger lavaret gant ar beleg en oferenn en hano Jezuz, ar bara hag ar gwin a zo chenchet en e gorf hag en e c'hwad.

An ebestel eo a zervichas an dud war ar menez. An ebestel ive, ha war o lerc'h, an eskibien hag ar veleien, eo a ro d'an dud Sakramant an Aoter, bara an Nenv.

Sul ar Basion

P e d e n n

Ni ho ped, Doue holl-c'halloudek, sellit gant madelez ouz ho familh, ma vezo, gant ho kras, reizet oberou ar c'horf ha diwallet ar spered diouz pep danjer.

Ar gristenien ne reont nemet eur familh, familh Doue, hag a dle pedi an eil evit egile. Holl o deus ar memes Mestr, an Tad Santel ar Pab, a zalc'h plas Jezuz-Krist war an douar. Holl o deus ar memes kredennou, ar memes gourc'hemennou.

War ar familh-ze an Tad eus an Nenv a zell gant madelez. Ret eo eta e drugarekaat hag e bedi heb ehan.

Ar c'horf, servicher an ene, en devez awechou da c'houzanv poan, naon, paourentez. Awechou ne fell ket d'ezan plega d'ar spered. Goulenn a reomp digant Doue skuilh warnomp e c'hrasou, rei d'eomp kement hon eus ezomm evit ar c'horf, met dreist pep tra diwall an ene diouz an droug, ar pec'hed. Ar c'hlenved, ar boan, ar baourentez a zo dies da c'houzanv, met o gouzanv a c'heller gant gras Doue, hag evit beza er boan, er baourentez ne goller ket mignoniez Doue. Rak skrivet eo : Eürus ar re o deus da lenva. N'eus ken droug war an douar-man nemet ar pec'hed. Gant ma vezo hon ene diwallet diouz ar pec'hed, eo mat. Koueza a c'hello warnomp gwall-euriou, sammou pounner. An

dud fall a c'hello hon heskinat, ober brezel d'eomp. Bezomp dinec'h. Karantez Doue a zo en hor c'halon: awalc'h eo.

Pedenn

(Tennet eus Lizer an abostol sant Paol d'an Hebreed. IX)

Va breudeur, Jezuz-Krist o veza deuet evel beleg ar madou da zont, a zo deuet dre eun tabernakl brasoc'h ha kaeroc'h, n'eo ket bet graet gant an dud, n'eo ket eun dra krouet; n'e ket dre c'hwad ar bouc'hed hag al liou bihan, met dre e c'hwad e-unan eo aet eur wech er zantuar, goude beza hor prenet evit ato. Ma c'hell gwad ar bouc'hed hag an tirvi ha ludu eun ouenner, mesket gant dour ha strinket war an dud, santellaat ar re o deus pec'het; pegement muioc'h gwad Jezuz-Krist, en deus dre ar Spered Santel en em ginniget dinamm da Zoue, a c'hello santellaat hon eneo hag o lakat e stad da zervicha an Doue beo! Rakse eo an hanterour eus an testamant nevez; ha dre ar maro en deus gouzanvet evit ar pec'hejou graet dindan al Lezenn goz, ar re a zo galvet o devezo perz en heritaj eternal, e Jezuz-Krist hon Aotrou.

Eur wech er bloaz, dindan al Lezenn goz, ar beleg bras a dlie mont e Santuar an Templ, en e zaouarn gwad an hostiou lazet. Eur skeudenn oa eus beleg al Lezenn nevez, Jezuz-Krist, a ziskouezo d'e Dad e c'hwad e-unan

skuilhet evit hor zilvidigez. Jezuz-Krist a zo en em ginniget evidomp d'e Dad. « Ar zakrifisou kinniget gant an dud n'int ket plijet d'eoc'h; neuze am eus lavaret: « Setu me o tont d'en em ginnig va-unan. »

Maro ar C'hrist war ar groaz a zo eur zakrifiz eus eun dalvoudegez dreist-muzul. An hini a en em ginnig eo an Den-Doue, Jezuz-Krist e-unan. Gant mall, gant karantez ec'h en em ro evidomp.

Bras oa bet fallagriez an den o tizenti ouz Doue. Met brasoc'h c'hoaz eo bet priz ar pec'hed, p'e gwir eo bet paet gant gwad Jezuz-Krist.

Ar zakrifis-ze, kinniget eur wech war ar C'halvar, a vez nevezet bemdez en oferenn. Jezuz-Krist a gendalc'h d'en em ginnig evidomp, da baea dle hor pec'hejou, da zerc'hel digor evidomp an hent a gas d'ar baradoz.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Yann. VIII)

En amzer-ze Jezuz a lavare da bobl ar Juzevien: Piou ac'hanoc'h a c'helfe rebech d'in eur pec'hed bennak? Ma lavaran d'eoc'h ar wirionez, perak ne gredit ket ennon? An hini a zeu eus Doue a zelaou komzou Doue. C'houi ne zelaouit ket, o veza n'oc'h ket eus Doue. Ar Juzevien a respontas hag a lavaras: « Daoust ha n'eo ket gant gwirionez e lavaromp ez oc'h eur Samaritan, ez eus ennoc'h eun drouk-spered?... Jezuz a respontas: « N'eus drouk-spered ebet ennon; met enori

a ran va Zad, ha c'houi n'hoc'h eus doujans ebet evidon. Me ne glaskan ket va gloar. Unan a zo hag a glask hag a varno. E gwirionez, e gwirionez m'hel lavar d'eoc'h, an hini a zalc'ho d'am c'homzou ne anavezo ket ar maro. » Ar Juzevien a lavaras: « Breman e welomp ez eus ennoc'h eun drouk-spered. Abraham a zo maro, hag ar brofeted ive, ha c'houi a lavar: « An hini a zalc'h d'am c'homzou ne varvo ket. Daoust ha c'houi a zo brasoc'h eget Abraham hon tad? hag ar brofeted a zo maro? Piou oc'h war ho meno? » Jezuz a respontas: « M'en em veulan va-unan, va gloar n'eo netra; va Zad eo a ro gloar d'in, an Hini a zo ho Toue, evel a lavarit, ha ne anavezit ket anezan. Me a anavez anezan, ha ma lavaran n'Hen anavezan ket, oun henvel ouzoc'h, eur gaouiad. Met Hen anaout a ran, ha derc'hel a ran d'e gomzou. Abraham ho Tad en deus bet c'hoant bras da welet va donedigez; gwelet en deus hag eürus eo bet. » Ar Juzevien a lavaras d'ezan: « N'hoc'h eus ket c'hoaz hanterkant vloaz, hag hoc'h eus gwelet Abraham? » Jezuz a respontas: « E gwirionez, e gwirionez m'hel lavar d'eoc'h, araok ma z'oa eus Abraham, me a zo. » Neuze e kemerjont mein d'o stlepel warnan. Met Jezuz a en em guzas hag a yeas er maez eus an templ.

Evel a weler, Jezuz en deus etouez ar Juzevien enebourien kounnaret. Ne fell ket d'ezo klevet ar wirionez na kaout rebechou, hag e kemeront mein da deurel ouz Jezuz.

Dizale e lakaint anezan d'ar maro, hag an Iliz a zo e kaon epad amzer ar Basion.

Piou eo a vezo laket d'ar maro? — Mab Doue, an Oan dinamm, an Hini n'en deus graet morse pec'hed ebet, an Hini a zo santel, kaer dreist ar pezh a c'heller kompren. Diskleria a ra d'ar Juzevien ez eo Doue, em'an araok Abraham, e teu eus Doue, ec'h anavez an Tad, em'an gantan komzou ar vuhez eternel.

Ar Juzevien a goll o fenn, klask a reont ober d'ezan tevel hag e kemeront mein da stlepel outan.

Ar wirionez a zo kasaüs. Nag a gristenien ive a zalc'h sarret o diskouarn da vouez an Iliz, o veza ne fell ket d'ezo senti ouz lezennou Doue!

Em'an o tont amzer zantel Fask. Sentomp ouz mouez an Iliz hor galv da gemeret perz er grasou kinniget d'eomp gant Jezuz-Krist. Deomp da c'houlenn pardon eus hor pec'hejou e sakramant ar Binijenn ha da c'houde da zigemeret en hor c'halon korf Hor Zalver o reseo gant karantez sakramant an Aoter.

Goulennomp digant Doue ma ne vezo ket gwelet re a bec'herien oc'h ober fae war ar grasou kinniget d'ezo, ma selaouint mouez o fastored, mouez an Iliz, ma vezint gwalc'het eus o fec'hejou, kennerzet gant sakramant an Aoter, ma teüio gwellaenn, epad amzer Fask, e familh vras ar gristenien.

Sul ar Bleuniou

Em' an digor ar *Zizun vras*. Evelse eo hanvet abaoe ar pevare kantved, abalamour d'ar misteriou kaer a enorer enni: mister ar Redempcion, Sakramant an Aoter, sakramant an Urz savet gant Jezuz d'an deiz araog e varo.

Dre brosesion ar Bleuniou eo e komanser. Jezuz a zeue eus ar Galile d'ar Jude evit ar Pask diweza. En hent e lavaras d'e ziskibien: « Setu ma pignomp da Jerusalem, ha Mab an den a vezo roet da Brinsed ar veleien ha d'ar Skribed. Hag e vezo koundaonet ganto d'ar maro ha laket etre daouarn ar bayaned evit

beza goapaet, skourjezet ha staget ouz ar groaz; met sevel ray d'an trede deiz eus a varo da veo. »

P'edo tost da Jerusalem, e Betfaje, e kasas daou eus e ziskibien da glask eun azenez hag eun azen bihan. Ha pa glevas ar bobl edo Jezuz o tostaat, dre anaoudegez evit ar burzudou en doa graet, gwazed, merc'hed, bugale a guiteas kêr Jerusalem, a drouc'has skourrou gwez olived ha palmez, hag o douge en o daouarn da vont betek ar Mestr, hag e lavarent: « Meuleudi da Vab David! Benniget an Hini a zeu en hano an Aotrou! »

Digemer kaer a voe graet da Jezuz, met siouaz! nebeut derveziou goude oa koundaonet d'ar maro.

P e d e n n

Doue Holl-C'halloudek hag Eternel, hoc'h eus desket d'an dud beza izel a galon o tigas Hor Zalver d'en em ober den ha da c'houzanv war ar groaz, roit d'eomp ar c'hras da c'houzanv evel dan gant pasianted evit gelout evelse resusita gantan.

Er bedenn-ze e kavomp an diverra eus mister an Inkarnasion ha mister ar Redempcion.

Evit deski d'eomp beza izel a galon, Jezuz, Mab Doue, a zo diskennet eus an Nenv, en deus kemeret eur c'horf hag eun ene henvel ouz hon re-ni, a zo diskennet ken izel ha ma c'heller diskenn.

Evit petra eo diskennet ken izel? Evit sevel an dud, o zenna eus o stad truezus, pae dle ar pec'hed da justis Doue ha digeri d'eomp dor ar baradoz. Evit-se ez aio betek mervel evidomp war ar groaz.

Lakomp hor spered da zonzjal war an fraouze epad ar Zizun zantel. Deomp warlerc'h Jezuz da jardin an Olived, da lez-varn Pilat, da venez Kalvar. Hor Mestr a zesko d'eomp penaos e tleomp ober, ni ive, pa gouez poaniou warnomp. E skol Jezuz e teskimp gouzanv heb en em glemm, pardoni d'ar re o deus graet droug d'eomp.

Dre ar C'halvar Hor Zalver a zo distroet d'e rouantelez. Goude tri dervez eo savet eus ar bez leun a vuhez. Ni ive, ma c'houzomp dougenn hor poaniou dre garantez evit Hor Mestr, a vezo digollet gantan en e varadoz.

K e n t e l

(Tennet eus Lizer an abostol sant Paol da gristenien Filipp. II)

Va breudeur, ho pezit ar memes mennoz gant Hor Zalver Jezuz-Krist. Doue oa, hag oc'h en em ziskleria par da Zoue, ne rae ket eul laeroni; ha goulskoude en deus en em izelaet o kemeret furm eur sklav, en em lakel en deus evel eun den; da welet n'oa nemet eun den. En em izelaet en deus ha sentus ebet betek ar maro hag ar maro war ar groaz. Abalamour da-ze Doue en deus e zavet ha roet d'ezan eun hano a zo dreist peb hano; hag en hano Jezuz pep glin a dle stoui en

Nenv, war an douar hag en iferniou ha pep teod a dle anzav em'an an Aotrou Jezuz-Krist e gloar an Tad.

Er bajenn gaer-ze sant Paol a ziskouez pe-
tra eo Jezuz-Krist:

Mab Doue en em c'hraet den; maro evidomp war ar groaz ha savet da c'houde da c'hloar an Nenv. Daoust m'eo en em izelaet, ez eo hor Mestr, hor Roue, a dle beza meulet hag adoret gant an dud holl. Bez ez eo Roue an Nenv hag an douar. Dirag e dron an aelez hag ar zent a gan heb chan: Santel, santel, santel eo Doue hon Aotrou. Leun eo an Nenv eus e c'hloar. Meuleudi d'ezan! »

Epad amzer ar Basion bezomp e kaon gant an Iliz. Lavaromp hor c'harantez da Jezuz maro evidomp, diskouezomp d'ezan hon anaoudegez vat, ha p'e gwir en deus gouzanvet kement evit hon diframma diouz ar pec'hed hag ar maro, en em roomp d'ezan evit mat; troomp kein d'ar pec'hed, digemeromp Jezuz en hor c'halon dre eur gommunion zantel, hag hiviziken chomomp en e garantez.

Gwener ar Groaz

Pasion Hor Zalver Jezuz-Krist

Ar Juzevien, war c'hed, pell a oa, eus ar Mesiaz, a zonje d'ezo e vije bet ar Mesiaz evel eur roue galloudus en devije laket o bro e

penn an holl vroiu. Ha setu ma teu d'ezo eun den ganet er baourentez, a gomz nann eus pinvidigez, met eus paourentez, pinijenn, a lavar distaga ar galon diouz traou an douarman evit klask hepken madou an Nenv, ar madou gwirion.

Beleien al Lezenn goz, Lezenn Moyzez, a yeas droug enno o klevet prezeg traou dis-henvel diouz ar pezh a oa merket e Lezenn Moyzez, hag en em zavas enep Jezuz. Evelse e welomp ar Skribed, an Doktored, ar beleg bras, o tamall Jezuz hag o c'houlenn ma vo kaset d'ar maro.

Bez e oa ive etouez ar Juzevien eur rumm dud, ar Farizianed, leun a lore'h, a oa santel da welet, met o c'halon a oa brein gant an ourgouilh. Jezuz, meur a wech, en doa rebechet d'ezo o fec'hejou kuzet, hag abalamour da-ze oant enebourien d'ezan.

Ar bobl a en em zavas alies gant Jezuz, e veulas evit e vadoberou, a reas d'ezan digemer kaer nebeut amzer araok e Basion, en eur gana: « Hosannah! Bennoz d'an hini a zeu en hano an Aotrou! » Met ar bobl a dro buan, ha gounezet gant ar veleien, ar Farizianed, ha re all, pobl Israel a c'houlennas ma vije staget Jezuz ouz ar groaz.

Dindan Pons-Pilat. — En amzer-ze ar Romaned a oa galloudus meurbet. Mistri oant war an Europ a-bez, koulz lavaret, war eul lodenn vras eus an Azi hag an Afrik. Bro ar Jude a oa ive dindan o galloud. Sklaer eo, gouarn a raent ar broiu o doa gounezet. Rak-se, e Jerusalem, ez oa eur gouarner romen.

Dindannan en doa soudarded eus Rom, karget da zerc'hel urz vat er vro.

Da brosez Jezuz, ar gouarner oa Pons-Pilat. Ar Juzevien a oa bet lezet ganto o lezennou hag o gizioù. Bez o doa eun nebeut soudarded, barnerien o doa ive. Evelato n'hellent ket koundaoni d'ar maro. Setu perak Jezuz a voe kaset da lez-varn Pilat. Heman, goude beza graet kalz goulennou outan, ne gavas ket oa dleet e lakat d'ar maro, hag a glaskas e zave-tei. Met o klevet ar Juzevien o krial, e teuas aon d'ezan, hag evit kaout peoc'h diouto, e lezas kas Jezuz d'ar maro. Abalamour da-ze e lenner er Gredo: *Passus sub Pontio Pilato*, en deus gouzanvet dindan Pons-Pilat.

Jezuz en deus gouzanvet en e gorf hag en e ene ar poaniou krissa.

E jardin an Olived. — Kerkent ha m'en devoe savet sakramant an Aoter goude ar goan ziweza a reas gant e ziskibien, Jezuz a yeas gant e ziskibien da jardin an Olived evit pedi e Dad. Eno, o welet dirag e zaoulagad ar poaniou spontus edo o vont da c'houzanv, o welet ar pec'hejou o doa stlabezet hag a dlie stlabeza ar bed, pec'hejou a gemere warnan e-unan evit paea dle an dud da justiz Doue, Jezuz, epad hir amzer, a voe ankeniet bras hag eur c'houezenn a c'hwad a c'holoas e gorf. Ne voe ket evelato dilezet gant e Dad, rak eun ael a ziskennas eus an nenv d'E frealzi.

Edo c'hoaz e jardin an Olived pa zigouezas Judaz, gantan eur vandenn soudarded ha mevelien digaset gant ar veleien hag ar Farizianed. Judaz a roas eur pok d'e Vestr, ha kerkent ar zoudarded a grogas e Jezuz. Per a gemeras e gleze da zifenn e Vestr, met Jezuz a lavaras d'ezan ne dlie ket skei gant e gleze, hag e pareas Malkus, an hini en doa bet digant sant Per eun taol kleze war e skouarn.

Jezuz a voe liammet ha kaset da genta da di Annaz. E ziskibien hen dilezas.

E ti Annaz ha Kaifaz. — Annaz oa tad-kae Kaifaz, beleg bras er bloaz-ze. Annaz a roas urz da gas Jezuz da di Galifaz, el lec'h m'edo bodet ar Skribed hag ar re goz eus ar bobl. Ar beleg bras a reas pep seurt goulennou ouz Jezuz. Jezuz a respontas: « Komzet am eus dirag an holl, er sinagogou, en templ, war al leur-gêr. Goulennit digant ar re o deus va c'hlevet, hag e lavarint d'eoc'h petra eo bet va c'homzou. » Unan eus ar zoudarded a roas neuze da Jezuz eur javedad, en eur lavaret: « Hag evelse eo e komzit ouz ar beleg bras? »

Jezuz dirag ar C'huzul-Meur (Sanhedrin). — Prinsed ar veleien a glaske fals-testou enep Jezuz, evit e goundaoni d'ar maro. Dont a reas fals-testou, met dishenvel e komzent an eil diouz egile. Ar beleg bras a c'houlennas ouz Jezuz: « Dre an Doue beo me a c'houlenn diganez, bez ez out ar C'hrist, Mab Doue an Nenv? » — « Ya, bez ez oun, a respontas Jezuz, ha gwelet a reot Mab an den, azezet en tu dehou da Zoue, o tont war koabr an Nenv. » Neuze ar beleg bras a rogas e

zilhad en eur lavaret: « Blasfemet en deus. Daoust hag ezomm hon eus c'hoaz a destou goude an dra-ze? Petra a zonjit? » An holl a respontas: « Dleet eo e lakat d'ar maro. »

Per a nac'h e Vestr. — Per a zo deuet warlerc'h e Vestr betek al lez-varn. Siouaz! Aon a grog ennan, mez en deus o lavaret eo diskibl da Jezuz, ha betek teir gwech, dirak mitizien, soudarded, e nac'h e Vestr. « Ne ana-vezan ket an den-ze », emezan.

Jezuz goapaet ha gwall-gaset. — Neuze ar vevelienn a zalc'he Jezuz a en em lakeas d'ober goap outan ha da skei warnan. Goude beza mouchet d'ezan e zaoulagad, e komzent evelhen: « Lavar, profed, piou en deus skoet ganez. »

Jezuz a-nevez dirag ar c'huzul-meur. — O veza m'oa difennet koundaoni epad an noz, prinsed ar veleien ha doktored al Lezenn a en em vodas adarre, kerkent ha ma c'houlouas an deiz, evit klask an tu da lakat Jezuz d'ar maro. Jezuz a voe a-nevez galvet ganto. « Lavar d'eomp, emezo, ha te eo ar C'hrist. » Jezuz a respontas: « Ma lavaran d'eoc'h, ne gredoc'h ket. Selaouit: « Mab an den a vezo azezet en tu dehou da Zoue an Tad holl-c'hal-loudek. » Hag i, en eur vouez, da c'houlenn. « Te a zo eta Mab Doue? » — « Ya, bez ez oun », a respontas Jezuz, hag holl a-unan e lavarjont. « Daoust hag ezomm a zo c'hoaz a destou? Her c'hlevet hon eus hon-unan. » Ha Jezuz, ato liammet, a voe kaset da lez-varn Pons-Pilat.

Judaz a en em groug. — Judaz krignet gant

ar rebechou a rae d'ezan e goustians, a zigasas e dregont pezh arc'hant da brinsed ar veleien ha d'ar re goz, en eur lavaret: « Pec'het am eus o lakat etre ho taouarn eun den just. » — « Petra a ra-ze d'eomp? », emezo. Neuze Judaz a stlapas an tregont pezh arc'hant en templ hag a yeas d'en em grouga.

Jezuz dirak Pilat. — Enebourien Jezuz hen digasas betek lez-varn Pilat. N'ez ajont ket o-unan el lez-varn, evel ma lennomp e Aviel sant Yann, rak Pilat a oa eur Romen, ur pagan evit ar Juzevien, hag e vijent betek stlabezet o vont e mesk ar baganiz, ha n'o dije ket gallet debri ar Pask. Aon o doa o vont e mesk ar baganiz, ha n'o deus aon ebet o kas d'ar maro an hini a zo direbech. N'hellont ket o-unan koundaoni d'ar maro. Pilat hepken en deus ar c'halloud-ze.

Pilat a zeuas er maez eus e lez-varn hag a c'houlennas: « Petra hoc'h eus da rebech d'an den-ze? » — « Touella a ra an dud; difenn a ra paea ar gwiriou da Zesar; diskleria a ra eo ar C'hrist-Roue. » Pilat a c'halvas Jezuz en e lez hag a c'houlennas digantan: « Te eo roue ar Juzevien? » — « Va rouantelez, eme Jezuz, n'eo ket eus an douar-man. » — « Met, ha roue oc'h? — Jezuz a respontas: « Hel lavaret a rit. Roue oun. Deuet oun er bed evit rei testenit d'ar wirionez. » — « Petra eo ar wirionez? » a c'houlennas Pilat.

Neuze Pilat, oc'h en em drei ouz ar Juzevien, a lavaras: « Ne gavan torfed ebet da damall d'an den-ze. » Ar Juzevien a gendalc'he

d'hen dispenn: « Ne ra nemet lakat freuz er vro, adaleg ar Galile beteg aman. »

Jezuz dirag Herodez. — O klevet hano eus ar Galile, Pilat a gasas Jezuz da gaout Herodez, roue ar Galile, a oa e Jerusalem en der-veziou-ze. Herodez a voe laouen bras o welet Jezuz, rak klevet en doa hano anezan, ha kredi a rae e rafe dirazan eur burzud bennak. Met dirag ar prins-ze, kriz ha divez, Jezuz a jomas sioul. Prinsed ar veleien hag ar Skribed a yeas war e lerc'h betek ti Herodez d'hen tamall adarre gwas ma c'hellent. Herodez, gant holl dud e lez, a reas goap eus Jezuz. ha goude beza laket d'ezan eur zae wenn, her c'hasas adarre da gaout Pilat.

Jezuz evit an eil wech dirak Pilat. — Pilat, nec'het, a glaskas lezel Jezuz libr, goude beza graet d'ezan gouzanv eun nebeut poaniou, hag o sonjal edo ar c'hiz, da Bask, da rei e frankiz d'eur prizonier, e c'houlennas digant ar Juzevien: « Piou a fell d'eoc'h gwelet libr, Jezuz pe Varrabaz? » Barrabaz a oa eul laer, eun torfetour dalc'het e prizon Jerusalem. Ar Juzevien a grias a bouez penn: « Roit d'eomp Barrabaz, ha ra vo staget Jezuz ouz ar groaz. Hag e youc'hent: « Ra vo kru-sifiet. »

Jezuz skourjezet. — Pilat a c'houlennas dour da voalc'hi e zaouarn hag a zisklerias: « Me a zo didamall eus gwad an den just-ze. C'houi, grit ho sonj. » Ar Juzevien a youc'has: « Ra gouezo e c'hwad warnomp ha war hor bugale! »

Neuze Pilat, evit ober plijadur d'ar Juze-

vien, pe gentoc'h evit kaout peoc'h diouto, a roas e liberte da Varrabaz hag a lakeas skourjeza Jezuz.

Jezuz kurunet gant spenn. — Goude beza e skourjezet, soudarded Pilat a zigasas Jezuz el lez-varn, hen diwiskas hag a lakeas war e ziouskoaz eur vantell ruz-tan, war e benn eur gurunenn spenn hag en e zourn dehou eur raozenn, hag e soublent o glin dirazan dre c'hoaperez en eur lavaret: « Salud, roue ar Juzevien! »

Ecce homo. « *Setu aman an den!* » Pilat a zeuas adarre er maez eus e lez-varn hag a lavaras d'ar Juzevien: « Setu m'hen digasan dirazoc'h. Selaouit: ne gavan netra da damall d'ezan. » Ha pa zeuas Jezuz er maez gant e gurunenn spenn hag e vantell ruz, Pilat a lavaras d'ar Juzevien: « Setu aman an den! » Hag e lec'h kaout truez, prinsed ar veleien hag ar re a oa endro d'ezo a youc'has: « Ouz ar groaz, ouz ar groaz! » — « Krogit ennan hoc'h-unan, hag her stagit ouz ar groaz, rak evidon-me ne gavan abeg ebet d'e goundaoni. Ar Juzevien a respontas: « Hervez hol lezenni e tle mervel, o veza m'en deus lavaret eo Mab da Zoue. » Pilat, aon d'ezan muioc'h mui, a gas adarre Jezuz el lez-varn hag a c'houlenn digantan: « Eus pelec'h e teuez? » Jezuz ne respontas ket, ha Pilat neuze da lavaret: « Ne gomzez ket? N'ouzout ket e c'hellan da staga ouz ar groaz hag ive da lezel e liberte? » N'ho pije galloud ebet warnon, eme Jezuz, ma ne vije ket roet d'eoc'h gant Doue?

Jezuz koundaonet d'ar maro. — Ar Juzevien

a youc'has neuze: « Ma roit d'ezan e liberte, n'oc'h ket mignon da Zezar, rak an hini a lavar beza roue a en em laka enebour da Zezar. »

Pilat, nec'het, a zigas Jezuz er maez eus al lez-varn hag a lavar d'ar Juzevien: « Setu aze ho Roue! » Hag ar reman da youc'hal: « Hen taolit pell diouzomp! D'ar maro! Ouz ar groaz! » — « C'hoant oc'h eus e stagfen ho roue euz ar groaz. » Prinsed ar veleien a respontas: « N'hon eus ken roue nemet Sezar. » Neuze eo e roas Pilat urz da lakat Jezuz d'ar maro. Hel lezel a reas etre o daouarn evit beza krusifiet.

Jezuz o tougenn e groaz. — Ar zoudarded a grogas e Jezuz, a dennas digantan e vantell

ruz hag a lakeas d'ezan a-nevez e zilhad, hag her c'hasas etrezeg al lec'h ma tlie beza lakel d'ar maro. Jezuz, ar groaz gantan war e ziouskoaz, a yeas er maez eus kêr beteg al lec'h hanvet Kalvar, Golgotha e yez an Hebreed. En hent ec'h en em gavas ganto Simon Syrene, o tont eus e barkeier. Graet e voe d'ezan dougenn ar groaz warlerc'h Jezuz.

Jezuz o frealzi merc'hed santel Jerusalem. — Ar re a gerze warlerc'h Jezuz da venez Kalvar n'oant ket holl enebourien d'ezan. Rak en o zouez e voe gwelet merc'hed o skuilh daerou. Jezuz a en em droas outo: « Merc'hed Jerusalem, emezan, na lenvit ket warnon; lenvit kentoc'h warnoc'h ha war ho pugale. Rak tostaat a ra an amzer ma vezo lavaret: Eürus ar re n'o deus ket a vugale! Neuze e vezint klevet o lavaret d'ar menezioù: « Kouezit warnomp », ha d'an uhelennou: « Goloit ac'hannomp! » Rak ma vez graet evelhen d'ar c'hoad glas, petra a c'hoarvezo gant ar c'hoad sec'h? »

Jezuz staget ouz ar groaz. — En em gavet war ar C'halvar, e voe kinniget d'ezan gwinn mesket gant myrrh. Ne reas nemet tanva, ne evas ket. Hag e stagjont anezan ouz ar groaz. Daou all a voe lakel e kroaz en e gichen, daou laer.

Kenta komz lavaret gant Jezuz diwar e groaz. — E lec'h goulenn digant e Dad kastiza an dud kriz a ra d'ezan gouzanv kement, setu aman petra a lavar: « Va Zad, pardonit d'ezo, rak ne c'houzont ket petra a reont. »

Ar skritell staget ouz ar groaz. — A-uz da benn Jezuz, war ar groaz, Pilat en doa lakel skriva ar c'homzou-man: « Jezuz a Nazareth, roue ar Juzevien. » Skrivet oant e latin, e gregaj hag en hebre. Prinsed ar veleien a lavaras da Bilat: « Na lakit ket: Roue ar Juzevien; met : Roue ar Juzevien war e veno. » Pilat a respontas: « Ar pezh am eus skrivet a zo skrivet. »

Dilhad Jezuz rannet. — Goude beza staget Jezuz ouz ar groaz, ar zoudarded a gemeras e zilhad hag a reas peder lodenn anezo. E zae, o veza m'edo en eun tamm, hep gri, ne voe ket roget. « Ne rogomp ket anezi, emezo, met iennomp da welet da biou e vezo. » Hag e Ieunas da wir komzou ar Skritur: « Rannet o

deus va dilhad, tennet o deus da c'houzout piou en devezo va zae. »

Jezuz goapaet ouz e groaz. — Ar re a dre-mene dirazan a lavare traou d'ezan hag a vralle o fenn: « Te, emezo, an hini a c'hell distruja templ Doue hag e zevel e tri dervez, breman eo d'it en em zavetei da-unan. Mar dout mab da Zoue, diskenn eus ar groaz. » Prinsed ar veleien hag ar skribed hag ar re goz eus ar bobl a c'hoapae anezan evelhen: « Saveteet en deus re all, ha n'eo ket gouest d'en em zavetei e-unan. Mar deo roue Israel, ra ziskenno eus ar groaz, hag e kredimp ennan. Laket en deus e fizians e Doue; m'en deus Doue karantez evitan, ra zeuio breman d'hen dilivra. Rak lavaret en deus: Me a zo Mab da Zoue. » Ar zoudarded ive a c'hoapae anezan hag a ginnige d'ezan gwinegr en eur lavaret: « Mar dout roue ar Juzevien, en em denn alese breman da-unan. »

Eil gomz Jezuz war ar groaz. — Unan eus al laeron a rae goap ive: « Mar dout ar C'hrist, e c'hellez en em zavetei hag hor zavetei ni ive. » Al laer all, avat, a oa dishenvel. Lavarat a reas: « N'ec'h eus ket eta doujans evit Doue, te hag a zo koundaonet d'ar memes poan? Ni hon eus ar pezh a veritomp, met heman n'en deus graet droug ebet. » Hag e lavaras da Jezuz: « Aotrou, ho pezh sonj ac'hanon, pa vezoc'h en ho rouantelez. » Jezuz a respontas d'ezan: « E gwirionez, m'hell lavar d'it, hirio e vezi ganen er baradoz. »

Trede komz Jezuz war e groaz. — E kichen ar groaz edo mamm Jezuz, c'hoar e

vamm, Mari, greg Kleofaz ha Mari Madalen, hag ive sant Yann, an diskibl karet. Jezuz a lavaras d'e vamm: « Maouez, setu aze ho mab, » ha da c'houde e lavaras d'au diskibl: « Setu aze ho Mamm. » Adaleg neuze, an diskibl a gemeras gantan ar Werc'hez.

Pedervet komz Jezuz war ar groaz. — Adaleg kreisteiz, an eur ma voe koundaonet Jezuz, betek teir eur, an denvalijenn a c'holoas an douar a-bez. Wardro teir eur, Jezuz a grias gant eur vouez krenv: « Eloi, Eloi, lamma sabachtani? » « Va Doue, va Doue, perak hoc'h eus va dilezet? » Lod eus an dud, o klevet ar c'homzou-ze, a lavaras: « Gervel a ra Eliaz. »

Pempvet komz Jezuz war ar groaz. — Da c'houde Jezuz, o welet oa peure'hraet pep tra, hag evit ma vije digaset da wir ar pez a zo merket er Skritur, a lavaras: « Sec'hed am eus. » Bez e oa gwinegr. Unan a gemeras eur spoue, hag o staga ar spoue e beg eur vaz, he zavas betek muzellou Jezuz. Ar re all a lavare: « Lezit 'ta, gwelet a raimp ha dont a raio Eliaz d'hen dilivra. »

C'houec'hvet komz Jezuz war ar groaz. — Goude beza tanvaet ar gwinegr, Jezuz a lavaras: « Setu peure'hraet pep tra. »

Seizvet komz Jezuz war ar groaz. — Da c'houde Jezuz, gant eur vouez krenv, a lavaras: « Va Zad, etre ho taouarn me a laka va ene. »

Goude ar gomz-ze Jezuz a stouas e benn hag a varvas.

Burzudou c'hoarvezet goude maro Jezuz. —

Kerkent gouel an Templ a voe roget dre an hanter, an douar a grenas, ar reier a faoutas, ar beziou a zigoras, ha meur a zen santel a resusitas hag a en em ziskouezas da veur a hini e kêr Jerusalem. Ar c'habiten romen a oa war menez Kalvar dirak Jezuz, spontet gant ar griadenn a lezas Jezuz o vervel, a gasas gloar da Zoue, hag a lavaras: « Hennez a oa just, hennez a oa Mab da Zoue. » Ar re all ive a voe spontet o welet an douar o krena, o welet kement a vuzudou, hag e lavarent: « Hennez a oa e gwirionez Mab da Zoue. » Hag e tiskennent eus ar C'halvar en eur skei war o stomog.

Kostez Jezuz treuzet gant eur goaf. — O veza m'edo an deiz araog ar sabbat, evit ne jomfe ket a gorfou stag ouz ar groaz en deiz-ze, rak eun deiz bras oa, ar Juzevien a c'houlennas digant Pilat lakat terri o divesker d'ar re a oa ouz kroaz, evit ma vijent distaget da c'houde. Ar zoudarded a yeas eta hag a dorras o divesker d'an daou laer. En em gavet gant Jezuz, ne dorjont ket d'ezan e zivesker, met unan eus ar zoudarded a doulas d'ezan e gostez gant eun taol goaf, hag e tiredas gwad ha dour.

Perak eo maro Jezuz-Krist war ar groaz. — Dre garantez evidomp eo maro Jezuz-Krist war ar groaz. Kemeret en deus ar bec'h eus hor pec'hejou ha maro eo evit paea dle ar pec'hed.

Eun Doue hepken a c'helle paea hon dle, rak dre ar pec'hed ec'h en em gemeromp ouz Doue, hor Mestr, hag e reomp d'ezan eun

dismegans spontus. Met talvoudegez poaniou Jezuz-Krist a zo ive dreist ar pezh a c'heller kompren, ken bras ha fallagriez ar pec'hed.

Konsil Nise a lavar evelhen: « Diskennet eo eus an Nenv evidomp hag evit hor zilvi digez; evidomp eo bet krusiflet, en deus gouzanvet, eo bet sebeliet. »

Ha konsil Trent: « Dre e Basion zantel en deus hor prenet war koad e groaz ha paet hon dle d'e Dad. »

Ar Pab Leon XIII, en e Lizer *Tametsi cura* a skrive: « E garantez dreist muzul evidomp eo a lakeas Doue da c'houzanv ar maro evit hor zilvidigez. Pa voe deuet an amzer merket gant furnez Doue, ar Mab en em c'hraet den a ginnigas evit an dud da Zoue e Dad, dismeganset dre ar pec'hed, eun donezon talvoudus meurbet, e c'hwad skuilhet; hag o prena an dud dre eur priz ken bras, e c'houlennas ma vijent roet d'ezan. « N'oc'h ket bet prenet, eme sant Per, gant traou a c'hell beza kollet, gant aour pe arc'hant, met gant gwad talvoudus an Oan dinamm, ar C'hrist. Evelse an dud holl, hep lezel a gostez hini ebet, d'ezan betek neuze o veza m'en doa o c'hrouet ha m'o tiwalle, a zo d'ezan breman o veza m'int bet prenet gantan e gwirionez. »

Setu aze petra a gavomp e mister ar Redempcion: eur garantez dreist-muzul a-berz Doue, hon dle paet ha paet mat gant gwad Jezuz-Krist, an dud savet, tennet eus o stad truezus gant ar C'hrist.

Kollet gant Adam, an dud a zo bet prenet gant Jezuz-Krist, an Adam nevez, a ro ar vuhez d'an dud.

Deuet da veza hor breur, Jezuz en deus kemeret samm hor pec'hejou, en deus paet evito hag hor prenet evelse.

Setu aze penaos e komz an Tadou hag an Doktored eus an Iliz.

Sul Fask

**D'vervel en deus trec'het ar maro.
Ar C'hrist a zo resusitet. Alleluia!**

P e d e n n

Doue, C'houi hag hoc'h eus hirio, dre ho Mab Unik, trec'het ar maro, digoret d'eomp dor an eternite, sikourit gant ho kras ar mennoziou a lakit da zont en hor sperejou.

Mar deus eun dervez evit ar c'hristen da drei e spered wardu an Nenv, eo an hini hirio, an deiz ma z'eo lidet Resureksion Hor Zalver. Trec'h er memes amzer d'ar maro ha d'ar pec'hed, Jezuz-Krist a zigor d'an dud holl dor ar baradoz. Savomp eta hor sperejou etrezeg an Hini en deus peurc'hraet labour hor zilvidigez.

Ar pec'hed a gloze ouzomp dor an Nenv. Piou he digoro? Ar C'hrist, Hor Zalver. Dinamm, didamall, en deus kemeret samm hor pec'hejou hag en em ginniget e-unan da Zoue e Dad evit paea hon dle. Gouzanvet en deus

en e gorf hag e spered poaniou spontus, ha skuihet en deus e c'hwad evidomp. Met hirio savet eus a varo da veo, ez a d'e rouantelez a fell d'ezan ranna ganeomp.

Diskennet eo bet d'an iferniou evit rei da anaout, d'an eneoù a oa eno o c'hedal, oa deuet erfin evito an deiz a levenez.

Da c'houde ec'h en em ziskouezo, korf hag ene, d'e ziskibien souezet. « N'ho pezit ket aon, emezan. Me eo...

Sonjomp mat e kement-se hirio. Ar C'hrist a zo resusitet. Distroet eo d'an Nenñ. Eno em'an ouz hor gedal. Eno em'an hor browirion. Dilezomp eta ar pec'hed ha kement hor stag ouz an douar-man ha kerzomp warlerc'h Jezuz dre an hent en deus diskouezet d'eomp, an hent a gas d'ar zilvidigez.

Kentel

(Tennet eus Lizer sant Paol da gristenien Korinth. I. V)

Va breudeur, netait ar goell koz, ma vezoc'h toaz nevez, evel ma zoc'h bara dic'hoell. Rak ar C'hrist, hor Pask, a zo bet kinniget evidomp. Debromp eta ar Pask, nann gant goell koz, na gant goell an droug hag ar fallagriez, met gant bara dic'hoell eur galon eün ha gwirion.

An Israelited, abaoe m'o doa kuitaet an Ejipt, o doa urz da zebri oan Pask gant bara hep goell.

Ni, kristenien, a dle ive dilezel ar goell koz, da lavaret eo ar pec'hed ha pep karan-
tez evit ar pec'hed, p'e gwir omp galvet da zebri korf Hor Zalver er zakramant meulet ra vezo eus an Aoter. An droug, ar fallagriez ne zereont ket ouz kristenien, o c'hallon a dle beza eün ha gwirion. Ra zavint ive eus ar stad a varo, eus ar stad a bec'hed, evit beva eus buhez Jezuz-Krist. Ar pec'hed ne zere ket ouz kristenien. Warlerc'h ar pec'hed e teuas ar maro. Ar c'hristen a dle beza santel, hag evit-se en em vaga eus korf Jezuz-Krist e sakramant an Aoter. Gant ar boued-ze e vezo kennerzet hag e c'hello beza trec'h da holl ardou an drouk-spered.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Mark. XVI)

En amzer-ze Mari Madalen ha Mari mamm Jakez ha Salome a brenas louzou a c'houez vat da lakat ouz korf Jezuz. Ha mintin mat, d'an deiz goude ar sabat, ez ajont d'ar bez, savet dija an heol. Hag e lavarent etrezo : « Piou a ruilho d'eomp ar maen eus ar bez? » Ha goude beza sellet, e weljont ruilhet ar maen, eur maen bras meurbet. Hag aet er bez, e weljont eun den yaouank azezet a zehou, gantan eur zae wenn, hag e voent souezet. Lavaret a reas d'ezo: « N'ho pezit ket aon. Klask a rit Jezuz a Nazareth, bet staget ouz ar groaz; resusitet eo, n'eman ket aman; setu ar bez m'oa bet laket ennan. Met it, lavarit d'e ziskibien ha da Ber e vezo en ho raok er

Galile. Eno her gwelot, evel m'en deus lavaret d'eoc'h. »

Meulomp ar C'hrist trec'h d'ar maro. Evel m'en doa lavaret, resusitet eo. Dre e nerz e-unan e sav eus ar bez. An Aelz, an diskibien, ar merc'hed santel n'int aman nemet testou. Gwelet a reont an douar o krena, maen ar bez dibradet. Jezuz a en em ziskouez da Vari Vadalen, d'an ebestel, d'e vignoned. Startaat a ra en o c'halonou ar feiz, an esperans, ar garantez, hag ive e kalonou ar gristenien betek fin ar bed.

Resureksion Hor Zalver a zo maen-diazez hor feiz. An testou aman a zo niverus meur-bet: gwelet o deus, klevet o deus, touchet o deus; n'e ket eur wech, met meur a wech o deus gwelet, klevet o Mestr karet, distroet e buhez. Evit diskleria o feiz dirag ar bed, o deus gouzanvet ar poaniou krisa hag ar maro. Kredi a c'heller testou hag a skuilh o gwad da ziskouez e lavaront ar wirionez.

Resureksion Jezuz-Krist a zo ive maen-diazez hon esperans. « Me, emezan, eo ar resureksion hag ar vuhez. » Resusitet en deus Lazar, mab intanvez Naim, merc'h Jaïr. Met lavaret en deus e resusito da fin ar bed ar re o devezo laket o fizians ennan. « Hen da genta, eme sant Paol, ha ni da c'houde. Hen eo hor penn, ha ni e izili. El lec'h eman ar penn, e tle ive beza an izili. » Evel korf ar C'hrist, hor c'horfou-ni, resusitet, a vezo skanv, a yelo e pep lec'h, buan evel ar spered, n'o devezo mui poan ebet da c'houzanv, ne varvint mui.

Resureksion Jezuz-Krist a dle lakat hor c'harantez da greski. Peurc'hraet eo labour hor zilvidigez, paet hon dle da justiz Doue. Hor Mestr en deus kuitaet ar bed, met evit prepari d'eomp hor plas er baradoz, el lec'h em'an ouz hor gedal. Lezet en deus ganeomp e Iliz evit hor c'helenn, e zakramanchou evit hon c'hennerza. Selaouomp mouez an Iliz, sentomp outi, goulennomp sikour Doue dre ar bedenn hag ar zakramanchou, ha kerzomp hep fallgaloni warlerc'h Hor Zalver Jezuz-Krist. Dale'homp mat d'e garantez; d'ezan hor c'halon ha kement hon eus; pell diouzomp ar pec'hed ha kement a zoug d'ar pec'hed. Ar c'hristen, e hano hel lavar, a dle beza da Jezuz-Krist, reiza e vuhez war hini e Vestr, beza santel en e zonzou, en e gomzou, en e oberou, entanet atao e galon gant tan ar garantez.

Setu aman an deiz graet gant Doue; tremenomp anezan er joa hag el levenez.

Lun Fask

Gwechall ar gristenien a dremene sizun Fask a-bez o klevet an ofisou hag o kana meuleudi da Jezuz-Krist resusitet. An impalaer Theodoz, er bloaz 389, a zifennas ouz ar varnerien labourat epad ar zizun-man. E konsel Konstanz, e 1094, e voe dalc'het hepken al lun hag ar meurs, hag an daou zervez-ze a jomas goueliou-berz en hor bro beteg emgleo 1801 etre Bonapart ha Pi VII.

Kentel

(Tennet eus Oberou an Ebestel. X)

En amzer-ze Per a zavas e kreiz ar bobl hag a lavaras: « Va breudeur, c'houi a c'hoar petra a zo c'hoarvezet dre ar Jude a-bez, o komans dre ar Galile, goude ar Vadiziant prezeget gant Yann; penaos Jezuz a Nazareth a resevas digant Doue ar Spered Santel hag ar c'halloud, ha penaos e tremenas oc'h ober vad hag o para kement hini a oa gwall-gaset gant an drouk-spered, rak Doue a oa gantan. Ha ni a zo testou eus an holl draou en deus graet er Jude hag e Jerusalem. Laket eo bet d'ar maro war ar groaz, met Doue en deus e resusitet d'an trede deiz hag en deus graet d'ezan en em ziskouez, nann d'ar bobl a-bez, met d'an testou dibabet gant Doue; d'eomp-ni, hon eus debret hag evet gantan goude ma voe savet eus a douez ar re varo. Ha kemennet en deus d'eomp prezeg d'ar bobl ha rei testeni eo Hen a zo bet laket gant Doue da veza barnet ar re veo hag ar re varo. D'ezan an holl Brofeted a ro an testeni-man: kement hini a gredo ennan en dezo dre e Hano ar pardon eus e bec'hejou.

Er brezegenn-man sant Per a gomze euz payaned evit o frepari da reseo ar Vadiziant: Lavaret a ra d'ezo petra eo Jezuz-Zrist, an Hini a oa gantan galloud Doue hag a dremenas oc'h ober vad, o para ar re glanv. Laket eo bet d'ar maro, met an trec'h en deus bet

war ar maro, ha d'an trede deiz, hervez m'en doa lavaret, eo savet eus ar bez leun a vuhez Eus ar wirionez-ze Per hag an ebestel all a zo testou, rak d'ezo Jezuz a zo en em ziskouezet meur a wech. Kement hini a gredo ennan en devezo dre e Hano ar pardon eus e bec'hejou. Evit reseo ar Vadiziant, pa vezer en oad a skiant, eo ret kaout feiz, kredi e Jezuz-Krist. Ar re a gred ennan a zo e stad vat evit reseo ar Vadiziant hag o devezo ar pardon eus o fec'hejou.

Aviel

(Pennad tennet eus sant Lukaz. XXIV)

En amzer-ze daou eus diskibien Jezuz a oa o vont d'eur vourgadenn hanvet Emmaüs, wardro diou leo hanter diouz Jerusalem, hag e komzent etrezo eus kement a oa c'hoarvezet. Hag epad ma komzent ha ma lavarent an eil d'egile o zonzou, setu ma teuas Jezuz e-unan d'ober hent ganto; met o daoulagad n'hellent ket hen anaout. Hag e lavaras d'ezo: « Petra eo ar c'homzou-ze a zo ganeoc'h, ha perak eo tenvall ho penn evelse? » Hag unan anezo, Kleofaz e hano, a respontas: « C'houi hepken eo an divroad e Jerusalem ha ne anavesfe ket an traou a zo c'hoarvezet er gear-ze en deiziou-man? » — « Pere? » — « Diwarbenn Jezuz a Nazareth a zo bet eur profed galloudus en e oberou hag en e gomzou dirak Doue hag ar bobl a-bez; laket eo bet d'ar maro war ar groaz gant hor beleien vras ha prinsed ar bobl. Ha ni hor boa fizians e tlie dilivra

Israel, ha setu aman an trede deiz abaoe m'eo c'hoarvezet an traou-ze. Evelato merc'hed eus hon anaoudegez o deus spontet ac'hanomp; aet araog an deiz d'ar bez, n'o deus ket kavet e gorf, hag int deuet da lavaret d'eomp o deus gwelet. Elez a zisklerias d'ezo em'an e buhez. Ha lod ac'hanomp a zo aet d'ar bez, hag o deus kavet an traou evel ma lavaras ar merc'hed, met n'o deus ket kavet anezan. » Hag hen da lavaret d'ezo: « O tud diskiant, lugut da gredi kement a zo bet diskleriet gant ar Brofeted! Daoust hag ar C'hrist ne dlle ket gouzant evelse ha mont da c'houde en e c'hloar? » Hag o komans dre Voyzez gant an holl Brofeted e tisplege d'ezo ar pezh a oa merket er Skritur diwar e benn. Hag e tostaent ouz ar vourgadenn ma tliant mont enni, hag hen a reas an neuz da vont pelloc'h, met i a zalc'has anezan en eur lavaret: « Chomit ganeomp, rak em'an an noz o tont, ha diskennet eo dija an deiz. » Hag ez eas ganto en ti. Hag epad m'edo ganto ouz taol, e kemeras bara, ha goude beza e venniget hag e rannet, her c'hinnigas d'ezo. Hag o daoulagad a zigoras, hag ec'h anavezjont anezan, hag ez eas kuit diouto. Hag e lavarjont o daou an eil d'egile: « Pegen tomm n'oa ket hor c'halon epad ma komze ouzomp hed an hent ha ma tisplege d'eomp ar Skritur Sakr? Hag e savjont kerkent evit distrei da Jerusalem, hag e kavjont bodet an unnek hag ar re a oa ganto o lavaret: « Resusitet eo e gwirionez an Aotrou hag en em ziskouezet en deus da Ber. » Hag i a gontas ar pezh a oa tremenet

en hent, ha penaos o doa hen anavezet pa rannas ganto ar bara.

« Pegen tomm, n'oa ket hor c'halon epad ma komze ouzomp hed an hent! »

E levr an Imitation (ll. 7) e kavomp ar wirionez-ze displeget kaer meurbet:

« Pa vez Jezuz ganeomp, hon eus pep vad ha ne gavomp netra dies d'ober; pa vez Jezuz pell, pep tra a zo poanius.

« Pa ne gomz ket Jezuz d'hor c'halon, eo dister ar frealzidigez a zeu d'eomp a-berz an dud; ma lavar, avat, Jezuz eur gomz hepken, em'an hor c'halon laouen holl.

« Petra a c'hell ar bed rei d'eoc'h hep Jezuz? — Beva hep Jezuz a zo eun ifern; beva gant Jezuz a zo dudius evel ar baradoz.

« An hini en deus kavet Jezuz en deus kavet eun tenzor, hag eun tenzor dreist an holl vadou.

« Paour bras eo an hini a vev hep Jezus, ha pinvidik mor an hini a zo gantan Jezus.

« Skiant vras en deus an hini a c'hoar komz ouz Jezuz, ha dere'hel mat da Jezuz a zo beza fur meurbet.

« Ne c'hellit ket beva hep mignon; ha ma n'eo ket Jezuz ho mignon brasa, n'ho pezo nemet tristidigez, melkoni.

« Gwelloc'h eo kaout ar bed holl enep d'eoc'h eget koll karantez Jezuz.

« Etouez hoc'h holl vignoned, ra vezo Jezuz atao karet dreist pep hini eus ar re all. »

Meurs Fask

Pedenn

Doue, C'houi a ro heb ehan d'hoc'h Iliz bugale nevez, grit ma talc'ho ho servicherien, dre o buhez santel, d'ar zakramant o deus resevet dre ar feiz.

Gwechall, e kantvejou kenta an Iliz, e veze badezet, d'ar zadorn Fask, kristenien nevez. Ar reman a veze da genta desket d'ezo ar gwirioneziou a dle gouzout ar c'hristen, ha pa vezent kavet preparet mat awalc'h, e resevent ar Vadiziant ha peurliesha da zadorn Fask. Goude beza badezet, e c'hellent dont da glevet an oferenn. Evito eo bet graet ar bedenn a lennomp aman. Met evidomp holl eo talvoudus ar bedenn-ze. Ni a zo bet badezet ker kent ha m'omp deuet war an douar. Dre ar Vadiziant omp deuet da veza bugale da Zoue ha d'an Iliz, diskibien da Jezuz Krist, hag e tleomp, dre hor buhez santel, diskouez em'an ennomp gras Doue.

Kentel

(Tennet eus Oberou an Ebestel. XIII)

En deiziou-ze, Paol a zavas ha gant e zourn e reas sin da jom sioul, hag e lavaras: « Va breudeur, bugale eus gouenn Abraham, hag ar re ac'hanoc'h a zo doujans Doue en o c'halon, d'eoc'h eo bet digaset ar c'homzou-

man a zilvidigez. Ar re a oa e Jerusalem ha Prinsed ar bobl, o veza ne anavezent ket Jezuz na komzou ar Brofeted a vez lennet pep deiz sabat, o deus barnet anezan ha graet ar pez a oa merket er Skritur, hag evel ne gavent abeg ebet d'e lakat d'ar maro, e c'houlenjont digant Pilat e laza. Ha goude beza graet kement a oa skrivet diwar e benn, e tiskenjont anezan eus ar groaz evit e lakat er bez. Met Doue en deus e zavet eus a douez ar re varo d'an trede deiz; en em ziskouezet en deus epad meur a zervez d'ar re a oa pignet gantan eus ar Galile da Jerusalem; hag e roont c'hoaz hirio testeni anezan dirag ar bobl. Ha ni a ro d'eoc'h da anaout ar bro-mesa graet d'hon tadou: ar bro-mesa-ze a zo bet sevenet evit hor bugale gant Doue, p'en deus resusitet Jezuz Krist hon Aotrou.

Ar brezegenn-ze a voe graet gant sant Paol e Antioch, e synagog ar Juzevien. Evel sant Per, gant eun hevelep nerz, sant Paol a brezeg resureksion Jezuz-Krist. War ar wirionez-se eo harpet hor feiz hag ar relijion gristen. Neo ket awalc'h kredi e Jezuz Krist maro war ar groaz, ret eo kredi e Jezuz Krist resusitet, trec'h d'ar maro. Eno em'an an dalc'h. Setu tost da naontek kant vloaz abaoe ma prezegas sant Paol. Nag a draou tremenet abaoe! Nag a rouanteleziou diskaret! Ne jom en he zav nemet an Iliz, diazezet war ar wirionez-ze: resureksion Jezuz Krist. Evel sant Per, evel sant Paol gwechall, ar beleg bep bloaz er

gador-brezeg a lavar: Resusitet eo Jezuz-Krist. Ennan hor fizians. *Surrexit Christus, spes mea.*

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Lukaz. XXIV)

En amzer-ze Jezuz a en em ziskouezas e kreiz e ziskibien hag a lavaras d'ezo: « Ar peoc'h ra vezo ganeoc'h. Me eo. N'ho pezit ket aon. » Spontet ha souezet, e kave d'ezo gwelet eur spered. Hag e lavaras d'ezo: « Perak oc'h souezet, ha perak e teu ar zonzou-ze d'ho spered? Sellit va daouarn ha va zreid. Me eo. Touchit ha gwelit. Eur spered n'en deus ket a gig nag a eskern evel m'am eus. » Ha goude beza komzet evelse, e tiskouezas d'ezo e zaouarn hag e dreid. O veza ne gredent ket c'hoaz ha m'oant souezet, ken bras oa o levenez, e lavaras d'ezo: « Eun dra bennak hoc'h eus aman da zebri? » Hag e tiskouezjont d'ezan eun tamm pesk hag eun tamm mel. Ha goude beza debret dirazo, e roas d'ezo ar pezh a jome. Hag e lavaras: « Setu petra am oa lavaret d'eoc'h, p'edon c'hoaz ganeoc'h, rak dont a dle da wir kement a zo skrivet e levriou Moyzez hag ar Brofeted hag er Psalmou diwar va fenn. » Neuze e tigoras d'ezo o spered d'ober d'ezo kompren ar Skritur. Hag e lavaras d'ezo: « Evelse eo skrivet, hag evelse e tlie ar C'hrist gouzanv ha resusita eus a douez ar re varo d'an trede deiz, hag en e hano beza prezet d'an holl boblou ar binijenn ha pardon ar pec'hejou. »

Jezuz a en em ziskouez d'e ebestel bodet, d'an abardaez eus deiz e resureksion. « Ar peoc'h ra vezo ganeoc'h! » D'eomp-ni holl e lavar henvel epad amzer Fask. D'ar pec'her a ziskouez keuz e ro peoc'h ar goustians, etre an dud e laka ar peoc'h o c'houlenn diganto pardoni an eil d'egile a galon vat. Dalc'homp d'ar peoc'h-ze a ginnig d'eomp, hag evit-se chomomp tost d'Hor Mestr, taolomp evez ouz freuz ha trouz ar bed, pellaomp diouz kement lec'h a rofe tro d'eomp da bec'hi adarre.

Gwelomp aman a-nevez madelez Jezuz oc'h en em ziskouez en eun doare dudius... Me eo. Sellit ouz va daouarn ha va zreid. Touchit ha gwelit. » Hag evit diskouez d'ezo oa distroet e gwirionez e buhez, e tebras dirazo.

Dister oa er penn kenta feiz an ebestel. Souezet ha spontet int pa gomz outo Jezuz. O mestr a dle digeri o spered evit rei d'ezo da gompren ar pezh a zo merket diwar e benn er Skritur Sakr. Met p'o devezo resevet ar Spered Santel deiz ar Pantekost, neuze e vezint tud all, hag ez aint heb aon da brezeg e pep lec'h Jezuz-Krist resusitet.

Sul ar C'hasimodo

Ar zul-man a zo hanvet *Quasimodo*, abalamour d'ar geriou kenta eus an Introit. Gwechall e veze klozet Pask d'ar zul-man. Hiviziken, en hon eskopti, amzer Fask a zigor da zul ar Basion ha ne vez klozet nemet d'an eil sul goude Pask.

Pedenn

Roit d'eomp ar c'hras, ni ho ped, Doue holl-
c'halloudek, goude beza peure'hraet goueliou
Pask, da zerc'hel sonj anezo dre hor buhez
santel.

N'eo ket awalc'h diskouez karantez evit
Doue epad eun dervez pe zaou. Ret eo ken-
derc'hel. « An neb en devezo dalc'het mat
beteg ar fin, hennez a vezo saveteet. » Atao,
d'ar mare-man, ar bastored a lavar d'ar gris-
tenien teurel evez, en em starda ouz Jezuz-
Krist. An den a zo sempl, dinerz; dreizan e-
unan n'eo ket gouest da harpa ouz an drouk-
spered, met gant gras Jezuz-Krist e c'hell pep
tra. Beilha, pedi, setu petra a dle ober ar
c'hristen, hag e chomo e stad vat, karantez
Doue en e galon, hag e pinvidikao bemdez e
ene abenn deiz ar varn.

Kentel

(Tennet eus Lizer an abostol sant Yann. I. V)

Va mignoned ker, ar pezh a zo ganet eus
Doue a zo trec'h d'ar bed, hag hor feiz eo a
ro d'eomp an trec'h war ar bed. Piou a zo
trec'h d'ar bed nemet an hini a gred eo
Jezuz Mab da Zoue? Hen eo a zo deuet dre an
dour hag ar gwad, Jezuz-Krist, n'e ket dre
an dour hepken, met dre an dour hag ar
gwad. Hag ar spered a ro testeni eo ar C'hrist
ar wirionez. Rak tri a zo o rei testeni en
Nenv: an Tad, ar Verb (Ger) hag ar Spered

Santel; hag o zri int unan hepken. Ha tri a
zo o rei testeni war an douar: ar Spered, an
dour, hag ar gwad; hag o zri int unan hep-
ken. Ma teu d'eomp testeni an dud, testeni
Doue a zo brasoc'h, rak Doue en deus roet
testeni d'e Vab. An hini a gred e Mab Doue
en deus ennan e-unan testeni Doue.

Hor feiz a ro d'eomp an trec'h war ar bed.
Hor feiz a dle eta reiza hor buhez evit m'hor
bezo atao an trec'h. Penaos e klask ar bed
hor c'holl?

Da genta. Dre e c'heier: o lavaret d'eomp
e c'hell an den kredi ar pezh a gar, ober ar
pezh a gar, rei o gwalc'h d'e ioulou direiz,
klask war an douar hepken e blijadur.

D'an eil, o kinnig d'eomp eur vuhez aes, hep
poan, hep stourmad. « Perak ober pinienn,
beva eur vuhez kalet? » a lavar ar bed. **Lezenn**
Doue, lezenn an Aviel a zo re striz. N'eo
graet nemet evit eun niver bihan a dud. Heb
aon ebet en em roomp eta d'ar plijadureziou
a ginniger d'eomp.

Taolomp evez. Lakomp doun en hor spered
kelennadurez an Aviel a lavar eo ret ober pi-
nijenn evit paea dle ar pec'hed.

D'an trede oc'h ober brezel da zerviche-
rien Doue.

Pa ne c'hell ket dont a-benn eus an den dre
gaer, ar bed a glask mont dre heg: goaperez,
bafouerez, brezel e pep giz, implija a ra pep
tra. Digalon evel ma z'eo, didruez, e tis-
kouezo e gounnar, e grizder. Petra n'o deus

ket bet ar verzerien da c'houzanv? Ar verzerien o deus bet an trec'h oc'h en em harpa war Jezuz-Krist. Greomp eveldo. Dre hor feiz ni ive hor bezo an trec'h war ar bed.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Yann. XX)

En amzer-ze, diouz an noz, en deiz warlerc'h ar zabat, klozet an doriou el lec'h m'edo an ebestel gant aon rak ar Juzevien, Jezuz a zeuas en o c'hreiz hag a lavaras: « Ar peoc'h ra vo ganeoc'h! » Ha goude beza komzet evelse, e tiskouezas d'ezo e zaouarn hag e gostez. An diskibien a voe laouen o welet o Mestr. Lavaret a reas d'ezo a-nevez: « Ar peoc'h ra vo ganeoc'h. Evel m'oun bet digaset gant va Zad, me ho kas d'am zro. » Da c'houde e c'houezas warno en eur lavaret: Resevit ar Spered-santel, ar pec'hejou a vo pardonet d'ar re o devezo bet ar pardon diganeoc'h; dalc'het e vezint d'ar re m'ho pezo dalc'het o fec'hejou oute. » Thomaz, unan eus an daouzek, hanvet Didym, n'edo ket ganto pa zeuas Jezuz. An ebestel all a lavaras d'ezan: « Gwelet hon eus an Aotrou. » Thomaz a respontas: « Ma ne welan ket en e zaouarn merk an tachou, ma ne c'hellan ket en e gostez, ne gredin ket. » Hag eiz dervez goude edo adarre bodet an ebestel ha Thomaz ganto. Jezuz a zeuas, an doriou kloz, hag en em gavet en o c'hreiz e lavaras: « Ar peoc'h ra vo ganeoc'h! » Da c'houde e lava-

ras da Dhomaz: « Lak da viz aman, ha gwel va daouarn; digas da zourn ha lak anezan em c'hostez; na jom ket hep kredi, bez fidel. » Thomaz a respontas: « Va Aotrou ha va Doue! » Jezuz a lavaras d'ezan: « O veza m'ec'h eus va gwelet, Thomaz, ec'h eus kredet; eürus ar re n'o deus ket gwelet hag o deus kredet. » Kalz traou all souezus a reas c'hoaz Jezuz dirag e ziskibien ha n'int ket bet skrivet el levr-man. Ar reman a zo bet skrivet evit ma kredot eo Jezuz ar C'hrist Mab Doue, ha m'ho pezo, o kredi, ar vuhez eternel en e hano.

« Ar peoc'h ra vo ganeoc'h! » Komz ebet hag a rafe muioc'h a blijadur da glevet, hag a zigasfe brasoc'h frealzidigez d'hor c'halon. Ar peoc'h, e gwirionez, a zo bet digaset war an douar gant Jezuz-Krist, an Doue en em c'hraet den. « Peoc'h war an douar d'an dud a volonte vat! », a gan an Ælez dirak kraou Bethleem. « Ar peoc'h a roin d'eoc'h, ar peoc'h a lezan ganeoc'h », a lavaro Jezuz d'e Ebestel araog e Basion, ha p'en em ziskouez d'ezo goude beza bet an trec'h war ar maro, e lavar adarre: « Ar peoc'h ra vo ganeoc'h! » Eienenn ar peoc'h a zo e Doue, an Hini a zo buhez, skiant, galloud, karantez. Eus Doue e teu an urz a zo dre ar bed. Eürus, n'en deus diouer a netra, hag ez eo e-unan ar Peoc'h. Ar peoc'h a ro d'e grouadurien dre ma tostaont outan. Rakse ar zent er baradoz, evel ma lavar Levr an Imitasion, a zo evito

o lugerni an deiz skedus, hep noz ebet, sklerijenn ar wirionez, ato leun a levenez, a beoc'h. Au dud vat, er bed-man, o deus o lod eus ar peoc'h-ze hervez m'ec'h en em unanont gant Doue dre ar feiz hag ar c'hras. Ar bec'herien, an dud a dro kein da Zoue, n'eus peoc'h ebet evito. Ato em'aint leun a enkrez hag a spont. Doare o deus awechou da veza laouen, eürus, met e goueled o c'halon ez eus tristidigez.

Ar peoc'h a zo digaset d'eomp gant Hor Zalver savet eus a douez ar re varo. « Me eo ar vuhez », emezan, me eo ar wirionez, me eo an hent. » Desket en deus d'eomp eus pelec'h e teuomp hag e pe lec'h em'an hor gwir vro. En Nenv em'an Doue ouz hor gedal. Jezuz Krist, Hor Mestr, a zo da genta savet eus a varo da veo. Gantan ha dre e c'halloud ni a zavo ive eus a varo da veo, ha ma karomp, hor bezo ar vuhez bepred eürus er baradoz. N'hor beus nemet beza gant Doue er bed-man, e garet, e zervicha.

O karet Doue hag o senti ouz e lezenn hor bezo ar peoc'h hon-unan, met ouspenn e vezimp e peoc'h gant ar re all. Ar re a zo e penn ar broiou a glask an tu da lakat ar peoc'h da ren dre ar bed. Kelennadurez an Aviel hepken a zo gouest da ziazeza evit mat ar peoc'h. Karet Doue ha karet an nesa, setu aze, eme Hor Zalver, ar gourc'henn bras. Ma vije sentet e pep lec'h ouz ar gourc'henn-ze, e vije peoc'h hag eürusted etouez an dud.

An eil sul goude Pask

Ar zul-man a zo hanvet sul ar Pastor mat, o veza ma z'eus hano en Aviel eus ar Pastor mat.

Bedenn

Doue, C'houi hag hoc'h eus, dre ho Mab en em izelaet, savet ar bed kouezet, roit d'ho pugale fidel eul levenez padus, ha goude m'int bet diframmet ganeoc'h eus ar maro eternel, grit m'o devezo an eürusted heb ehan.

Er bedenn-ze eo merket e berr gomzou mister ar Redempcion. An den a oa kouezet dre ourgouilh. Mab Doue a zo en em izelaet, en em izelaet betek genel er baourentez, beva er baourentez, betek mervel evidomp ha mervel war ar groaz. Abalamour da-ze, eme sant Paol, Doue en deus e zavet ha roet d'ezan eun hano a zo dreist an holl hanoiou, rak en hano Jezuz pep glin a stou en Nenv, war an douar hag en iferniou. Met ni a zo breudeur da Jezuz-Krist. Ar breudeur a rann etrezo o mado, o danvez. Jezuz a ranno ganeomp e vadou, gloar ar Baradoz. Dale'homp eta tost d'ezan. Prenet gant e c'hwad, diskouezomp hon anaoudegez vat, hag harpet gant e c'hras, kerzomp dre an hent en deus diskouezet d'eomp.

Kentel

(Tennet eus kenta Lizer sant Per. II)

Va breudeur ker, ar C'hrist en deus gouzanvet evidomp ha roet d'eoc'h ar skouer, evit ma kerzot war e roudou. Biskoaz n'en deus graet eur pec'hed, biskoaz n'eus deuet eur gaou eus e c'henou; war ar re a lavare traou d'ezan ne daole ket e valloz; e kreiz e boaniou ne c'hourdrouze ket e vourrevien; en em lezel a rae etre daouarn eur barner displeal; douget en deus hor pec'hejou en e gorf war ar groaz, evit ma varfemp d'ar pec'hed ha m'en em rofemp d'ar zantelez; gant e boaniou oc'h bet goalc'het. Edoc'h evel denved diaket, met breman oc'h distroet d'ar Pastor, da eskob hoc'h eneou.

Evit hor c'helenn hag hor c'hennerza, an Iliz, er zuliou goude Pask, goude komz d'eomp eus resureksion Hor Mestr, a lak ive dirak hor spered e boaniou. Ar C'hrist a zo aet d'e rouantelez dre ar C'halvar. Roet en deus d'eomp ar skouer. Mont a dleomp war e lerc'h dre hent ar Groaz evit en em gaout gantan en e rouantelez.

Biskoaz n'en deus graet pec'hed ebet. Greomp brezel d'ar pec'hed, d'hon ioulou fall, hag heb ehan, betek fin hor buhez.

Evel dan karomp hon nesa, karomp hon enebourien, pardonomp a greiz kalon, hag e vezimp pardonet gant Doue.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Yann. X)

En amzer-ze Jezuz a lavaras d'ar Farizianed: « Me eo ar pastor mat. Ar pastor mat a ro e vuhez evit e zenved. An kini n'eo nemet mevel, an hini n'eo ket pastor, an hini n'eo ket d'ezan an denved, a wel ar bleiz o tont, a zilez an denved evit kemeret an tec'h; hag ar bleiz a grog en denved hag o c'has a bep tu; ar mevel a dec'h o veza m'eo mevel, ha ne ra ket forz gant an denved. Me eo ar pastor mat; me a anavez va denved, ha va denved a anavez ac'hanon. Evel m'oun anavezet gant va Zad, me a anavez va Zad, ha me a ro va buhez evit va denved. Denved all am eus ha n'int ket eus ar c'hraouiadman; o digas a rankin ive, hag e klevint va mouez, ha ne vezo nemet eur c'hraouiad hag eur pastor hepken.

« Me eo ar pastor mat. » O komz evelse, Jezuz a gomz evel Mestr, Mestr an dud holl. Deuet eo evit an dud holl, ha d'an ebestel e lavaro: « It dre ar bed holl, prezegit an Aviel da gement-ze. N'e ket hebken war bobl Israel e fell d'ezan beza roue, met war an holl boblou. Ar Rouane Maj a zo bet oc'h e adori e Bethleem, hentchet gant eur steredenn vurzodus. Ha goulskoude ar Rouane Maj n'oant ket eus pobl Israel. An Aviel, hiri evel er penn kenta, a gendalc'h da veza prezeget e pep bro.

Ar pastor mat a anavez e zenved. Jezuz a anavez an dud holl, ar re a zo bet, a zo hag a vezo, hag evito holl en deus skuilh e c'hwad. O skuilh e c'hwad evito, en deus o frenet, hag e c'hell lavaret: « D'in-me int, n'e ket d'eun all. »

Goude beza o frenet, e ro d'ezo magadurez. O c'has a ra war ar peuri mat. N'o deus nemet leunia o spered hag o c'halon gant kelenadurez an Aviel, hag o devezo yec'hed ha nerz.

Evit diwall e zenved, ar Pastor mat en deus dibabet tud karget gantan da veilha ha da deurel evez. Mestr ar bastored eo ar Pab, a zalc'h plas sant Per. A-unan gant ar Pab em'an an eskibien, sikouret gant ar veleien.

Ar Pastor mat a ro e vuhez evit difenn e zenved. Etouez ar Pabed eus ar c'hantvejou kenta, an darn vrasa a zo bet merzeriet, o deus roet o buhez evit difenn o denved. Ha da c'houde, e peb amzer, o deus difennet an Iliz ouz ar re holl a glaske he zaga, n'eus forz pegen bras e veze o galloud. Gwelet eo bet ar Pab o terc'hel penn da impalaered an Allemagn, da rouane Bro-Zaoz, da Napoleon kenta.

Evel ar Pab, hag a-unan gantan, an eskibien, ar veleien o deus difennet gwirioù an Iliz. Taolet int bet er prizon, laket d'ar maro, er Rusi, er Frans epad ar Revolusion vras, er Rusi, er Mexik, er Spagn, er bloavezioù diweza. Ar wirionez a zo ar wirionez, prezeget e tle beza ha prezeget e vezo betek fin ar bed, diskouezet e vezo d'an denved hent ar peuri mat,

pellat e vezint diouz al louzeier fall a rofe d'ezo ar maro.

Ar bastored a raio o dever. D'an denved, d'an dud fidel d'ober o hini. Selaou a dleont mouez ar pastor mat, rak o tizenti ouz ar vouez-ze, o tec'het pell, ec'h en em lakint e riskl d'en em goll ha da veza sammet gant ar bleiz.

Trede sul goude Pask

Pedenn

Doue, C'houi hag a ro sklerijenn d'ar re a zo dianket, evit ma c'hellint distrei war an hent mat, grit da gentent hini en deus an hano a gristen dilezel ar pezh a zo kontrol d'an hanoze hag ober ar pezh a c'houleñn al lezenn gristen.

Komzou ar bedenn-man a zo graet da genta evit ar gristenien lezirek, ar re n'eo ket fellet ganto tostaat ouz feunteun an holl c'hrasou, an denved dianket, ar re a dro kein da Jezuz, o Pastor, hag a en em lak e riskl da veza taget gant ar bleiz.

Pedomp evit an dud keiz-ze, ma tigor o daoulagad d'ar wirionez; roomp d'ezo atao skouerioù mat, renomp eur vuhez direbech; roomp d'ezo kentelioù mat, bep gwech ma kavomp tro; gounezomp anezo dre hor c'haran-

tez, hon douster, hor madelez, diskouezomp d'ezo n'eus a joa, a eürusted wirion nemet o karet hag o servicha Doue. Greomp d'ezo kompren deveriou ar c'hristen. Eur c'hristen, an hano hel lavar, a zo diskibl da Jezuz-Krist, hag abalamour da-ze a dle dilezel kement a zo fall, divalo. Ar c'hristen a dle beza santel, teurel pell dioutan ar pec'hed ha kement tra a zoug d'ar pec'hed. Da zenti en deus ouz gourc'hemennou Doue ha re an Iliz, nann hepken ouz ar re a blij d'ezan, met outo holl. Mar gra evelse, e vezo eur gwir ziskibl da Jezuz-Krist, e raio enor d'e hano, enor d'an Iliz.

Kentel

(Tennet eus Lizer kenta sant Per. II)

Va Breudeur ker, me ho ped, sonjit ez oc'h evel divroidi, beachourien, ha dilezit ar c'hoantegeziou divalo a zo oc'h enebi ouz ar spered: Bevit etouez ar bayaned en eun doare ken zantel ma rankint, i hag a ra rebechou d'eoc'h evel pa vijec'h tud eus ar re falla, rei meuleudi d'hoc'h oberou mat hag enori Doue en deiz ma teuio. Bezit leun a zoujans evit an dud e karg, abalamour da Zoue; evit ar roue, o veza m'eo ar mestr, pe evit ar c'houarnounien digaset gantan da gastiza ar re fall ha da veuli ar re vat; rak Doue a fell d'ezan ho kwelet, dre hoc'h oberou santel, o stanka o genou d'an dud diskiant ne ana-vezont ket ac'hanoc'h. Grit evel tud libr, ha nann evel tud a ra eus al liberte evel eur gouel da guzat o fallagriez; bezit serviche-

rien Doue. Enorit an holl; karit ho preudeur; doujit Doue; enorit ar roue; sentit gant doujans ouz ho mistri, nann hepken ouz ar re a zo mat ha chentil, met ive ouz ar re a zo dies. Rak kement-se a blij da Zoue e Jezuz-Krist hon Aotrou.

Aze ez eus kenteliou uhel meurbet roet gant sant Per d'ar gristenien, talvoudus hirio evel gwechall.

An den a zo douget d'an ourgouilh. Ne fell ket d'ezan plega d'ar re all. Kredi a ra buan n'eus nemetan o varn mat an traou, ha pa vez gourc'hemennet d'ezan ober an dra-man pe an dra-hont, em'an prest da lavaret: « An dud-ze ne gomprenont netra. O gourc'hemennou a zo diskiant. N'heller ket senti outo. »

Ar c'hristen mat a zo izel a galon. Ne gred ket em'an gantan an holl furnez, hag e sento ouz ar gourc'hemennou roet gant ar re o deus da welet warnan... Marteze, emezan, e faziont; me, avat, o senti, ne fazian ket. Ma fell da bep den ober e benn e-unan, n'eus mui nag urz na peoc'h war an douar. »

Ar c'hristen mat a zent ouz ar Pab, an eskibien, ar veleien, ar re a gomz d'ezan a-berz Doue.

Senti a ra ouz an dud a c'houarn ar vro. Ma c'houlenner digantan traou kontrol d'e goustians, da lezenn Doue, neuze e tle lavaret: « Ret eo senti ouz Doue kentoc'h eget ouz an dud. » Met bep tro ma c'houlenner traou just, ret evit mad ar vro, e sento a galon vat.

Paea a raio an tailhou, mont a raio da zoudard pa vezo galvet, hag e pep lec'h e vezo eur skouer evit ar re all, e tiskouezo bolonte vat oc'h ober al labour merket d'ezan.

Senti a raio ouz e vistri, nann hepken ouz ar re a zo leun a vadelez evitan, met ive ouz ar re a zo drouk ha garo.

Dre-ze ec'h enoro Doue hag e tougo an dud all d'en em rei ive da Zoue, oc'h ober d'ezo lavaret: « Ar gristenien a dalv muioc'h eget ar re all. »

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Yann. XVI)

En amzer-ze Jezuz a lavaras d'e ziskibien : « Eur pennadig ha n'am gwelot mui, hag eur pennadig adarre hag am gwelot, rag distrei a ran d'am Zad. » Hiniennou eus an diski-bien a lavaras ken etrezo: « Petra eo an draze: eur pennadig, ha n'am gwelot mui, hag eus pennadig adarre, hag am gwelot, rak distrei a ran d'am Zad... Hag e lavarent: « Petra eo an dra-ze: eur pennadig? » Jezuz a welas o doa c'hoant ober goulennou outan hag a lavaras: « Goulenn a rit an eil digant egile petra eo ar pezh am eus lavaret: Eur pennadig ha n'am gwelot mui, hag eur pennadig adarre hag am gwelot a-nevez. E gwirionez m'hel lavar d'eoc'h, c'houi ho pezo da lenva ha da hirvoudi, hag ar bed a vezo er joa ; c'houi a vezo en dristidigez, met ho tristidigez a droio e levenez. Eur vaouez, pa laka eur c'hrouadur er bed, a zo en dristidigez, o veza m'eo deuet he amzer, met goude m'he deus

lakaet he c'hrouadur er bed, ne zalc'h mui sonj eus ar boan, kement a joa he deus da veza ganet eur c'hrouadur. C'houi ive a zo breman en dristidigez, met ho kwelet a rin adarre, hag e vezo laouen ho kalon, ha den ne c'hello lemel diganeoc'h ho levenez.

D'ar goan ziweza, eun nebeut amzer araok mervel evit hor zilvidigez eo e komze evelse Hor Zalver d'e ebestel. Merka a rae an drubuilh o devije epad e Basion, met ive o levenez da c'houde pa weljent anezan savet eus ar bez leun a vuhez, trec'h d'ar maro. Merka a rae ive stad ar gristenien war an douarman, a zo hanvet eun draonienn a zaelou, met a zigor hent d'eun eürusted heb ehan.

Ar bed ne glask nemet plijadur, ne fell ket d'ezan klevet hano eus poan, pinijenn. Plijadur, plijadur hepken, n'eus forz penaos. Hag em'an bemdez oc'h ijina goueliou, festou nevez, dansou a bep seurt. An dud diskiant a red d'ar festou-ze, a dremen nosveziou a-bez oc'h eva, o tansal, e riskl da goll o yec'hed. Ar yaouankiz, emezo, a dle c'hoari, kaout plijadur. C'hoariou onest, ne lavaran ket nann; bez ez eus c'hoariou onest. D'ar re-ze e tleer en em rei. Ar c'hoariou dizonest n'int mat na d'an dud en oad, na d'an dud yaouank. Hag ar re a ro digemer en o ziez evit c'hoariou dizonest a laka eur gwall zamm war o c'houstians. Da respont o devézo evit an holl bec'hejou graet en o ziez, eus an eneou kollet.

Lavaret a reomp int diskiant an dud a red

warlerc'h plijadureziou ar bed. Petra a gavint enno? Traou divalo, koundaonet gant lezenn Doue. Blaz fall a jom goude hevelep plijadureziou, hag ar galon, e lec'h kaout levezeg ha joa, a zo leun a anken hag a dristidigez. Ya, enkreiz ha poan-spered er bed-man, setu aze lodenn ar pec'her, ha da c'houde ar maro e vezo barnet gant Doue, ha ma n'en deus ket bet an eurvat da ziskouez keuz, da c'houlenn pardon, d'ober pinijenn, n'en deus da c'hedal nemet poaniou an ifern ha da viken.

Er c'hontrol, an hini a gar Doue hag a zilez ar pec'hed a zo eürus. Doue a zo gantan, ha ne vank netra d'e eürusted. Poan a c'hell da gaout. Forz a ze. Kinnig a ra e boan da Zoue, ha ne goll ket e levezeg. Gouzout a ra e vezo paet mat gant e Dad a zo en Nenv; ar vuhez-man a dremen buan, ha fizians en deus da veza digemeret eun deiz e palez an Dreinded gant an Ælez hag ar Zent.

Pevare sul goude Pask

Pedenn

Doue, C'houi hag a oar unani sperejou an dud fidel, roit d'ar poblou a zo d'eoc'h ar c'hras da garet ar pezh a c'hourc'hemennit, da c'hoantaat ar pezh a brometit, evit ma vezo, e kreiz trubuilhou ar vuhez, hor c'halonou troet atao ouz al lec'h a zo ennan ar joa wirion.

Er bedenn-ze e komzer eus an unvaniezh a zo etouez an dud fidel. An dud fidel, bugale holl da Zoue, breudeur holl d'Hor Zalver Jezuz-Krist, o deus ar memes kredennou, ar memes gourc'hemennou, o deus holl perz er memes sakramanchou. Maget holl gant korf Jezuz-Krist e sakramant an Aoter, e tleont en em garet, en em glevet.

En em glevet a raint, ma karont holl senti ouz lezenn Doue, rak an neb a zent ouz lezenn Doue n'eman ket o klask trouz ouz ar re all. Karet a ra e nesa evel dan e-unan. Ha ma vije doujans Doue e kalonou an dud, e vije nebeutoc'h a vrezeliou war an douar.

Senti ouz lezenn Doue ha klask madou padus ar baradoz, setu aze buhez ar c'hristen war an douar-man. An hini a ra evelse a zo war an hent mat.

Kentel

(Tennet eus Lizer an abostol sant Jakez. I)

Va breudeur, an holl zonezonou mat, an holl c'hrasou parfet a zeu eus an Nenv, digant Tad ar sklerijenn, n'eus ennan na kem-madur na tro-distro. C'hoantaet en deus rei d'eomp ar vuhez dre gomz ar wirionez, evit ma vijemp evelse ar re wella eus e grouadurien. Her gouzout a rit, va breudeur ker. Ra vezo eta pep den mat da zelaou; ra gemero amzer araok komz, ha r'en em zivallo ouz ar vuaneged. Rak n'e ket ar vuaneged eo a laka an den d'ober ar pezh a c'houlenn Doue. Dilezit eta pep hudurnez, pep fallagriez, ha

reseat gant douster komzou Doue hadet en ho kalonou, hag o deus ar c'halloud da zave-fei hoc'h eneo.

Beza madelezus e kenver an nesa, en em ziwall diouz ar vuanegéz, beza mat da zelaou, kemeret an amzer araok lezel an teod da vont en dro. Kenteliou eus ar re wella. Ar c'hristen a dle gouzout en em c'houarn. Arabat eo d'ezan koll e benn evit an distera fra a zo oc'h enebi outan. An hini a en em laka e kounnar ouz an dud, ouz an traou, ne ziskouez ket dre-ze kaout nerz-kalon, met kentoc'h beza eun den dinerz. Ar vuanegéz, ar gounnar hor gra henvel ouz tud dall. N'ouzomp mui e pelec'h em'aomp, petra a reomp, petra a lavaromp. Dont a ra eus hor genou pep seurt traou diskiant, mar deo eun druez. Da c'houde e c'hellomp kaout keuz, met koll a reomp evelse hor brud, ha displijout a reomp da Zoue.

Netra ken kaer hag ar peoc'h. An hini a zo trec'h d'ar vuanegéz a vev e peoc'h gant e vreudeur, ha pellaat a ra dioutan kalz pe-c'hejou. Ne zispenn ket e nesa, ne glask e daga e giz ebet, diskouez a ra karantez e kenver an holl, hag e-unan eo karet, hag o veza m'eo karet, e lakaio ar re all da gaout doujans evit e feiz, evit ar relijion.

— vi e l

(Eur pennad eus Aviel sant Yann. XVI)

En amzer-ze Jezuz a lavaras d'e ziskibien :
« Mont a ran d'an Hini en deus va digaset, hag hini ac'hanoc'h ne c'houlenn diganen da belec'h ez an. Met o veza m'am eus lavaret d'eoc'h an traou-ze, eo enkrezet ho kalon. Met, me a lavar d'eoc'h ar wirionez: talvoudus eo d'eoc'h ez afen, rak ma ne dan ket, ar Spered Santel ne zeuio ket d'eoc'h; mar dan, me hen digaso d'eoc'h. Ha pa vezo deuet, e roio da gompren d'ar bed e bec'hed, hag ar justiz hag ar varn. Ar pec'hed, o veza n'o deus ket kredet ennon; ar justiz, o veza ma z'an d'am Zad, ha n'am gwelot mui; ar varn, rak Prins ar bed-man a zo dija barnet. Kalz traou am eus c'hoaz da lavaret d'eoc'h, met ne c'hellit ket dougenn muioc'h. Pa vezo deuet ar Spered-ze, Spered ar wirionez, e tesko d'eoc'h pep gwirionez. Ne gomzo ket anezan e-unan, met lavaret a raio kement en devezo klevet, ha d'eoc'h e roio da anaout ar pez a en em gavo; va meuli a raio, rak ar pez a zo d'in a resevo, evit hen diskleria d'eoc'h.

En Aviel-man n'eus hano nemet eus ar Spered-Santel a dle dont d'an ebestel. Hor Zalver hel lavar d'ezo e komzou ne gomprenont ket c'hoaz mat awale'h. Kompren a raint diwezatoc'h.

Labour ar Spered Santel er c'halonou a vo da genta: rebech d'ar bed e bec'hed.

Peseurt pec'hed? Ar pec'hed a eneb ar wirionez, ar sklerijenn. Ar pec'hed-ze a zo da genta pec'hed ar Juzevien o doa diskouarn ha n'o deus ket klevet, daoulagad ha n'o deus ket gwelet. Dirazo Jezuz en deus prezeget e Aviel, dirazo en deus graet eleiz a vurzudou, met o c'halon a zo chomet yen; e lec'h selaou mouez an Hini a zeue d'ezo a-berz Doue, o deus graet brezel d'ezan hag her c'houndaonet da vervel war ar Groaz.

A-dreuz ar c'hantvejou kalz tud o deus ive klozet o diskouarn d'ar wirionez; n'eo ket salvezet ganto deski gwirioneziou ar relijion gristen; kavet o deus gwelloc'h ober brezel d'ar gristenien, d'an Iliz, klask pep seurt digareziou fall evit kenderc'hel da veva hervez o faltazi, hep reolenn ebet nemet o ioulou direiz.

Eürus ar re a c'hello lavaret diwezatoc'h: « N'am eus biskoaz pec'het eneb ar sklerijenn. »

Ar justiz a zo hano anezi aman eo justiz ar C'hrist, an Hini a oa just dreist pep tra. Ar bed en doa e gemeret evit eun torfetour, eun dev fall, hag e goundaonet d'ar maro mezus war ar groaz. Doue a ro d'ezan enor; e zevel a ra eus a varo da veo, hag en e hano breman pep glin a stou en nenv, war an douar hag en iferniou. An ebestel a ziskouezo d'ar bed eo bet Jezuz laket d'ar maro enep pep gwir. Evelse eo e komzo sant Per er brezegenn genta a raio d'ar Juzevien.

D'an trede, ar Spered Santel a raio da gom-

pren ar varn. Ar varnedigez a zo douget aman enep prins an denvalijenn, Satan. Satan a zo barnet hag evit mat, koundaonet da viken d'an ifern. Ar bed a zo koundaonet ive, o veza ma sent ouz Satan, ma klask plijout d'ezan. An dud a fell d'ezo servicha Satan, servicha ar bed a zo koundaonet ive. N'o deus netra da c'hedal digant Jezuz, p'e gwir o deus troet kein d'ezan, graet fae warnan.

Ar Spered Santel a sklerijenno an eneou gant e zonezonou: « Hen, eme Hor Zalver, a zesko d'eoc'h pep gwirionez. » Lakat a raio hor feiz da startaat, hor fizians da greski, hor c'harantez da virvi muioc'h.

Labour ar Spered Santel eo hentcha an Iliz a-dreuz ar c'hantvejou, sklerijenna ar Pab, an eskibien, ar veleien, an dud fidel. Diwall a raio an Iliz diouz pep fazi, he gouarn a raio gant furnez, he difenn en danjeriou. Dont a c'hello barrou-amzer, brezel kriz, bag Per a vezo brallet, ne vezo ket goueledet.

Pedomp alies ar Spered Santel, evidomp, evit ar Pab, an Iliz.

Pempvet sul goude Pask

Pedenn

Doue, C'houi a zeu diganeoc'h an holl vadou, roit d'eomp ho kras, ma c'hoantimp ha ma raimp ar pez a zo mat.

Setu aze adarre, e nebeut geriou, kaiz gwirioneziou merket. Da genta eun akt a feiz e Doue, an Hini a ro d'eomp pep vad. Madou ar c'horf, madou an ene, holl e teuont digant Doue. An nenv hag an douar, holl frouez ar parkeier, petra int nemet donezonou Doue ? Hag e tlefemp e drugarekaat aliesoc'h eus e vadelez evidomp.

E drugarekaat a dleomp dreist-holl da veza roet d'eomp eur spered evit E anaout, eur galon evit E garet. Dreizomp hon-unan n'omp ket gouest d'ober mat hon deveriou e kenver Doue. Ezomm hor beus eus e c'hras, hag e tleomp heb ehan goulenn gras Doue, ma c'hellimp c'hoantaat ar pezh a zo mat, ober ar pezh a zo mat. Setu aze e daou c'her buhez ar c'hristen war an douar: Sonjou mat, oberou mat.

Lakomp eta hor spered da bleustri war ar wirionez. Sonjomp petra omp: krouadurien Doue, a zo er bed-man evit E anaout, E garet, E zervicha ha gounit ar baradoz. Sentomp eta ouz e c'houc'hennou epad hor buhez penn da benn, ma vezo hon holl oberou mat ha santel.

Kentel

(Tennet eus Lizer an Abostol sant Jakez, I).

Va breudeur ker, n'hoc'h eus ket hepken da zelaou komzou Doue, met ive d'ober ar pezh a verkont d'eoc'h: na dit ket da fazia. An hini a glev komzou Doue hep senti outo a vezo henvel ouz eun den a zo o sellet ouz e

zremm en eur mellezour; sellet en deus, hag eo aet, hag en deus ankounac'haet penaos edo. An hini a zell mat ouz lezenn zantel al liberte hag a zent outi, a zalc'h sonj hag a ra ar pezh a zo merket: hennez a zo eürus oc'h ober ar mad. An hini a gav d'ezan beza eun den a relijion ha ne zalc'h ket war e deod, hennez a fazi hag e relijion ne dalv netra. Ar relijion dinamm, santel, da blijout da Zoue, eo mont da welet an emzivaded hag an intanvezed, o zikour en o ezommon hag en em zivall diouz hudurnez ar bed-man.

Sant Jakez a verk mat d'ar gristenien lezenn ar garantez prezeget gant ar Mestr. « Bezit trugarezus, a lavare Hor Zalver. Kement ho pezo graet d'ar bihana eus ho predeur, d'in-me eo ho pezo her graet. »

Dre garantez evit Jezuz, ar c'hristen a gar e vreudeur, ha dreist pep tra, ar re a zo er boan, er baourentez. Sonjal a ra er skoueriou roet d'eomp gant ar zent a-dreuz ar c'hantvejou. Gwelomp sant Visant a Baol ha kant all. Holl e karont o bredeur, e poaniont d'ober vad d'ezo.

Pep hini ac'hanomp a c'hell ober vad d'enesa. Endro d'eomp, nag a dud ezommek! Nag a dud klanv! Nag a dud glac'haret! Greomp vad d'ezo kement ha ma c'hellomp, deomp d'o gwelet, kasomp d'ezo frealzidigez en o foaniont o komz d'ezo gant madelez, o tiskouez truez outo.

Ober vad d'an nesa en e gorf. Ober vad d'an nesa en e ene. Nag a dud en deiz a hirio a zo touellet gant ar geier skignet e pep lec'h hag e pep giz gant enebourien Doue, gant mevelien Satan! Nag a vugale a gresk hep klevet hano eus a Zoue, hep kaout den da zeski d'ezo o fedennou, o c'hatekiz! Rei d'an nesa bara ar c'horf a zo mat. Gwelloc'h eo c'hoaz rei d'ezan bara an ene, ar wirionez, kenteliou fur ha santel, hen distrei diouz an droug, ar pec'hed, deski d'ar vugale karet Doue.

Hirio ar Pab ne ehan da lavaret d'ar gristenien poania gant o breudeur. Ni a dle en em zavetei: hon dever eo. Met ouspenn en em zavetei hon-unan, e tleomp sikour hon nesa d'en em zavetei. Ar wir gristenien eo ar re a labour da c'hounit eneo da Zoue.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Yann. XVI)

En amzer-ze Jezuz a lavaras d'e ziskibien: E gwirionez hel lavaran d'eoc'h, ma c'houlennit eun dra bennak digant va Zad em hano, e roio d'eoc'h. Bete vremen n'hoc'h eus goulennet netra em hano. Goulennit hag ho pezo, evit ma vo leun ho levenez. E parabolennou em eus displeget d'eoc'h an traou-ze. Deuet eo an eur ma ne gomzin mui ouzoc'h e parabolennou, met sklaer e komzin d'eoc'h eus va Zad. En deiz-ze e c'houlennot em hano, ha ne lavaran ket d'eoc'h e pedin va Zad evidoc'h. An Tad a gar ac'hanoc'h, o veza m'hoc'h eus

va c'haret, ha kredet oun deuet eus Doue. Deuet oun eus va Zad, evit diskenn er bed: hag a-nevez e tilezan ar bed evit distrei d'am Zad. » E ziskibien a lavar d'ezan: Breman e komzit sklaer, ha ne lavarit mui a barabolennou. Breman e welomp ec'h anavezit pep tra, ha n'eus ket ezomm d'ober goulennou ouzoc'h. Ni a gred oc'h deuet eus Doue.

Goulennit hag e resevot. En Aviel Hor Zalver ne ehan da lavaret d'an dud pedi, pedi gant fizians, betek m'o deus bet o goulenn. Petra eo pedi? — Pedi a zo sevel ar spered hag ar galon etrezek Doue evit E adori, E drugarekaat, goulenn digantan ar pardon eus hor pec'hejou hag ar grasou hon eus ezomm anezo. » Ar bedenn a zo harpet war ar feiz hag ar fizians, rak Doue e-unan a lavar d'eomp pedi, ha diskleria a ra e vezimp selaouet gantan.

Dreizomp hon-unan ne c'hellomp netra. Rakse e tleomp en em drei ouz Doue, an Hini a zo holl-c'halloudek.

En Aviel hirio Hor Zalver a lavar d'e ebestel goulenn en e hano: « Goulennit, hag e resevot. » An Iliz a gloz he fedennou dre hano Jezuz-Krist. *Per Dominum nostrum Jesum Christum.* O vervel war ar groaz, Jezuz-Krist en deus gounezet d'eomp an holl c'hrasou. Abalamour d'e c'hwad skuilhet e tiskenn warnomp bennoz Doue. Goulennomp eta dre Jezuz-Krist.

Bet eo pedi, eme Hor Zalver, hep morse ehana. Diouz ar mintin, pa zavomp, diouz an noz pa zeomp da gousket, pedomp Doue. Pedomp en hon tiegeziou, en hor parkeier, en hon iliz parrez. Pa vezomp tentet, pa vezomp en eur riskl bennak, pedomp Doue, en em harpomp war Doue. Digantan hor bezo atao sil'our.

Petra da c'houlenn digant Doue? Pedi a c'hellomp evit ma vezo benniget hol labour, evit ma vezimp diwallet diouz ar c'hlenvejou ha gwalleuriou, met lavaromp atao: « Ho polontez, va Doue, bezet graet, ha nann va hini. »

Doue a anavez gwelloc'h egedomp petra a zo talvoudus evidomp. Eun dra hepken a zo ret: en em gaout er baradoz. Goulennomp eta ar c'hras da garet Doue epad hor buhez, da veza trec'h d'an droug ha d'ar pec'hed, ar c'hras da veva atao santel, hep pec'hed marvel ebet war hor c'houstians, ar c'hras da gaout eur maro mat.

Pedomp ive evit ar re all, evit hor c'herent, mignonned, evit hon enebourien, evit ar bec'herien, evit an dud holl.

Ar Yaou-Bask

Pedenn

Doue Holl-C'halloudek, ni hag a gred eo pignet hirio d'an Nenv ho Mab Unik, Hor Zalver, grit d'eomp beva ive a spered en Nenv.

Er bedenn-ze e tiskleriomp hor feiz er mister a zo enoret hirio gant an Iliz. Mab Doue, bet trec'h d'ar maro, goude beza chomet eun nebeut amzer war an douar gant e ziskibien da rei d'ezo e genteliou diweza, a vign dre e c'halloud e-unan d'an Nenv, hag eno eo azezet en tu dehou da Zoue an Tad, da lavaret eo, Doue evel an Tad, en deus eun hevelep galloud.

El lec'h-em'an Jezuz-Krist ni a dle en em gaout ive. Hen eo ar Mestr, ni a zo e zfskibien. Hen eo ar penn, ni a zo e izili. Ni a dle beza unanet gantan eun deiz. Ni a zo en hent etrezeg ar baradoz, hag ar zonz-ze a dle beza atao en hor spered. Ma tale'homp mat d'ar zonz-ze, hor buhez a vezo mat ha santel. Dilezel a raimp ar pez a zo fall, ar pec'hed ha kement a zoug d'ar pec'hed, evit senti ouz Doue, ouz e c'hourc'hemennou. Rak n'eus ket daou hent evit mont d'ar baradoz, n'eus nemet unan: « Ma fell d'eoc'h, eme Hor Zalver, en em gaout er vuhez, heuilhit va gourc'hemennou. »

Kontel

(Tennet eus Oberour an Ebestel. I)

Komzet am eus em levr kenta, o Theofil, eus kement a reas hag a zisplegas Jezuz beteg an deiz ma roas e gelennadurez d'an ebestel dre ar Spered Santel, ha ma savas d'an Nenv. D'an Ebestel-ze dibabet gantan ec'h en em ziskouezas e buhez goude e basion dre galz merkou, o tont en o zouez epad daou ugent dervez hag

o komz eus rouantelez Doue. Debri a rae ganto hag e lavaras d'ezo ne dlient ket tec'het eus Jerusalem, met gedal promesa an Tad, hoc'h eus klevet (emezan) dre va genou ; rak Yann en deus badezet gant dour, met c'houi a vo dizale badezet gant ar Spered Santel. Neuze ar re oa bodet endro d'ezan a c'houlennas: « Daoust ha neuze eo e savot a-nevez rouantelez Israel? » Hag e respontas: « N'e ket d'eoc'h eo da anaout an amzer pe ar poent a zo e galloud an Tad, met warnoc'h e tiskennno nerz ar Spered Santel hag e vezot testou d'in e Jerusalem hag er Samari ha beteg ar penn pella eus ar bed. » Ha goude beza komzet evelse, dirazo e savas etrezeg an nenv, hag eur goabrenn her c'huzas ouz o daoulagad. Hag epad m'edont o sellet outan o pignat d'an nenv, setu ma teuas d'o c'hichen daou zen gwisket e gwenn, hag a lavaras d'ezo: « Tud Galile, perak e chomit evelse da zellet ouz an Nenv? Jezuz, an Hini hoc'h eus gwelet o sevel d'an Nenv, a ziskenno a-nevez evel m'hoc'h eus her gwelet o pignat. »

Sonjomp mat er pez a zo merket aze. Kemeromp plas etoucz an diskibien a zo o vont gant Hor Zalver da Venez an Olived. Klevet a reont e aliou diweza hag e resevont ar garg da brezeg an Aviel beteg ar penn pella eus ar bed, ha da c'houde e stouont evit kaout e vennoz diweza, hag e troont o daoulagad etrezeg an Nenv o sellet ouz o Mestr o pignat leun a sked.

En Nenv petra a raio? Seveni e bromesaou. « Mont a ran da brepari d'eoc'h eur plas. » An douar n'eo ket hor bro wirion, n'emaomp aman nemet pelerined en hent wardu ar baradoz; an hent a zo dies, ar vuhez a zo pounner, poanius, ha n'eus netra war an douarman da c'hellout frealzi, leunia e gwirionez hor c'halon. Ni a zo graet evit Doue, Doue hepken a c'hell rei d'eomp hor gwalc'h. Dalc'homp mat eta da Zoue. Dougomp bec'h ar vuhez heb en em glemm, goude ar boan eman an eürusted, digollet mat e vezimp evit kement hor bezou graet, gouzanvet evit Doue. « Ma c'houzanvomp gant Jezuz, eme zant Paol, e vezimp gantan en e c'hloar. »

Jezuz-Krist eo hon alvokad, hon difenner. Kinnig a ra d'e Dad evidomp poaniou e Basion, kinnig a ra hor pedennou hag hon oberou mat. En Nenv hor beus eun Doue d'hon difenn, an Hini en deus hor prenet war e Groaz.

Ra vezo eta alies hor spered troet ouz an nenv. Distagomp hor c'halon diouz madou ar bed-man, ha klaskomp ar madou gwirion, madou an Nenv.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Mark. XVI)

En amzer-ze, epad m'edo an unek abostol ouz taol, Jezuz a en em ziskouezas d'ezo, a rebechas d'ezo o leziregez da gredi ha kaleder o c'halon, o veza n'o doa ket kredet ar re o doa lavaret d'ezo oa resusitet. Hag e la-

varas d'ezo: « It dre ar bed holl, prezegit an Aviel d'an holl grouadurien. An hini a grede hag a vezo badezet, a vezo saveteet; an hini ne grede ket a vezo koundaonet. Setu aman dre beseurt merkou e vezo anavezet ar re a grede: dre va hano e kasint kuit an drouk-sperejou; komz a raint yezou nevez; kregi a c'hellint en aered, ha ma evont eur poezoun bennak, ne raio droug ebet d'ezo. » Hag Hor Zalver Jezuz, goude beza komzet evelse, a bignas d'an Nenv hag a zo azezet en tu dehou da Zoue. An ebestel a yeas da brezeg e pep lec'h, ha Doue a labouré ganto hag a roe nerz d'o frezegennou dre ar burzudou a raent.

En Aviel-man eo merket sklaer d'an ebestel o deverion. « It dre ar bed holl, prezegit an Aviel d'an holl grouadurien. » Senti a dleont ouz an urz roet d'ezo. Ar bed a zo roet d'ezo evit tachenn da labourat. Pebez tachenn! Pegen bras! Pegement a zrez hag a spern da zisc'hrizienna! Hag evit eun hevellep labour n'int nemet eun nebeudig tud, tud paour, dizesk. Ne vezint ket lezet o-unan, rak n'int nemet sempladurez. Nerz Doue a vezo ganto... Me a zo ganeoc'h betek fin ar bed, eme Hor Zalver. N'ho pezit ket aon. Me a zo bet trec'h d'ar bed. » Hag ouspenn, ar Spered Santel a ziskenno warno, a roio d'ezo e zonezonou, ha da c'houde, sklerijennet ha kennerzet, n'o devezo mui aon rak netra.

Hor Zalver en deus kuitaet an douar. Met an Iliz ne die ket mervel. E plas Hor Zalver

e vezo hiviziken sant Per, ar c'henta Pab, sikouret gant an ebestel all. An Iliz a nebeudou a en em skigno dre ar bed holl, an Aviel a vezo prezeget, Doue a zikouro e ebestel dre ar burzudou a raint hag a raio war o lerc'h misionerien an Aviel. Pa lenner buhez sant Fransez Xavier, misioner an Indez, e weler petra a c'hell an den sikouret gant Doue. Gounit a reas d'ar feiz milierou a bavaned, ober a reas burzudou bras, henvel ouz re an Ebestel.

Hirio ar Pab a gendalc'h da gas misionerien e pep korn eus ar bed. Senti a dleer ouz gourc'hemenn Jezuz-Krist: « It dre ar bed holl, prezegit an Aviel d'an holl grouadurien. »

Ha d'ar visionerien-ze ar Pab a lavar: « Klaskit beleien er broiou fiziet ennoc'h. E pep lec'h ez eus danvez beleien, en Afrik, en Azi, etouez an dud a bep liou. » Ha niverus int ar veleien savet e broiou nevez gounezet d'ar feiz. Bez ez eus zoken eskibien.

Evelse eo e kresko heb ehan niver ar gristenien, e vezo astennet dre ar bed rouantelez Jezuz-Krist.

Ar zul goude ar Yaou-Bask

Pedenn

Doue holl-c'halloudek hag eternal, grit ma vezimp atao douget d'eoc'h ha m'Ho servichimp gant eur galon eun.

Beza douget da zonzal e Doue, d'E garet, d'E zervicha, setu aze ar vuhez kristen. Beza holl da Zoue, ober pep tra evit plijout d'ezan, kinnig d'ezan diouz ar mintin hor c'halon, kinnig d'ezan hon dervez, hon labour, hor poaniou; en eur vont hag en eur zont sonjal ennan, lavaret d'ezan: « Va Doue, me ho kar; va Doue me a ro d'eoc'h va c'halon. » Diouz an noz, araok mont da gousket, pedi Doue adarre evit kloza mat an dervez, goulenn digantan hon diwall epad an noz, ha p'en em gavomp da zihuna e-doug an noz, sevel hor spered etrezek Doue.

Kentel

(Pennad eus Lizer sant Per. I. IV)

Va breudeur ker, bezit eveziek ha beilhit o pedi. Dreist pep tra, bezit atao leun a garantez an eil evit egile, rak ar garantez a c'holo niver ar pec'hejou. Roit digemer an eil d'egile hep klemm. En em zikourit etrezoc'h hervez ar grasou hoc'h eus resevet digant Doue. Pa gomzo unan bennak, ra vezo hervez komzou Doue; pa raio labour e garg, ra vezo hervez ar c'halloud roet gant Doue; evit ma vezo e pep tra enoret Doue dre Jezuz-Krist hon Aotrou.

Bezit eveziek. An ebestel, en o skridou, ne ehanont da lavaret d'ar gristenien beza war evez. Netra talvoudusoc'h. An den eveziek a zo poellek; araok ober eun dra bennak, e

c'houlenn kuzul digant ar re fur ha kuzul digant Doue dre ar bedenn. Evelse ne raio ket a draou diskiant.

Eveziek e tleer beza er c'homzou, en oberou. Arabat eo lavaret komzou didalvez, arabat eo dispenn an nesa, mont eneb ar garantez. Arabat eo kredi kement a vez bet klevet. Arabat eo mont e kement lec'h ma z'a ar re all. Darempredomp hepken an dud fur ha tec'homp diouz ar bec'herien. An neb a c'hoari gant an tan a vezo devet. An neb a glask an danjer a gouezo ennan.

Aviel

(Pennad eus Aviel sant Yann. XV. XVI)

En amzer-ze Jezuz a lavaras d'e ziskibien: « Pa vezo deuet ar Spered a frealzidigez a zigasin d'eoc'h a-berz va Zad, ar Spered a wirionez, hennez a roio testeni d'in; ha c'houi ive a vezo va zestou, p'e gwir em'aoc'h ganen abaoe ar penn kenta. Lavaret em eus d'eoc'h an traou-man, evit na viot ket souezet. Taolet e viot er maez eus ar sinagogou, rak dont a ra an eur ha kement hini ho lazo a gredo servicha Doue. Hag evelse e raint d'eoc'h, o veza ne anavezont ket an Tad na me. An traou-man a lavaran d'eoc'h, evit ma talc'hot sonj, pa vezo deuet an amzer-ze, em eus lavaret d'eoc'h araok.

Ar Spered Santel, liamm a garantez etre an Tad hag ar Mab, digaset ganjo, a reseo di-

ganto ar garg da skuilha war an douar ar wirionez, ar sklerijenn, ar garantez. Ennan em'an an eienenn eus pep skiant, pep karantez; eus an eienenn-ze e tiredo war an ebestel an holl c'hrasou o devezo ezomm evit rei testeni da Jezuz-Krist. O spered a vezo sklerijennet hag o c'halon kennerzet, hag e c'hellint diazeza war an douar Iliz Jezuz-Krist, o Mestr. Deiz ar Pantekost Per a raio e brezegenn genta hag a c'hounezo da Jezuz-Krist tud a vilierou.

N'e ket hep poan e vezo prezeget an Aviel. An ebestel a vezo gwall-gaset, tamallet e gaou, taolet er prizon, koundaonet d'ar maro. Met laouen e vezint goude beza bet kavet mat da c'houzanv evit Jezuz-Krist, ha dre o nerz-kalon e kreiz o foaniou e tigorint daoulagad o bourrevien.

Pep kristen a dle beza templ ar Spered Santel. Goude beza resevet sakramant ar Vadi-ziant, sakramant ar Gonfirmasion, e tle derc'hel mat d'an tenzor roet d'ezan, poania da zevel uheloc'h hemdez e karantez Doue, rei endro d'ezan skoueriuou a zantelez. Evelse eo e vez roet testeni da Jezuz-Krist ha gounezet ar baradoz.

Sul ar Pantekost

Pedenn

Doue, C'houi hoc'h eus hirio kenteliet eneoù an dud fidel gant sklerijenn ar Spered Santel, roit deomp ar c'hras dre ar me-

mes Spered, da danva ar pezh a zo mat ha da veza atao frealzet gantan.

Ar bedenn-ze a vez graet alies gant ar gristenien.

Spered Doue a ziskenn war ar re her goulenn dre ar bedenn. An ebestel, a-unan gant ar Werc'hez Vari, a dremenas dek dervez o pedi. Ha goude m'o devoe pedet, e tiskennas warno ar Spered Santel. Ar zal m'edont enni a grenas, evel brallet gant eun avel foll, ha war bep hini e tiskennas evel furm eun teod fan, hag e voent holl karget gant ar Spered Santel.

Kerkent o spered a voe digoret hag a gomprenas pep gwirionez. Kelennadurez Jezuz a voe hiviziken sklaer evito. Gwelet a raent breman petra a oa goulennet diganto.

Betek neuze oant aonik. Breman n'o deus mui aon rak netra. Kement o deus a zo hiviziken da Jezuz : evitan e labourint beteg ar maro.

Goulennomp, ni ive, sklerijenn ar Spered Santel; ma welimp mat dirazomp an hent hon eus da heulia ha ma kerzimp dreizan hep damanti.

Oc'h ober bolontez Doue e kavimp joa, eürusted leiz hor c'halon.

Kentel

(Tennet eus Oberou an Ebestel. II)

Da c'houeliou ar Pantekost an Ebestel a oa holl bodet er memes lec'h, hag en eun taol e

voe klevet eun trouz bras o tont eus an nenv, evel eun avel diroll, hag a gargas an ti a-bez el lec'h m'edont. Hag e weljont evel teodou tan a en em rannas hag a ziskennas war bep hini anezo. Hag e voent holl karget gant ar Spered Santel, hag ec'h en em lakjont da gomz e meur a yez, hervez ma oa fanflammet o spered gant ar Spered Santel. Bez e oa e Jerusalem Juzevien eus pep bro, tud a relijion. Pa z'eas ar brud eus ar pezh a oa c'hoarvezet, eur maread a dud a en em vodas, hag e voent souezet o klevet an ebstel o komz e yez pep hini anezo. Poan a doa o kredi o diskouarn, hag e lavarent, mantret: « Daoust hag an dud-man, a gomz evelse, n'int ket holl eus ar Galile? Penaos 'ta e klevomp anezo o komz e yez ar vro m'omp ganet enni? Parthed, Meded, Elamited, hag ar re a zo o chom er Mezopotami, er Jude, er C'hapados, er Pont, en Azi, er Friji, er Pamfili, en Ejipt, e bro al Libi e kichen Siren, hag ar re ac'hanomp a zo eus Rom, Juzevien ha payaned deuet da Juzevien, Kreted hag Arabed, holl hon eus o c'hlevet o tisplega en hor yez an traou burzudus graet gant Doue.

Deiz ar Pantekost e voe peure'hraet labour Doue e eneou an ebstel.

Jezuz en doa lavaret d'ezo : « Me a zigaso d'eoc'h va Spered, hag e tesko d'eoc'h pep gwirionez. »

Dre ar Spered Santel an ebstel o deus bet ar c'halloud da entent an traou desket d'ezo

gant o Mestr. O spered a zo digoret, o nerz a zo kresket en eun doare vurzudus. Karget int da gelenn an dud, da brezeg an Aviel. O c'homzou a vezo klevet, a ziskenno e kalonou an dud. Kement hini a zo e Jerusalem a gompren o c'homzou. N'eus forz e pe vro ez aint, e c'hellont beza dinec'h, o mouez a vezo klevet gant an dud, ne vezint ket o-unan, ganto e vezo ar Spered Santel a roio nerz d'o chomzou.

Deiz ar Pantekost eo e komans, e gwirionez, Iliz Jezuz-Krist da veza skignet dre ar bed. Per, en deiz-ze, dre eur brezegenn entanet, a c'hounit d'ar feiz eun niver bras a eneou.

An ebstel all a brezego ive, hag, evit senti ouz o Mestr, ez aint dre ar bed holl, hag anebeudou ar bed holl a glevo ar c'helou mat.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Yann. XIV)

En amzer-ze Jezuz a lavaras d'e ziskibien: « An hini a gar ac'hanon a zalc'ho d'am gourc'hemennou, ha va Zad a garo anezan, hag e teuimp d'ezan hag e chomimp ennan. An hini ne gar ket ac'hanon ne zalc'h ket d'am gourc'hemennou. Ar pezh am eus lavaret d'eoc'h, n'e ket va c'homzou int, met komzou va Zad en deus va digaset. Lavaret am eus d'eoc'h an traou-ze p'edon ganeoc'h. Ar Spered Santel a vezo digaset gant va Zad em hano a zesko d'eoc'h pep tra hag a zigaso sonj d'eoc'h eus kement am eus lavaret d'eoc'h. Lezel a ran

ganeoc'h ar peoc'h; ar peoc'h a roan d'eoc'h, eur peoc'h dishenvel diouz an hini a ro ar bed. Ra jomo dinec'h, dispont ho kalon. Va c'hlevet hoc'h eus o lavaret: mont a ran, met distrei a rin d'ho kaout. Ma karfec'h ac'hanon, e vijec'h laouen o veza ma z'an d'am Zad; rak va Zad a zo brasoc'h egedon. Lavaret a ran d'eoc'h, araok ma c'hoarvezo an traou, evit ma kredot pa vezin en em gavet. Ne gomzin ket mui pell ganeoc'h. Em'an erru Prins ar bed, met n'eus ennon netra hag a vije d'ezan. Met, evit ma c'houezo ar bed e karan va Zad, e sentan outan, me a ra evelse.

An hini a gar ac'hanon a zalc'ho d'am gourc'hemennou, ha va Zad a garo anezan, hag e teuimp d'ezan hag e chomimp ennan. »

Ar c'hristen a gar Doue, an hini a zo santellaet e ene dre ar zakramanchou a zeu da veza templ an Dreinded Santel a zo o chom ennan.

Gras Doue a ro d'eomp eur vuhez nevez. Beva a reomp eus buhez Doue, ha gant nerz Doue ennomp, e c'hellomp ober traou bras ha kaer evel an ebestel goude ar Pantekost. Gant Doue ennomp e vezimp trec'h d'ar bed, d'an drouk-spered, da ioulou direiz ar c'horf. Buhez ar c'hras a ro d'eomp sklerijenn e kreiz an denvalijenn a c'holo hon daoulagad, a ro deomp peoc'h, joa, eürusted wirion.

Buhez ar c'hras, hadet ennomp dre ar Vadi-ziant, a vez krenvaet, startaet dre ar Gonfir-

masion ha dre zakramant an Aoter. Kollet e vez dre ar pec'hed marvel, met Doue, leun a vadelez hag a drugarez, a ro ar pardon d'ar re a ziskouez keuz hag an absolvenn, roet gant ar beleg en hano Jezuz-Krist, a laka a-nevez buhez ar c'hras da redet en hon izili.

Dalc'hit mat da garantez Doue, ha ma c'hoarvez ganeoc'h koueza er pec'hed marvel, na jomit ket er stad truezus-ze, savit, goulennit pardon, resevit an absolvenn, ma vezo adarre kaer ha yac'h hoc'h ene.

Eur c'hristen a dlefe beva atao e stad a c'hras.

Lan ar Pantekost

P e d e n n

Doue, C'houi hoc'h eus digaset d'an ebestel ho Spered Santel, roit d'ho pobl he goufenn, ha d'ar re o deus bet diganeoc'h ar feiz roit ive ar peoc'h.

D'ar Pantekost evel da Bask e veze, er penn kenta eus an Iliz, kristenien nevez, bet badezet d'ar zadorn araok.

War ar gristenien nevez-ze eo e veze graet ar bedenn a lennomp aman.

Goulenn a reer evito ar peoc'h, peoc'h Doue, peoc'h ar goustians, brasa tenzor en deus an den er bed-man. Dont a c'hell warnomp poaniou, gwall-euriou, pep seurt trubuillhou. Met,

mar demaomp e peoc'h gant Doue, ma ne rebech hor c'houstians netra ebet d'eomp, bezomp eürus. Hor poaniou ne badint ket atao; goude an noz e teu an deiz, goude ar goanv e teu an nevez-amzer hag an hanv. Goude an dristidigez e teuo d'eomp joa ha frealzidigez, marteze er bed-man, ha da vihana er bed all. Doue en deus roet e c'her, ha ne c'hell ket fazia. Ar re o devezo e garet, miret e c'hour-c'hemennou war an douar-man a c'hounezo an eürusted heb ehan er baradoz.

Kentel

(Tennet eus Oberou an Ebestel. X)

En amzer-ze Per a gomzas evelhen: « Va breudeur, an Aotrou en deus gourc'hemennet d'eomp prezeg d'ar bobl ha diskleria eo Hen a zo bet laket gant Doue da varner war ar re veo hag ar re varo. D'ezan an holl Brofed a ro testi: kement hini a gredo ennan en devezo dre e Hano ar pardon eus e bec'hejou. » Edo c'hoaz Per o komz pa ziskennas ar Spered Santel war ar re holl her selaoue. Hag ar Juzevien deuet gant Per a voe souezet o welet ar Spered Santel o tiskenn ive war dud ar poblou all. Klevet a raent anezo o komz e meur a yez hag o veuli Doue. Neuze Per a lavaras: « Daoust ha chom a c'heller hep badezi ar re o deus resevet evel d'omp-ni ar Spered Santel? » Hag e roas urz d'o badezi en hano Jezuz-Krist.

An dra-man a dremene nebeut amzer goude ar Pantekost. Evel a weler, ar Spered Santel a gendalc'he da skuilha e c'hrasou war an dud a ziskoueze bolonte vat.

Per en deus lavaret: « Kement hini a gredo e Jezuz-Krist en devezo dre e hano ar pardon eus e bec'hejou. » An dud a oa o selaou o deus kredet, o deus goulennet pardon, ha kerkent eo diskennet warno ar Spered Santel.

Ha goulskoude n'oant ket holl Juzevien. En o zouez ez oa payaned. N'eo ket souezus, Jezuz-Krist en doa lavaret d'e ebestel: « It dre ar bed holl, prezegit an Aviel da gement 'zo », da lavaret eo d'ar bayaned evel d'ar Juzevien.

Per a roas urz d'o badezi en hano Jezuz-Krist, da lavaret eo da rei d'ezo ar Vadiziant, sakramant savet gant Jezuz-Krist. Penaos badezi? Jezuz-Krist e-unan eo en deus hen desket d'e ebestel: « It, badezit en hano an Tad, ar Mab, ar Spered-Santel. »

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Yann. III)

En amzer-ze Jezuz a lavaras da Nikodem: « Doue en deus karet ar bed betek rei e Vab Unik, ha kement hini a gredo ennan ne varvo ket, met a en em gavo er vuhez peurbadus. Doue n'en deus ket digaset e Vab er bed evit barn ar bed, met evit savetei ar bed. An hini a gred ennan ne vezo ket barnet; an hini ne gred ket a zo dija barnet, o veza ne gred ket

e hano Mab Unik Doue. Ha setu aman perak eo barnet: ar sklerijenn a zo deuet er bed, hag an dud o deus karet nebeutoc'h ar sklerijenn eget an denvalijenn, o veza m'oa fall o oberou. Kement hini a gar an droug en deus kasoni ouz ar sklerijenn, evit na vezo ket gwelet petra a ra. An hini a gar ar wirionez a zeu d'ar sklerijenn, evit ma vezo gwelet e oberou, rak e Doue int bet graet.

Doue en deus karet kement ar bed, m'en deus roet e Vab Unik.

En distro Doue a c'houlenn digant an dud feiz e Jezuz-Krist. Jezuz-Krist en deus diskouezet sklaer awalc'h eo Doue. Gant eur ger e lake ar mor e kounnar da jom sioul. Gant eur ger e lake ar bara da greski, da c'hellout maga pemp mil den; gant eur ger e roe ar gwelet d'ar re zall, ar c'hlevet d'ar re vouzar, ar c'herzout d'ar re seizet, ar vuhez d'ar re varo. Mestr eo bet e-unan d'ar maro, savet eo eus ar bez ha pignet eo d'an Nenv dre e nerz e-unan.

Petra a c'houlenn digant an dud? — Kredi ennan, kaout feiz, kredi eo Hen an Hini a zo bet digaset evit savetei ar bed. Heb ar feiz n'heller ket beza saveteet. An neb n'en deus ket a feiz, eme Hor Zalver, a zo dija barnet. N'eo ket bet c'hoaz ar varnedigez, ha dija eo barnet.

Ne glozomp ket hon daoulagad d'ar sklerijenn, evel ma ra siouaz! kement a dud. En em droomp ouz Jezuz, Hor Zalver, lavaromp

d'ezan: « Va Doue, me a gred ennoc'h, met startait va feiz. Va Doue, me ho kar. D'eo'h oun, deoc'h e fell d'in beza betek fin va buhez. »

Sul an Dreinded

Pedenn

Doue holl-c'halloudek hag eternel, hoc'h eus roet d'ho servicherien ar c'hras da gaout ar wir feiz ha da anaout gloar an Dreinded eternel, ha da adori eun Doue hepker en e. Vajeste galloudus, grit ma vezimp, gant nerz hor feiz, difennet diouz pep riskl.

Kentel

(Tennet eus Lizer an Abostol sant Paol d'ar Romaned)

Oh! pegen doun eo furnez ha skiant Doue! Pegen dies e venoziou da gompren, pegen kuzet ouzomp e hentchou! Piou en deus ana-vezet spered Doue? Piou en deus roet kuzul d'ezan? Piou en deus ranket rei d'ezan da genta evit reseo eun dra bennak? Digantan, dreizan hag ennan em'an pep tra: d'ezan enor ha gloar bepred. Evelse bezet graet.

Aman sant Paol a ziskouez d'eomp pegen berr eo hor spered evit kompren Doue. Doue a zo bras, galloudek, fur dreist ar pezh a c'hell kompren spered an den.

P'en deus Doue roet d'eomp da anaout ar gwirioneziou kuzet ennan, e tleomp kredi, nann o veza ma komprenomp, met o veza m'int bet diskleriet gant Doue, an Hini ne c'hell na fazia e-unan nag hon lakat da fazia.

Aviel

(Pennad tennet eus sant Vaze. XXVIII)

En amzer-ze Jezuz a lavaras d'e ziskibien : « Pep galloud a zo bet roet d'in en Nenv ha war an douar. It eta ha prezegit d'an holl boblou, badezit anezo en hano an Tad hag ar Mab hag ar Spered santel, deskit d'ezo dere'hel da gement am eus gourc'hemennet d'eoc'h. Ha setu em'aoun ganeoc'h betek fin ar bed. »

Eun Doue e tri Ferson, an Tad, ar Mab, ar Spered santel, setu aze petra eo mister an Dreinded.

« Selaouit, Israel, a lavare ar profed Isai, n'hoc'h eus nemet eun Doue, me an Aotrou, ha n'eus Doue all nemedon. »

Hor spered, hor skiant a lavar d'eomp n'ez eus ha ne c'hell beza nemet eun Doue hepken, eun Doue holl-c'halloudek, a zo a holl-viskoaz, en deus graet a netra an nenv hag an douar.

N'eus nemet eun Doue hepken, met an Aviel a zo deuet da zizelei d'eomp eul lodenn eus ar misteriou kuzet e Doue, o rei d'eomp da anaout em'an Doue an Tad, Doue ar Mab,

Doue ar Spered Santel, tri Ferson par an eil d'egile e pep tra, ken bras, ken galloudus an eil hag egile, bet o zri a-holl viskoaz.

War mister an Dreinded eo harpet hor relijion. Ni a zo kristenien, diskibien da Jezuz-Krist. Petra eo Jezuz-Krist? Mab Doue, an eil Ferson eus an Dreinded, en em c'hraet den evit hor zavetei. Klevit mouez an Tad, pa voe badezet Hor Zalver gant sant Yann: « Heman eo va Mab muia-karet. Gantan em'an va fli-jadur. »

Klevit Hor Zalver o lavaret: « Me a zo em Zad, ha va Zad a zo ennon. Kement en deus va Zad a zo d'in-me. »

Hag o komz d'e ebestel eus ar Spered Santel, e lavar d'ezo: « Me a zigaso d'eoc'h, a-berz an Tad, ar Spered Santel, ar spered a wirionez a zeu eus an Tad. »

Hag o kas e ebestel da brezeg an Aviel, e lavar d'ezo: « It, kelennit an holl boblou, o badezit en hano an Tad, hag ar Mab hag ar Spered Santel. »

Setu aze merket mat mister an Dreinded : *en hano*, eur memes natur, eur memes galloud hepken, ha tri Ferson: an Tad, ar Mab, ar Spered Santel.

Ne gomprenomp ket mister an Dreinded nag ar misteriou all: re vihan eo hor spered, met hen anaout a reomp dre an Aviel, dre m'eo diskennet Mab Doue eus an Nenv evit hor zavetei, m'en deus komzet ouz an dud, diskouezet oa Doue dre e gomzou ken fur hag e oberou ken burzudus. Jezuz-Krist, an eil Ferson euz an Dreinded Sakr, diskennet euz

an Nenv, a zo distroet d'an Nenv goude beza peure'hraet labour hor zilvidigez, hag azezet eo en tu dehou da Zoue an Tad holl-c'halloudek, da lavaret eo ez eo ken bras, ken galoudus hag e Dad. Digaset en deus ar Spered Santel d'e ebestel, ha da zeiz ar Pantekost ar Spered Santel, o tiskenn war an ebestel, en deus desket d'ezo pep tra, hag em'an ganto evit o c'hennerza, o sklerijenna. Kennerza a ra ive ar gristenien dre zakramant ar gonfirmasion.

An tri Ferson eus an Dreinded a labour anan en eneou d'o zantellaat, hag an Iliz, evit benniga an dud hag an traou, a bed atao an tri Fersoun eus an Dreinded Sakr: en hano an Tad hag ar Mab hag ar Spered Santel.

Ar beleg, pa ro Vadiziant, a skuilh an dour en eur lavaret: « Me ho padez en hano an Tad hag ar Mab hag ar Spered Santel. » Pa ro an absolvenn, e lavar: « Me a ro d'eoc'h ar pardon eus ho pec'hejou en hano an Tad hag ar Mab hag ar Spered Santel. » Pa ro e vennoz, e lavar: « Ra ziskenno warnoc'h bennoz Doue holl-c'halloudek, Tad, Mab hag ar Spered Santel. »

Ar gristenien ive a ra kalz implij eus ar geriou-ze. O lavaret a dleont gant doujans ha karantez. Enno em'an an diverra eus ar relijion.

Ober sin ar groaz gant feiz, en eur zevel, en eur vont da gousket, araok ha goude ar pred, araok kregi en eul labour bennak.

Evelse e tennomp warnomp bennoz an Dreinded Sakr, Doue an Tad en deus hor

c'hrouet, Doue ar Mab en deus hor prenet. Doue ar Spered Santel en deus santellaet hag a gendalc'h da zantellaat hon eneou.

Gouel ar Zakramant

Gouel ar Zakramant a en em gav d'ar yaou warlerc'h Sul an Dreinded. En hor bro-ni e vez graet d'ar zul warlerc'h, eil sul goude ar Pantekost.

Peden n

Doue. C'houi hoc'h eus lezet ganeomp, en eur Zakramant burzudus, an envor eus ho Pasion, roit d'eomp ar c'hras, ni ho ped, da enori mister santel ho korf hag ho kwad evel m'eo dleet, ma c'hellimp tanva ar frouez eus ho Redempcion.

Ar b-denm-ze a vez lavaret alies, bep gwech ma vez roet bennoz ar Zakramant. Mat eo eta he displega.

Ar zakramant bras, burzudus, eo sakramant an Aoter a zo ennan Jezuz-Krist e-unan. Doue, krouer ar bed, mestr war bep tra, a en em ro dre garantez da vagadurez d'e grouadurien. Diskenn a ra ennomp, chom a ra ennomp ha ni ennan... An neb a zebr va c'horf hag a ev va gwad en deus ar vuhez peurbadus, ha d'an deiz diweza me a raio d'ezan sevel eus a varo da veo. »

O vervel war ar Groaz, Jezuz en deus en em ginniget evit an dud holl, evit prena an dud holl. Sakrifiz ar Groaz a vez nevezet bemdez dre zakrifiz an oferenn. Ar memes Jezuz a en em ginnig evit an dud holl, hag en oferenn em'an o pedi evit an dud holl evel war ar groaz.

Enoromp evel m'eo dleet mister santel sakramant an Aoter. Tostaomp gant feiz, doujans, karantez ouz an daol zantel, karomp reseo alies korf Hor Zalver, rak ar gommunion a zo eun errez eus ar c'hloar preparet d'eomp er bed all. Maget gant korf Jezuz-Krist, santellaet gant ar gommunion, pegen kaer, pegen pinvidik n'eo ket hon ene! Pa zeuio d'eomp an eur da veza barnet, mar d'eman hon ene unanet gant Jezuz-Krist, penaos ne blijfe ket da Zoue? Penaos ne vije ket digemeret mat gantan? Penaos e c'helfe Doue koundaoni an hini a zo ennan skeudenn Jezuz-Krist?

Kentel

(Tennet eus Lizer sant Paol da gristenien Korinth. I. XI)

Va breudeur, me am eus desket gant an Aotrou ar pez am eus diskleriet d'eoc'h. Hor Zalver Jezuz, d'an noz ma voe gwerzet, a gemeras bara, e vennigas, e rannas, en eur lavaret: « Kemerit ha debrit; an dra-man eo va c'horf a vezo roet evidoc'h; grit an dra-man evit dere'hel sonj ac'hanon. Da c'houde e kemeras ar c'halir goude koan, en eur lavaret: « Heman eo kalir an testamant nevez em gwad; grit

kement-man, bep tro ma evot, evit dere'hel sonj ac'hanon. Rak bep gwech ma tebrot ar bara-man ha ma evot eus ar c'halir, c'houde a roio da anaout maro an Aotrou, betek ma teuio. Rakse an hini en devezo debret ar bara-man hag evet eus kalir an Aotrou e stad fall, a vezo kablus eus korf ha gwad an Aotrou. Ra daolo eta an den evez ouz e goustians, evit debri ar bara-man hag eva ar c'halir e stad vat. Rak an hini a zebr hag a ev e stad fall, a zebr hag a ev e goundaonasion, o veza ne daol ket evez ouz korf an Aotrou.

Setu aze displeget mat gant sant Paol sakramant an Aoter.

Sakramant an Aoter a zo ennan e gwirionez korf, gwad, ene, divinite Hor Zalver Jezuz-Krist dindan spesou ar bara hag ar gwin.

Hor Zalver en doa lavaret sklaer d'e ebestetel: « Va c'horf a zervicho da veza debret ha va gwad da veza evet. « Ma ne zebrit va c'horf, ma ne evit va gwad, n'ho pezo ket ar vuhez ennoc'h. »

D'ar goan ziweza e lavar d'e ebestetel: « Kemerit da debrit: an dra-man eo va c'horf... Kemerit hag evit: « An dra-man eo va gwad. »

Evit digemeret eur zakramant ken santel, eme sant Paol, e ileer lakat ar galon e stad vat, naet a bec'hed. Kommunia e stad fall, e stad a bec'hed marvel, a zo ober eur pec'hed spontus, en em lakat e riskl da veza daonet.

Ret eo, evit kommunia, beza naet a bec'hed marvel, ha tostaat gant feiz, karantez. Neuze

e kaver e sakramant an Aoter ar vuhez, hag e c'heller lavaret: « N'e ket me eo a vev, buhez Jezuz-Krist a zo ennon. »

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Yann. VI)

En amzer-ze Jezuz a lavaras d'ar Juzevien bodet endro d'ezan: « Va c'horf a zo e gwirionez eur vagadurez, ha va gwad a zervicho da veza evet. An hini a zebr va c'horf hag a ev va gwad a vev ennon ha me a vev ennan. Evel m'oun bet digaset gant va Zad, an Doue beo, me a vev evit va Zad; hag an hini am debr a vevo evidon. Setu aze ar bara a zo diskennet eus an Nenv. N'e ket evel ho tadou o deus debret ar man hag a zo maro. An hini a zebr eus ar bara-man a vevo da viken. »

Eürus ar c'hristen santellaet gant korf Jezuz-Krist, e Zalver.

Eürus ar muzellou, an teod trempet gant e c'hwad prizius. Eürus ar galon em'an azezet enni evel war e dron a garantez. Dre an union-ze ken start gant e Zoue, pegen bras, pegen krenv n'eo ket ar c'hristen! Lavaret a c'hell: « Doue a zo ganen. Petra a vank d'im hiviziken? Doue a zo ganen. Rak petra em bije aon? Pa zeuio an dentasion, ar stourmadou, me a en em harpo war nerz va Doue, ha gantan me a vezo trec'h. »

Ya, an hini a reseo Jezuz-Krist en eur galon leun a garantez a denn ar vuhez eus an

dienenn wirion. Reseo a ra an holl c'hrasou hag an hadenn eus eur vuhez divin.

Ar gommunion a zo hon nerz e kreiz ar brezel hor beus d'ober d'ar bed, d'an droukspered, d'hor c'horf. Bez ez eo hor sklerijenn e kreiz an denvalijenn a c'holo hon daoulagad. « Tostait ouz Doue, eme ar Profed, hag e vezot sklerijennet gantan. » Bez ez eo hor frealzidigez en draonienn-man a zaelou. « Deuit holl, c'houi a zo ankeniet ha goasket, ha me ho frealzo. » Bez ez eo eur vammenn a beoc'h, a joa, a eürusted wirion.

Evel ma lennomp e Levr an Imitasion, pa vez Jezuz ganeomp, hon eus pep vad ha ne gavomp netra dies d'ober. Pa ne gomz ket Jezuz d'hor c'halon, eo dister ar frealzidigez a zeu d'comp a-berz an dud. Beva gant Jezuz a zo dudius evel ar baradoz. An hini a zo gantan Jezuz, enebour ebet ne c'hell noazout d'ezan. An hini en deus kavet Jezuz en deus kavet eun tenzor, eun tenzor dreist an holl vadou. Hag an hini a goll Jezuz a ra eur c'holl bras meurbet, a goll muioc'h eget ar bed holl.

Da fin an Oferenn e vez lennet Aviel an eil sul goude ar Pantekost a zo ennan kenteliou talvoudus diwarbenn ar gommunion.

Aviel

(Pennad eus Aviel sant Lukaz. XIV)

En amzer-ze Jezuz a lavaras d'ar Farizianed ar barabolenn-man: Eun den a reas eul lein vras hag a bedas kalz tud. Hag e kasas e zer-

vicher, da boent lein, da lavaret d'ar re a oa pedet tostaat, rak pourchaset oa pep tra. Hag e klaskjont holl digareziou evit chom hep dont. Ar c'henta a lavaras: « Prenet am eus eun ti war ar maez, hag e rankan mont d'e welet, me ho ped, va eskuzit. » Eun all a lavaras: « Prenet am eus pemp koublad ejened, hag e rankan mont da welet petra int; me ho ped, va eskuzit. » Hag eun all a lavaras d'e vestr petra en devoa klevet. Neuze ar mestr, droug ennan, a lavaras d'e zervicher: « Kerz buan dre ruiou ha plasennou kear, ha galv ar re baour, ar re glanv, ar re zall, ar re gamm, hag o digas aman. » Hag ar zervicher a lavaras: « Aotrou, graet eo ar pezh hoc'h eus gourc'hemennet, ha plas a zo c'hoaz. » Hag ar mestr da lavaret d'e zervicher: « Kerz breman dre an hentchou hag a-hed ar c'haeou, ha digas an dud dre nerz, evit ma vo leun va zi. Rak hel lavaret a ran d'eoc'h: « Hini ebet eus an dud-se am oa pedet n'en dezo an fanva eus va lein. »

An den-ze, graet gantan eul lein vras, eo Hor Zalver Jezuz-Krist, en deus savet sakramant an Aoter ha pedet an dud holl d'en em vaga eus ar bara-ze diskennet eus an Nenv hag a ro ar vuhez d'an ene.

An dud, ha senti a reont ouz mouez eur Mestr ker mat o galv da azeza ouz e daol? Siouaz! Klask a reont ive pep seurt digareziou. « Me, a lavaront, n'am eus ket amzer; re a labour am eus d'ober; me a zo re bell

diouz an iliz; me a zo mat evel m'emaoun, n'am eus ket ezomm da gommunia. »

Amzer o deus da redet du-man, du-hont, da vont d'an ostaleri, da vont da c'hoari. N'o deus ket amzer da zont d'an oferenn, da zont da govez, da gommunia.

Au dud vras o deus awalc'h gant madou ar bed-man, gant an enoriou. Ne zavont ket o daoulagad etrezeg an nenv, o derc'hel a reont troet ouz an douar.

Re all a glask plijadureziou ha netra ken. Ar re-ze ive a zo troet o daoulagad ouz an douar.

Gwaz-a-ze evito holl ! Fae a reont war mouez eun Doue ken madeleus. En em zistrei a reont dioutan. Doue o dilezo ive, hag a en em droio ouz an dud paour, ar re a zo er boan. Ar reze a zelaou e vouez hag a zeuio da azeza ouz e daol zantel.

Ae re holl a zigemero ar bara a vuhez en eur galon leun a garantez, glan, naet a bec'hed, ar re-ze a vezo frealzet. Doue, gant e holl c'hrasou a ziskenno enno, beva a raint eus buhez Doue ha dougenn a raint frouez a zantelez a dalvezo d'ezo evit ar baradoz.

Ar re o deus klasket madou an douar, enoriou, plijadureziou, o deus bet o gwalc'h war an douar. Troet o deus kein da Zoue. N'eus ket a blas evito er baradoz.

Trede sul goude ar Pantekost

Pedenn

Doue, difennour ar re a laka o fizians enoc'h, ha n'eus hepdoc'h netra start, netra santel, skuilhit warnomp tenzoriou ho trugarez, ma c'hellimp, hentchet ha bleinet ganeoc'h, tremen dre greiz madou ar bed-man hep koll madou an Nenv.

Doue a zo ker mat m'en deus roet urz d'eomp da lakat hor fizians ennan : « Goulennit hag e resevot; klaskit hag e kavot; skoit war an nor hag e vezo digoret d'eoc'h. » En Nenv hon eus eun Tad leun a vadelez evit e vugale.

Goulennomp digantan kement hon eus ezomm. Maga a ra hor c'horf, maga a ra hon ene. Goulennomp hag e resevimp.

War an douar-man ez 'eus tenvalijenn en hor spered. Ne welomp ket mat petra hon eus d'ober, dre be hent mont evit en em gaout er porz. Goulennomp digant Doue hon hentcha, hor sklerijenna, ha ma sentomp ouz mouez Doue, e kemerimp eus traou an douar ar pez a zo ret evit miret buhez ar c'horf, met ne stagimp ket hor c'halon outo, rak eun dra hepken a zo ret: savetei an ene. « Petra a dalv d'an den gounit ar bed holl, ma teu da goll e ene? »

Kentel

(Tennet eus Lizer sant Per. I. V)

Va breudeur ker, en em izelait dindan dourn galloudus Doue, evit ma vezot savet uhel gantan en deiz ma tenuio d'ho kwelet; kinnigit d'ezan peb enkrez, rak teurel a ra evez warnoc'h. N'en em roit ket d'an debri ha d'an eva. Beilhit, rak hoc'h enebour, an drouk-spered, evel eul leon kounnaret, a zo o roda endro d'eoc'h, o klask unan bennak da lonka. Harpit outan, start en ho feiz, rak ho preudeur eus ar bed o deus ar memes brezel d'ober. Doue, an Hini a ro an holl c'hrasou, an Hini en deus hor galvet da c'hloar an Nenv gant Jezuz-Krist, goude beza ho lezet da c'houzanv eur pennadig, ho kennerzo hag a raio ac'hanoc'h start, gouest da harpa ouz pep tra. D'ezan ar c'hloar hag ar c'halloud epad an holl amzer. Evelse-bezet-graet.

Sant Per a anaveze mat fallagriez an drouk-spered, e gounnar ouz bugale Doue. Gwelet en doa e Vestr o kas anezan eus korf an dud, o trec'hi anezan dre vertuz e groaz.

Anaout a rae ive stad an den war an douar-man a zo eun draonienn a zaelou. Aman hor beus heb ehan da stourm ouz enebourien hor zilvidigez; an drouk-spered, skoueriou fall ar bed, hon ioulou direiz. Douget omp d'an droug. « Ober a ran, eme sant Paol, an droug ne garfen ket, ne ran ket ar mad a garfen. »

Daoust ha chom a dleomp kroaziet hon divrec'h evel tud kollet ganto pep fizians? Nann, mil gwech nann.

En em harpomp war ar feiz, ha stourmomp kalonek. Dreizomp hon-unan omp dinerz, met gant nerz Jezuz-Krist d'hor zikour e vezimp trec'h d'hon holl enebourien.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Lukaz. XV)

En amzer-ze edo ar publikaned hag ar bec'herien o tostaat ouz Jezuz evit selaou anezan. Hag e veze klevet ar Farizianed hag ar Skribed o c'hrozmolat en eur lavaret: An den-ze a zigemer ar bec'herien hag a zebr ganto. Ha Jezuz da lavaret d'ezo ar barabolenn-man: Piou ac'hanoc'h, d'ezan kant danvadez, ma kolfe unan anezo, piou ne zilesfe ket an naontek ha pevar ugent all er gouelec'h, evit redet warlerc'h an hini a zo kollet, betek m'en dezo he c'havet? Ha p'en deus he c'havet, e lak anezi war e ziskoaz da zont d'ar gear, leun a joa; ha digouezet er gear, e c'halv e vignoned hag e amezeien hag e lavar d'ezo: Kemerint perz em joa, rak kavet am eus va danvadez, an hini a oa bet kollet. Evelse ive me a lavar d'eoc'h e vezo muioc'h a joa en Nenv evit eur pec'her a ra pinijenn eget evit naontek ha pevar ugent den just a zalc'h mat. Pe c'hoaz, peseurt maouez, d'ezi dek pez arc'hant, ma kolfe unan anezo, daoust ha ne elumo ket eul lamp ha ne skubo ket he zi evit klask ar pez arc'hant, betek m'her c'havo? Ha

goude beza her c'havet, e c'halv he mignonezed hag he amezeien hag e lavar d'ezo: « Kemerint perz em joa, rak kavet am eus ar pez arc'hant am oa kollet. » Evelse me a lavar d'eoc'h e vezo joa vras gant Elez Doue evit eur pec'her hepken oc'h ober pinijenn.

Evit diskouez madelez Doue e kenver ar bec'herien, Hor Zalver, en Aviel, en deus displeget meur a barabolenn. Ar gaera eo hini ar mab foraner (prodig).

En Aviel hirio e komz eus an danvad kollet, ar pez arc'hant kollet. Ar mesaer, kollet gantan unan eus e zenved, a zilez an naontek ha pevar ugent chomet en e gichen evit mont da glask an hini a zo dianket. Ha p'en deus her c'havet, e samm anezan war e ziskoaz, hag en em gavet er gear, e c'halv e vignoned, evit ma kemerint perz en e joa.

Ar vaouez, p'he deus kavet ar pez arc'hant kollet, a c'halv ive he amezeien, evit ma kemerint perz en he joa.

Ar mesaer, ar vaouez, a zo eur skeudenn eus Doue. Doue a gar an dud holl. Pa bellaont dioutan, eo glac'haret holl, ha pa zistroont anevéz, pa c'houlennont pardon, pa ziskouezont keuz, e tigemer anezo gant joa. O starda a ra war e galon, hag e wisk d'ezo adarre ar vantell gaer, mantell ar c'hras, o doa araok beza pec'het.

Muioc'h a joa a vezo en Nenv evit eur pec'her a ra pinijenn eget evit naontek ha pevar ugent den just a zalc'h mat.

Eun tad, eur vamm hag a wel o bugale endro d'ezo fur, sentus, mat da labourat, a zo eürus. Met, o joa a zo sioul. Ma teu unan eus ar vugale, goude beza graet e benn fall eun tachad, goude beza tec'het eus ar gear, ma teu da c'houlenn pardon, da lavaret: « Va Zad, va mamm, pec'het am eus enep Doue hag enep d'eoc'h; met keuz am eus, goulenn a ran pardon; va digemerit adarre en ho ti, me ho ped; hiviziken n'ho pezo mui d'en em glemm ac'hanon », an tad hag ar vamm o deus, en taol-man, kement a joa ma n'hellont ket chom hep lenva ha diskleria d'an holl o eürusted. Karet a reont o bugale all, ar re a zo chomet atao fur, met doare o deus d'o dizonjal epad eur pennad evit beza holl d'an hini a zo distroet d'ar gear.

Evelse ive em'an Doue gant ar bec'herien pa ziskouezont keuz, pa zistroont outan.

Pevare sul goude ar Pantekost

P e d e n n

Grit, Aotrou, ni ho ped, ma troio ar bed e peoc'h evidomp, ha ma c'hello ive an Iliz e peoc'h, en em rei d'ar bedenn.

Doue a ren ar bed gant furnez. Hen eo ar Mestr war bep tra. Ar glao, an avel, a zent outan. Her pedi a dleomp evit m'hon diwallo

diouz pep droug, pep darvoud, diouz ar c'hren-douar, ar gurun, ar barrou-amzer, ma vennigo traou an douar, m'hor bezo bara da zebri.

Pedi a dleomp evit an Iliz. An Iliz a c'houlenn ar peoc'h hag al liberte evit ober vad d'an eneou o prezeg d'ezo an Aviel.

K e n t e l

(Tennet eus Lizer an Abostol sant Paol d'ar Romaned. VIII)

Va breudeur, me a zonzj n'eo netra poaniou ar vuhez-man e kichen ar c'hloar da zont a vezo diskouezet d'eomp. Rak ar pezh a c'hortoz an holl grouadurien, eo ma vezo diskouezet gloar bugale Doue. Ar grouadurien a zo kouezet en eur stad reuzeudik, nann dre o fleg o-unan, met dre volontez an Hini en deus o laket er stad-ze, gant ar fizians goulskoude da veza dilivret, evel ma vezint, eus bec'h ar vreinadurez evit kaout eun tamm perz e liberte skedus bugale Doue. Rak gouzout a reomp, an holl grouadurien a glemm hag a c'houzanv poan evel evit genel da eur stad welloc'h. N'e ket i hepken, met ni ive, hag hon eus bet kenta grasou ar Spered Santel, ni a glemm ennomp hon-unan, o c'hedal ar pezh a dle beza roet da vugale Doue, dasprenadur hor c'horfou, e Jezuz-Krist, hon Aotrou.

Evit harpa ha kennerza an ene kristen e kreiz trubuillou ar vuhez en draonienn-man

a zaelou, sant Paol a lak dirak hon daoulagad ar gwel eus ar madou da zont.

Ar fizians a ro nerz d'an den.

Evit poaniou dister,
Evit ankeniou berr,
Ni vezo paet mat
Gant Doue hor gwir Dad.

Traou an douar-man n'int ket evit leunia hor c'halon. Ni a zo graet evit madou brasoc'h, padusoc'h, evit ar baradoz. « Me, a lavar Doue, me eo a vezo ho pae. » — « Breman e welomp hepken ar skeud, evel dre eur mellezour. Neuze e vezimp henvel outan, e welimp anezan evel m'em'an. »

Hor fizians a zo harpet war Doue, war e vadelez, war miritou Jezuz-Krist en deus hor zaveteet. Ma kerzomp dre an hent en deus desket d'eomp, ma karomp, ma servichomp anezan evel m'eo dleet, hor bezo perz gantan en eürusted peurbadus. « N'e ket aman em'an hor bro; en hent emamp etrezek hor bro wirion. »

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Lukaz. V)

En amzer-ze, evel ma teue kalz tud endro da Jezuz evit klevet e brezegennou, ha m'edo e kichen lenn Jenezareth, e welas diou vag e kichen al lenn. Ar besketerien, diskennet, a voalc'he o rouejou. Hag e pignas en unan anezo, hag Per, hag e lavaras d'ezan pellaat eun tammig diouz an douar. Hag ec'h azezas, hag eus ar vag e prezege d'an dud. Pa

voe fin d'e brezegenn, e lavaras da Ber: Kerz pelloc'h ha taol da rouejou da besketa. Ha Simon da respont: « Mestr, epad an noz hon eus poaniet hep paka netra; met, war ho koulenn e taolin va rouejou. » Hag e pakjont eun niver bras a besked, betek ma roge ar rouejou. Hag e rajont sin d'ar re a oa er vag all da zont d'o zikour. Hag e teujont, hag e voe karget an diou vag betek m'edont warnez goueledi. Per, o welet kement-se, a en em strinkas ouz daoulin Jezuz, en eur lavaret: « Pellait diouzin, rak me a zo eur pec'her, Aotrou. Skoet oa bet hag evel spontet o welet kement a besked, hag ar re a oa en e vag a voe ker spontet all, hag ive ar re a oa gant Jakez ha Yann, bugale Zebede. Ha Jezuz a lavaras da Ber: « Bez dinec'h. Hiziziken te a vezo pesketaer tud. » Hag e tigasjont o bagou etrezeg an douar hag e tilesjont kement o devoa evit mont gantan.

Er bajenn-man e welomp adarre madelez ha galloud Jezuz. Mestr eo war hep tra, war ar mor, war ar pesked. « Taol da rouejou ». Per a ra evel ma lavarer d'ezan, ha kerkent ar rouejou a zo leun a besked.

Ar burzud a ra aman Jezuz a zo graet evit Per hag ar re a zo gantan. Ar besketeriez vuzudus war lenn Jenezareth a zo eur skeudenn eus eur besketeriez all: « Te a vezo pesketaer tud! » Per a zo galvet gant Jezuz da veza e ziskibl. « Deus ganen. » Ha Per, sentus, a lez kement en deus evit mont gant Jezuz.

Eun Doue hepken a c'helle komz evelse ouz eun den: « Deus ganen, ha dilez kement ec'h eus. »

Jezuz, Doue ha den, ne jomo ket atao war an douar. Goude beza prezeget e Aviel ha prenet ac'hanomp war menez Kalvar, e tistroio adarre d'e rouantelez, da azeza en tu dehou da Zoue an Tad holl-c'halloudek, met karga a raio re all da zerc'hel e blas, ha Per a vezo en o fenn. Hen a vezo ar c'henta Pab, an hini a reno da genta Iliz Jezuz-Krist.

Unnek all a voe galvet gant Jezuz evit beza e ebestel. Holl e sentjont ouz ar vouez o galve, holl ec'h en em rojont d'ar Mestr o c'helenne, ha goude maro Jezuz-Krist, ez 'ajont dre ar bed da brezeg an Aviel. Unan, siouaz! a voe eun trubard, met daoust da-ze, an Iliz a voe savet.

A-dreuz ar c'hantvejou, mouez Jezuz he deus kendalc'het da c'hervel tud evit labourat e park e Iliz. Ar vouez-ze a sko war galon an den yaouank hag a c'houlenn digantan: « Ha dont a ri d'am heul? Ezomm am eus kalz beleien evit ma vezo an Iliz skignet dre ar bed holl, evit ma vezo an dud kelennet, an eneo maget gant ar grasou am eus gounezet evito. » Hag an den yaouank, mar deo kalonek, a responto: « Ya, Jezuz, mont a rin ganeoc'h. N'am eus ken ioul nemet labourat evit Doue ha silvidigez an eneo. N'oun netra dreizon va-unan, met va fizians a lakan ennoc'h, ha sikouret ganeoc'h, e c'hellin ober vad d'an eneo. »

Setu aze penaos an Iliz a gendalc'h abaoe 1900 vloaz al labour fiziet en e ebestel gant Jezuz. Eürus ar broiou, eürus ar familhou a ro beleien, leaned, leanezed d'an Iliz. Benniget e vezint gant Doue.

Pempvet sul goude ar Pantekost

Pedenn

Doue, C'houi hoc'h eus pourchaset d'ar re ho kar madou ne weler ket, lakit ho karantez da ziskenn en hor c'halon, evit m'ho karrimp atao dreist pep tra ha ma c'hellimp gounit ar madou hoc'h eus prometet hag a zo brasoc'h eget pep c'hoant.

Ar madou pourchaset gant Doue d'e vignoned a zo lod anezo evit ar vuhez-man ha lod all evit ar vuhez da zont. Ar madou-ze eo *gras* Doue. Ar c'hras a zo eun donezon ne weler ket, hag a zo goulskoude en hon ene. Ar c'hras a ro sklerijenn d'hor spered, nerz d'hor bontez, frealzidigez d'hor c'halon. Setu aze evit ar vuhez-man.

Evit ar vuhez da zont, n'hellomp ket kompren peger bras eo ar madou pourchaset evit ar re o deus karet Doue. « Lagad an den n'en deus gwelet, e ziskouarn n'o deus ket klevet, e spered n'eo ket gouest da gompren. » Doue

n'eus muzul ebet d'e gaerder, d'e vraster, d'e sked; Doue a en em roio holl d'ar zent, hag eürusted ar zent ne vezo fin ebet d'ezi.

Dilezomp eta ar plijadureziou fall, ar pe-c'hed, kement a rafe d'eomp koll eürusted ar Baradoz. Er baradoz e tleomp en em gaout kousto pe gousto. Dalc'homp mat da Zoue.

Kentel

(Tennet eus Lizer sant Per. I. III)

Va Breudeur ker, bezit holl unanet er bedenn, leun a druez, a garantez, a vadelez an eil evit egile, dereat, izel a galon; na rit ket an droug evit an droug, na roit ket malloz evit malloz, met kentoc'h bennoz; rak evitse oc'h graet, evit beza ive benniget. An neb a gar ar vuhez hag a c'hoanta kaout derveziou eürus a dle beilha war e deod hag en em ziwall ouz ar geier; ra zilezo an droug evit ober ar mad; ra glasko ar peoc'h, ra garo ar peoc'h. Rak daoulagad Doue a zo o para war ar re just, hag e ziskouarn a glev o fedennou; met e gounnar a gouezo war ar re a raio an droug. Piou a c'helfe nozout d'eoc'h, ma klaskit e pep tra ober ar mad? M'hoc'h eus eun dra bennak da c'houzanv evit ar mad, bezit eürus. N'ho pezit ket aon rak hoc'h enebourien, na grenit ket dirazo, met en ho kalon lavarit bennoz d'Hor Zalver Jezuz-Krist.

Bezit holl unanet er bedenn! — Ar gristenien genta a bede holl a-unan, a en em vode

evit kana meulendi Doue ha goulenn e vennoz. E Rom, epad tost da 300 vloaz, ec'h en em vodent e meingleuziou dindan an douar.

Diskouez a raent ive karantez an eil evit egile; ar re a oa pinvidik a ranne gant ar re all. Ar bayaned, souezet, a lavare; « Gwelit pebez karantez a zo etrezo! »

Ouspenn en em garet etrezo, ar gristenien a dle karet ar re all, rak ar Mestr en deus hergourc'hemennet. Ret eo karet zoken an enebourien, ober vad d'ezo, pardoni a galon vat.

Doue, an Hini a wel pep tra, an Hini a lenn er c'halonou ar sonjou muia kuzel, a c'houezo rei da bep hini hervez m'en devezo graet. Hen a zigollo ar re vat, ar re o devezo gouzanvet aman evit Jezuz-Krist. Ar ger diweza a vezo da Zoue.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Vaze. V)

En amzer-ze Jezuz a lavaras d'e ziskibien: « Ma n'oc'h ket justoc'h eget ar Skribed hag ar Farizianed, n'ez eot ket da rouantelez an Nenv. Klevet hoc'h eus e voe lavaret d'ar re goz gwechall: « Ne lazot ket, rak an hini a lazo a verito beza barnet. Ha me a lavar d'eoc'h: kement hini a en em lakay e kounnar ouz e vreur a verito beza barnet. An hini a lavaro d'e vreur « Raka », a verito mont dirag eul lez-varn uheloc'h. An hini a lavaro d'ezan « diskiant » a verito beza koundaonet d'an tan. Rakse, ma tigasit ho prof d'an aoter ha ma teu sonj d'eoc'h en deus ho preur eun dra bennak enep d'eoc'h, lezit eno ho prof e

kichen an aoter, hag it da genta d'en em glevet gant ho preur: da c'houde e teot da ginnig ho prof.

Ar c'homzou-ze a zo eul lodenn eus ar brezegenn a reas Hor Zalver war ar menez, prezegenn a zo eun diverra eus al lezenn nevez, lezenn an Aviel.

Dindan al Lezen goz, lezenn Moyzez, an dud a oa kriz an eil e kenver egile. An tini a veze bet graet droug d'ezan a glaske en em venji, ober an droug ive d'e dro. Lavaret e veze, el Lezenn goz: dant evit dant, lagad evit lagad.

Lezenn an Aviel eo lezenn ar garantez. Ar c'hristen, diskibl Jezuz-Krist, a dle ober ar mad e lec'h an droug, pardoni a greiz kalon d'ar re o deus graet droug d'ezan. Pa ginnig eun dra bennak da Zoue, war e aoter, e tle beza eun ha glan e galon ha leun a garantez. Doue ne blij ket d'ezan traou kinniget gant tud hag o deus gwarizi, kounnar ouz o breudeur.

Ret eo eta lakat an ene e stad vat araok kinnig da Zoue eun dra bennak. Nag hor profou, nag hor pedennou ne blijint d'ezan, mar d'eman hon ene e stad fall, stlabezet gant ar pec'hed, karget a ioulou direiz.

Er *Bater* e lavaromp: Pardonit d'eomp hon ofansou, evel ma pardonomp d'ar re o deus hon ofanset. Ma fell d'eomp beza pardonet gant Doue, e tleomp eta pardoni da genta d'ar re all.

N'e ket hepken dre e gomzou en deus Hor Zalver desket d'eomp pardoni, met ive dre e skouerioù. War e groaz en deus pedet evit e vourrevien: Va Zad, emezan, pardonit d'ezo, rak n'ouzont ket petra a reont.

C'houec'hvet sul goude ar Pantekost

Pedenn

Doue ar vertuziou, a zeu diganeoc'h kement a zo mat, lakit down en hor spered ar garantez evit hoc'h hano, ha grit ma kresko ennomp ar relijion; magit ha diwallit ar pezh a zo a vat ennomp.

Doue eo ar feunteun eus an holl c'hrasou. An den n'en deus netra e-unan; kement en deus a zo roet d'ezan gant Doue.

Arabat eo eta d'an den en em rei d'anourgouilh, met beza izel a galon ha pedi Doue heb ehan da gaout truez outan.

Petra a dleomp da c'houlenn digant Doue? Ar c'hras d'e garet muioc'h mui bemdez ha da jom start en e garantez. Rak, lezet gant hon nerz hon-unan, ne c'hellomp netra evit hor zilvidigez. Gras Doue a sklerijenno hor spered hag a dommo hor c'halon, hag e kerzimp gant joa, laouen hag eürus, dre an hent a gas d'an Nenv.

K e n t e l

(Tennet eus Lizer an Abostol sant Paol d'ar Romaned. VI)

Va breudeur, ni holl badezet e Jezuz-Krist a zo bet badezet en e varo. Dre ar Vadiziant omp bet laket gantan er bez evit mervel, hag evel m'eo savet ar C'hrist eus a douez ar re varo dre c'hloar e Dad, evelse e tleomp bale dre eur vuhez nevez. Rak mar d'omp bet laket henvel outan dre ar maro, e vezimp ive dre e resureksion. Sonjomp eo bet hon natur goz krusiflet er memes amzer gantan, evit ma vezo laket d'ar maro hor c'horf douget d'ar pec'hed, ha na vezimp mui sklaved d'ar pec'hed. Mar domp maro gant Jezuz-Krist, e kredomp hor bezo ive ar vuhez gantan, rak, gouzout a reomp, Jezuz-Krist, eur wech resusitet eus a douez ar re varo, ne varv mui; ar maro ne c'hello mui netra warnan. O vervel evit ar pec'hed, eo maro eur wech; met breman em'an e buhez evit Doue. Evelse ive, c'houi, kredit ez oc'h maro d'ar pec'hed, met e vevit evit Doue gant Jezuz-Krist hon Aotrou.

Mervel d'ar pec'hed evit beva e Jezuz-Krist! Setu aze eur wirionez hag a zo alies hano anezi e skridou sant Paol.

Mervel a reomp d'ar pec'hed da genta dre ar Vadiziant a ro d'omp buhez ar c'hras, buhez Jezuz-Krist. Ma c'hoarvez ganeomp koueza er pec'hed ha stlabeza sae wenn hor badi-

ziant, e kavomp ar pare e sakramant ar Bini-jenn.

Ar c'hristen, epad e vuhez penn da benn, a dle poania evit en em zistroba diouz lasou an drouk-spered ha beza libr gant Jezuz-Krist. Epad e vuhez en devezo da stourm. « Santout a ran, eme sant Paol, lezenn ar c'hig oc'h enebi em izili ouz lezenn ar Christ. » Ret eo kaout an trec'h, en em harpa war Jezuz-Krist ha stourm beteg ar fin hep morse fall-galoni. Ret eo mouga gwella ma c'heller nerz an techou fall oc'h ober pinijenn, o labourat, o lakat ar c'horf da blega d'ar spered. Evelse e vez digoret dor ar galon da Jezuz a zeu da jom ennomp hag a garg ac'hanomp a levenez, levenez a zo eun tanva eus eürusted ar Baradoz.

A v i e l

(Pennad tennet eus Aviel sant Mark. VIII)

En amzer-ze, o veza m'oa kalz tud endro d'ezan ha n'o doa ket peadra da zebri, Jezuz a c'halvas e ziskibien hag a lavaras d'ezo : « Truez am eus ouz an dud-ze; setu tri dervez abaoe m'emaint ganen, ha n'o deus netra da zebri; m'o c'hasan d'ar gêr hep tamm, e kouezint dre an hent, rak lod a zo deuet eus a bell. » Hag an diskibien a respontas : « Pennaos o maga aman en dezert? » Hag e c'houlennas diganto : « Pet torz vara a zo? » Hag e lavarjont : seiz. Hag e roas urz d'an dud da azeza war an douar. Hag e kemeras ar seiz torz vara, ha goude beza trugarekaet, e roas anezo d'e ziskibien evit beza rannet etre an

dud. Bez ez oa ive eun nebeut pesked bihan, ha goude beza o benniget, e roas urz d'o ranna. An holl a zebras leun o c'hof. Ha gant an tammou a jomas e voe karget seiz paner. Ha goulskoude ez oa wardro pevar mil den o tebri. Hag e kasas anezo d'ar gêr.

An dud, gounezet gant kelennadurez Hor Zalver, o doa kement a blijadur o selaou anezan, ma tizonjent debri.

Met Jezuz, en e vadelez, a roio d'ezo da zebri... Truez am eus, emezan, ouz an dud-ze. N'int ket gouest da zistrei d'o zi hep beza debret eun dra bennak. Koueza a rafent dre an hent. » Hag e pedas anezo da azeza hag e roas urz da ranna etre pevar mil den ar seiz torz vara hag an nebeut pesked bihan a oa eno. An holl a zebras, ha pa voe leun o c'hof, e voe dastumet an tammou a jome, awalc'h da leunia seiz paner.

« Truez am eus ouz an dud-ze! » Hor Zalver n'helle ket gwelet tud er boan, hep kaout truez outo, hep rei sikour d'ezo. Truez en deus bet ouz an dud dall, an dud selzet, an dud lor, hag e roe d'ezo ar pare. Truez en deus bet ouz ar bec'herien, hag e roe d'ezo ar pardon.

Warlerc'h he Mestr, an Iliz, a-dreuz ar c'hantvejou, he deus bet ive truez ouz ar re a oa er boan, en anken. Savet he deus tiez da zigemeret ar re glanv, ar re goz, ar re baour, savet he deus skoliou da gelenn ar vugale hag an dud yaouank, kaset he deus ha

kas a ra heb ehan misionerien da brezeg an Aviel e pep bro. Diskouez a ra e pep giz he c'harantez evit an dud, ha hepred em'an o klask eun doare nevez d'ober vad.

« Truez am eus ouz an dud-ze! » Setu ive ar gomz a lavaras ar Pab Leon XIII, pa skrivas e Lizer-Meur diwarbenn stad ar vicherourien. « Etouez ar vicherourien, eme ar Pab, ez eus meur a hini ha n'int ket paet awalc'h evit al labour a reont. Kaer o deus poania, n'int ket evit gounit peadra da vaga o familh. Aze ez eus meur a dra da euna. Eur micherour gouziek, fur, mat da labourat, a dlefe, peurliesia, gounit peadra da vaga e familh. »

Daou ugent vloaz warlerc'h Leon XIII, ar Pab Pi XI a zavas e vouez da ziskleria ar memes gwirioneziou.

An Iliz, warlerc'h Jezuz-Krist, a ziskouezo atao truez ouz ar re baour, ar re a zo er boan, ar re o deus da c'houzanv aberz tud kriz ha digoustians. Diskouez a raio he c'harantez e kenver an holl.

Seizvet sul goude ar Pantekost

Pedenn

Doue, C'houi ha ne vez gwelet morse ho Providans o fazia, ni ho ped, kasit pell diouzomp kement a zo noazus ha roit d'eomp kement a zo talvoudus.

Er bedenn-man e komansomp diskleria hor feiz e Providans Doue. Doue a c'houarn ar bed gant ar vrasa furnez. ha ne c'hoarvez netra nemet dre ma plij d'ezan pe dre ma lez ober. Hen eo an Hini en deus krouet ar bed hag a gendalc'h da veilha war e grouadurien. Er Psalm 103 e lennomp: « An holl grouadurien a zo o c'hedal diganeoc'h o boued d'an eur merket. C'houi a ro, hag e kemeront; digeri a rit ho tourn, ha setu m'o deus o gwalc'h; ma tistroit diouto ho tremm, emaint enkrezet; ma ehanit d'o zikour, e varvont, n'eus mui adarre netra anezo. »

Ma ro Doue o boued d'ar geot eus ar parkeier, d'al laboused a nij en ear, d'ar pesked a neun er mor, d'al loened a en em stlej pe a red war an douar, penaos e c'helfe dilezel an den, an hini a zo bet laket gantan da roue war holl grouadurien an douar-man?

Pedomp Doue da rei d'eomp kement hor beus ezomm evit ar c'horf hag an ene. Goulennomp digantan hor bara pemdeziek. Pedomp anezan da bellaat diouzomp pep droug. Evelato lavaromp atao d'ezan: « Ho polontez, va Doue, da veza graet, ha nann va hini. » Doue a sko awechou e wella servicherien evit rei tro d'ezo da c'houzanv gant pasianted ha da gaeraat o c'hurunenn er baradoz.

Goulennomp ar c'hras da veza trec'h d'ar pec'hed, rak ar pec'hed eo an droug bras.

Kentel

(Tennet eus Lizer an Abostol sant Paol d'ar Romaned. VI)

Va breudeur, komz a ran yez an den, abalamour da zempladurez ar c'hig. Evel m'hoc'h eus lezet hoc'h izili d'en em rei d'an hudurnez ha d'ar fallagriez, o lakit breman d'ober traou leal ha santel. Rak p'edoc'h sklavourien d'ar pec'hed, e raec'h fae war al lealded. Peseurt frouez hoch eus tennet eus an traou-ze a ra breman mez d'eoc'h? Ne deu war o lerc'h nemet ar maro. Breman, avat, distrob diouz ar pec'hed, ha deuet da veza servicherien Doue, e tougit frouez a zantelez hag emaoch war hent ar vuhez eternal. Pae ar pec'hed eo ar maro, met gras Doue eo ar vuhez eternal e Jezuz-Krist hon Aotrou.

E komzou berr ha nerzus sant Paol a ziskouez an droug a ra ar pec'hed.

An dud a en em ro d'ar pec'hed a zo sklavourien, truezus o stad. Petra a gavont er pec'hed? Rann-galon, tristedigez, poan-spered. Mez o deus, rak gouzout a reont emaint war an hent fall. Ma teu d'ezo keuz, glac'har, c'hoant da barea, eo mat. Mar deont, avat, dounoc'h douna bemdez e bouilhenn ar pec'hed, gwaz a ze evito! Emaint o vont d'en em goll. Pae ar pec'hed eo ar maro. Dre ar pec'hed eo deuet ar maro war an douar. Dre ar pec'hed an den a ro taol ar maro d'e ene,

a laz gras Doue, hag a zigor hent d'an daonedigez eternal.

Ret eo d'ar c'hristen derc'hel mat da c'hras Doue, dougenn frouez a zantelez evit en em gaout en eürusted eternal.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Vaze, VII)

En amzer-ze Jezuz a lavaras d'e ziskibien: Taolit evez ouz ar fals-profeted a zeu dave-doc'h henvel oc'h denved, hag en diabarz a zo bleizi kounnaret; eus o frouez ec'h anavezot anezo. Daoust hag e vez kavet rezin war ar spern ha fiez war an drez? Eur wezenn vat a zoug frouez mat, met eur wezenn fall a zoug frouez fall. Eur wezenn vat ne c'hell ket rei frouez fall, nag eur wezenn fall rei frouez mat. Kement gwezenn ha ne zougo ket a frouez mat a vezo trouc'het ha stlapet en tan. Rakse dioc'h o frouez ec'h anavezot anezo. Kement hini a lavar d'in: Aotrou, Aotrou, n'ez aio ket da rouantelez an Nenv; met an hini a ra bolontez va Zad a zo en Nenv, hennez a yelo da rouantelez an Nenv.

Taolit evez ouz ar fals-profeted! Mar doa ezomm, e amzer Hor Zalver, da rei an aliouze d'an dud, ez eus ezomm kement all hirio. Hirio ive ez eus fals-profeted o klask touella an dud.

O c'homzou a zo flour, troet brao: « Deuit ganeomp, plijadur ho pezo kement ha ma karot. 'Lezit a gostez gourc'hemennou Doue

ha re an Iliz a zo eur zamm re bounner evit ho tiskoaz. War an douar-man eo e tleomp klask hor baradoz. Breman ha breman dioc'h tu e tleomp tanva plijadur. Marteze ne vezimp ket e buhez warc'hoaz. C'hoariomp eta, c'hoarzomp, debromp hag evomp, dansomp. Diskiant ar re a ra fae war ar bed hag an traou kaer a ginnig d'ezo! » Fals-profeted! Pae ar pec'hed eo ar maro!

Fals-profeted ar sosialisted, kommunisted a zo o touella al labourerien, ar vicherourien, o tistaga anezo diouz an Iliz, diouz ar c'hredennou kristen. Fals-profeted! En diabarz n'int nemet bleizi kounnaret. Laza a reont kement a oa a vat e kalon al labourerien, evit hada kasoni ha gwarizi.

An den a dle kaout peadra da veva war an douar-man, hag ar Pab Leon XIII en deus hen diskleriet gant nerz en eul Lizer brudet. Met an den en deus ive ha dreist pep tra da anaout, da garet ha da zervicha Doue. Nag ez eo truezus stad an dud-ze ne zonzont nemet e traou an douar, er peza zebrint, a evint, graet o deus o Doue eus o c'hof. Morse ne zavont o daoulagad etrezeg an Nenv, morse ne lavaront pedenn ebet da adori, da drugarekaat Doue. O buhez a vezo trist meurbet ha goullo, eur vuhez karget a bec'hejou. Kement gwezenn ha ne zougo ket a frouez mat a vezo trouc'het ha stlapet en tan. Kement den ha n'en devezo ket a oberou mat da ginnig da Zoue deiz ar varn n'en devezo da c'hedal nemet an ifern.

Dioc'h ar frouez a zougont e c'helloc'h o anaout!

Sellit endro d'eoc'h. El lec'h m'eo heuliet relijion Jezuz-Krist, e kavit santelez, peoc'h, urz vat. An dud a labour, a c'houzanv poan heb en em glemm. Karet a reont Doue, karet a reont ive o nesa.

El lec'h m'eo heuliet relijion Jezuz-Krist, e kaver sent evel sant Visant a Baol, sant Fransez Xavier, sant Louiz, roue Frans, santez Thereza ar Mabig Jezuz, ha milherou a zent all n'int ket anavezet, n'o deus ket graet a drouz war an douar, met a zo bras en Nenv.

El lec'h ma vez selaouet ar fals-profeted, e teu ar feiz da loskaat, an dud yaouank a zilez hent an iliz evit mont da glask plijadureziou ar bed, evit en em rei d'an hudurnez, ha gouest int d'ober pep seurt traou mezus.

En Iliz katolik frouez a zantelez. Pa droer kein d'an Iliz, brezel, gwarizi, kasoni, hudurnez. An den, hep gras Doue, ne dalv netra.

Dalc'homp mat d'an Aviel, da gelennadurez an Iliz. Ganto hepken em'an ar zilvidigez.

Eizvet sul goude ar Pantekost

P e d e n n

Roit deomp, Aotrou, ni ho ped, ar c'hras da gompren ha d'ober ar pezh a zo mat, evit ma vevimp hervez ma c'hoantait, ni ha n'omp netra hepdoc'h.

Aze adarre e kavomp diskleriet eur wirionez lavaret gant Jezuz en Aviel: « Hepdon-me ne c'hellit netra. » Hep gras Doue ne c'hellomp ket kaout eur sonj mat, ne c'hellomp ober netra vat. Goulennomp eta digant Doue rei d'eomp sklerijenn evit anaout ar pezh a zo mat ha nerz evit mont atao dre an hent a gas d'ar zilvidigez, hent gourc'hemennou Doue ha re an Iliz. Beva hervez ma c'houlenn Doue, setu aze dever an den war an douar-man.

K e n t e l

(Tennet eus Lizer an Abostol sant Paol d'ar Romaned. VIII)

N'e ket ouz ar c'hig e tleomp senti na beva hervez ar c'hig. Ma vevit hervez ar c'hig, e varvot; ma lakit ar c'hig da blega d'ar spered, e vevot. Kement hini a zo bleinet gant Spered Doue a zo bugel da Zoue. N'e ket spered sklavourien hoc'h eus resevet, evit senti dre aon, met spered bugale digemeret gant Doue hag a ra d'eomp lavaret: Abba (Tad). Ar Spered a ro testeni d'hor spered-ni ez omp bugale da Zoue. Mar domp bugale, ez omp ive heritourien, heritourien da Zoue a-unan gant Jezuz-Krist.

Sant Paol a lavar aman adarre n'eus ket a liberte nemet evit ar re a gar Doue. Ar re a en em ro d'ar pec'hed o senti ouz ioulou direiz o c'horf a zo sklaved, a en em laka dindan galloud eur mestr kriz, an drouk-spered. Evit beza e gwirionez bugale Doue, e tleer mouga

an ioulou direiz, ober d'ezo plega dindan ar spered. Eürus ar re a zo pur a galon. Ar re-ze a wela Doue, ar re-ze a zo bugale da Zone.

Hor c'halon naet a bec'hed, servichomp Doue gant karantez ha gant fizians. En Nenv hon eus eun Tad, evel ma lavaromp er *Bater*, eun Tad leun a vadelez evit e vugale, hag a roio d'eomp eur plas er Baradoz; p'e gwir cz omp breudeur da Jezuz-Krist, hon eus gwir da gaout eul lodenn eus e heritaj, ar Baradoz.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Lukaz. XVI)

En amzer-ze Jezuz a lavaras d'e ziskibien ar barabolenn-man: Eun den pinvidik en doa eur merour, hag heman a voe tamallet dirazan da veza foueltret e vadou. Hag her galvas hag e lavaras d'ezan: « Petra a glevan diwar da benn? Diskouez d'in da gontchou. Hiviziken ne vezi mui karget eus va madou. » Ar merour a lavaras ennan e-unan: « Petra a rin, p'e gwir va mestr a denn va c'harg diganen? N'hellan ket labourat an douar, n'hellan ket klask aluzenn, rak mez am bije. Me a c'hoar petra d'ober, evit beza digemeret en tiez, goude beza kollet va c'harg. » Gervel a reas eta ar re a vanke eun dra bennak d'e vestr, hag e lavaras d'ar c'henta: « Petra e vankez d'am mestr? » — « Kant barilh eol, emezan. » — Ar merour a lavaras d'ezan: « Kemer da ziskarg hag azez buan; skriv hanter-kant. » Da c'honde e lavaras d'eun all: « Ha te, pement a vankez? » « Kant poezellad winiz. » Ar merour a lavaras: « Kemer da ziskarg ha

skriv pevar ugent. » Hag ar mestr a veulas ar merour disleal evit e ijin, rak bugale ar hedman a c'hoar en em denna gwelloc'h en o afe-riou eget bugale ar sklerijenn. Ha me a lavar d'eoc'h: « Prepit mignoned gant arc'hant an dislealded, evit ma vezot digemeret ganto, goude ho maro, en o zeltou peurbadus. »

N'e ket an dislealded a zo meulet er barabolenn-man, met ijin ar merour disleal. Gwellet a ra em'an o vont da goll e garg, o veza m'eo anavezet e droiou kamm. Ne goll ket e benn, met sonjal a ra en amzer da zont, hag e ra vad d'ar re a vanke arc'hant d'e vestr. Fizians en deus da veza digemeret e tiez an dud-ze o deus bet, dre e ijin, diskarg eus eul lodenn eus o dle.

Ni a zo ive merourien, merourien da Zoue. Kement hor beus a zeu digant Doue. Digantan hon eus bet ar vuhez, hor c'horf, hon izili, hor spered. An donezonou-ze a zo fiziet en-nomp. D'eomp eo d'o lakat da dalvezout, ha seulvui eo bras an donezonou resevet digant Doue, seul vrasoc'h kont a vezo goulennet diganeomp.

Pep hini ac'hanomp a dle, bep an amzer, ober outan e-unan ar goulennou-man: « Petra am eus graet gant ar madou fiziet ennon? hag implijet mat am eus an derveziou roet d'in da veva? Ha gellet am eus lavaret alies d'an abardaez: « Setu aman eun dervez hag am eus tremenet santel? » Ha karet, servichet am eus Doue evel m'eo dleet? Ha karet

am eus va nesa? Petra am bije da ginnig da Zoue, ma vijen barnet dizale? »

Ha m'hon eus implijet fall hon amzer, goulennomp pardon, greomp pinienn, pedomp d'hor zikour ar zent, mignoned Doue. Bezomp leun a ijin evit paea dle ar pec'hed. Pedomp, gouzanvomp gant pasianted hor poaniou, greomp aluzenn. Eürus an dud trugarezus, rak Doue, d'e dro, a ziskouezo truez outo.

Oc'h ober evelse, e c'hellimp kaout fizians da veza pardonet gant Doue, da veza digemeret gantan en e varadoz.

Navet sul goude ar Pantekost

Pedenn

Selaouit gant trugarez, Aotrou, ar pedennou a reomp d'eoc'h, hag, evit ma vezo roet d'eomp hervez hor c'hoant, grit ma c'houlennimp ar peza a blij d'eoc'h.

Petra a dleomp da c'houlenn digant Doue? Ar peza a zo gwella evit gloar Doue hag hor zilvidigez.

Ar re a c'houlenn digant Doue beza pinvidik, chom pell war an douar, beza hep poan ebet morse, a c'houlenn traou diskiant. Madou an douar o deus kollet kalz tud. Chom hep poan ebet, an dra-ze n'hell ket beza war an douar-

man, hanvet eun draonienn a zaelou. Beva pell n'eo ket ret kennebeut. Ar peza a zo ret eo beva mat, e karantez Doue.

Er *Bater* eo merket d'eomp gant Hor Zalver petra da c'houlenn digant Doue. Goulennomp ma vezo Doue enoret, karet, servichet, m'en em skigno muioc'h mui bemdez war an douar kelennadurez an Aviel. Goulennomp hor bara pemdeziek, ar peza a zo ret evit maga hor c'horf hag hon ene. Goulennomp ar pardon eus hor pec'hejou hag ar c'hras da veza trec'h d'an dentasion.

Ma c'houlennomp kement-se gant feiz, karantez, humilite, e vezimp selaouet.

Kentel

(Tennet eus Lizer an abostol sant Paol da gristenien Korinth. I. X)

Va breudeur, n'en em lezomp ket da vont d'ar c'hoantegeziou fall, evel ar Juzevien. N'en em droit ket ouz an idolou, evel lod anezo, rak skrivet eo diwar o fenn: Ar bobl a azezas evit debri hag eva, ha da c'houde e savas da c'hoari. N'en em roomp ket d'an hudurnez evel lod anezo, hag eun dervez tri mil war 'n ugent anezo a voe skoet gant ar maro. Na dentomp ket ar C'hrist evel lod anezo, hag e voent lazet gant aered. Na c'hröz-molit ket evel lod anezo, hag e voent skoet gant an Ael distrujer. An holl draou-ze a oa skeudennou evidomp hag a zo bet skrivet evit hor c'hentelia, ni deuet da fin an amzeriou. Rakse an hini a gred beza start en e zav, ra

daolo evez, gant aon da goueza. Ra zeuio d'eo'h hepken tentasionou a c'hell beza trec'het. Met Doue, an hini a zalc'h d'e c'her, n'ho lezo ket da veza tentet dreist ho nerz ha da vare an dentasion ho sikouro, evit ma c'hellot harpa.

An hini a gred beza start en e zav, ra daolo evez, gant aon da goueza. — Ar c'hristen a dle d'erc'hel start en e zav ha kerzout dre an hent mat etrezek porz ar zilvidigez. En em gaout a raio warnan tentasionou a bep seurt, met o veilha hag o pedi e teuio a benn da gaout an trec'h.

An dentasion a zeu a-berz an drouk-spered, awechou; awechou eus hon ioulou direiz; awechou eus fallagriez an dud. Beza tentet n'e ket ober eur pec'hed eo. Kaout er spered skeudennou fall, c'hoantegeziou fall, n'e ket eur pec'hed eo. Pec'hed a zo pa jomer da gemeret plijadur enno, pa roer an asant d'ezo, eun asant leun. An hini a stourm, a dro e spered da zonzal e traou all, hennez a ziskouez n'en deus ket c'hoant da bec'hi.

Petra zo d'ober pa vezer tentet? Arabat koll ar penn, met kemeret an tu da gaout an trec'h, hag evit-se pedi kalonek an Aotrou Doue, sonjal e Doue a lenn en hor c'halon hag hor barno diwezatoc'h, sonjal er maro, er varn, er baradoz, en ifern.

Ne vezimp ket tentet dreist hon nerz. Beithomp ha pedomp hag e vezimp trec'h gant gras Doue.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Lukaz. XIX)

En amzer-ze Jezuz o tostaat ouz Jerusalem hag o welet ar gêr-ze, a lenvas warni en eur lavaret: « Ma anavesfes, da vihana en dervezman roet d'it c'hoaz, petra a c'hell rei d'it ar peoc'h; met an dra-ze a zo breman kuzet ouz da zaoulagad. Dont a raio eun deiz ma toullo da enebourien eur foz endro d'it, hag e vezi kele'het ganto, ha goasket a bep tu, hag e vezi diskaret beteg an douar, te ha da holl vugale, ha ne jomo ket ennot eur maen war eun all, o veza n'ec'h eus ket anavezet an amzer m'eo deuet Doue d'az kwelet. » Hag o veza aet en templ, ec'h en em lakeas da gas kuit ar re a oa eno o prena hag o werza, hag e lavaras: « Skrivet eo: Va zi a zo eun ti evit pedi, ha c'houi hoc'h eus graet anezan eun toull laeron. » Hag e kelenne bemdez en templ.

Jezuz o lenva war Jerusalem a ziskouez dre-ze pegement e kare e vro. Truez en deus pouz ar gêr-ze, ken kaer, hag a vezo dizale distrujet.

Gwechall, en dezert, ar Juzevien o doa grozmolet enep Moyzez hag enep Doue. Graet o doa eul leue aour hag e stouent dirazan. Kastizet e voent evel m'oa dleet.

Diwezatoc'h e tizentjont adarre ouz Doue a gase koulskoude profeted d'o gourdrouz ha d'o c'heleenn. Harluet e voent e Niniv, e Babylon.

An diweza hag ar brasa eus ar brofeted, Jezuz-Krist, Mab Doue en em c'hraet den, goude beza tremenet e amzer oc'h ober vad, a vezo kondaonet d'ar maro, d'eur maro mezus, ar maro war ar groaz.

Evit an torfed-ze, e kouezo war ar Juzevien kounnar Doue. N'eus nemet lenn skridou Jozef, eur skrivagner Juzeo, skridou Tasit, eur skrivagner romen, evit gwelet pe-seurt poaniou o devoe da c'houzanv epad m'edo kelc'het o c'hêr gant ar Romaned, er bloaz 70 goude ginivelez Hor Zalver. An darn vrasa eus an dud a varvas gant an naon hag ar c'hlenved, gwelet e voe mammou o tebri korfou o bugale. Ha pa z' eas ar Romaned e kêr, an dud a jome beo, a oa henvel ouz spesou.

Titus, ar jeneral romen, en doa lavaret d'e zoudarded: « Difenn da zevi an templ. » Daoust da-ze eur zoudard romen a lakeas an tan en templ a voe devet holl. Ar Juzevien a voe kaset adarre d'an harlu da Rom ha da geriou all, hag abaoe em'aint skignet dre ar bed holl, n'o deus bro ebet o-unan.

Jezuz o veza aet en templ a gasas er maez an dud a oa eno o werza hag o prena traou... Va zi, emezan, a zo ti ar bedenn ha nann eun touil laeron. »

Bezomp leun a zoujans evit an iliz, ti an Aotrou Doue. Brasoc'h eo eget templ Jerusalem, p'e gwir en tabernakl em'an o chom Jezuz e-unan e sakramant an Aoter.

En iliz e tleomp tevel, e tleomp pedi. Netra ken divalo eget c'hoarzin, kaozeal en iliz.

Dekvet sul goude ar Pantekost

Pedenn

Doue, C'houi a ziskouez ho kalloud o pardoni hag o kaout truez, skuilhit warnomp ho trugarez, evit ma z'aimp gant mall d'ho promesaou ha m'hor bezo perz e madou an Nenv.

Doue ne ehan da ziskouez e vadelez e kenver an dud. Rei a ra d'ezo kement o deus ezomm, hag e tleomp ive heb ehan e druga-rekaat.

Gwelet a reomp gant hon daoulagad ar pez a ra evidomp dre an douar, evit mad hor c'horf. Ne welomp ket ar pez a ra evit hon ene, ha goulskoude an dra-ze a zo c'hoaz kalz talvoudusoc'h. Truez en deus ouz an dud, pardoni a ra d'ezo o fec'hejou diniver.

Pedomp anezan da gaout truez ouzomp, da bardoni d'eomp hor pec'hejou, da rei d'eomp ioul d'en em gaout er baradoz, hor gwir vro.

Kentel

(Tennet eus Lizer an abostol sant Paol da gristenien Korinth. I. 12)

Va breudeur, gouzout a rit, p'edoc'h c'hoaz payaned, c'houi a en em droe ouz an idolou mut da heulia ar re all. Hel lavaret a ran d'eoç'h, den ebet, pa gomz gant spered Doue, ne c'hell dianaout Jezuz. Ha den ne c'hell lavaret Jezuz hon Aotrou nemet dre ar Spered

Santel. Meur a seurt ministrerez a zo, met n'eus nemet eur memes Aotrou. Meur a seurt oberou a zo, met eun Doue hepken a ra an holl oberou-ze. Pep hini en deus eun donezonn digant ar spered evit mad an holl. Da unan e ro ar furnez; d'eun all an deskadurez; d'eun all ar feiz atao er memes spered; d'eun all ar c'halloud da barea; d'eun all ar c'halloud d'ober burzudou; d'eun all skiant ar profed; d'eun all ar c'halloud da gomz e meur a yez; d'eun all ar c'halloud d'o displega. An holl c'hrasou-ze a zeu digant ar memes spered a rann gant pep hini hervez ma plij d'ezan.

Er bajenn-man sant Paol a ziskouez labour ar Spered Santel dre an Iliz. Skuilha a ra e c'hrasou war an dud, evel ma plij gantan, met ar re o deus resevet eur c'hras, eur c'halloud bennak, n'o dalc'hont ket evito, o implija a reont evit mad an holl.

An ebestel, da genta, resevet ganto holl zonezonou ar Spered Santel d'ar Pantekost, a yeas dre ar bed da brezeg Jezuz-Krist, da rei d'an dud ar grasou o doa resevet. Warlerc'h an ebestel ez eus deuet re all, o deus kendalc'het al labour. Gwelet a reomp, a dreuz ar c'hantvejou sent, evel sant Fransez a Asiz, o rei da anaout d'an dud hent ar zantelez o doa ankounac'haet, c' teski d'ezo karet ar binijenn; sant Fransez Xavier o vont da brezeg an Aviel d'an Indez, d'ar Chin, d'ar Japon, oc'h ober eno burzudou bras, o c'hounit da Jezuz-Krist eneo a vilieron; sant Visant Ferrier, prezezer bras ar binijenn, o vont

eus eur gêr d'eben da gomz d'an dud eus o finvezioù diweza; Mikael an Nobletz, an Tad Maner, misioner Breiz, a reas kement a vad en hor bro er zeitekvet kantved.

Heb ehan ha beteg ar fin ar Spered Santel a zigaso evelse tud da brezeg d'ar re all ar wirionez, d'o distrei diouz an droug. Selaouomp ar re a gomz d'eomp en hano Doue ha lakomp da dalvezout ar c'hentelioù a roont d'eomp.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Lukaz. XVIII)

En amzer-ze Jezuz a lavaras ar barabolenn-man da dud a en em fougee war zigarez m'ount just hag a rae fae war ar re all: « Daou zen a yeas d'an templ da bedi; unan a oa eur farizian, eun all eur publikan. Ar farizian, en e zav, a bede evelhen: Va Doue, m'ho truga-reka o veza n'oun ket evel an dud all, a zo laeron, avoultrerien, nag ive evel ar publikan-ze. Yun a ran diou wech ar zizun; an deket a roan eus va danvez. Ar publikan a jome pell ha ne grede ket sevel e zaoulagad; met skei a rae war e beultrin en eur lavaret: « Va Doue, ho pezet truez ouzin, pec'her ma z'oun. » Hel lavaret a ran d'eoc'h. Heman a ziskennas d'e di, pardonet; egile, avat, ne voe ket pardonet. Rak kement hini a c'hoanta en em zavel a vo diskaret ha kement hini a en em laka izel, a vo savet. »

Er barabolenn-man eo diskouezet brao hag e berr gomzou penaos e ra an den ourgoullhus

ha penaos e ra an den izel a galon. « Me, a lavar an den ourgouilhus, me n'oun ket henvel ouz an dud all; n'eus en o zouez nemet laeron, avoultrerien. N'oun ket henvel ouz ar publikan-ze a zo e traon an templ o pedi. Me a yun diou wech ar zizun; me a ro an dekvet a ra dreist an hoñ. Hen a zo direbech; d'ar re all, avat, ez eus kalz rebechou d'ober.

Ar publikan a zo e traon an templ, ne gred ket mont pelloc'h, ne gred ket sevel e zaoulagad, met skei a ra war e beultrin, en eur lavaret: « Va Doue, ho pezet truez ouzin, pec'her ma z'oun. » Setu aze unan hag a c'hoar en em izelaat, kovez e bec'hejou, goulenn pardon. »

Pehini eo a blij da Zoue? Ar publikan. Heman en deus ar pardon eus e bec'hejou. Ar farizian n'en deus ket bet ar pardon. Kement hini a c'hoanta en em zével, a vezo diskaret, ha kement hini a en em laka izel a vo savet.

Netra ne zisplij da Zoue evel an ourgouilh. An den ourgouilhus en deus c'hoant laerez Doue. Rak kement en deus a zeu d'ezan digant Doue, hag e tlefe trugarekaat Doue e lec'h en em fougeal. Penaos e vije selaouet e bedenn? N'en deus ezomm netra. « Me a zo mat da yun, me a gar ober aluzenn. » N'eus rebech ebet d'ober d'ezan war e veno. Doue e lezo gant e nerz e-unan, da lavaret eo gant e zempladurez. Hag an den kaez, dilezet gant Doue, a vezo abred diskaret hag a gouezo izel. Añes alies an dud ourgouilhus a gouez er fark, en hudurnez.

D'ar re izel a galon Doue, avat, a gar rei

e c'hrasou. » Evel ma lennomp er *Magnificat*, diskaret en deus diwar o zron an dud c'hal-lucous ha savet en deus ar re a en em laka izel.

Unekvet sul goude ar Pantekost

Pedenn

Doue holl-c'halloudek hag eternal, a ro d'an dud en ho madelez, muioc'h eget na veriton! ha na c'houlennont, lezit da ziskenn warnomp ho trugarez, pardonit hor pec'hejou, ha roit d'eomp zoken ar pezh ne gredomp ket goulenn.

Doue a c'hell lavaret da bep hini ac'hanomp: « Petra am oa d'ober c'hoaz en ho kenver ha n'am eus ket graet? » Ha pep hini ac'hanomp ive, o tiskenn en e goustians a wel en deus lec'h da drugarekaat Doue, en deus bet digantan eleiz a c'hrasou.

Doue a gar e grouadurien hag en deus plijadur oc'h ober vad d'ezo. Goulennomp heb aon d'e skuiza. « Goulennit hag e resevet. »

Kentel

(Tennet eus Lizer an abostol sant Paol da gristenien Korinth. I. XV)

Va breudeur, digas a ran sonj d'eoc'h eus an Aviel am eus prezeget, an hini hoc'h eus resevet, an hini ma talc'hit d'ezan hag a ro

d'eoc'h ar zilvidigez; gwelit ha dalc'het hoc'h eus d'ezan en doare m'am eus prezeget, rak anez ho piye resevet ar feiz en aner. Lavaret am eus d'eoc'h ar pezh am oa desket va-unan: eo maro ar C'hrist evit hor pec'hejou, hervez ar Skritur Sakr; hag e voe laket er bez hag e savas ac'hano d'an trede deiz hervez ar Skritur, hag ec'h en em ziskouezas da Ber, ha da c'houde d'an unek abostol. Da c'houde e voe gwelet gant ouspenn pemp kant breur er memes amzer, kalz anezo beo c'hoaz, lod all maro. Da c'houde ec'h en em ziskouezas da Jakez ha d'an holl ebestel. Erfin, goude ar re all, ec'h en em ziskouezas d'in-me, eun denig a netra. Rak me a zo an distera eus an ebestel, ha n'oun ket din da veza hanvet abostol, o veza m'am eus gwalgaset Iliz Doue. Met, gant gras Doue ez oun ar pezh ma z'oun, ha gras Doue n'eo ket bet difrouez ennon.

Sant Paol, goude beza prezeget en eul lec'h pe eun all, a leze eno, pa c'helle, eur beleg bennek evit kendere'hel al labour en doa digoret. Met e-unan e kendalc'he da boania gant ar re en doa gounezet d'ar feiz, hag e skrive d'ezo evit o sklerijenna c'hoaz hag o startaat en o feiz.

El lizer-man da gristenien Korinth, e lavar d'ezo derc'hel mat d'an Aviel, da lavaret eo d'ar gwirioneziou en deus prezeget d'ezo, hag e tispieg d'ezo ar relijion gristen, maro ar C'hrist, e resureksion. Ar resureksion-ze a zo gwirion, rak ar C'hrist a zo en em ziskouezet

da gement a dud, ma n'heller ket chom en entremar. « D'in-me ive, eme sant Paol, eo en em ziskouezet, me, eun denig a netra, ne dlefen ket beza hanvet abostol, p'e gwir am eus graet brezel da Iliz Jezuz-Krist. »

Doue a zibab evit e ebestel ar re a blij d'ezan. Dibabet en doa pesketaerien, tud hep deskadurez, ha ganto en deus graet traou bras.

Dibabet en deus sant Paol, eun den kounnaret da genta ouz ar gristenien. Hen eo a zalc'he dilhad ar re a laze sant Stefan a daoliou mein. Hen eo a rede warlerc'h ar gristenien evit o faka hag o digas da Jerusalem evit beza barnet ha koundaonet.

Ne c'houie ket e rae fall, ha Doue, o welet pegen talvoudus e vije an den-ze evit prezeg an Aviel, a sko warnan eun taol eus e c'hras war hent Damas. « Saul, Saul, perak e rez brezel d'in-me? » — « Piou oc'h, Aotrou. » — « Me eo Jezuz, an hini emhout oc'h ober brezel d'ezan. »

Saul en deus komprenet. Gwelet a ra eo faziet, hag e c'houlenn: « Petra am eus d'ober, Aotrou? »

Kerkent e teu da veza eun den all. Deski a ra al lezenn gristen, reseo a ra ar Vadiziant hag ar zakramanchou all, ha setu hen prezeget bras an Aviel, hag e c'heller lavaret, hen eo en deus graet ar muia evit skigna an Aviel. Heb ehan ebet e labouras, e c'houzanvas pep seurt poaniou, betek ma voe laket d'ar maro e Rom evit Jezuz-Krist.

Hanvet eo an abostol bras ha gant gwirio-

nez. Gwelomp goulskoude pegen izel eo a galon. « Me, emezan, ne veritan ket an hano a abostol, o veza m'am eus graet brezel da Iliz Jezuz-Krist. » Beteg ar fin e lenvas war e bec'hejou tremenet.

A vi el

(Pennad tennet eus Aviel sant Mark. VII)

En amzer-ze Jezuz, o vont eus bro Tyr, a zeuas dre Zidon wardu mor ar Galile dre an Dekapol. Hag e voe digaset d'ezan eun den bouzar ha mut, hag her pedent da astenn warnan e zourn. Hag e tigasas anezan eus a douez an dud hag e lakeas e vizied en e ziskouarn hag eun tamm kranch war e deod, hag o sevel e zaoulagad wardu an nenv ec'h huandas hag e lavaras: Epheta (digorit). Kerkent e ziskouarn a voe digoret hag e deod distagellet hag e komzas mat. Ha Jezuz a zifennas outo embann ar pezh en doa graet. Met seulvui e tiffenne, seulvuioc'h ec'h embannent, ken souezet oant hag e lavarent: « Mat en deus graet pep tra: ar c'hlevet en deus roet d'ar re vouzar, hag ar gomz d'ar re vut. »

Ar bareans-man a zo eur skeudenn eus pareans hon ene dre ar c'hras a ro d'eomp ar Vadiziant. Araok m'en deus bet gras Doue, an den a zo bouzar, ne glev ket ar wirionez; mut eo, ne c'hoar ket meuli Doue. Pegen trist eo stad ar bayaned! N'em'an ket ganto Jezuz-Krist, n'em'an ket ganto ar zakramanchou. Beleg ebet ne lavar d'ezo petra o deus d'ober

war an douar-man, ha petra en deus Doue prepartet d'ar re o deus e garet hag e zervichet.

Trugarekaomp Doue da veza digaset en hor bro hag abred misionerien an Aviel o deus graet eus ar vro-man eur vro gristen. Ha ni, kerkent ha m'omp deuet war an douar, a zo bet digaset d'an iliz, graet bugale da Zoue dre ar Vadiziant. Ni a c'hoar eus pelec'h e tenomp, da belec'h ez eomp, petra hor beus d'ober evit beza eürus da viken gant Doue. Nag a eneo, abaoe 1.500 vloaz, a zo aet eus ar vro-man da varadoz Doue!

Dalc'homp mat d'hor feiz. Selaouomp komzou Doue gant doujans ha reizomp hor buhez warno.

Ar re a zo bet paeron pe vaeronez o deus gwelet ive e ra ar beleg, pa ro ar vadiziant, evel ma reas Hor Zalver d'an den bouzar ha mut. Lakat a ra ive eun tamm kranch war fronellou ha diskouarn ar bugel, en eur lavaret: Epheta (Digorit). Goulenn a ra digant Doue ma tigoro diskouarn ar c'hrouadur da glevet ar wirionez ha ma vo distagellet e deod da c'hellout kana meuleudi Doue.

Hor Zalver, goude ar burzud a reas, a lavare d'an dud: « Na embannit ket ar pezh hoc'h eus gwelet. » Met an dud, ken souezet oant, n'hellent ket chom hep meuli an hini a ziskoueze kement a vadelez e kenver ar re glanv. « Mat en deus graet pep tra. »

Ni ive meulomp Doue evit ar grasou a skuilli warnomp heb ehan.

Daouzekvet sul goude ar Pantekost

P e d e n n

Doue holl c'halloudek, leun a drugarez, hoc'h eus roet d'eomp ar c'hras da c'hellout ho servicha en eun doare dereat, grit, nī ho ped, ma z'aïmp war eün wardu ar madou hoc'h eus prometet d'eomp.

Digant Doue e teu d'eomp kement hon eus. Dre e vadelez omp bet galvet d'ar feiz, omp deuet da veza kristenien, bugale da Zoue ha d'an Iliz. Ma fell d'eomp en em gaout er vuhez eternal, heuilhomp ar gourc'hemennou. N'eus nemet eun hent evit en em gaout e porz ar zilvidigez. Goulennomp digant Doue e c'hras, evit ma z'aïmp war eün dre an hent-se.

K e n t e l

(Tennet eus Lizer an abostol sant Paol da gristenien Korinth. II. 3)

Va breudeur, dre Jezuz-Krist eo hor beus eur fizians ker vras e Doue: n'e ket ma c'hellfemp sonjal eun dra bennak dreizomp hon-unan; n'hellomp nemet gant sikour Doue. Doue eo en deus hor graet ministred an Unvaniez nevez, nann hervez al lizerenn, met hervez ar spered. Al lizerenn a ro ar maro; ar spered, avat, a ro ar vuhez. Ma voe ar garg da ziskleria al Lezenn, skrivet e lizerennou war ar vein, skedus awalc'h

evit miret ouz bugale Israel da zellet ouz Moyzez, ken lugernus oa, pegen skedusoc'h ne vo ket ar garg a zeu digant ar Spered? Rak ma tiskenn gloar war an hini a roe lezenn an daonedigez, e vezo eun tamm mat muioc'h war garg ar re a ro d'eomp ar zilvidigez.

N'omp ket gouest da gaout eur zonz hepken dreizomp hon-unan. Kement hor beus a zeu d'eomp digant Doue.

Ar c'homzou-ze a ziskouez pegement a ezomm hon eus eus gras Doue. Evel ma lavar konsil santel Trent, an den, heb ar c'hras, ne c'hell ket kaout feiz, fizians, karantez. « Den ebet, eme Hor Zalver, ne c'hell dont davedon, ma n'eo ket digaset gant va Zad. »

Ha goude beza ganet da vuhez ar feiz, e rankomp adarre kaout gras Doue evit ober ar mad ha beza trec'h d'ar pec'hed. « Chomit ennon, eme Hor Zalver, ha me ennoc'h. Me eo ar winienn, ha c'houi ar skourrou. An neb a jom ennon a zougo kalz frouez; hepdon-me ne c'hellit netra. »

Goulennomp eta heb ehan gras Doue dre ar bedenn hag ar zakramanchou.

A v i e l

(Pennad tennet eus Aviel sant Lukaz. X)

En amzer-ze Jezuz a lavaras d'e ziskibien: « Eürus an daoulagad a wel ar pezh a welit. M'hel lavar d'eoc'h, kalz profeted ha kalz

rouaned o deus c'hoantaet gwelet ar pez a welit ha n'o deus ket gwelet; klevet ar pez a glevit, ha n'o deus ket klevet. » Ha setu eun doktor sevel evit e denti. en eur lavaret: « Mestr, petra am eus d'ober evit en em gaout er vuhez peurbadus? » Jezuz a respontas d'ezan: « El lezenn petra a zo skrivet? Petra a lennez? » An doktor a respontas: « Karet a ri da Zoue a greiz da galon, eus da holl ene, eus da holl nerz, eus da holl spered, ha da nesa evel dot da-unan. » « Mat ec'h eus respontet, eme Jezuz; gra evelse hag e c'hounezi ar vuhez peurbadus. » Hag an doktor, o klask en em zidamall, da c'houlenn: « Piou eo va nesa? » Jezuz neuze a lavaras d'ezan evelhen: « Eun den a ziskenne eus Jerusalem da Jeriko, hag e kouezas etre daouarn laeron a lamm digantan kement en doa, a skoas gantan fag a dec'has o lezel anezan hanter-varo. Eur beleg a ziskennas dre ar memes hent, a welas an den mac'hagnet hag a gendalc'has da vont. Eul Levit a zeuas ive dre eno, a welas an den mac'hagnet, hag a gendalc'has gant e hent. Met dont a reas ive eur Samaritan, ha kalon heman voe skoet gant an druez; tostaat a reas, hag e lienas gouliou an den keiz, hag e skuilhas warno gwinn hag eol; da c'houde hel lakas war gein e varc'h, her c'hasas d'eun ostaleri hag e taolas evez warnan. Antronoz e tigasas daou ziner hag o roas da vestr an ostaleri, en eur lavaret: « Taolit evez outan, hag an dispign a vezo me her paeo d'eoc'h, pa vezin distro, Pehini eus an tri-ze a zo bet nesa an den a gouezas etre daouarn al lae-

ron? » An doktor a respontas: « An hini a zo bet trugarezus en e genver. » Ha Jezuz da lavaret d'ezan: « Kerz, ha gra henvel. »

Al laeron a zo hano anezo aman, a zo, hervez doktored an Iliz, eur skeudenn eus an drouk-sperejou a zo, abaoe pec'hed Adam, o taga an dud hag o tigas d'ezo pep seurt gwall-auriou. Evit tenna an dud eus ar stad truezus m'oant bet laket enni, e vezo ret kaout madelez Jezuz-Krist, an Hini en deus hor prenet.

An drouk-sperejou, evelato, n'o deus ket ehanet d'ober droug d'an dud. D'o zikour o deus kavet war an douar kalz mevelien.

Lod a zo laeron an hentchou bras a lamm war ar re a en em gav ganto, en eur lavaret: « Ar yalc'h pe ar vuhez! » Lod a zo laeron fin, o klask dre droiou kamm kemeret madou o nesa.

Bez ez eus torfetourien all: ar re a zo o tispenn o nesa dre fallagriez, o konta pep seurt geier diwar e benn.

Torfetourien gwasoc'h eo ar re a glask noazout da ene an nesa, a glask mouga ar feiz en e galon, hen distaga diouz an Iliz e vamm.

Torfetourien c'hoaz ar re a skriv levriou fall, lous. Gant hevelep skridou e vez kollet kalz eneo.

Torfetourien ar re a ro skouer fall, ar re a zesk an droug d'ar vugale.

Evit savetei an dud, o farea, beleien al Lezenn goz n'o doa ket a c'halloud awalc'h. Mab Doue e-unan a zo diskennet eus an Nenv evit

savetei an dud. Dre ma z'ae ha dre ma teue, e skuilhe e c'hasou. Pareet en deus klenvejou ar c'horf, pareet en deus klenvejou an ene. Dre ar zakramanchou savet gantan an eneou a reseo ar vuhez, buhez ar c'hras.

E parabolenn ar Samaritan karantezus, Hor Zalver a fell d'ezan deski d'eomp penaos karet an nesa. Truez a dleomp da gaout ouz ar re a zo er boan, astenn hon dourn d'ezo p'o gwelomp kouezet; entent outo pa vezont klavy, gouliet, en em ankounac'haat honunan evit sonjal hepken en hon nesa.

Ar garantez eo merk diskibien Jezuz.

Trizekvet sul goude ar Pantekost

P e d e n n

Doue holl-c'halloudek, hag eternel, kreskit ennomp ar feiz, ar fizians hag ar garantez, hag evit ma vezimp din da gaout ho promesaou, grit ma karimp ho kourc'hemennou.

An teir vertuz-ze, feiz, esperans, karantez, eo mein-diazez ar vuhez kristen. Hadet e vezont en ene dre ar Vadiziant, met gant gras Doue hag hor bolonte vat e kreskont heb ehan ennomp.

An den a feiz a wel atao Doue dirazan, a c'hoar ec'h anavez kement a zonz, a ra, a la-

var, hag en devezo da renta kont eus e vuhez penn da benn. Gwelet a ra Doue en e ilizou, ha pa vez en eun iliz bennak, eo leun a zoujans, met ive leun a fizians, rak gouzout a ra em'an e ti e Dad ha digantan e c'hell goulenn kement en deus ezomm. Gwelet a ra Doue er Pab, en eskibien, er veleien. Gouzout a ra e talc'hont war an douar plas an Aotrou Doue hag em'an en o daouarn an holl c'hrasou. Gwelet a ra Doue en dud all, er re o deus da welet warnan, ha senti a ra a **galon** vat. E kement a c'hoarvez war an douar-man e wel dourn Doue, rak n'en em gav netra nemet dre ma fell da Zoue, dre ma lez ober. Ma kouez warnan eun darvoud, eur gwall- eur bennak, e lec'h en em glemm, e lavaro: « Ho polontez, va Doue, bezet graet. » Sonjal a ra en e ene, ha poania a ra da gaeraat, da binvidikaat bemdez an ene-ze, rak eun dra hepken a zo ret: gounit ar baradoz.

Leun eo ive a fizians e Doue. Doue eo an Hini en deus lavaret: « Klaskit hag e kavot, goulennit hag e resevot, skoit war an nor hag e vezo digoret d'eoc'h. » Doue a zo mat evit ar re a laka o fizians ennan ha ne zilezo morse ar re Her pedo a greiz kalon.

Met ar vertuz vrasa, talvoudusa eo ar garantez, rak dre ar garantez ez omp henvel ouz Doue. Karet Doue, karet hon nesa, setu aze hon labour war an douar-man, ober vad endro d'eomp, rei da zebri d'ar re o deus naon, gwiska ar re a zo e noaz, frealzi ar re a zo er boan. Bezomp laouen diouz an noz, pa

c'hellomp lavaret: « Hirio am eus graet eur vad bennak. »

Kentei

(Tennet eus Lizer sant Paol d'ar C'halated. III)

Va breudeur, promesaou Doue a zo bet roet da Abraham ha d'e ouenn. Ar Skritur ne lavar ket: d'e ouennou, evel ma vije meur a hini, met da unan: d'az ouenn, a zo ar C'hrist. Setu aman ar pezh a lavaran: ar bromesa graet gant Doue n'eo ket bet torret gant al lezenn deuet pevar c'hant vloaz ha tregont warlerc'h. Rak ma teu d'eomp an heritaj dre al lezenn, ne zeu mui dre ar bromesa. Ha goulskoude dre ar bromesa eo bet roet da Abraham. Perak eta al lezenn? Savet eo bet abalamour d'ar pec'hejou, betek ma teuje ar Mesias prometet; roet eo bet dre zaouarn Moyzez, hanterour etre Doue hag an dud. N'eus ket eun hanterour evit unan hepken. Ha Doue a zo unan. Daoust hag al lezenn a zo enep promesaou Doue? Nann. M'he dije gellet al lezenn rei ar vuhez, e gwirionez e vije bet deuet ar zantelez dre al lezenn. Met ar Skritur he deus diskleriet em'an pep tra dindan ar pec'hed, evit ma vije roet ar bromesa d'ar re o devije feiz e Jezuz-Krist.

Verb Doue, an eil Ferson eus an Dreinded Sakr, eternel evel Doue an Tad, a zo deuet da veza den, an Den-Doue, evit savetei an dud. Hanterour etre Doue hag an dud, e ped evi-

domp, e pae hon dle da justis Doue. An Aviel a lavar d'eomp e tremene awechou an noz penn da benn o pedi. Araok mervel, e pede e Dad evit an dud holl: « Tad, ar re hoc'h eus roet d'in, c'hoant am eus e vijent ganen el lec'h ma vezin, evit ma welint ar sked hoc'h eus roet d'in. »

Pedet en deus evit an dud, hag evito en deus gouzanvet ar poaniou krisa war ar groaz. War ar groaz en deus e gwirionez hor prenet ha gounezet d'eomp an holl c'hrasou.

Rakse an liz a echu atao he fedennou dre ar geriou-man: Per Dominum nostrum Jesum Christum... dre Jezuz-Krist hon Aotrou.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Lukaz. XVII)

En amzer-ze Jezuz, o vont da Jerusalem, a dremene dre ar Samari hag ar Galile. Hag oc'h en em gaout en eur geriadenn, e welas dek den lor o tont etrezeg ennan; hag an dud lor, eus a bell, a zavas o mouez hag a grias: « Jezuz, hor Mestr, ho pezet truez ouzomp. » Kerkent ha m'o gwelas, Jezuz a lavaras d'ezo: « It d'en em ziskouez d'ar veleien. » Hag epad ma z'aent, e voent parret. Unan anezo, o wetlet oa pare, a zistroas en eur veuli Doue a vouez uhel, hag a en em daolas d'an douar dirak Jezuz, d'e drugarekaat. Hag en den-ze a oa eur Samaritan. Jezuz a respontas hag a lavaras: « Daoust hag an dek n'int ket bet parret? E pelec'h em'an an nao all? N'eus bet kavet nemet unan da zistrei ha da drugare-

kaat Doue, hag eun divroad c'hoaz. » Hag e lavaras d'ezan: « Sav ha kerz; da feiz he deus roet d'it ar pare. »

Evel a c'houezer, bez e oa disparti etre ar Juzevien a zeue da adori da Jerusalem hag ar re a adore e Samari. Ar Samaritaned a oa schismatiked, en em zistaget diouz ar Juzevien all ha gwelet fall ganto abalamour da-ze.

An dud lor a oa stank e amzer Hor Zalver. N'hellent ket mont etouez an dud all, gourc'hemennet oa d'ezo mont dre hentchou distro ha krial a-bouez penn evit ma c'helfe an dud all tec'het diouto. Setu perak o gwelomp o krial eus a bell ouz Hor Zalver, evit goulenn ar pare digantan. Jezuz a lavaras d'ezo mont d'en em ziskouez d'ar veleien. Rak ar veleien hepken a c'helle diskleria oa pare an den lor ha rei d'ezan aotre da vont adarre etouez an dud all. An dek a voe pareet, met unan hepken, eur Samaritan c'hoaz, a ziskouezas e anaoudegez vat. Mat eo goulenn grasou digant Doue, met ret eo ive trugarekaat. Hor Zalver a zo souezet o welet o deus an nao all ankounac'haet an dever-ze.

Al lorgnez a zo aman hano anezi a zo eur skeudenn eus ar pec'hed marvel. Eun deiz sant Louiz, roue Frans, a c'houlenne digant e vignon Joinville: « Petra a vije gwella ganez? Beza lor pe gaout eur pec'hed marvel war da goustians? » — « Oh, eme Joinville, gwelloc'h e vije ganen kaout kant pec'hed marvel eget beza lor. » — « Respontet fall ec'h eus,

eme ar roue, rak n'eus ket gwasoc'h lorgnez eget ar pec'hed marvel. Goude ar maro, lorgnez ar c'horf ne ra mui droug ebet; ar pec'hed marvel, avat, a jom stag ouz hon ene hag a ra d'eomp beza koundaonet e barnedigez Doue. »

Jezuz, an Hini a baree klenvejou ar c'horf, a bare ive klenvejou an ene. Lavaret en deus d'e ebetel: « Ar pec'hejou a zo pareet d'ar re o devezo bet diganeoc'h ar pare. » Ar pec'her a dle ive en em ziskouez d'ar beleg, diskleria d'ezan e bec'hejou, hag en hano, Jezuz-Krist ar beleg a ro d'ezan ar pardon. Eur vuhez nevez, buhez ar c'hras, a red adarre en e izili.

Trugarekaomp Hor Zalver da veza savet sakramant ar Binijenn.

Pevarzekvet sul goude ar Pantekost

P e d e n n

Diwallit, Aotrou, ni ho ped, heb ehan hoc'h Iliz, ha p'eo gwir hepdoc'h an dud n'hellont ket chom en o zav, ra vezint atao gant ho sikour diwallet diouz pep droug ha dalc'het war hent ar zilvidigez.

Pedi evit an Iliz, setu petra a dleomp ober hag alies, pedi evit ar Pab, an eskibien, ar veleien, ar visionerien. An Iliz a zo eur familh

vras skignet dre holl vroiou an douar. Ar Pab, an eskibien, ar veleien a bed evidomp. D'hon tro pedomp evito, rak ezomm o deus kalz grasou. An Iliz ne varvo ket, met ar re a zo en he fenn a zo tud, hag an dud holl a zo dreizo o-unan sempl ha dister; n'hellont netra hep sikour Doue.

Pedomp evit an Iliz, pedomp evit hon holl vreudeur, ma vezint diwallet diouz an droug, diouz ar pec'hed, ha ma kerzint eün etrezek porz ar zilvidigez.

Kentel

(Tennet eus Lizer sant Paol d'ar C'halated. V)

Va breudeur, kerzit hervez ar Spered, ha ne vezot ket trec'het gant ioulou ar c'hig. Ar c'hig a zo oc'h enebi ouz ar spered, hag ar spered ouz ar c'hig; troet int an eil eneb egile, ha ne c'hellit ket ober ar pezh a garit. Met, mar d'oc'h douget gant ar Spered, n'emaoc'h ket dindan al lezenn. Oberou ar c'hig a zo anavezot: ar gadaliez, an hudurnez, al loustoni, ar pec'hejou divalo, an idolatri, ar strobinnellerez, ar gasoni, ar rendael, ar warizi, ar vuanegez, an emgann, an tabut, an dispartti, an avi, al lazerez, ar vesventi, ar gourmandiz ha pec'hejou all henvel, evel ma tisklerian ha m'am eus diskleriet d'eoc'h: ar re a en em ro da hevelep pec'hejou n'en em gavint ket e rouantelez Doue. Frouez ar Spered a zo: ar garantez, al levenez, ar peoc'h, ar basianted, ar vadelez, an habaskted, an douster, ar feiz, ar furnez, ar c'hlanded. N'eus lezenn

ebet enep ar re a vev gant ar vertuziou-ze. Ar re a zo da Jezuz-Krist o deus krusifiet o c'horf gant e ioulou hag e c'hoantegeziou fall.

Ar brezel-ze etre ar c'hig hag ar spered a zo e pep den abaoe pec'hed hon tad hag hor mamm genta. An den, o tont er bed-man, n'em'an ket gantan gras Doue. Gras Doue a vez roet d'ezan gant ar Vadiziant, met ar Vadiziant, ma ro gras Doue, ne denn ket eus hor c'halon an ioulou direiz. Chom a raint en-nomp betek ar fin, ha betek ar fin hor bezo da stourm kalet, rak ret eo kaout an trec'h. Ne vezo kurunet nemet an hini en devezo stourmet kalonek.

An den a zo bet krouet libr gant Doue. Al liberte-ze a dle da implija mat. Poulzet e vezo d'an droug, met ne vezo ket tentet dreist e nerz. O teurel evez, o pedi, e c'hello dont a benn eus an dentasion ha derc'hel e ene e stad vat.

Siouaz! Bez eus kalz ha ne stourmont ket, met en em lezel a reont da vont d'an droug, d'ar pec'hed hudur ha d'an holl zizurziou, hag e kouezont er fank, er vouilhenn. Mezus eo o doare ha truezus ive. N'int mui tud, n'int mui bugale da Zoue, perc'hennet int gant an drouk-spered, ha ma varvont er stad-ze, n'eus plas ebet evito er baradoz.

Ar re a c'hoanta beza gant Doue a daol evez, a zalc'h war o ioulou, a ra pinijenn e kenver an debri hag an eva, ha neuze o spered a zo trec'h da ioulou ar c'hig, hag e tou-

gont pep seurt frouez a zantelez. Da zeiz ar varn e klevint Doue o lavaret d'ezo gant eur vouez leun a vadelez: « Deuit, servicher fidel, da gemeret perz er rouantelez a zo pourchaset d'eoc'h abaoe ar penn kenta. »

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Vaze. VI)

En amzer-ze Jezuz a lavaras d'e ziskibien: « Den ebet ne c'hell servicha daou vestr; pe en devezo kasoni ouz unan ha karantez evit eun all; pe ec'h en em stago ouz unan hag e tisprizo egile. N'hellit ket servicha Doue hag an arc'hant. Rakse e lavaran d'eoc'h: Na vezit ket nec'het o klask gouzout petra ho pezo da zebri, peseurt dilhad d'en em wiska. Daoust hag ar vuhez ne dalv ket muioc'h eget ar boued, hag ar c'horf muioc'h eget an dilhad? Sellit ouz laboused an nenv: ne hadont na ne eostont, ne zastumont ket e grignoliou, hag evelato ho Tad eus an Nenv a ro d'ezo o boued. Daoust ha ne dalvezit ket muioc'h egeto? Piou ac'hanoc'h a c'hell, dre e nerz e-unan, kreski eus eun ilinad hepken? Ha perak beza nec'het diwarben ho tilhad? Sellit ouz lili ar parkeier; ne labouront ket, ne nezont ket. Ha me a lavar d'eoc'h: ar roue Salomon, e kreiz e c'hloar, n'eo ket bet gwisket evel unan anezo. Mar gell Doue gwiska evelse geot ar parkeier a zo hirio e buhez hag a vezo warc'hoaz taolet en tan, gant pegement muioc'h a evez ne wisko ket ac'hanoc'h, o tud berr a feiz. Na dit ket da veza enkrezet

ha da lavaret: « Petra a zebrimp, petra a evimp, gant petra ec'h en em wiskimp? Ar bayaned a glask ive an holl draou-ze. Klaskit eta da genta rouantelez Doue hag ar pezh a zo just, hag an holl draou all a zeuio d'eoc'h war ar marc'had.

Klaskit da genta rouantelez Doue! Pep hini ac'hanomp en deus d'en em zavetei, da c'hounit ar baradoz, el lec'h ma vezo eürus gant Doue da viken. Evit-se greomp pep tra evit Doue, D'ezan hor spered, hor c'halon, hon labour, hor poaniou, kement hor beus. Ha goude ma vijemp paour er bed-man, ha goude ma vijemp e kreiz ar boan, petra a ra kement-se? Mar d'eman karantez Doue en hor c'halon, mar d'emaomp e stad a c'hras, eo mat; bezomp laouen, rak Doue a zo ganeomp.

Klask rouantelez Doue a zo ive labourat evit gloar Doue. Eur c'hristen hag a gar Doue ne c'hell ket gwelet hep glac'har ober brezel d'ar C'hrist, d'an Iliz, d'ar relijion, klask mouga ar feiz e kalon ar vugale. Sevel a ra war e dreid ha poania a ra da zifenn Iliz Jezuz-Krist. Sikour a ra ar veleien da skigna ar wirionez. Dre e skoueriou hag e genteliou mat e talc'h e vreudeur war an hent eün; ober a ra aluzenn, sikour a ra Breuriez ar feiz, ar skoliou kristen; rei a ra an dourn d'ar re a labour evit mad ar relijion, ha ne espern nag e amzer nag e boan pa vez ezomm anezan.

An holl draou all a zeuio d'eoc'h war ar marc'had. Ne vezot ket dilezet gant Doue. En

Nenv hoc'h eus eun Tad leun a vadelez evit e grouadurien. Peur eo bet dilezet gantan an hini a lake e fizians ennan? Maga a ra al laboused hag an holl loened. Rei a ra d'al lili o liou kaer. D'eoc'h c'houi ive e roio peadra da zebri ha d'en em wiska, ma rit e volontezez santel. Ret e vezo poania, rak an den a dle debri e vara diouz c'houezenn e dal. Met, ma labourit, bezit leun a fizians: Doue ho sikouro. Evel ma lennomp er psalm 37: « Yaouank oun bet, ha breman oun koz. N'am eus ket gwelet an den just dilezet nag e vugale o klask e bara. »

Pemzekvet sul goude ar Pantekost

P e d e n n

En ho trugarez, Aotrou, santellait ha diwallit heb ehan hoc'h Iliz, ha p'e gwir ne c'hell ket hepdoc'h chom en he zav, he renit gant ho kras.

Aman e peder adarre evit an Iliz. An Iliz a zo santel, a lavar d'eomp ar c'hatekiz, rak m'eo santel an Hini en deus he zavet, santel ar relijion a brezeg ha ma ra tud santel.

An Iliz a zo bet savet gant Jezuz-Krist en deus lavaret e vezo atao ganti betek fin ar bed. Met an Iliz a zo bet fiziet gantan e tud. Hogen an dud a zo holl sempl, dinerz, dou-

get d'an droug. E tleomp pedi evit an dud o deus eur garg bennak en Iliz, evit ar Pab, an eskibien, ar veleien, ma vezint santel, holl da Zoue.

Pedi a dleomp ive evit ar gristenien. An Iliz a ra tud santel, gwir eo; met, evit beza santel, eo ret senti ouz mouez Doue hag hini an Iliz, ober ar pezh a c'houe'hemennont.

Pedomp, evit ma vezo an holl gristenien sentus ouz mouez an Iliz.

K e n t e l

(Tennet eus Lizer sant Paol d'ar C'halated. V. VI)

Va breudeur, ma vevomp dre ar Spered, kerzomp ive hervez ar Spered. Na glaskomp ket enoriou didalvez, o klask trabas, o kaout gwarizi an eil ouz egile. Va breudeur, ma teu unan bennak da goueza en eur pec'hed, c'houi hag a zo ganeoc'h ar Spered, savit an den-ze gant douster, o sonjal e c'hellou'e koeza ive. Dougit samm an eil egile, hag evelse e reot ar pezh a c'houlenn lezenn ar C'rist. Rak an hini a zont beza eun dra bennak pa n'eo netra, hennez a fazi. Ra zello pep hini ouz e oberou hag en dezo gloar ennan e-unan hepen, ha nann ar re all. Pep hini a zougo e zamm. An hini a zo o teski gwirioneziou ar feiz a zikouro gant e vadou an hini a ra skol d'ezan. Na dit ket da fazia: N'heller ket ober goap eus Doue. An den a eosto ar pezh en de-vezo hadet. An hini a hado pec'hejou ar c'horf a eosto breinadurez; an hini a hado hervez ar spered a eosto ar vuhez eternal.

Greomp ar mad hep skuiza; en amzer merket ec'h eostimp laouen. Epad m'hor beus amzer, greomp eta vad d'an holl, ha dreist pep tra d'hor breudeur er feiz.

Epad m'hor beus amzer, greomp vad!

An amzer a dremen buan, an holl her goar. Ha goulskoude pegement a gristenien a ra implij fall eus an derveziou, miziou, bloaveziou roet d'ezo gant Doue!

Gwelomp penaos ober. Implija mat an amzer a zo labourat evit ar zilvidigez. Ar maro a zeu evel eul laer. Bezomp prest. Prest eo an hini a ra mat bemdez e zeveriou e kenver Doue hag an nesa, an hini a grog en e labour a galon vat en eur lavaret: « Va Doue, d'eoc'h va labour, va foan e pinijen d'am fec'hejou! »

Prest eo an hini a ziskouez karantez e kenver an nesa, hervez ma lavar sant Paol goude Jezuz-Krist, an hini ne zigor ket e galon d'ar warizi, an hini a astenn e zourn evit sevel e vreur pa vez kouezet.

An den a eosto ar pezh en devezo hadet. Oc'h ober vad d'an nesa, oc'h en em zivall diouz ar pec'hed, e plijer da Zoue. En Nenv ez eus eun Doue just, a lenn en hor c'halon hag a roio d'eomp ar gurunenn hor bezo gounezet.

Malloz, da zeiz ar varn, d'an hini en devezo kollet e amzer, tremenet e zerveziou heb ober vad ebet pe oc'h ober pec'hejou! N'en devezo netra da ginnig da Zoue: petra en devije da c'hortoz nemet beza koundaonet?

Implijomp mat hon amzer. Labouromp epad m'eo deiz ha dastumomp madou a dalvezo d'eomp evit ar baradoz.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Lukaz. VII)

En amzer-ze Jezuz a gerze wardu eur gear hanvet Naim, ha gantan ez oa meur a hini eus e ziskibien ha kalz tud all. Evel ma tostaet ouz dor kear, setu m'edod o kas d'ar vered eun den yaouank; he vamm n'he doa nemetan hag a oa intanvez; kalz tud a heulie ar c'horf. Jezuz, o welet an intanvez, leun a dreez outi, a lavaras: « Na lenvit ket. » Hag e tosteas hag e touchas ouz an arched. Ar re a zouge ar c'horf a jomas a zav. Ha Jezuz a lavaras: « Den yaouank, m'hel lavar d'it, sav alese. » Hag an hini maro a zavas hag a en em lakeas da gomz. Ha Jezuz hen roas d'e vamm. An holl a voe spontet hag e veulent Doue en eur lavaret: « Eur profed bras a zo savet en hon touez; Doue a zo deuet da welet e bobl. »

« Den yaouank, sav alese. Me eo hel lavar d'it. »

Tremenet en deus oc'h ober vad, eme zant Per, o komz eus Jezuz a Nazareth. N'helle ket gwelet tud er boan hep kaout truez outo. An intanvez kaez eus Naim, kollet ganti he mab unik, a jome he-unan war an douar. Pebez stad truezus! « Sec'hit ho taelou, intanvez, bezit laouen. Ho mab a zo e buhez. Digouezet

eo ganian Mestr ar vuhez, Jezuz, Mab Doue. Trugarekait anezan ha distroit d'ho ti, bevit eürus betek fin ho puhez. »

Teir gwech en Aviel e welomp Jezuz oc'h en em gemeret ouz ar maro. Resusita a reas merc'h Jair, mab intanvez Naim ha Lazar.

Sellomp mat ouz ar burzud a gomz anezan hirio an Aviel. Jezuz a zo o vont etrezek Naim, endro d'ezan kalz tud. Araok digouezout e kear, e wel eun dra glac'harus, eun interramant; an hini a gaser d'an douar a zo eun den yaouank; warlerc'h ar c'horf e teu eun intanvez n'he deus mui den hiviziken d'he zikour war an douar-man. « Chomit a zav », a lavar Jezuz d'an dud a zoug ar c'horf. Gourc'hemenn a ra, hag ar maro a zo trec'het, an den yaouank a zistro e buhez, hag Jezuz hen ro d'e vamm, evel ma verk an Aviel.

Ar geriou-ze: *hen ro d'e vamm*, a ziskouez brao madelez Jezuz. Eürus eo o frealzi ar vamm-ze, o rei d'ezi he mab.

Sant Aogustin, o komz diwarbenn ar bajenn-man eus an Aviel, a skriv: « Ar vamm intanvez a voe laouen o welet he mab resusitet; bemdez hor Mamm Zantel an Hiz a zo eürus o welet he bugale o kaout a-nevez buhez an ene. »

Resureksion an ene! Ar pec'hed marvel a ro d'an ene taol ar maro, ha stad an den, p'en devez pec'hejou marvel, a zo truezus meurbet. N'eo mui mignon da Zoue, hag o vervel er stad-ze, e vije daonet. Met Doue, en e garantez, en deus bet truez ouzomp ha lezet

en deus ganeomp e zakramanchou a c'hell parea hon ene, n'eus forz pegen bras e vije hor pec'hejou.

Na jomomp ket e stad a bec'hed marvel, goulennomp pardon digant Doue, kovesaomp hor pec'hejou, hag ar beleg, en hano Jezuz-Krist, a roio d'comp an absolvenn hag a lakaio buhez ar c'bras adarre en hon ene.

Ar c'hristen a dle e ene beza e buhez, e stad a c'bras, e karantez Doue.

C'houezekvet sul goude ar Pantekost

Pedenn

Ra vo atao ho kras, ni ho ped, Aotrou, en hor raok ha war hol lerc'h, m'en em roimp d'an oberou mat.

Poulzet e tleomp beza gant gras Doue. Ne c'hellomp netra gant hon nerz hon-unan: « Den ne c'hell dont davedon ma n'eo ket poulzet gant va Zad, an Hini en deus va digaset. » — « Dreizomp hon-unan n'omp ket gouest da gaout eur zonz mat hepken; den ne c'hell lavaret: « Jezuz, hon Aotrou », nemet dre ar Spered Santel. »

Ezomm hon eus da gaout ar c'bras araok komans eun dra vat; ezomm hon eus c'hoaz evit kenderc'hel ha peurober, hag evit chom beteg ar fin e karantez Doue.

Ar c'bras a zo ret, met an den eus e du a dle labourat ha poania ha gant sikour ar

c'hras e raio traou kaer, e tastumo evit an Nenv eun tenzor prizius n'hello ket beza taget gant ar mergl na lammet gant al laeron, hag a vezo chenchet e gloar hag eürusted peurbadus er baradoz da zeiz ar varn.

Kentel

(Tennet eus Lizer sant Paol d'an Efezianed. VI)

Va breudeur, me ho ped, na fall-galonit ket abalamour d'ar poaniou a c'houzanvan evidoc'h, rak enor a reont d'eoc'h. Rakse e stouan va daoulin dirak Tad Hor Zalver Jezuz-Krist, mestr war bep familh en Nenv ha war an douar, evit ma roio d'eoc'h, hervez pinvidigez e c'hloar, ar c'hras da veza kennerzet gant e Spered e diabarz ennoc'h, ma vevo ar C'hrist en ho kalonou dre ar feiz, ma vezot griziennet ha diazezet war ar garantez, ma c'hellot kompren gant an holl zent pegen ledan, pegen hir, pegen uhel, pegen doun eo ar mister-ze, ma c'hellot ive anaout karantez Jezuz-Krist a zo dreist pep tra, ma vezot leuniet gant gras Doue. D'an Hini a c'hell ober muioc'h eget na c'houlennomp ha na gomprenomp, dre nerz ar c'hras a labour ennomp; d'ezan enor en Iliz hag e Jezuz-Krist breman hag e peb amzer. Evelse-bezet-graet.

Sant Paol a lavar mat: n'hellomp ket kompren karantez ar C'hrist evit an dud. « Va c'haret en deus hag en em ginniget en deus evidon. »

Karantez ar C'hrist a zo dreist muzul. Karet en deus an dud holl ha pep hini anezo. Da bep hini e c'hell lavaret: « Epad va Fasion me a zonje ennot; evidot em eus skuilhet eur berad eus va gwad. » D'an dud eus pep bro, peb amzer, e lavar: « Deuit holl davedon. » Ar bec'herien o deus perz en e garantez. Per, goude beza nac'het e Vestr, a zo pardonet. Judas, ma karfe beza goulennet pardon, a vije bet pardonet ive. Jezuz a bed e Dad evit e vourrevien: « Va Zad, pardonit d'ezo, rak ne c'houzont ket petra a reont. » N'eus ket brasoc'h karantez eget rei ar vuhez evit ar re a garer. Jezuz en deus skuilhet e c'hwad evit an dud holl. O c'haret a ra holl a greiz e galon, hag e karfe o gwelet holl endro d'ezan en e rouantelez.

Penaos ne garfemp ket an Hini en deus diskouezet kement a garantez evidomp?

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Lukaz. XIV)

En amzer-ze Jezuz a yeas eun deiz sadorn e ti unan eus pennou bras ar Farizianed da gemeret e bred; hag ar Farizianed a zelle outan. Ha setu ma z'oa dirazan eur c'hlanvour dourgoenvet. Jezuz, o sellet ouz doktored al Lezenn hag ar Farizianed, a lavaras d'ezo: « Daoust hag aotre a zo da barea deiz ar sabbad? » Hag e choment sioul. Hen neuze, o kregi en den-ze, her pareas hag a lavaras d'ezan mont gant e hent. Da c'houde, oc'h en em drei outo, e komzas evelhen: « Piou ac'ha-

noc'h, ma welfe e azen pe e ejen o koueza en eur puns, a jomfe heb o zenna kerkent, ha goude ma vije deiz ar sabad? » Ha ne c'hellent respont netra d'ezan. Lavaret a rae ive d'ar re a oa pedet ar barabolenn-man, o wet penaos e klaskent atao ar plasou kenta. « Pa vezoc'h pedet d'eun eured, na gemerit ket ar plas kenta, gant aon na zeufe unan all brasoc'h egedoc'h, hag an hini en devije ho pedet a rankfe lavaret d'eoc'h: « Roit ho plas d'an den-man », hag ho piye mez o kemeret ar plas izela. Met, pa vezoc'h pedet, kemerit ar plas diweza, evit ma lavaro d'eoc'h an hini en deus ho pedet: « Va mignon, pignit uhe-loc'h. » Neuze e vezoc'h enoret dirag an holl. Rak an hini a en em zav a vezo izelaet, hag an hini a en em laka izel a vezo savet. »

Diou wech e welomp en Aviel ar pezh a lennomp aman diwarbenn ar zabad, ar zadorn. Gant Lezenn Moyzez ar zadorn a oa deiz an ehan, deiz ar bedenn, ha striz meurbet oa lezenn Moyzez. Pep labour a oa difennet deiz ar zabad. Met daoust da-ze, kement hini a zo eññ e spered a gompren n'eo ket difennet parea eur c'hlanvour en deiz-ze, n'eo ket difennet tenna eun azen pe eun ejen kouezet er puns. Ma vijent lezet beteg an dervez war-lerc'h, e vijent maro.

Evit ar gristenien, an deiz da ehana, abaoe amzer an ebestel, eo ar zul.

Ar zul eo dervez an Aotrou Doue, Roet en deus d'an den c'houec'h dervez. Dalc'het en

deus evitan ar seizvet, ar zul. Dre ar gourc'hemenn-ze e verk eo Hen ar Mestr war e grouadurien. An den en deus pep tra digant Doue, hag eun dever eo evitan senti ouz e Vestr. En deiz-ze eta e chomo hep labourat hag e raio muioc'h a bedennou.

Oc'h ober ar gourc'hemenn-man, Doue a ziskouez e vadelez evit an den. An den n'e ket houarn eo; e gorf, skuiz gant c'houec'h derveziad labour, en deus ezomm da ziskuiza. E spered en deus ezomm da veza libr; en deiz-ze e c'hell ar spered beza maget gwelloc'h. An den n'em'an ket e-unan war an douar; en eur familh eo laket gant Doue. Da zul, an tad, ar vamm, ar vugale, dispartiet marteze epad ar zizun, a c'hell beva en er gichen, mont da bourmen a-unan, kaozeal an eil gant egile.

An den en deus eun ene. Da zul e c'hell rei magadurez d'e ene, mont d'an iliz da glevet an oferenn, da glevet prezegennou a ra vad d'ezan. Rak n'e ket diskuiza hepken a zo d'ober da zul. Ret eo c'hoaz en deiz-ze sonjal en ene, sonjal e Doue, kana meuleudi da Zoue, e drugarekaat, goulenn digantan e c'hrasou.

Ar zul ne dle ket beza tremenet oc'h ober pec'hejou. Netra falloc'h eget em em rei en deiz-ze d'ar vezventi, d'an dansou, d'ar plijadureziou fall. Ar zul a dle beza evit ar c'hristen an deiz santel, deiz an ehan, met ive deiz ar bedenn.

Goude beza tremenet ar zul evel ma c'hou-

lenn an Iliz, e vezer adarre laouen o kregi el labour d'al lun.

Seitekvet sul goude ar Pantekost

Pedenn

Roit d'ho pobl, Aotrou, ar c'hras da dec'het diouz lasou an drouk-spered ha d'hoc'h heulia, c'houi ar gwir Doue, gant eur galon zinnamm.

Lasou an drouk-spered! Evel ma lennomp er c'hatekiz, an drouk-sperejou a zo atao war hon tro o klask hon poulza d'ar pec'hed hag hor c'has ganto d'an ifern.

Hor Zalver en deus trec'het an drouk-spered ha lezet ganeomp e zakramanchou evit hor zikour da gaout ive an trec'h.

Met ret eo d'eomp beza war evez ha stourm kalet.

Evel eul leon kounnaret, an drouk-spered, eme zant Per, a zo heb ehan o roda endro d'eomp, o klask unan bennak da lonka. En em harpomp war ar feiz evit beza trec'h d'ezan. Ne vezimp ket tentet dreist hon nerz.

Pedomp an aelez mat d'hon difenn ha d'hor zikour.

Evelse e c'hellimp heulia lezenn Doue ha derc'hel d'e garantez.

Kentel

(Tennet eus Lizer sant Paol d'an Efezianed. IV)

Va breudeur, ho pedi a ran, me chadennet evit an Aotrou, da vale dre an hent a zere ouzoc'h, gant eur galon izel, gant douster, pasianted, oc'h en em c'houzanv an eil egile gant karantez, o chom unanet etnezoc'h dre ar peoc'h. Bezit evel eur c'horf hag eun ene hepken, p'e gwir ho peus eun hevelep esperans. N'eus nemet eun Doue, eur reolenn a feiz, eur vadiziant. Eun Doue hepken, a zo Tad an holl, a zo dreist pep tra, a zo e pep lec'h hag ennomp holl. D'ezan bennoz e peb amzer. Evelse-bezet-graet.

Mont dre an hent a zere ouzoc'h! — Ya, dre ar Vadiziant ni a zo graet bugale da Zoue ha d'an Iliz. Bugale da Zoue, e tleomp kerzout dre hent e c'hourc'hemennou. Ni a zo beachourien hag a dle en em gaout e gloar an Nenv. Bugale da Zoue, ni a dle beza santel, pignat atao uheloc'h etrezek Doue dre ar feiz, dre ar bedenn, dre an oberou mat, dre ar binijenn ive, rak ar binijenn a gaera an ene. Bugale da Zoue, tec'homp diouz enebourien Doue, diouz an dud a en em ro d'ar pec'hed.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Vaze. XXII)

En amzer-ze ar Farizianed a dosteas ouz Jezuz, hag unan anezo, doktor eus al Lezenn, o klask hen touella, a c'houlennas: « Aotrou,

pehini eo ar brasa gourc'hemenn el Lezenn? » Ha Jezuz da lavaret d'ezan: « Karet a ri an Aotrou Doue eus da holl galon, eus da holl ene, eus da holl spered. Henez eo ar brasa hag ar c'henta gourc'hemenn. An eil, heuvel outan, eo heman: « Karet a ri da nesa eveldot da-unan. En daou c'hourc'hemenn-ze em'an kement a zo merket el Lezenn hag e skridou ar Brofeted. » O veza m'edo bodet ar Farizianed, Jezuz a c'houlennas diganto: « Petra a zonjit eus ar C'hrist? Da biou eo mab? » — « Da Zavid, emezo. » Hag e lavaras d'ezo: « Penaos neuze David, sklerijennet gant spered Doue, a c'halv anezan Aotrou, pa lavar: « An Aotrou en deus lavaret d'an Aotrou! Aze-zit en tu dehou d'in, betek m'am bezo laket hoc'h enebourien da skabell dindan ho treid. Ma c'halv David anezan Aotrou, penaos eo mab da Zavid?.. Ha den ne c'helle respont ken netra d'ezan, hag adalek neuze hini ebet ne gredas mui ober goulennow outan.

Karet Doue, karet an nesa. — Setu aze respont ar Mestr d'ar Farizianed a glaske Hen touella.

Etouez an holl grouadurien, an den hepken en deus eur spered gouest da zevel betek Doue, d'E anaout ha d'E garet. E spered a ra d'ezan kompren ez eus eun Doue, krouer an nenv hag an douar. Digantan e teu d'eomp pep tra, ha ma ehanfe da veilha varnomp, kerkent ez afemp adarre da netra. Dever an dud eo adori Doue, e drugarekaat, rei d'ezan karantez evit karantez.

Doue en deus skrivet e lezenn e kalon pep den. Ar goustians, mouez Doue, a lavar d'an den ober ar mad, tec'het diouz an droug.

Doue en deus komzet d'an dud o tigas d'ezo profeted a roe da glevet rebechou ha kenteliou a-berz an Nenv, evit distrei an dud diouz ar pec'hed hag o derc'hel war an hent mat.

Erfin Doue en deus komzet dre e Vab Unik, Jezuz-Krist, an diweza hag ar brasa eus ar brofeted, a zo deuet da veva etouez an dud, da brezeg d'ezo ar c'helou mat, an Aviel, da zigeri d'ezo dor ar baradoz.

Jezuz-Krist a zo Doue ha den. E garet a zo karet Doue. Penaos ne garfemp ket an hini en deus diskouezet kement a garantez evidomp? Met, evit diskouez hor c'harantez, e fleomp heulia e c'hourc'hemennou. Mar deus en Aviel eur gourc'hemenn hag a zo hano anezan alies, eo heman: Karet an nesa. « En em garit etrezoc'h. Grit vad d'ar re all. Roit da zebri d'ar re o deus naon, da eva d'ar re o deus sec'hed, gwiskit ar re n'o deus ket a zillah; ma welit ho preur o koueza, astennit ho tourn d'e zikour da zevel. Pardonit a greiz kalon, pedit evit ar re a ra brezel d'eoc'h. »

Setu aze kelennadurez an Aviel. Ar c'hristen a dle reiza e vuhez war an Aviel, poania da veza heuvel muioc'h mui hemdez ouz e Vestr.

Triouec'hvet sul goude ar Pantekost

Pedenn

Ra vezo, Aotrou, hor c'halonou hentchet ganeoc'h en ho trugarez, rak hepdoc'h n'helomp ket plijout d'eoc'h.

Alies, en he fedennou, an Iliz a c'houlenn ar c'hras-ze evit an dud fidel. Ha n'eo ket souezus. An dud a zeu buan da zizonjal, hag heb ehan ez eus ezomm da rei d'ezo da glevet eo ret goulenn digant Doue nerz ha sklerijenn, ma c'hellint chom war hent ar baradoz ha derc'hel mat beteg ar fin.

Kentel

(Tennet eus Lizer sant Paol da dud Korinth. I. D)

Va breudeur, ne ehanan ket da drugarekaat Doue evidoc'h, abalamour d'ar grasou hoc'h eus resevet digant Hor Zalver Jezuz-Krist, o veza m'oc'h bet pinvidikaet gantan e pep tra, e pep komz, e pep skiant, ha testiñ ar C'hrist a zo bet evelse laket start ennoc'h, ha ne vank netra d'eoc'h, o c'hedal ma teuio Jezuz-Krist hon Aotrou ho talc'ho beteg ar fin hep pec'hed evit an deiz m'en em ziskouezo.

An deskadurez a zo eun donezon eus an Nenv. Bez ez eo sklerijenn ar spered, mamm ar wirionez hag an holl vertuziou.

An deskadurez a zo hano anezi aman eo an deskadurez wirion, an hini a zeu digant Doue, an hini a zo bet prezeget gant an ebetel, gant sant Paol hag ar re holl o deus roet da anaout d'ar bed mouez an Aviel.

An dud, dre o nerz o-unan, a c'hell anaout meur a dra, hag her gwelet a reomp bemdez muioc'h mui. Nag a draou a vez ijinet gant spered an den! An Iliz n'em'an ket eneb an deskadurez-ze; savet he deus skoliou da rei deskadurez d'an dud, hag etouez an dud desketa war an holl skianchou e kaver atao, e pep lec'h hag e peb amzer, eur c'hristen benak.

An Iliz, avat, a lavar d'eomp en em ziwall diouz ar fals-doktored, an dud ourgouilhus a zonz d'ezo e c'houzont pep tra, e c'hellont p p tra ha n'o deus ezomm ebet eus a Zoue. Tud dall, diskiant, a dremen o buhez hep sonjal en Hini en deus o c'hrouet hag an Hini ive o barno.

An deskadurez wirion eo an hini a zo harpet war ar relijion, an hini a anavez Doue evel ar Mestr war bep tra, an hini a ziskouez d'an den petra en deus d'ober ha da zilezel evit ma vezo e vuhez santel ha talvoudus.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Vaze. IX)

En amzer-ze Jezuz a bignas en eur vag, a dreuzas al lenn hag a zeuas d'e gear. Hag e tigasjont d'ezan eun den seizet e izili, astennet war eur gwele. Ha Jezuz, o welet o feiz,

a lavaras d'an den seizet: « Bez leun a fi-
zians, va mab, lammet eo d'it da bec'hejou. »
Hag hiniennou eus ar Skribed a lavaras enno
o-unan: « Blasfemi a ra. » Ha Jezuz, o welet
sonjou o spered, a lavaras: « Perak e teu
sonjou fall d'eoc'h en ho kalonou? Petra eo
an aesa da lavaret: Lammet eo d'it da be-
c'hejou, pe : Sav alese ha kerz? Evit ma
c'houezot en deus Mab Doue ar c'halloud war
an douar da lemel ar pec'hejou, e lavaras
d'an den seizet: Sav, krog en da wele ha kerz
d'ar gear. Hag ar bobl, o welet kement-se, a
voe spontet hag a veule Doue da veza roet
eun hevelep galloud d'an dud.

Er bajenn-man eus an Aviel eo diskouezet
sklaer ar c'halloud en deus Hor Zalver war
ar c'horfou ha war an eneou. Diskleria a ra
eo ken dies para an eneou eget para ar
c'horfou. « Evit ma c'houezoc'h en deus Mab
Doue ar c'halloud da lemel ar pec'hejou, e
roan ar pare d'an den seizet. N'eo ket die-
soc'h para e gorf eget para e ene. »

An den seizet a grog en e wele hag a ya
d'ar gear laouen. Setu aze ar pez a hanver
eur burzud, eur mirakl, evel ma c'hell Doue
hepken ober. Doue en deus graet al lezennou
a c'houarn ar bed. Mestr eo war al lezennou-
ze, hag hen hepken a c'hell o jench. Ar pare
roet d'eun den klanv en eun taol, dre vertuz
eur ger: « Sav, krog en da wele », ar vuhez
roet da eun den maro, an denvalijenn o tont,

an douar o krena, ar reier o faouta da varo
Hor Zalver war ar groaz, Hor Zalver o sevel
eus ar bez leun a vuhez dre e nerz e-unan, o
pignat d'an Nenv, setu aze traou hag a zo
dreist galloud an den, setu aze miraklou.
Stank int ar miraklou e buhez Hor Zalver
displeget d'eomp en Aviel.

Perak en deus graet Jezuz miraklou? N'eo
ket evit klask meuleudi digant an dud, met
evit diskouez e vadelez. Truez en doa ouz an
dud klanv ha poaniet, hag e roe ar gwelet
d'ar re zall, ar c'hlevet d'ar re vouzar, ar
c'herzout d'ar re seizet, ar vuhez d'ar re varo,
da verc'h Jair, da vab intanvez Naim, d'e vi-
gnon Lazar. Truez en doa ouz ar re o doa
naon, hag e lake da greski pemp bara hag
eun nebeut pesked evit maga en dezert tud
a vilierou.

Ar miraklou a oa kenteliou evit ar re o
gwele hag evidomp-ni int ive. Jezuz a lavar ez
eo sklerijenn ar bed, hag e ro ar gwelet d'ar
re zall; lavaret a ra eo deuet evit goalc'hi an
eneou, hag e ro ar pare d'an dud lor; lavaret
a ra e teu d'ober brezel d'an drouk-spered,
hag e kas an drouk-sperejou eus korf an dud
a oa perc'hennet ganto; lavaret a ra ez eo ar
resureksion hag ar vuhez, hag e ro ar vuhez
d'ar re varo hag e sav e-unan eus ar bez.

Ar miraklou graet gant Jezuz a ziskouez eo
Doue. « Eun testeni am eus, emezan, bra-
soc'h eget hini Yann. Rak an oberou a ran
a-berz va Zad, an oberou a ran va-unan a
ziskouez oun digaset gant va Zad. » — « Ma

ne ran ket oberou va Zad, na gredit ket ennon. M'oa gran, avat, ha goude ne gredfec'h ket em c'homzou, kredit da vihana em oberou. »

Da ziskibien sant Yann deuet da c'houlenn digantan hag oa Hen ar Mesias, Jezuz a respontas evelhen: « It, ha lavarit da Yann petra hoc'h eus gwelet: « Ar re zall a wel, ar re gamm a gerz, an dud lor a zo pareet, ar re varo a zistro e buhez, ar re baour a zo prezeget d'ezo ar c'helou mat. »

E oberou a roe testeni d'ezan. N'en doa ket ezomm da lavaret muioc'h evit rei da gompren da Yann oa deuet ar Mesias.

Naontekvet sul goude ar Pantekost

P e d e n n

Doue holl-c'halloudek ha leun a drugarez, pellait kement a zo oc'h enebi ouzomp, evit ma c'hellimp, libr a gorf hag a spered, en em rei d'ho servicha a greiz kalon.

Pellait kement a zo oc'h enebi ouzomp ! War an douar-man emaomp e kreiz ar brezel. A gleiz hag a zehou e kavomp enebourien, hag en hon diabarz em'an ive hon ioulou fall. Bemdez ha da bep mare hon eus da c'houlenn sikour Doue, rak hep gras Doue n'hellomp ober netra vat.

K e n t e l

(Tennet eus Lizer sant Paol d'an Efezianed)

Va breudeur, en em nevezit a spered hag en em lakit henvel ouz an den nevez a zo krouet hervez Doue er zantelez hag er wirionez. Rakse dilezit ar geier, ha na lavarit etrezoc'h nemet ar wirionez, rak ni a zo izili an eil egile. Bez e c'hell mont droug ennoc'h, met na bec'hit ket; diwallit na guzfe an heol war ho kounnar. Na roit ket a grog d'an drouk-spered. An hini a laere ra jomo nep laerez; ra labouro gant e zaouaru oc'h en em rei d'eur vicher vat bennak, evit ma c'hounezo peadra da rei d'an hini a zo ezom-mek.

Dilezit ar geier! An dud a zo troet da lavaret geier, da guzat ar pezh a zo en o spered. An drouk-spered a zo hanvet tad ar geier. An hini a gomz eneb ar wirionez a ra eta evel Satan.

Doue, avat, eo ar wirionez, hag a blij d'ezan ar wirionez. Graet en deus eur goure'hemenn evit difenn lavaret geier.

Lavaromp atao ar wirionez. Anez ar wirionez, emgleo ebet ne c'hell beza etouez an dud. Ni a zo izili eur memes korf, a lavar sant Paol, ni a dle en em garet evel breudeur, beza leal, onest, gwirion e pep lec'h ha gant an holl.

Bez e c'hell mont droug ennoc'h, met a bec'hit ket. Ya, pa welit traou dizonest, dis-

leal, traou fallakr, e c'hell mont droug en-noc'h; an dra-ze n'e ket pec'hi eo. Ret eo enebi ouz an dud fall ha miret outo d'ober an droug. Ar pezh a zo difennet eo kaout kasoni ouz an nesa ha maga ar gasoni-ze. Arabat eo e kuzfe an heol war ho kounnar. E lec'h d'ober hel kasoni ouz ho nesa, pedit evitan.

Evit parea an den diouz an tech da laerez, sant Paol a ro eun ali mat meurbet : ra labouro gant e zaouarn oc'h en em rei d'eur vicher vat bennak. An hini a labouro ne vezo ket techet da laerez.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Vaze. XXII)

En amzer-ze Jezuz a gomze ouz Prinsed ar veleien hag ouz ar Farizianed e parabolennou hag a lavare: « Rouantelez an Nenv a zo henvel ouz eur roue en deus pourchaset eul lein evit eured e vab. Kas a reas e zervicherien da c'hervel ar re a oa pedet d'an eured, hag ar re-man ne fellas ket d'ezo dont. Kas a reas servicherien all en eur lavaret: « Komzit evelhen d'ar re a zo pedet: Setu prest al lein; an ejenned hag an anevaled lart a zo lazet; pep tra a zo prest; deuit d'an eured. » Hag ar reman ne rajont van hag a yeas, unan d'e vereuri, eun all d'e varc'hajou; ar re all a grogas er zervicherien, o gwallgasas hag o lazas. O klevet kement-se, ar roue a yeas e kounnar hag a gasas e armeou evit lakat d'ar maro ar vuntreien ha devi o c'hear. Neuze e lavaras d'e zervicherien: « Al lein eured a

zo prest, met ar re a oa pedet n'int ket bet din. It eta dre ar c'hroazhentchou, ha galvit kement hini a gavot. » Hag ar zervicherien mont dre an hentchou ha gervel kement hini a gavont, mat ha fall, hag ar zal-eured a voe leun. Ar roue a zeuas d'ober eun dro da welet an dud ouz taol, hag e zaoulagad a gouezas war unan n'oa ket gwisket gantan e zillhad eured. Hag e lavaras d'ezan: « Va mignon, penaos oc'h deuet aman hep kaout ho sae eured? » Hag an den ne c'helle lavaret ger. Neuze ar roue a lavaras d'e zervicherien. « Liammit d'ezan e zaouarn hag e dreid, hag hen taolit er maez, en denvalijenn; eno e vezo daelou ha skrign-dent. Rak kalz a zo galvet, met nebeut a zo dibabet. »

Ar barabolenn-man a zo graet dreist pep tra evit ar Juzevien o deus graet digemer fall da Vab Doue, Hor Zalver Jezuz-Krist hag e gaset d'ar maro.

Met evidomp-ni eo graet ive hag evit an dud holl. Kalz a zo siouaz! ha ne fell d'ezo klevet hano eus Doue, eus relijion. Mat em'aint, emezo, evel m'emaint, hag e kasont pell diouto ar re a gomz d'ezo eus o ene, eus o finvezioù diweza. Pa vez mision er barrez, n'ez eont ket wardro. « N'am eus ket amzer, a lavar unan; an aferiou da genta; me n'am eus ezomm ebet da glevet prezegennoù; me a zo mat awalc'h evelse; n'am eus na lazet na laeret. Me a dalv kement hag ar re a vez o tarempredi an ilizou. »

Pep seurt digareziou a vez kavet evit dilezel Doue hag an deveriou a relijion. Tud dall! Eun dra hepken a zo ret: savetei an ene. Petra a dalv d'an den gounit ar bed holl, ma teu da goll e ene?

Petra da lavaret eus an dud-ze, bleizi kounnaret, a grog e servicherien ar roue hag a ro d'ezo taol ar maro? Hevelep tud a zo bet er penn kenta an Iliz. Ar gristenien a zo bet laketa d'ar maro a vilierou. En hor bro Frans, epad ar Revolution vras, nag a veleien, a leaned, a leanezed, a gristenien a zo bet gilho-tinet dre gounnar ouz Doue, ouz Jezuz-Krist! Er broiou all, bep an amzer, e vez graet brezel kriz da vinistred Jezuz-Krist, da breze-gerien an Aviel.

Ar ger diweza a vezo da Zoue. Hen eo ar Mestr. An holl a vezo barnet gantan, ha pep hini en devezo dioc'h m'en devezo graet. « It pell diouzin, tud milliget, d'an tan a bado da viken! » Setu aze petra a glevo an dud fall. Ar re vat a glevo ar c'homzou-man: « Deuit, tud benniget gant va Zad, da gemeret perz er rouantelez preparet d'eoc'h abaoe ar penn kenta. »

Al lein eured a zo ive eur skeudenn eus sakramant an Aoter. Evit dont d'an eured, e tleer beza gwisket dereat. Evit kommunia, e tleer beza e stad a c'hras, an ene a dle beza kaer.

Ugentvet sul goude ar Pantekost

Pedenn

Roit, Aotrou, ni ho ped, d'ho servicherien fidel ar pardon hag ar peoc'h, ma vezint goalc'hel eus pep pec'hed ha ma c'hellint ho servicha dienkreiz.

Ar pardon hag ar peoc'h! Peoc'h an ene, eun tenzor bras meurbet, met n'eus ket a beoc'h evit eun ene stlabezet gant ar pe-c'hed. Rakse e c'houlennomp da genta ar pardon. Pa vezimp pardonet, pa vezimp e karantez Doue, hor bezo ar peoc'h. Daoust d'ar brezel a vije graet d'eomp, daoust d'ar poaniou hor bije da c'houzanv, mar d'eman hon ene gant Doue, e vezimp e peoc'h. Kle-vomp sant Paol o lavaret: « Leun eo va c'halon a joa e kreiz va zrubaillou. » Gwelomp sant Stefan, mac'hagnet a daoliou mein, o sellet ouz an Nenv leun a joa.

Kentel

(Pennad tennet eus Lizer sant Paol d'an Efezianed. V)

Va breudeur, gwelit gant pebez evez e tleit beva, nann evel tud diskiant, met evel tud fur, o c'hounit amzer, rak derveziou fall a zo. Rakse na vezit ket dievez, met gwelit mat petra a c'houlenn Doue diganeoc'h. N'en em roit ket d'ar gwin, d'ar vesventi, rak war-

lerc'h e teu ar pec'hed a hudurnez, met lakit en ho kalon ar Spered Santel, o komz etrezoc'h eus psalmou, kantikou, o kana a greiz kalon da Zoue, o trukarekaat anezan en hano Hor Zalver Jezuz-Krist, o senti an eil ouz egile gant doujans evit ar C'hrist.

Ar c'henteliou a roe sant Paol da dud Efez a zo mat ive evit an dud a hirio. N'o deus kollet netra eus o zalvoudegez.

Implijit mat hoc'h amzer, rak bez ez eus dervezioù fall. Kement-se a zo gwir evit traou an douar ha gwir ive evit traou an ene. Evit traou an douar, awechou ez oc'h digollet eus ho poaniou, e tennit arc'hant eus ho labour. Awechou, kaer hoc'h eus labourat, poania, hoc'h eus bec'h o c'hounit peadra da veva.

Petra a dle ober tud fur? — Pa c'hounezont kalz, ne zispignont ket dioc'htu o holl arc'hant, met gouzout a reont espern, ha pa zigouez amzeriou fall, e kavont ar pezh o doa espernet.

Evit ar pezh a zell ouz an ene eo henvel. Hirio emaoe'h e buhez, leun a nerz hag a yec'hed. Trugarekait Doue, ha krogit e labour ho silvidigez. Karit ha servichit Doue, dastumit madou da ginnig d'ezan abenn deiz ar varn a zeuio evidoc'h pa ne vezoc'h ket war c'hed. Diskiant ar re a lavar: « Diwezatoe'h me a zonjo em zilvidigez. » Ha sur oc'h da gaout zoken an dervez warc'hoaz? — Ar maro a sko didruez war an holl, ar re goz hag ar

re yaouank. Bezit eta prest, o veva eur vuhez santel.

N'en em roit ket d'ar pec'hed, n'en em roit ket d'ar gwin, d'ar vesventi, rak gant ar vesventi e teu an hudurnez. Ar vesventi milliget he deus graet kalz droug d'hor bro, ha ma kendalc'h, e kollo hor bro. En em zevi, en em laza, koll o yec'hed, o arc'hant, o fenn, o furnez, setu aze petra a ra ar vesverien. Ha c'hoaz, ma ne rafent droug nemet d'ezo o-unan e vije gelllet lavaret: « Gwaz a ze evitof Ma karfent beza bet fur, ne vije ket c'hoarvezet ganto ar pezh a zo c'hoarvezet! »

Ouspenn d'ezo o-unan e reont droug. Ampoezoni a reont gwad o bugale. Bugale ar vesverien a vez peurliesha livet fall, klanvidik, atao eun dra bennak o stroba outo, hag ive an tech da eva a vezo enno. Lavaret e vez: laer diwar laer. Lavaret a c'heller ive gant muioc'h a wirionez c'hoaz: « Mesvier diwar mesvier! »

Ober a reont droug d'o yec'hed. Hag ospenn, pebez buhez fall a reont d'o zud! An arc'hant a c'hounezont a dlefe servichout da brena d'o bugale bara, dilhad, kement a zo ezomm en ti. Arc'hant ar mesvier a vez foeltret, kaset d'an ostaleriou, hag en e di ne vezo nemet dienez, dizurz, poan ha tritidigez.

Savomp uheloc'h. An den en deus eun ene da zavetei, eun ene da zerc'hel kaer dirak Doue. Ar vesventi a zigor an hent d'an ioulou fall, d'an hudurnez. Ar vesventi a ra da dud a vilierou koll o ene, en em zaoni. Petra o

devezo graet epad o buhez? Eva, eva heb ehan. Ha pa vezent mezo, e lavarent, e raent pep seurt traou divalo. Evit hevelep tud n'eus ket a blas er baradoz.

Tremen ar zul oc'h eva a zo fall meurbet. Penaos tremen ar zul? Selaouomp sant Paol: o kana psalmou, kantikou da enori Doue, o frugarekaat anezan en hano Jezuz-Krist Hor Zalver. Ar zul da Zoue. An deiz-ze eo deiz ar bedenn. En deiz-ze ez eus da vont d'an ofenn ha da bedi muioc'h eget en dervezioù all. P'hor beus tremenet mat ar zul, e resevomp grasou Doue, hag ez omp adarre laouen o kregi el labour d'al lun.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Yann. IV)

En amzer-ze eun ofiser en doa eur mab klanv e Kafarnaom. Pa glevas edo Jezuz o tont eus ar Jude d'ar Galile, ez eas d'e gaout, d'e bedi da ziskenn ha da barea e vab a oa o vont da vervel. Jezuz a lavaras d'ezan: « Ma ne welit burzudou ha traou souezus, ne gredit ket. » An ofiser a respontas: « Aotrou, diskennit, araoak ma vezo maro va mab. » Jezuz a lavaras d'ezan: « Kea, da vab a zo e buhez. » An den a gredas e komzou Jezuz hag a yeas. P'edo o tiskenn, e zervicherien a zeuas d'hen diambroug, da lavaret d'ezan edo e vab e buhez. Hag an ofiser a c'houlennas da he eur oa deuet gwellaenn ennan. Hag e lavarjont: « Dec'h da zeiz eur, ec'h ehanas an derzienn. » An tad a anavezias oa d'an eur-ze

en doa Jezuz lavaret d'ezan: « Da vab a zo e buhez. » Hag e kredas, hen hag holl dud e di.

« Ma ne welit burzudou ha traou souezus, ne gredit ket. » Hor Zalver a ra aze eur rebech, nann d'an ofiser hepken, met d'ar re holl o doa klevet hano eus e oberou. Meur a vurzud en doa graet betek neuze, ha goulskoude kalz a jome c'hoaz hep kredi ennan.

An ofiser en deus feiz. Lavaret a ra gant eur vouez truezus: « Aotrou, diskennit araoak ma vezo maro va mab. »

Ar c'homzou-ze a zeue eus a greiz ar galon. Diskouez a raent feiz an tad hag ive e c'hla-c'har.

Jezuz en deus truez outan hag a ro d'ezan e c'houlenn: « Kea, da vab a zo e buhez. »

An tad a gredas, a lavar an Aviel, hag a zistroas d'ar gear, mall gantan gwelet e vab, hag e welet pare. Pebez joa en devezo! N'edo ket c'hoaz en em gavet, pa welas e zervicherien o tiredet da rei d'ezan da anaout ar c'helou mat: pareans e vab. « Da be eur ez eus deuet gwellaenn ennan? » — « Dec'h da zeiz eur e kouezas an derzienn. » — An ofiser a welas e oa d'an eur-ze en doa klevet Jezuz o lavaret d'ezan: « Kea, da vab a zo e buhez. »

Kredi a reas, hag holl dud e di a gredas ive. Rak penaos e vijent chomet hep kredi? Gwelet o doa ar mab o vont da vervel. Gwelet o doa an derzienn o koueza en eun taol. Ha peur oa kouezet an derzienn? — Just d'an eur ma lavare Jezuz d'an tad: « Kea, da vab

a zo buhez. » Sklaer oa evel an deiz, Jezuz eo en doa pareet an hini klanv.

**Kenta sul warn'ugent
goude ar Pantekost**

Bedenn

Kendalc'hit atao en ho madelez, Aotrou, da ziwall ho familh, ma vezo, gant ho sikour, difennet diouz pep droug, ha troet atao da enori hoc'h hano dre he oberou mat.

Ar ger familh a zo aman er bedenn a ziskouez mat an unvaniez a zo etre ar gristenien. An dud fidel a zo eur familh vras. En o fenn em'an ar Pab, sikouret gant an eskibien a zo d'o zro sikouret gant ar veleien. Pedi a a dleomp an eil evit egile, ma vezimp holl difennet diouz an droug, ar pec'hed ha troet d'ober ar mad. Holl hor beus d'en em zavetei, d'en em gaout eun deiz e gloar an Nenv. Pedomp, evit ma vezimp santel war an douar-man hag unanet holl eun deiz er Baradoz, eürus da viken.

Kontel

(Tennet eus Lizer sant Paol d'an Efezianed. VI)

Va breudeur, kemerit nerz e Doue hag en e c'halloud dreist muzul. Gwiskit armou Doue, ma c'hellot harpa ouz finesaou an

drouk-spered, rak n'e ket ouz tud graet gant kig ha gwad eo hor beus da stourm, met enep prised galloudus, enep mistri an denvalijenn, sperejou-fall a zo o nijal endro d'eomp en ear. Rakse gwiskit armou Doue, ma c'hellot harpa en derveziou fall ha chom santel atao. Dale'hit mat, endro d'ho korf gouriz ar justis, bouteier en ho treid evit mont dre hent aviell ar peoc'h, e pep tra skoed ar feiz war ho pruched, evit gellout mouga biri entanet ar spered fall; kemerit ive tok-houarn ar zilveridigez hag ar c'hleze speredek m'eo komzou Doue.

Mistri an denvalijenn: evelse e vez hanvet an drouk-sperejou. Doue eo Doue ar sklerijenn, ar wirionez; an drouk-spered eo tad ar geier, ministr an denvalijenn.

Er gentel-man sant Paol a ziskouez mat d'ar gristenien em'aint er brezel epad o buhez war an douar-man. Bez ez int soudarded ar C'hrist. Petra a ra ar zoudarded? Evit en em zifenn ouz klezeier ha biri an enebourien, e lakont war o fenn eun tok-houarn, war o bruched eur skoed; difenn a reont o divesker, o zreid. En o dourn em'an ar c'hleze.

Ar c'hristen a dle en em harpa war ar feiz, teurel evez ha pedi, gouenn gras Doue, rak gant gras Doue hepken e c'hell kaout an trec'h. Gras Doue a zeu d'ezan dre ar bedenn hag ar zakramanchou. Ar c'hristen mat a dosta alies ouz ar zakramanchou, gouenn

a ra sikour ar Werc'hez Vari hag ar zent, hag evelse e teu a benn eus enebourien e zilvidigez.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Vaze. XVIII)

En amzer-ze Jezuz a lavaras d'e ziskibien ar barabolenn-man: « Rouantelez an Nenv a zo henvel ouz eur roue a c'hoanteas lakat e zervicherien da renta kont d'ezan. Ha pa grogas en e labour, e voe diskouezet d'ezan unan hag a dlie dek mil talant. O veza n'en doa ket peadra da baea e zle, ar mestr a roas urz d'e werza, hen hag e c'hreg ha kement en doa. Hag ar zervicher-ze, oc'h en em deurel ouz treid e vestr, her pede evelhen: « Kemerit eun tamm pasianted ganen, ha me a baeo d'eoc'h kement a dlean. » Hag ar mestr, gant truez outan, e lezas da vont hag a roas d'ezan an distaol eus e zle. Hag ar zervicher-ze, en eur vont, a gavas unan eus e genservicherien a dlie d'ezan kant diner, hag e krogas ennan start, e riskl d'e vouga, en eur lavaret: « Pae da zle. » Hag ar zervicher paour oc'h en em deurel ouz e dreid, her pede en eur lavaret: « Gortoz eur pennad ganen, ha me a baeo kement a dlean. » Egile ne c'hellas ket gedal hag a lakas teurel e genzervicher er prizōn, betek m'en devoe peurbaet e zle. Ar zervicherien all, e genvreudeur, o welet petra a dremene, a voe glac'haret bras, hag a zeuas da gaout o mestr, da lavaret d'ezan petra a oa tremenet. Neuze e vestr her galvas hag a lavaras d'ezan: « Servicher fallakr, me am eus roet d'it an

distaol eus da holl zle, o veza m'ac'h eus va fedet. Daoust ha ne dlies ket ive kaout truez ouz da genservicher, evel m'am eus bet truez ouzit? Hag ar mestr, droug ennan, hel lakas etre daouarn ar vourrevien, betek ma voe paet gantan e holl zle. Evelse e raio d'eoc'h ho Tad eus an Nenv, ma ne bardonit ket a greiz kalon an eil d'egile.

E nep lec'h all eus an Aviel n'eo diskleriet lezenn ar pardon ken sklear, ken start hag aman.

Karit hoc'h enebourien, grit vad d'ar re o deus graet droug d'eoc'h. Setu aze gourc'hemenn an Aotrou, ha ma teu ken alies da gomz evelse, eo o veza m'oa ar Juzevien douget d'ar gasoni.

Hiviziken ar garantez eo a dle ren etouez an dud. Pa lavaromp ar *Bater*, ar bedenn desket d'eomp gant an Aotrou, sonjomp mat er c'homzou-man: « Pardonit d'eomp hon ofansou evel ma pardonomp d'ar re o deus hon ofanset. » Ma fell d'eomp beza pardonet gant Doue, e tleomp pardonit, ni ive, a greiz hor c'halon. En Aviel eo skrivet: « Pardonit hag e vezo pardonet d'eoc'h. » Muzulet e vezo d'eomp gant ar muzul hor bezo implijet e kenver ar re all.

Ar zervicher a zo hano anezan en Aviel hirio, en deus goulennet digant e vestr kaout truez outan, hag e vestr en deus selaouet e bedenn ha roet d'ezan an distaol eus e zle.

Daoust ha ne dlle ket, da c'houde, kaout truez ive d'e dro ouz e genservicher? Slouazi! N'en deus kalon ebet; kregi a ra e gouzoug e genservicher, e riskl d'e vouga, hag e ra e deurel er prizon betek m'en devezo paet e zle.

Ar zervicherien all, glac'haret holl, a gonto d'ar Mestr petra a zo c'hoarvezet. Ar mestr, droug ennan, a lavaro d'ar zervicher digalon: « Ha n'oa ket dleet d'it kaout truez ouz da vreur, evel m'am eus bet truez ouzit? Gwaz a ze evidot. Breman ez i d'ar prizon betek m'ez pezo paet d'in ar gwenneg diweza. »

Evelse, eme Hor Zalver, e raio Doue d'ar re ne bardonint ket a greiz kalon d'o nesa.

Taolomp evez. Etouez ar Juzevien gwechall oa stank an dud a vage kasoni en o c'halon. Etouez ar gristenien e vez kavet ive re alies kasoni. Klevet e vez komzou evel ar re-man: « Me pardoni d'hennez, goude ar pezh en deus graet d'in? — Biken. » Hevelep komzou ne dlefent ket beza klevet e genou eur c'hristen. Eur c'hristen hag a lavar e Batez: « Pardonit d'eomp hon ofansou evel ma pardonomp d'ar re o deus hon ofanset », a ra goap eus Doue, ma ne bardon ket d'ar re o deus graet droug d'ezan.

Eil sul warn' ugent goude ar Pantekost

Pedenn

Dotte, hon repu hag hon nerz, selaozit pedennou hoc'h Iliz, C'houi an Hini a ro ar c'hras da bedi, ha grît m'hor bezo ar pezh a c'houlennomp gant fizians.

An Iliz a bed heb chan an Aotrou Doue. Evit pedi an Aotrou Doue eo e ro urz d'ar gristenien d'en em voda da zul en o iliz parrez evit klevet an oferenn; ar Gousperou a vez kanet evit pedi ha meuli Doue, ar prose-sionou a vez graet evit goulenn e vennoz.

Unanomp hor mouez gant mouez an Iliz evit goulenn ar grasou hor beus ezomm. Evit-se kemeromp atao eul levr oferenn pa zeuomp d'an ofisou ha lennomp a-unan gant ar beleg ar pedennou a vez graet. Kanomp a-unan gant ar re all, rak kana a zo pedi.

Kontel

(Tennet eus Lizer sant Paol da gristenien Filip. I)

Va breudeur, fizians hon eus en hor Mestr Jezuz, fizians hon eus e vezo perc'hraet gantan al labour santel en deus komanset en hoc'h eneo. Eun dever eo evidon sonjal evel-se diwarbenn pep hini ac'hanoc'h, rak holl em'apoc'h em c'halon, holl e kemerit perz em foañiou er prizon, em levez ive, holl am

zikourit da startaat an Iliz. Doue a c'hoar ho karan e kalon Jezuz-Krist. Ha pedi a ran ma kresko muioc'h mui ho karantez e pep skiant ha furnez, ma welot petra a zo gwella, ma viot leal, direbech, betek deiz Jezuz-Krist, leun ho taouarn a frouez e Jezuz-Krist evit gloar ha meuleudi Doue.

Sant Paol a lavar aman da dud Filip n'eo ket awalc'h beza bet galvet d'ar feiz, eo ret peurober al labour komanset. Penaos peurober al labour-ze? O teski ar relijion; o lenn levriou santel a ra d'eomp anaout muioc'h mui bemdez an Aotrou Doue. Ar re vras evel ar re vihan a dle studia o relijion, deski o c'hatekiz, rak ma lezont anezan a gostez, e teuint d'ankounac'haat kement o doa desket.

Deski ar relijion ha maga ar spered gant ar bedenn, ar zakramanchou. Sikouret gant gras Doue, e c'heller neuze beva eur vuhez santel, ober ar pezh a zo gwella, dastum madou abenn deiz ar varn. Arabat eo mont goullou hon daouarn dirag hor barner, met gant ober rou mat, evit ma klevimp ar c'homzou-man-ken dudius: « Deuit, servicher fidel, da gemeret perz er rouantelez a zo prepartet d'eoc'h abaoe ar penn kenta. »

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Vaze. XXII)

En amzer-ze ar Farizianed a yeas kuit hag a en em glevas etrezo evit kaout abeg e kom-

zou Jezuz. Hag e kasont beteg ennan o diskibien gant mignoned Herodez da lavaret: « Mestr, ni a c'hoar ez oc'h gwirion, hag e tiskouezit Doue er wirionez ha ne rit ket forz piou a zo dirazoc'h; lavarit eta d'eomp petra a zonzit: « Ha paea a dleer ar gwiriou da Zezar pe ne dleer ket? » Jezuz, o lenn en o c'halon o fallagriez, a lavaras: « Perak klask va zouella, trubarded? Diskouezit d'in ar pezh-ze a roit evit ar gwir? » Hag e rojont d'ezan eur pezh-mouniz. Ha Jezuz da lavaret d'ezo: « Skeudenn piou hag hano piou a zo war ar pezh? » — « Skeudenn Zezar, emezo. » Neuze e respontas: « Roit eta da Zezar ar pezh a zo da Zezar, ha da Zoue ar pezh a zo da Zoue. »

Alies en Aviel ez eus hano eus fallagriez ar Farizianed. N'oa ket eun neudenn eun oc'h ober anezo. Atao e vezent o klask paka Jezuz en e gomzou.

Dont a reont aman da gaout Jezuz gant komzou brao. E veuli a reont zoken: « C'houi a zo gwirion, her gouzout a reomp. » Met n'o deus ken c'hoant nemet da stigma adarre o rouejou. Eürus e vijent ma c'helfent lakat Jezuz da lavaret eur gomz-treuz bennak. Epad e Basion e vezo tamallet da veza diskleriet n'oa ket ezomm da baea ar gwiriou da Zezar. Met n'oa aze nemet eur mell-gaou. Biskoaz n'en doa difennet dizenti ouz Zezar.

Ar goulenn graet da Jezuz a oa ijinus. Rak ma lavarje n'oa ket ezomm da baea ar gwi-

riou da Zezar, e kasfent anezan raktal dirag ar gouarner romen. Ma lavarje oa ret paea, e vije tamallet dirag ar bobl a Israel da veza a du gant ar bayaned, ar Romaned, mistri er vro.

Met Jezuz a stank d'ezo o genou; da genta o fiskouez ec'h anavez o fallagriez: « Perak e klaskit va zouella, trubarded? » Meulomp hag adoromp furnez Jezuz a wel pep tra, a lenn er c'halonou ar sonjou ar muia kuzet. Bevomp eta atao dirazan gant ar vrasa lealded, ra vezo gwirion hor c'homzou, na glaskomp ket lavaret geier, touella an dud all. Kement-se ne zere ket ouz eur c'hristen.

Evelato na roomp ket hor fizians da n'eus forz piou, met hepken d'ar re a zo leun a furnez hag a vadelez.

Gwelomp breman pegen fur eo respont Jezuz. Goulenn a ra ma vezo diskouezet d'ezan ar pezar-arc'hant, ha d'e dro e ra ar goulenn-mañ digant ar Farizianed: « Skeudenn piou a zo war ar pezar-man? » — « Skeudenn Sezar, emezo. » — « Mat, roit da Zezar ar pezar a zo da Zezar ha da Zoue ar pezar a zo da Zoue. »

Lavaret a rit em'an skeudenn Sezar, impalaer Rom, war ar pezar-arc'hant. Neuze 'ta hen anavezit evel ar mestr war ho pro. Ma z'eo anavezit ganeoc'h evel ho mestr, ma rit implij eus ar peziou a zo warno e hano hag e skeudenn, e tleit paea d'ezan ar gwirion evit ar vad a ra d'eoc'h o tiwall ho pro.

Ha da Zoue ar pezar a zo da Zoue! An dud o deus deveriou e kenver ar re a c'houarn ar

vro. Ret eo d'ezo senti ouz al lezennou, al lezennou just, paea ar gwirion. Anez ar senti nag ar familhou nag ar broiou ne c'hellont chom eb o zav.

Aman, evel en traou all, ar gristenien a dle beza skouer an holl, servicha o bro gant lealded, ha p'o deus eur garg bennak, en em ziskouez eün, mat, tud a goustians.

Sezar, da lavaret eo an hini a zo e penn ar c'houarnamant, a zeu d'ezan e c'halloud aberz Doue, an Hini a zo Mestr war bep tra. Sentomp outan.

Deveriou hon eus e kenver Sezar, deveriou hon eus e kenver Doue, ha deveriou strisoc'h c'hoaz eget e kenver Sezar. An deveriouze a zo merket e gourc'hemennou Doue a dleomp senti outo bemdez epad hor buhez. Sezar ne dle goulenn diganeomp netra enep gourc'hemennou Doue. Rak m'her grafe, e tlefemp lavaret evel an ebestel gwechall: « Ret eo senti ouz Doue kentoc'h eget ouz an dud. »

Trede sul warn' ugent goude ar Pantekost

Pedenn

Ni ho ped, Aotrou, pardonit d'ho pobl, ma vezimp, dre ho madelez, distrobet diouz liammou ar pec'hejou hon eus graet abalamour d'hor zempladurez.

Liammou ar pec'hed! An den keiz, boazet da bec'hi, a zo truezus meurbet e stad. Henvel e teu da veza ouz eun den liammet d'ezan e zaouarn ha ne c'hell mui en em zifenn.

An hini a en em ro d'ar vesventi a goll bemdez muioc'h-mui e nerz. Abenn eur penad ne zonz nemet en eun dra: eva hag eva c'hoaz. N'hell ket lavaret nann pa vez kinniget d'ezan da eva. An hini a en em ro d'ar pec'hejou hudur a goll ive pep nerz-kalon. Semplaat a ra bemdez hag abenn ar fin n'eo mui gouest da enebi ha ne ra nemet bernia pec'hejou war bec'hejou.

Er penn kenta eo enebi, stourm kalet. Greomp brezel d'hon tec'hou fall, dalc'homp hon ene kaer dirak Doue. Evit-se sentomp mat ouz goure'hemennou Hor Zalver: « Beilhit ha pedit. »

Beilhomp war hon daoulagad, n'o lezomp ket da bara war an traou lous. Beilhomp war hon diskouarn: ne zelaoump ket ar c'homzou eneb ar garantez, ar wirionez, ar c'homzou hudur. Beilhomp war hon teod. Na lavaromp morse netra gouest d'ober an distera droug da ene hon nesa. Beilhomp war hon treid. Na deomp ket d'al lec'hioù difennet, na zarem-predomp ket an dud fall.

Beilhomp ha pedomp. Dreizomp hon-unan n'omp nemet sempladurez. Goulennomp nerz Doue dre ar bedenn.

Aviel

(Tennet eus Lizer sant Paol da gristenien Filip)

Va breudeur, kemerit skouer warnon ha grit evel ar re a gerz dre an hent diskouezet d'eoc'h. Kalz a gerz evel ma lavaren d'eoc'h gwechall (breman e lavaran en eur lenva) enebourien da groaz Hor Zalver, a ya war eün d'an daonasion, a ra o doue eus o c'hof, a denn enor eus an traou mezus, n'int troet nemet wardu traou an douar-man. Ni, avat, a zo hor spered en Nenv; ac'hano e c'hedomp Hor Zalver Jezuz-Krist a jencho doare d'hor c'horf breman bresk, evit hen ober henvel ouz e gorf skedus dre ar c'halloud en deus da lakat pep tra da zenti outan. Rakse, va breudeur ker am eus mall da welet, c'houi va levez, va c'hurunenn, dalc'hit start da garantez an Aotrou. Pedi a ran Evodiaz hag aspedi a ran Sintikez da gaout hevelep mennoziou e Doue. Ho pedi a ran ive, c'houi va c'hompagnon fidel, da zikour ar merc'hed mat o deus labouret ganen da skigna an Aviel, gant Klemant hag e genlabourerien all a zo o hano e levr ar vuhez.

Kemerit skouer warnon! An abostol bras n'e ket hepken dre gomzou eo e prezege an Aviel, met ive dre e skouerioù. Bez e oa santel meurbet, mat da bedi, d'ober pinijenn. Beva a rae eur vuhez kalet, ne esperne na poan na skuisder evit gounit eneoù da Jezuz-

Krist. Direbech oa e pep tra, hag e c'helle lavaret: « Grit evel don. »

Eur c'hristen hag a c'helfe lavaret d'ar re all: « Grit evel don, hag ez eot dre hent ar zilvidigez », a rafe kalz vad endro d'ezan. Doue en deus roet d'eomp ar gourc'hemenn da deurel evez ouz hon nesa, d'e zikour d'en em zavetei. Na lavaromp, na reomp morse netra gouest da noazout an distera da ene hon nesa, met greomp vad d'ezan, hen distroomp diouz an droug, diouz ar pec'hed, diskouezomp d'ezan an hent eün.

Arabat eo mont dre hent an daonasion. En eur lenva an abostol a gomz eus an dud keizze ne fell ket d'ezo kemeret kroaz Hor Zalver, a ra o Doue eus o c'hof, a zo oc'h en em fougeal eus o fec'hejou mezus. En em lakat a reont e renk al loened, izeloc'h zoken e tiskennont. N'int mui henvel ouz tud. War o spered n'eus nemet tenvalijenn, en o c'halon n'eus nemet breinadurez ha c'hoantegeziou direiz, ha gouest int d'ober torfedou bras. Gwelomp ar roue David: n'hellas ket moug a ioulou fall, hag e reas pec'hejou bras; mont a reas betek beza muntirer, rak urz a roas da lakat e ofiser Uri er renk tosta d'an enebourien, evit ma vije lazec'h.

E koustians eun den onest ez eus meur a dra fall. Met ma c'helfemp lenn e koustians an dud-ze a ra o Doue eus o c'hof, e vijemp spontet o welet pegen lous eo.

Dalc'homp kaer sae wenn hor Badiziant, en em stagomp ouz Jezuz-Krist, goulennomp

digantan hor c'hennerza, ma c'hellimp trec'hi an drouk-spered, trec'hi an ioulou fall, beza pur a galon, beva evel gwir gristenien e karaniez Doue.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel saint Vaze. IX)

En amzer-ze Jezuz a oa o komz gant an dud bodet endro d'ezan, pa zeuas rener eur synagog d'e gaout ha d'e adori en eur lavaret: « Aotrou, va merc'h a zo nevez-maro; met denit, astennit ho tourn warni, hag e vev. » Ha Jezuz a zavas hag a yeas d'e heul gant e ziskibien. Ha setu eur vaouez, klanv gant ar c'holl gwad abaoe daouzek vloaz, a dosteas outan eus an adrenv hag a douchas ouz e vantell. Lavaret a rae enni he-unan: « Mar gellan hepken touch ouz e vantell, e vezin pareet. » Jezuz a en em zistroas, hag oc'h he gwelet, a lavaras d'ez: « Bezit leun a fizians, va merc'h; ho feiz he deus ho save-teet. » Ha kerkent ar vaouez a voe pareet. Ha p'en em gavas Jezuz e ti rener ar synagog, o welet ar fenterien hag ar vodadeg tud oc'h ober trouz, e lavaras: « It kuit; ar verc'h n'eo ket maro, met kousket hepken. » Hag e raent goap anezan. Ha pa voe net kuit an dud, ez eas en ti, hag e krogas en he dour. Hag ar verc'h a zavas. Hag ar brud eus kement-se a yeas dre ar vro a-bez.

Rener ar Synagog, Jaïr, glac'haret holl o veza kollet e verc'h daouzek vloaz, a zeu da gaout Jezuz. Goude beza e zaludet gant doujans, e lavar: « Aotrou, va merc'h a zo maro; met deuit, astennit ho tourn warni, hag e tistroio e buhez. »

Bras eo poan an tad, her gwelet a reomp; met bras eo ive e feiz: « Deuit, astennit ho tourn warni, hag e tistroio e buhez. » Ar pezh a c'houlenn Jezuz aberz an dud a zeu d'e bedi, eo ma tiskouezint eur feiz krenv. « Ha kredi a rit? » Alies e ra ar goulenn-ze.

Jaïr en deus feiz. Rakse Jezuz, hep marc'hata, a ya gantan etrezeg e di. Edo ar vuzikerien o vuzikat evel m'edo ar c'hiz d'an amzer-ze, pa veze maro unan bennak, ha kalz tud a oa bodet endro d'an ti. « It kuit, emezan; ar verc'h n'eo ket maro, met kousket hepken. » N'en deus ezomm nemet eus an tad, n'eo ket deuet evit klask meuleudi an dud, met d'ober plijadur d'eun tad glac'haret. Kregi a ra e dourn ar verc'h hag e ra d'ezi sevel. An tad, sklaer eo, a zo eürus. Bet en deus e c'houlenn, abalamour d'e feiz vras.

Epad m'edo Jezuz o vont da di Jaïr, e tremenas eun dra all hag a ziskouez ive petra a c'hell ar feiz. Eur vaouez, klanv gant ar c'holl gwad, a yeas warlerc'h Jezuz, a astennas he dourn hag a douchas ouz e vantell. « Mar gelan, emezi, touch hepken ouz e vantell, em bezo ar pare. » Jezuz, an Hini a anavez pep tra, a lenn e kalon ar vaouez-ze, gwelet a ra he feiz, hag oc'h en em zistrei, e lavar d'ezi:

« Bezit leun a fizians, va merc'h; ho feiz he deus ho saveteet. » Ha war an taol e voe pareet.

O va Doue, kredi a ran, met kreskit va feiz.

Pevare sul warn' ugent goude ar Pantekost

P e d e n n

Entanit, ni ho ped, Aotrou, sperejou ho pugale fidel, ma lakint muioc'h a diz da zougenn frouez a zantelez ha m'o dezo brasoc'h sikour digant ho madelez.

Atao an Iliz a c'houlenn evidomp ar grasou hon eus ezomm; ret eo d'eomp dougenn frouez a zantelez ha gounit evelse bennoz Doue hor zikouro gwelloc'h gwella.

Evit anaout hon dever goulennomp sklerijenn Doue; evit gellout hen ober, goulennomp nerz Doue. Ni a zo sempl, atao prest da goueza; ar mennoziou mat a zeu d'hor spe-red ne badont ket pell, ma vezomp lezet gant hon nerz hon-unan. Pedomp eta ha pedomp heb ehan. Lakomp hor bolonte vat da labou-rat a-unan gant gras Doue hag e tougimp frouez a zantelez, ha bemdez e pinvidikamp hon ene abenn deiz ar varn.

Kentel

(Tennet eus Lizer sant Paol d'ar Golosensed. I)

Va breudeur, ne ehanomp ket da bedi evidoc'h ha da c'houlenn ma vo leun ho spered gant anaoudegez bolontez Doue e pep furnez hag e pep skiant an ene, ma kerzot dereat gant hent Doue, o plijout d'ezan e pep tra; o tougenñ frouez en holl oberen mat, o kreski e furnez Doue, kennerzet e pep tra hervez galloud e c'hloar, leun a basianted atao, a habaskted, gant levezet o trugarekaat Doue an Tad en deus teurvezet rei d'eomp perz e herez ar zent er sklerijenn; en deus hon tennet eus galloud an denvalijenn hag hor zavet da rouantelez e Vab muiakaret, en deus hor zaveteet dre e c'hwad ha roet d'eomp ar pardon eus hor pec'hejou.

Doue en deus dre vadelez hon diframmet digant an dronk-spered, tad ar gaou, tad an denvalijenn, evit hon rei da vreudeur d'e Vab, Hor Zalver Jezuz-Krist, a ranno ganeomp e herez, a zigoro d'eomp ar baradoz. Dre bec'hed hon tad kenta oamp kollet, laket dinndan galloud Satan. Eun Doue hepken a c'helle hon tenna eus ar stad truezus-ze. « An neb a zeu ganen, eme Hor Zalver, ne vale ket en denvalijenn, met bez en dezo sklerijenn ar vuhez. » Hen diskouez a ra dre e brezegennou ken kaer, dre e oberen ken burzudus. E brezegennou a zo sklerijenn hag ar re a zent outo a zo enor an douar, a zav uhel meurbet

er zantelez. Kement a zo mat a zo gourc'hennet gantan, kement a zo fall a zo difennet. Eurus ar poblou a vale ouz sklerijenn an Aviel. Eno e weler o vleunia an holl vertuziou.

Dere'hel mat da Jezuz, e anaout muioc'h mui, e garet, e zervicha, setu petra hor beus d'ober. Diskibiñ da Jezuz-Krist, sentomp outan, selaouomp e brezegennou, kemeromp skouer warnan, hag e vezimp digemeret en e rouantelez.

Aviel

(Pennad tennet eus Aviel sant Vaze. XXIV)

En amzer-ze Jezuz a tavaras d'e ziskibiñ: « Pa welot el lec'h santel an dismantr spon-tus diskleriet gant ar profed Daniel, neuze an hini a c'hoar lenn ra gompreno. Ar re a zo er Jude ra dec'hint etrezeg ar menezioù; ar re a zo war an doenn ra jomint hep diskenn da lemel eun dra bennak eus o zi. Ar re a zo er parkeier ra jomint hep distrei da ger-c'hat o mantell. Malloz d'ar re a vezo o tougenñ pe o vaga bugale en deizioù-ze! Pedit evit n'ho pezo ket da dec'het eun deiz goanv pe da zadorn. Bez e vo neuze trubuilh bras evel n'eus ket bet abaoe m'eo krouet ar bed, hag evel ne vo ket mui. Ha ma ne vije ket berraet an deizioù-ze, ne vije saveteet den ebet. Met berraet e vezint abalamour d'an dud dibabet gant Doue. Neuze, ma lavar unan bennak d'eoc'h: « Setu ar C'hrist aman pe ahont », ne gredit ket. Rak sevel a raio fals

kristed ha fals profeted hag ober a raint traou souezus, burzudou bras, betek touella (ma vije gellet) an dud dibabet gant Doue. Me a lavar d'eoc'h, araok ma c'hoarvezo an traou-ze. Ma lavaront eta d'eoc'h: « Em'an en dezert », na dit ket. « Em'an kuzet en ho ti », na gredit ket. Evel al luc'hedenn a zeu eus ar zav-heol evit mont beteg ar c'huz-heol, evelse e teuio Mab an den. E kement lec'h e vo ar c'horf maro, en em vodo ive an ered. Met kerKent, goude trubuilh an derveziou-ze, an heol a zeuio da veza tenval, al loar ne roio mui a sklerijenn, ar stered a gouezo eus an nenv ha diazez an nenv a horjello. Neuze e vo gwelet merk Mab an den en Nenv, hag holl boblou an douar a hirvoudo; hag e welint neuze Mab an den o tont war goabr an Nenv, leun a c'halloud hag a sked. Hag e tigasao e ælez gant eun drompilh hag eur vouez vras; hag e tastumint mignoned an Aotrou Doue eus pevar c'horn ar bed, eus an eil penn d'egile d'an nenv. Gwelit ar wezenn fiez, evit kompren kement-man. Pa vez c'hoaz gwak he skourrou ha nevez he deliou, e c'houezit em'an an hanv o tont. Evelse ive, pa welot an traou-man, gouezit em'an Mab an den tost e kichen an nor. E gwirionez m'hel lavar d'eoc'h, an dud a zo hirio e buhez ne vezint ket maro araok ma c'hoarvezo an holl draouze. An nenv hag an douar a dremenno; va c'homzou, avat, ne dremenint ket.

Er bajenn-man eus an Aviel, Hor Zalver, o komz evel eur profed, a ro da anaout an amzer da zont: distruj Jerusalem, gwalleuriou ar Juzevien, fin ar bed.

An dud a zo hirio e buhez ne vezint ket maro araok ma c'hoarvezo an holl draouze. Hag e gwirionez, 40 vloaz goude ma komze, ar jeneral Titus, mab da Vespasian, impalaer Rom, a gelc'he kear Jerusalem, er bloaz 70. Ar Juzevien a en em zifennas mat, a c'houzanvas pep seurt poaniou, an naon, ar ze-c'hed, ar c'hlenvejou. Gwelet e voe mammou o tebri o bugale, kement a naon o doa. Ha pa voe, erfin, digoret doriou kear, an dud a jome e buhez n'oant mui henvel ouz tud. Kear Jerusalem a voe dismantret, an templ devet, ar Juzevien kaset d'an harlu, hag abaoe em'aint aman hag a-hont, er broiou all.

Met hano a zo ive en Aviel-man eus fin ar bed, eus ar varn ziweza. « Hag e welint neuze Mab an den o tont war goabr an Nenv, leun a c'halloud hag a sked. »

Doue a zo d'ezan an holl amzeriou. Mestr eo war bep tra. Graet en deus evit an dud muioc'h eget ne c'hellemp gedal, p'en deus digaset e Vab Unik da veva en hon touez evit hor zavetei. Siouaz! An dud n'o deus ket holl digemeret ar grasou kinniget d'ezo. Kalz o deus graet fae war madoberou Doue, graet goap eus Doue, met da Zoue e vezo ar ger diweza. Jezuz-Krist, an Hini en deus hor prenet o vervel evidomp, a ziskenno da fin ar bed evit barn an dud holl. Neuze e welimp

ar wirionez o para ha Jezuz, leun a sked hag a c'hloar, o tiskouez eo Hen ar Mestr, o c'houlenn e gentel digant pep hini, digant an dud vras, ar rouane galloudus. An holl a grene neuze gant ar spont, ha lec'h o devezo da grena ar re a vezo bet war an douar oc'h ober brezel d'ar C'hrist ha d'e zervicherien. Neuze pep glin a stouo dirak Jezuz en nenv, war an douar hag en ifern; an holl a anavezo anezan evit o Mestr. Neuze e vezo barnet d'o zro ar varnerien displeal, neuze e vezo diskaret an dud ourgouilhus, neuze e vezo kastizet an dud fallakr. Klevet a raint ar c'homzou-man: « It pell diouzin, tud milliget, d'an tan a bado da viken. »

Lakomp doun en hor spered ar gwirioneziou-ze, ha bezomp gant Jezuz, da Jezuz epad hor buhez, evit ma vezimp digemeret gantan en e rouantelez, en eñrueted n'eus fin ebet d'ez. Evelse-bezet-graet.

TAOLENN I

Kenta sul an Asvent	7
Eil sul an Asvent	11
Trede sul an Asvent	16
Pevare sul an Asvent	19
Nedeleg	24
Ofis Hanter-noz	26
Ofis ar Mintin	29
Ofis an Deiz	30
Sant Stefan	33
Sant Yann, Avieler	38
An Innosanted santel	42
Sirkonsizion	45
Hano santel Jezuz	48
Rouane	51
Eil sul goude ar Rouane	57
Trede sul goude ar Rouane	62
Pevare sul goude ar Rouane	66
Pempvet sul goude ar Rouane	70
C'houec'hvet sul goude ar Rouane	75
Septuagesim	80
Sexagesim	86
Kinkagesim	95
Kenta sul ar C'horaiz	101
Eil sul ar C'horaiz	106
Trede sul ar C'horaiz	111
Pevare sul ar C'horaiz	117
Sul ar Basion	123
Sul ar Bleuniou	129
Gwener ar Groaz (Pasion Hor Zalver)	132
Pask	147

Lun Fask	152
Meurs Fask	156
Quasimodo	160
Eil sul goude Pask	165
Trede sul goude Pask	169
Pevare sul goude Pask	174
Pempvet sul goude Pask	179
Yaou-Pask	184
Sul goude ar Yaou-Pask	189
Pantekost	192
Lun ar Pantekost	197
Sul an Dreinded	201
Gouel ar Zakramant	205
Trede sul goude ar Pantekost	212
Pevare sul goude ar Pantekost	216
Pempvet sul goude ar Pantekost	221
C'houec'hvet sul goude ar Pantekost	225
Seizvet sul goude ar Pantekost	229
Eizvet sul goude ar Pantekost	234
Navet sul goude ar Pantekost	238
Dekvet sul goude ar Pantekost	243
Unnekvet sul goude ar Pantekost	247
Daouzekvet sul goude ar Pantekost	252
Trizekvet sul goude ar Pantekost	256
Pevarzekvet sul goude ar Pantekost	261
Pemzekvet sul goude ar Pantekost	266
Chouezekvet sul goude ar Pantekost	271
Seitekvet sul goude ar Pantekost	276
Trivac'hvet sul goude ar Pantekost	280
Naontekvet sul goude ar Pantekost	284
Ugenvet sul goude ar Pantekost	280
Kenta sul var 'n ugent goude ar Pantekost	294

Eil sul var 'n ugent goude ar Pantekost	299
Trede sul var 'n ugent goude ar Pantekost	303
Pevare sul var 'n ugent goude ar Pantekost	309

TAOLENN II

Amzer (da implija mat)	268
Bara kresket	121
Barn jeneral 9, 10	313
Beiha ha pedi, 67	114
Beleg	21
Bloaz nevez	45
Buhez kristen, 20, 82, 170, 251	306
Dall (Jericho)	99
Deskadurez	282
Doujans evit an dud e karg 171	172
Draog (parabolenn)	73
Drouk-sperejou 115	116
Esperans	257
Evez	190
Fallagriez ar bed	162
Familh ar gristenien 71	123
Feiz	257
Feiz (he galloud)	308
Fizians 218	257
Geier	285
Goell (parabolenn) 78	78
Gwinienn (parabolenn)	83

Hader (parabolenn)	91
Hudurnez 107, 108, 112	113
Iliz 52, 53	78
Ioulou direz	263
Izelded a galon 111	247
Karantez 63, 68, 96, 97, 182, 255, 257 .	278
Karantez ar C'hrist 228	273
Koraiz 101	103
Kounnar foll	44
Lezenn nevez	120
Liammou ar pec'hed	309
Lik (labour an dud lik)	79
Mesventi	291
Miraklou Jezuz 282	283
Paol (sant) 87	249
Pardoni 72, 154, 164, 174, 175, 224, 296	297
Pasion Hor Zalver	132
Pastor mat 167	168
Payaned (a c'hell beza salvet) 65	66
Pec'hed 80, 177, 226, 231	261
Pec'herien (karantez Doue evito)	215
Pedi 77, 95,	183
Peoc'h ar galon	73
Pesketerezh vuzudus	219
Pinijenn 101	118
Plijadureziou ar bed	174
Priedelez	60
Profeted (fals) 230	232
Providans 57, 264	266
Redempcion 115, 146	147
Resureksion ar C'hrist 149	150
Resureksion ar c'horf, an ene 269 . . .	270
Sakramant an aoter 206	207
Sezar ha Doue 302	303

Sezo (parabolenn)	78
Soudarded ar C'hrist	295
Sul (ehana da zul)	175
Tentasion 104, 116	240
Treinded	202
Trugarekaat Doue	179
Verb Doue 31, 32	33
Yann vadezour	23

BREST
MOULEREZ, 4, RU AR C'HASTELL

1937
